

NAFARROAKO EKONOMIA

2025ko txostena

Ikerketa Departamentua
Zuzendaria: Joseba Madariaga
Lan taldea: IKEI research & consultancy SA

© Laboral Kutxa

ISBN: 979-13-991681-0-5

1. LABURPEN EXEKUTIBOA	10
1. URTEKO LABURPENA	11
2. LABURPEN SEKTORIALA	15
2. ESPARRU OROKORRA	22
1. LABURPEN-BALANTZEA	23
2. INGURUNE EKONOMIKOA (NAZIOARTEKOA ETA ESTATUKOA)	33
2.1 NAZIOARTEKO EKONOMIA	33
2.2 ESPAINIAKO EKONOMIA	43
3. NAFARROAKO EGITURA EKONOMIKOA	53
4. IKUSPEGI OROKORRA	59
4.1 PRODUKZIOA	60
4.2 ESKARIA	62
4.3 PREZIOAK ETA SOLDATAK	65
4.4 LAN-MERKATUA ETA DEMOGRAFIA	66
4.5 FINANTZA-SEKTOREA	72
5. NAFARROAKO ENPRESEN AZTERKETA EKONOMIKO-FINANTZARIOA	89
5.1 JARDUERA: DIRU-SARRERAK, KOSTUAK ETA EMAITZAK	89
5.2 INBERTSIOA-FINANTZAKETA	91
5.3 ERRENTAGARRITASUNA ETA LOTUTAKO MAGNITUDEAK	93
5.4 NAFARROAKO ENPRESEN DIAGNOSTIKO EKONOMIKO-FINANTZARIOA. SINTESIA	94
5.5 ESPAINIAKO ENPRESA EZ-FINANTZARIOEN ENPRESA-EMAITZAK	95
3. LEHEN SEKTOREA	98
1. IKUSPEGI OROKORRA	99
1.1 BILAKAERA ESTATU MAILAN	99
2. NEKAZARITZA-AZPISEKTOREA	106
2.1 EKOIZPENAK ETA AZALERAK	107
2.2 NEKAZARITZAKO PREZIOAK ETA EKOIZPENAREN BALIOA	115
2.3 NEKAZARITZA-MAKINETAKO INBERTSIOA	116
3. ABELTZAINZTA-AZPISEKTOREA	117
3.1 ABELTZAINZTA-ERROLDA	118
3.2 ABERE-EKOIZPENA ETA EMAITZA EKONOMIKOAK	119
3.3 ABERE-PRODUKTUEN PREZIOAK	126
4. INDUSTRIA	128
1. IKUSPEGI OROKORRA	129
1.1 JARDUERAREN BILAKAERA	129
1.2 ENPRESAK ETA ENPLEGUA	131
2. INDUSTRIA EGITURA	132
2.1 JARDUERA-AZPISEKTORE NAGUSIAK IDENTIFIKATZEA	132
2.2 ENPRESEN TAMAINA, AZPISEKTOREEN ARABERA	136
2.3 ENPRESA NAGUSIAK	138
3. SIDERURGIA	141
3.1 IKUSPEGI OROKORRA	141
3.2 ESPAINIAKO SIDERURGIA	143
4. NEKAZARITZAKO ELIKAGAIEN INDUSTRIA	147
4.1 NAZIOARTEKO EGOERA	147

4.2	SEKTOREA ESPAINIAN	148
4.3	SEKTOREA NAFARROAN	150
5.	AUTOMOBILGINTZA.....	156
5.1	SEKTOREA ESPAINIAN	160
5.2	SEKTOREA NAFARROAN	167
6.	PAPERA	172
6.1	NAZIOARTEKO EGOERA.....	172
6.2	SEKTOREA ESPAINIAN	174
6.3	SEKTOREA NAFARROAN	177
7.	ERAIKUNTZA	179
7.1	IKUSPEGI OROKORRA.....	179
7.2	LIZITAZIOA, ETXEBIZITZA ETA ENPLEGUA	180
8.	NAFARROAKO ENPRESA-SAREAREN AZTERKETA.....	184
8.1	SARRERA.....	184
8.2	ENPRESEN KOPURUA.....	184
8.3	SEKTORE EKONOMIKOAK.....	186
8.4	SOLDATAPEKOEN ESTRATUAK.....	188
5.	ZERBITZUAK.....	190
1.	IKUSPEGI OROKORRA	191
2.	HEZKUNTZA	192
2.1	UNIBERTSITATEKOAK EZ DIREN IKASLEEN BILAKAERA.....	192
2.2	UNIBERTSITATEKO IKASLEEN BILAKAERA	195
3.	GARRAIOA.....	198
3.1	ERREPIDE BIDEZKO GARRAIOA	198
3.2	AIRE BIDEZKO GARRAIOA	201
4.	TURISMOA.....	203

Koadroen aurkibidea

1. koadroa.	BPGaren eta enpleguaren bilakaera.....	23
2. koadroa.	Gizarte Segurantzako afiliazioaren eta erregistratutako kontratazioaren bilakaera.....	24
3. koadroa.	Gizarte Segurantzako afiliazioa, erregimenaren arabera.....	26
4. koadroa.	Gizarte Segurantzako afiliazioa, jarduera arloen arabera. Nafarroa	27
5. koadroa.	Erregistratutako langabeziaren eta langabezia-tasaren bilakaera	28
6. koadroa.	Sektoreko adierazle nagusien bilakaera. Nafarroa.....	29
7. koadroa.	Prezioen bilakaeraren testuingurua	31
8. koadroa.	Egindako ekonomia-aurreikuspenak	32
9. koadroa.	Barne Produktu Gordinaren bilakaera	33
10. koadroa.	Kontsumo pribatuaren, kontsumo publikoaren eta inbertsioaren bilakaera	34
11. koadroa.	Ondasun eta zerbitzuen truke-bolumenaren aldakuntzak.....	35
12. koadroa.	Kontsumoaren prezio-indizearen bilakaera	36
13. koadroa.	Langabezia-tasa	36
14. koadroa.	Administrazio Publikoen finantzaketa-beharrak (finantzaketa-ahalmena (+) edo finantzaketa-beharra (-), BPG nominalaren ehunekoaren arabera)	37
15. koadroa.	Adierazle nagusiak (EB)	39
16. koadroa.	Barne Produktu Gordinaren (BPG) hazkundea (Europar Batasuna).....	40
17. koadroa.	Europar Batasuneko <i>per capita</i> BPGa (PPS) 2025.....	41
18. koadroa.	Ekonomia-aurreikuspenak (industrializatutako herrialdeak).....	42
19. koadroa.	Barne-produktu gordina eta haren osagaiak (Eskaria eta Eskaintza).....	45
20. koadroa.	Barne Produktu Gordinaren banaketa (Errenta)	45
21. koadroa.	Kontsumoko Prezioen Indizea (KPI) eta Industriako Prezioen Indizea (IPRI)	47
22. koadroa.	Errenten eta soldata-kostuen adierazleak.....	48
23. koadroa.	Lan-magnitude nagusien bilakaera. Urteko batezbestekoak	49
24. koadroa.	Enplegua, lan-egoeraren eta kontratu motaren arabera. Urteko batezbestekoak.....	49
25. koadroa.	Defizit publikoa.....	50
26. koadroa.	Espainiako ekonomiaren aurreikuspenak (2026)	52
27. koadroa.	Ekoizpen-egitura (BEGaren sektore-osaera), 2000-2024	53
28. koadroa.	Okupazio-egitura (enpleguaren sektore-osaera), 2000-2024	53
29. koadroa.	Nafarroaren parte-hartzea Espainia osoan, 2024.....	54
30. koadroa.	BPG Nafarroako biztanle bakoitzeko	55
31. koadroa.	Bilakaera orokorra	59
32. koadroa.	Barne produktu gordinaren (BPG) bilakaera.....	61
33. koadroa.	Industria Sektoreko Adierazleak	61
34. koadroa.	Eraikuntza Sektoreko Adierazleak	62
35. koadroa.	Zerbitzuen Sektoreko Adierazleak.....	62
36. koadroa.	Barne-eskariaren adierazleak.....	63
37. koadroa.	Kontsumo- eta inbertsio-adierazleak.....	63
38. koadroa.	Kanpo-merkataritzaren bilakaera Nafarroan.....	63
39. koadroa.	Nafarroako esportazioak eta inportazioak, herrialdeen eta sektoreen arabera.....	64
40. koadroa.	Prezioen bilakaera Nafarroan.....	65
41. koadroa.	Soldata-adierazleak	66
42. koadroa.	Biztanleria aktiboa, enplegua eta langabezia.....	67
43. koadroa.	Langabezia-tasa adin-tarteen arabera. Urteko batezbestekoak.....	68

44. koadroa.	Enpleguaren bilakaera, sektore ekonomikoen arabera. Urteko batezbestekoak.....	69
45. koadroa.	SEPEren bulegoetan erregistratutako kontratuak	69
46. koadroa.	Hitzarmen kolektiboak eta grebak.....	70
47. koadroa.	Biztanleriaren mugimendu naturala.....	71
48. koadroa.	Nafarroako migrazio-saldoak, adinaren arabera (autonomia artekoak)	71
49. koadroa.	Burtsa-indize nagusien bilakaera	73
50. koadroa.	Kreditu-erakundeak eta EFC	74
51. koadroa.	Gordailu-erakundeak. Bulego kopurua.....	74
52. koadroa.	Afiliazioa ⁽¹⁾ finantza-jardueretan.....	74
53. koadroa.	Kreditu-erakundeen aktiboaren osaera	75
54. koadroa.	Kreditu-erakundeak. Kreditua agenteen arabera	76
55. koadroa.	Kreditu-erakundeak. Kredituak, motaren arabera. Beste sektore egoiliar batzuk.....	76
56. koadroa.	Gordailu-erakundeak. Kreditua, jomugaren arabera. Beste sektore egoiliar batzuk.....	77
57. koadroa.	Gordailu-erakundeak. Kreditua, agenteen eta lurraldearen arabera	78
58. koadroa.	Etxebizitzaren gaineko hipoteka berrien eraketa.....	79
59. koadroa.	Aldaketa notarialak erregistratu dituzten etxebizitzaren gaineko hipotekak.....	80
60. koadroa.	Hipoteka-betearazpena hasita duten etxebizitza partikularrak	81
61. koadroa.	Ibilgailuen matrikulazioaren bilakaera. Turismoak.....	81
62. koadroa.	Gordailu-erakundeak. Zalantzazkoen edo berankortasunaren guztizko tasaren bilakaera. Beste sektore egoiliar batzuk.....	82
63. koadroa.	Gordailu-erakundeak. Kreditu zalantzarria eta berankortasun-tasa, helburuen arabera. Beste sektore egoiliar batzuk	83
64. koadroa.	Kreditu-erakundeak. Gordailua, eragileen arabera.....	84
65. koadroa.	Kreditu-erakundeak. Gordailua, moten arabera. Beste sektore egoiliar batzuk.....	84
66. koadroa.	Gordailu-erakundeak. Beste sektore egoiliar batzuen eta Administrazio Publikoen gordailuak	85
67. koadroa.	Familien errenta gordin erabilgarria eta aurrezkia	86
68. koadroa.	Kreditu-erakundeak. Familietarako ⁽²⁾ eta sozietate ez-finantzarioetarako eragiketa berriei aplikatutako interes-tasak (TEDR) ⁽¹⁾	87
69. koadroa.	Nafarroako enpresen emaitzen kontu erantsia.....	89
70. koadroa.	Nafarroako enpresen balantze erantsia.....	92
71. koadroa.	Nafarroako enpresen errentagarritasuna.....	93
72. koadroa.	Xehetasunak, jardueraren eta tamainaren arabera	97
73. koadroa.	Xehetasunak, jardueraren eta tamainaren arabera	97
74. koadroa.	Espainiako nekazaritza-sektorearen makromagnitudeak	100
75. koadroa.	Nekazaritzako elikagaien kanpo-merkataritza. Nafarroa.....	104
76. koadroa.	Enplegua lehen sektorean*	105
77. koadroa.	Lur landuen erabilera.....	107
78. koadroa.	Nafarroako nekazaritzako ekoizpen nagusiak	109
79. koadroa.	Zereal-aleen azalera eta ekoizpena.....	110
80. koadroa.	Lekaleen azalera eta ekoizpena.....	111
81. koadroa.	Tuberkuluen azalera eta ekoizpena	111
82. koadroa.	Industria-laboreen azalera eta ekoizpena	112
83. koadroa.	Bazka-laboreen azalera eta ekoizpena.....	112
84. koadroa.	Barazkien azalera eta ekoizpena.....	113
85. koadroa.	Labore zurkaren azalera eta ekoizpena.....	114
86. koadroa.	Nekazaritzako produktu nagusien prezio eta balio guztizkoak	115

87. koadroa.	Nafarroan erregistratutako nekazaritzako makineriaren balorazioa.....	116
88. koadroa.	Abeltzaintza-errola (urte bakoitzeko azaroan)	119
89. koadroa.	Esne-ekoizpena	120
90. koadroa.	Esnetarako behien eta ardien ustiatzearen batezbesteko emaitza ekonomikoak	121
91. koadroa.	Haragitarako behien eta ardien ustiatzearen batezbesteko emaitza ekonomikoak	123
92. koadroa.	INTIA-ITGk kontrolatutako kudeaketa tekniko-ekonomikoaren pean dauden txerri-ustiatzearen emaitzak.....	124
93. koadroa.	Nafarroan hildako azientaren kanaleko pisua	125
94. koadroa.	Animalia-produktuen prezioak Urteko batezbestekoak.....	127
95. koadroa.	Industriako ekoizpen-jardueraren bilakaera.....	129
96. koadroa.	Nafarroako Industria Produktzioaren Indizearen (IPI) bilakaera, ondasunen jomuga ekonomikoaren arabera.....	130
97. koadroa.	Nafarroako Industria Produktzioaren Indizearen (IPI) bilakaera, jardueraren adararen arabera.....	130
98. koadroa.	Industria-sektorean langile eta enpresa kopuruak izandako bilakaera.....	131
99. koadroa.	Nafarroako industria-sektoreak sortutako enplegua eta diru-sarrerak, jardueraren azpisektorearen arabera, 2024	133
100. koadroa.	Jardueraren adar desberdinek industriako enpleguaren eta diru-sarreraren guztizkoan duten partaidetza, 2024	134
101. koadroa.	Industria-enpresen kopurua (soldatapeko langileekin), neurriaren eta jardueraren sektorearen arabera, 2025	137
102. koadroa.	Industria-jardueraren bat izan zuten Nafarroako enpresa nagusiak, 2025	139
103. koadroa.	Altzairu gordinaren ekoizpena	141
104. koadroa.	Siderurgia-produktuen kontsumoa.....	143
105. koadroa.	Espainiako siderurgia-sektoreko magnitude nagusiak*	143
106. koadroa.	Inportatutako lehengaiak	145
107. koadroa.	Europar Batasuneko nekazaritzako elikagaien industriako ekoizpenaren bilakaera.....	147
108. koadroa.	Industria Produktzioaren Indizearen (IPI) bilakaera.....	148
109. koadroa.	Nafarroako nekazaritzako elikagaien industria, 2025.....	151
110. koadroa.	Nekazaritzako elikagaien jardueraren bat izan zuten Nafarroako enpresa nagusiak, 2025.....	152
111. koadroa.	Nafarroako nekazaritzako elikagaien industriako enpresen kopuruaren eta enpleguaren bilakaera.....	153
112. koadroa.	Industria Produktzioaren Indizearen (IPI) bilakaera.....	153
113. koadroa.	Nekazaritzako elikagaien kanpo-merkataritzaren bilakaera Nafarroan	154
114. koadroa.	Nafarroako nekazaritzako elikagaien industriako 24 enpresatako lagin baten emaitzen kontu agregatua	154
115. koadroa.	Nafarroako nekazaritzako elikagaien industriako 24 enpresatako laginaren errentagarritasuna	155
116. koadroa.	Ibilgailuen ekoizpena Herrialde nagusiak	157
117. koadroa.	Ibilgailuen matrikulazioa. Herrialde nagusiak	159
118. koadroa.	Espainiako automobil-industriaren ekoizpena, matrikulazioa eta kanpoko merkataritza.....	160
119. koadroa.	Turismoen eta ibilgailuen ekoizpena, energia-iturriaren arabera, 2025*	161
120. koadroa.	Turismoen eta ibilgailuen matrikulazioa, energia-iturriaren arabera, 2025*	162
121. koadroa.	Turismoen matrikulazioa marken arabera	163
122. koadroa.	Ibilgailuen esportazio nazionalen jomugako herrialde nagusiak.....	164
123. koadroa.	Automobilgintza-sektoreko esportazioak eta inportazioak (ibilgailuak gehi osagarriak)	165

124. koadroa.	Automobilgintzako ekipoen eta osagaien Espainiako industriaren zifra nagusiak	166
125. koadroa.	Nafarroako enpresa aktiboak, jarduera nagusia automobilgintza dutenak, 2024 eta 2025	168
126. koadroa.	Nafarroako enpresa aktiboak, 2024an eta 2025ean jarduera nagusia automobilgintza dutenak, enplegu-estratuaren arabera	168
127. koadroa.	Automobilgintzaren sektoreko Nafarroako enpresa nagusiak, 2025	169
128. koadroa.	Kanpo-merkataritzaren bilakaera. Automobilak, piezak eta osagarriak*	169
129. koadroa.	Volkswagen Navarra SA enpresaren jarduera-magnitude nagusiak	170
130. koadroa.	Paperaren eta kartoiaren ekoizpena (CEPIko kideak)	172
131. koadroa.	Paperaren eta kartoiaren ekoizpena, herrialdeka	173
132. koadroa.	Ore-ekoizpena, herrialdeen arabera	174
133. koadroa.	Paperaren eta kartoiaren ekoizpena eta kontsumoa. Espainia, guztira	175
134. koadroa.	Ekoizpena eta kontsumoa, paper motaren arabera	176
135. koadroa.	Ekoizpena eta kontsumoa, ore motaren arabera	177
136. koadroa.	Paperaren eta orearen ekoizpena Nafarroan (*)	177
137. koadroa.	Paperaren eta orearen kanpo-merkataritzaren bilakaera Nafarroan	178
138. koadroa.	Nafarroako paperaren sektoreko enpresa nagusiak	178
139. koadroa.	Eraikuntza-sektoreko adierazleen bilakaera	179
140. koadroa.	Lizitazio ofizialaren banaketa Administrazio motaren eta Obra motaren arabera, 2025	181
141. koadroa.	Hasitako eta amaitutako etxebizitzak	182
142. koadroa.	Eraikuntzan lanean ari den biztanleria	183
143. koadroa.	Enpresak, sektore ekonomikoaren arabera. 2024-2025	186
144. koadroa.	Enpresak, atal ekonomikoaren arabera. 2024-2025	187
145. koadroa.	Enpresak, soldatapekoen tarteen arabera. 2024-2025	188
146. koadroa.	Enpresak, soldatapekoen estratuaren arabera. 2024-2025	189
147. koadroa.	Ikasleen bilakaera, zentro motaren arabera. Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta DBH	192
148. koadroa.	Euskalduntze maila Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta DBH. 2025/2026 ikasturtea	193
149. koadroa.	Ikasleen bilakaera, zentro motaren arabera. Heziketa-zikloak eta Batxilergoa	194
150. koadroa.	Euskalduntze maila Heziketa-zikloak eta Batxilergoa. 2025/2026 ikasturtea	194
151. koadroa.	Ikasleen banaketa Nafarroako Unibertsitatean	196
152. koadroa.	Ikasleen banaketa Nafarroako Unibertsitate Publikoan (UPNA)	197
153. koadroa.	Bidaiarien sarrera, gualdiak eta batez besteko egonaldia Nafarroan, establezimendu turistiko motaren arabera. 2025 ⁽¹⁾	204
154. koadroa.	Hotel-establezimenduak. Jasotako bidaiariak, gualdiak eta batez besteko egonaldia, jatorriaren arabera	206
155. koadroa.	Eskaintza turistikoa Establezimendu kopurua, plazak, okupazio maila eta langile kopurua. 2019, 2024 eta 2025	208
156. koadroa.	Eguneko batez besteko tarifa (ADR) eta Logelako diru-sarrerak (RevPAR). Hotelen sektorea Euroak	209

Grafikoen aurkibidea

1. grafikoa.	Gizarte Segurantzako afiliazioa eta erregistratutako kontratuak. Hileko bilakaera.....	25
2. grafikoa.	Enpresa-konfiantzaren indizea. Nafarroa.....	29
3. grafikoa.	Familien konfiantza-indizea. Nafarroa.....	30
4. grafikoa.	BPGaren hiruhilekoko bilakaera. Nafarroa.....	31
5. grafikoa.	Interes-tasen bilakaera.....	38
6. grafikoa.	Interes-tasa ofizialen bilakaera: Europako Banku Zentrala eta Erreserba Federala.....	51
7. koadroa.	BPGaren bilakaera.....	60
8. grafikoa.	Kanbio-tasa: Euroa versus Dolarra*.....	72
9. grafikoa.	Gordailu-erakundeak. Kreditua, jomugaren arabera. Beste sektore egoiliar batzuk.....	77
10. grafikoa.	Gordailu-erakundeak. Beste sektore egoiliar batzuei emandako kredituaren bilakaera.....	78
11. grafikoa.	Euriborraren bilakaera(*) (hamabi hilabetera).....	80
12. grafikoa.	Berankortasunaren bilakaera (zalantzarrien tasa, %).....	82
13. grafikoa.	Gordailu-erakundeak. Beste sektore egoiliar batzuen gordailuak.....	85
14. grafikoa.	Euriborraren bilakaera(*) (hamabi hilabetera).....	87
15. grafikoa.	Nafarroako enpresen errentagarritasuna.....	94
16. grafikoa.	Nekazaritzako ekoizleek jasotako prezioen indizeak.....	103
17. grafikoa.	Ehunekoaren arabera banaketa nekazaritzako ekoizpen nagusietan, 2025.....	108
18. grafikoa.	Nafarroako abere-azienden ehunekoen bilakaera.....	118
19. grafikoa.	Nafarroako abere-ekoizpena (kanaleko pisua).....	126
20. grafikoa.	Jarduera-azpisektore desberdinek Nafarroako industriako enpleguaren eta diru-sarreraren guztizkoan duten partaidetza, 2024.....	135
21. grafikoa.	Altzairuaren mundu mailako ekoizpena.....	142
22. grafikoa.	Espainiako siderurgia-sektoreko magnitude nagusiak.....	144
23. grafikoa.	Metalurgiaren eta produktu metalikoen industria-ekoizpenaren indizea.....	146
24. grafikoa.	Paperaren sektorearen aldagai nagusien bilakaera Espainian.....	175
25. grafikoa.	Eraikuntza-enpresen konfiantza-indize harmonizatua. Nafarroa.....	180
26. grafikoa.	Eraikuntzan lanean ari den biztanleria.....	183
27. grafikoa.	Enpresa kopurua.....	185
28. grafikoa.	Estatuko guztizkoaren gaineko pisua (%) (Estatua=100) 2024-2025.....	186
29. grafikoa.	Unibertsitatekoak ez diren ikasleen matrikulazioen bilakaera Nafarroan.....	195
30. grafikoa.	Bidaiariak eta gualdiak Espainian eta Nafarroan. 2025*.....	204
31. grafikoa.	Bidaiari kopuruaren hileko bilakaera, hoteletan (Nafarroa, 2024-2025)*.....	207

1. LABURPEN EXEKUTIBOA

URTEKO LABURPENA

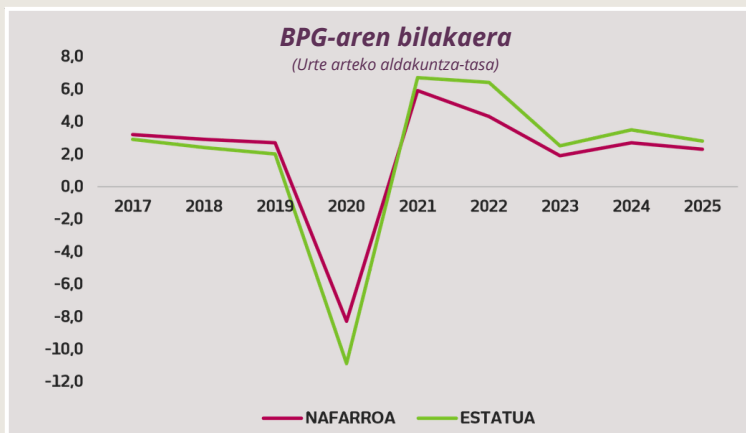
Hona hemen gure erreferentziazko eremu geografikoetako ekonomiaren portaeraren laburpena:

- Nafarroako Foru Erkidegoko BPGa % 2,3 handitu zen 2025. urtean, Estatu osoan erregistratutakoa baino nabarmen txikiagoa da, BPGaren % 2,8ko hazkunde-tasarekin.
- Lan-merkatuko magnitude nagusiek 2025ean izandako bilakaera bat dator aipatutako barne-produktu gordinaren datuekin: enpleguaren hazkunde-tasa % 1ekoa izan da Nafarroako Foru Erkidegoan, eta % 2,6koa Estatuan.
- Era berean, eraginik handiena duen magnitudea, langabezia-tasa, % 7,7koa izan da Foru Erkidegoan — 2024koa baino hamarren bat handiagoa—, eta Espainian, % 10,5ekoa, 2024koa baino 8 hamarren txikiagoa.
- Eskaintzaren ikuspegitik, nabarmendu behar da sektore guztiek eduki dutela balio erantsi gordinaren hazkunde positiboa, aztertutako bi eremu geografikoetan.
- Prezioetan, urteko hazkunde-tasak % 2,6koak izan dira, abenduan, Nafarroako Foru Erkidegoan, eta % 2,9koak Estatuan. Inflazioak EBZren helburuaren gainetik jarraitzen duen arren, joan den ekitaldian irmoa zen % 2rango zuzenketa-bidea. Halere, ikusiko dugunez, 2026an aldatu egin da egoera.

Laburbilduz, magnitude nagusiak ikusita, 2025eko ekitaldia positibotzat jo daiteke. Jarduerak eta enpleguak bilakaera positiboa izan dute, eta inflazioa, helburuaren gainetik egon arren, moteltzen ari zen.

BPG-aren bilakaera (%)	2023	2024	2025
Estatu Batuak	2,9	2,8	2,1
Japonia	0,7	-0,2	1,1
Alemania	-0,7	-0,5	0,3
Frantzia	1,6	1,1	0,9
Italia	0,9	0,8	0,5
Erresuma Batua	0,3	1,0	1,4
Kanada	2,0	2,0	1,7
Eurogunea	0,5	0,9	1,4
ELGA guztira	1,8	1,8	1,8

Iturria: ELGA. Aurreikuspen ekonomikoak, 2026ko Ekaina.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua, EIN.

BPG-aren bilakaera sektoreka (%)		2023	2024	2025
Nafarroa	• Nekazaritza	3,4	0,6	1,5
	• Industria	0,4	2,5	0,3
	• Eraikuntza	0,9	2,3	2,3
	• Zerbitzuak	2,6	2,9	3,0
	Guztira	1,9	2,7	2,3
Estatua	• Nekazaritza	3,4	10,8	1,2
	• Industria	-1,8	1,9	2,3
	• Eraikuntza	1,1	4,8	5,6
	• Zerbitzuak	3,8	4,0	3,2
	Guztira	2,5	3,5	2,8

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua, EIN.

Enpleguaren bilakaera sektoreka (milaka pertsona)					
		Lehen Sektorea	Industria	Eraikuntza	Zerbitzuak
Nafarroa	2024	10,0	83,7	16,4	202,4
	2025	▼ 9,9	▲ 90,3	▼ 16,3	▼ 199,1
Estatua	2024	752,1	2.886,8	1.463,8	16.551,1
	2025	▲ 763,7	▲ 3.005,5	▲ 1.530,0	▲ 16.921,9

Iturria: EIN, Biztanleria Aktiboaren Inkesta (2021ko biztanleria-oinarria).

NAZIOARTEKO HAZKUNDEA

2025ean, munduko ekonomia % 3,4 hazi da, eta aurreko ekitaldiko hedapen-erritmoari eutsi dio nazioarteko testuinguru nahasian, ekonomia- eta merkataritza-ziurgabetasun handiak, muga-zergen hesien gorakadak eta tentsio geopolitikoaren iraunkortasunak oztopatuta. Hala ere, kontrako faktore horiek konpentsatu egin dira, arrazoi hauek direla eta: neurri batean muga-zergek eraginkortasun txikia izan dutelako, finantza-baldintzak bigunagoak izan direlako, zerga- eta diru-politikak aldekoak izan direlako, dolarrak balioa galdu duelako eta inbertsio handia egin delako adimen artifizialean.

HAZKUNDEA

Estatua

Nazioarteko dinamismo ekonomiko moderatuaren testuinguru honetan, Estatuko BPGd-aren hazkundea moteldu egin da, eta % 2,8raino jaitsi da 2025ean (% 3,5ekoa izan zen aurreko ekitaldian). Hori horrela, pixkanakako dezelerazioa izan da hiruhilekoko profilaren ezaugarria ekitaldian zehar.

Edonola ere, azpimarratzekoa da estatuko lan-merkatuak bilakaera ona izan duela 2025ean, eta biztanleria landuna % 2,6 hazi dela.

BILAKAERA SEKTORIALA

Nafarroa eta Estatua

Era berean, Nafarroan ere ez da aurreko ekitaldian bezain indartsua izan hazkundeak: 2025ean % 2,3koa izan da (eta 2024an % 2,7ekoa), industriaren hazkundearen dezelerazioaren, eraikuntzaren geldialdiaren eta lehen sektorearen eta zerbitzuen sektorearen indartze txikiaren ondorioz.

Estatuarekin alderatuta, sektore guztiek bultzada txikiagoa izan dute Foru Erkidegoan, lehen sektoreak izan ezik.

LAN-MERKATUA

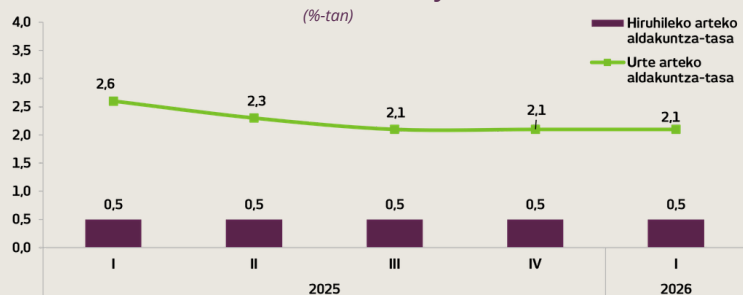
Nafarroa eta Estatua

Gauzak horrela, Nafarroako langabezia-tasa hazi egin da apur bat, 2024ko % 7,6tik 2025eko % 7,7ra; biztanleria landunen kopurua, bere aldetik, zertxobait hazi da, eta 315,7 mila pertsonakoa da.

Estatuan, langabezia-tasak behera egin du, 2024ko % 11,3tik 2025eko % 10,5era.

Nafarroako BPGd-ak 2025ean izan duen hazkunde-profilak erakusten duenez, egoera aldakorrera egokitu da: hiruhileko batetik besterako tasak egonkor mantendu dira % 0,5ean, eta urtetik urterako tasek beheranzko joera izan dute, lehen hiruhilekoko % 2,6tik hirugarren eta laugarren hiruhilekoetako % 2,1era jaitsi baitira.

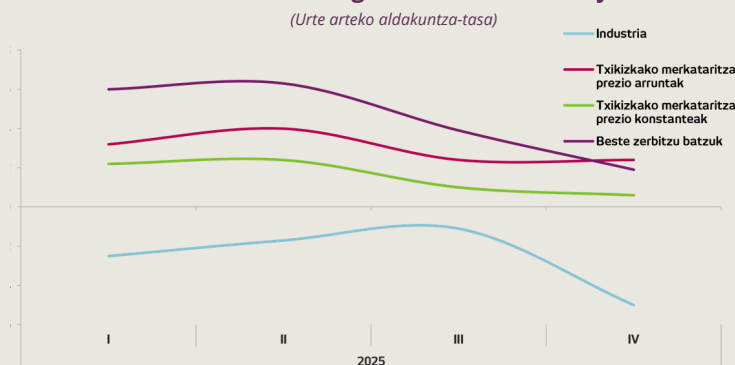
BPG-aren bilakaera. Nafarroa

Oharra: Bolumen-indize kateatua; urtaroen eta egutegiaren arabera zuzendutako datuak.
Iturria: Hiruhilerako Kontu Ekonomikoak. Nafarroako Estatistika Institutua.

Sektorekako jardueraren balantzeak erakusten duenez, hiruhilekoko ibilbide positibo jarraitua izan dute sektore guztietan (dezelerazioan bada ere), industrian izan ezik. Nabarmentzekoa da txikizkako merkataritza, lau hiruhilekoetan bilakaera ona izan baitu, bai prezio arruntetan, bai konstanteetan. Aitzitik, industria-sektoreak bilakaera negatiboa izan du 2025 osoan, eta narriadura-sintoma argiak ditu. Bestalde, beste zerbitzu batzuetako jarduerak urte osoan eutsi diote dinamismoari, eta 2024an izandako emaitza onak inartu dira, beste hazkunde-ekitaldi bati esker.

Sektoreko adierazle nagusien bilakaera. Nafarroa

Oharra: Industria Ekoizpenaren Indizea, Txikizkako Merkataritzaren Indizea zerbitzugunerik gabe eta Zerbitzuen Sektoreko Indizea.
Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua. Geuk egiña.

Afiliazioaren hileko bilakaeraren arabera, ekitaldia apur bat lauagoa izan da: Nafarroan eta Estatuan erregistratutako hileko batez besteko hazkundea (% 1,5koa eta % 2,3koa) 2024koa (% 1,8koa eta % 2,6koa) baino txikiagoa izan da, eta maiatza (% 2,3ko eta % 2,7ko hazkundearekin) eta ekaina (% 0,6ko eta % 1,6ko hazkundearekin) izan dira, hurrenez hurren, urtetik urtera dinamismoak handiena eta txikiena izan duten ekitaldiko hilak. Era berean, afiliazioaren hileko batez besteko hazkundea apur bat handiagoa izan da bigarren seihilekoan (% 1,6koa eta % 2,4koa) lehenengoan baino (% 1,5koa eta % 2,1koa), aintzat hartutako bi esparruetan.

Afiliazioaren bilakaera

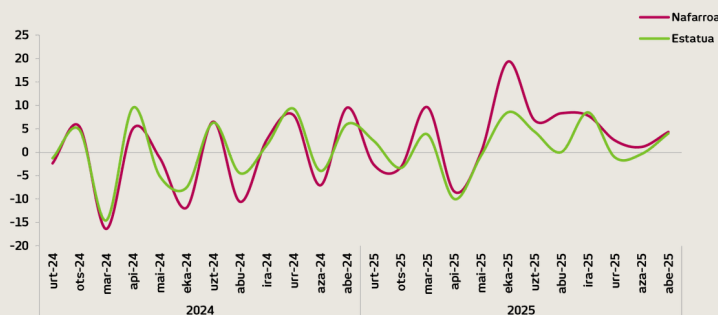

Iturria: Gizarte Segurantzak.

Kontratazio berriaren hileko bilakaerak gertaera hori berresten du; Nafarroak profil dinamikoagoa izan du (% 3,8ko urtetik urterako aldakuntza-tasaren batezbestekoa hilean) Estatuak baino (% 1,3koa). Bi kasuetan, batez besteko hileko hazkundea (% 5,1koa eta % 2,6koa, hurrenez hurren) handiagoa izan da 2025eko azken seihilekoan, eta bat dator afiliazioarako adierazitako profilarekin.

Erregistratutako kontratu berrien bilakaera

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

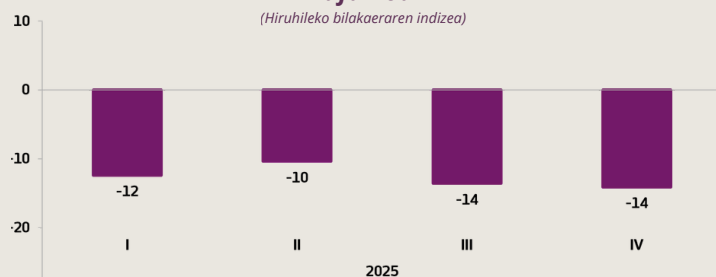
Iturria: SEPE.

Nafarroako familien konfiantzak profil egonkorra erakusten du, eta ezkor samarra izaten jarraitzen du (-13koa), 2024koaren antzekoa (-11koa). Profil ezkor hori ekonomia orokorraren egoerarekiko mesfidantzan oinarritzen da (-21, -5 puntu), eta horri enpleguaren bilakaeraz aipatutako narriadura gehitu behar zaio (-7, -5 puntu 2024arekiko), nahiz eta aurrezte-aurreikuspenek bilakaera positiboa izan duten (-6, +4 puntu).

Familiaren konfiantza-indizea.

Nafarroa

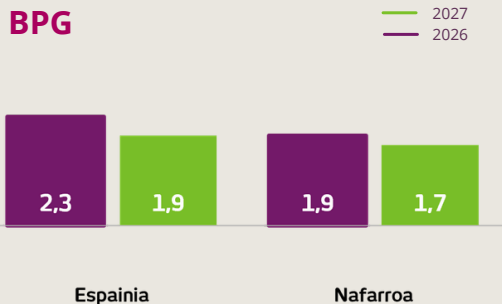
(Hiruhileko bilakaeraren indizea)

Oharra: Lortutako emaitzak honela interpretatu dira: indizea positiboa bada (100 arte), egoerak hobera egingo duela uste dute familia gehienek; indizea negatiboa bada (-100 arte), berriz, egoerak okerrera egingo duela uste dute familia gehienek.
Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua. Geuk egiña.

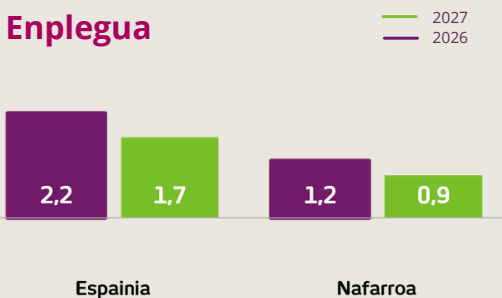
AURREIKUSPENAK

BPG

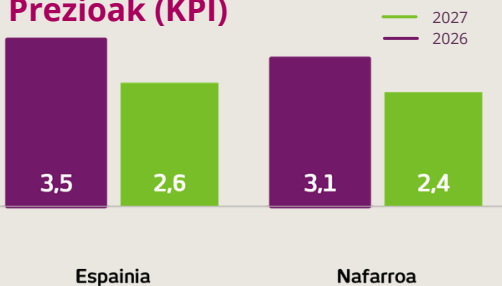
Balantze horretatik abiatuta, hauxe da galdera: zer espero dezakegu 2026rako eta 2027rako? Gure egoera nagusiak ez du atzeraldirik aurreikusten. Hazkunde positiboa espero dugu Espainian eta Nafarroako Foru Erkidegoan. Dena den, ingurunea azken urteetan ezagutu duguna baino exigenteagoa izango da ziurrenik.

Enplegua

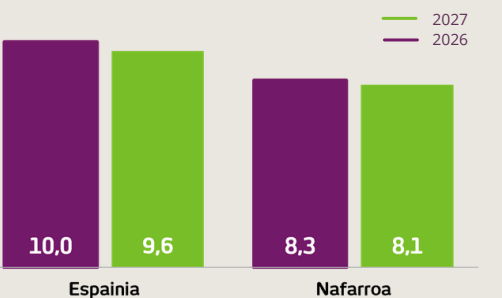
Hiru elementuk baldintzatzen dute irakurketa hori. Lehenik, euroguneak trakzio mugatua erakusten jarraitzen du, bereziki Alemanian eta Frantzian. Bigarrenik, inflazioa gorantz berrikusi da, energiaren inpaktuagatik eta prezioen osagai batzuen iraunkortasunagatik. Eta, hirugarrenik, diru-politikak jada ez du orain hilabete batzuk espero zen lasaitasuna eskaintzen.

Prezioak (KPI)

Testuinguru horretan, BPGd-rako gure hazkunde-aurreikuspenak positiboak dira, baina zuhurrak. Estaturako % 2,3ko hazkunde aurreikusten dugu 2026an, eta % 1,9koa 2027an; eta Nafarroarako, % 1,9koa 2026an, eta % 1,7koa 2027an. Argi dago irakurketa. Hazkundeaz hitz egiten jarraitzen dugu, baina segurtasun-marjina txikiagoko hazkundeaz. Zerbitzuek eta lan-merkatuak sendo jarraitzen dute, baina industria, automobilgintza, ekipamendu-ondasunak, energia, interes-tasak eta Europako eskaria gertutik zaindu beharreko aldagaiak dira.

Langabezia-tasa

Laburbilduz, 2025ak nafar ekonomiaren erresistentzia-gaitasuna berretsi du. Halere, 2026ak eta 2027ak zuhurtzia handiagoa eskatuko dute. Ez dugu atzeraldirik ikusten egoera nagusian; hazkunde bai, baina Europako eremuak, kostuek eta nazioarteko ziurgabetasunak baldintzatua.

Iturria: Laboral Kutxa.

IRIZPIDE METODOLOGIKOAK

Infografia honek Laboral Kutxak egindako eta Euskal Ekonomia txostenean jasotako jarduera-sektoreen bilakaera labur-labur aztertzen du, 2017-2025 aldian.

Aurkeztutako datuak Nafarroako Foru Erkidegoko eremu geografikoari dagozkio, eta aipatutako txostenetik atera dira, sektore bakoitzaren aldagai adierazgarriak hautatu direlarik. Hala ere, kasu honetan, azterketa azken ekitaldian lortutako jarduera sektorialaren maila aurreko zortzi urterekin alderatzean zentratzen da, honako hauek kontuan hartuta: aldiaren batez bestekoa, lortutako gutxieneko eta gehieneko mailak eta aldakuntza-tasak, bai oinarri-urteari dagokionez, bai aurreko ekitaldiari dagokionez.

Zehazki, honako kasu hauek gerta daitezke:

- Sektorea aldiko gehieneko jarduera-mailan dago. Balorazioa oso ona da.
- Sektorea ez dago aldiko gehieneko jarduera-mailan, baina aldi horretako batez bestekoa gainditzen du. Balorazioa aldekoa da.
- Sektorea ez dago aldiko gehieneko jarduera-mailan, eta ez du aldi horretako batez bestekoa gainditzen, baina bi aldakuntza-tasa horiek positiboak dira. Balorazioa nahiko ona da.
- Sektoreak aldi horretako gutxieneko jarduera-maila eta batez bestekoa gainditzen ditu, baina bi aldakuntza-tasa horiek negatiboak dira. Balorazioa nahiko txarra da.
- Sektorea ez dago aldiko gutxieneko jarduera-mailan, baina ez du aldiaren batez bestekoa gainditzen. Balorazioa txarra da.
- Sektorea aldiko gutxieneko jarduera-mailan dago. Balorazioa oso txarra da.

Jarraian, sintesi-taula honek kolore bat esleitzen die aurretik adierazitako irizpideak betetzen diren ala ez kontuan hartuta egindako balorazioei:

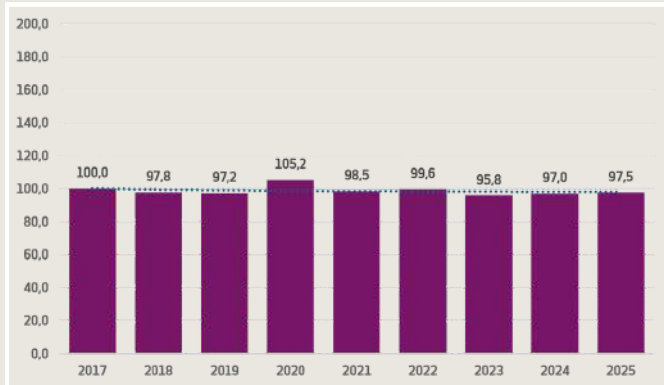
Kolore kodea	Aldiaren bilakaera	Irizpidea
	Oso ona	Azken datua=Maila maximoa
	Ona	Azken datua < Maila maximoa; Azken datua > bataz bestekoa
	Nahiko ona	Azken datua < Maila maximoa; Azken datua < bataz bestekoa; Urteko aldakuntza tasa > 0; Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa > 0
	Nahiko txarra	Azken datua > Maila minimoa; Azken datua > bataz bestekoa; Urteko aldakuntza tasa < 0; Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa < 0
	Txarra	Azken datua > Maila minimoa; Azken datua < bataz bestekoa
	Oso txarra	Azken datua =Maila minimoa

Azkenik, kontuan hartu behar da sektore bakoitzerako aurkeztutako balioak zenbaki indizeei dagozkiela, eta sektore bakoitzean 100 maila aztertutako aldiaren lehen ekitaldiko datuari dagokiola.

FINANTZA SEKTOREA

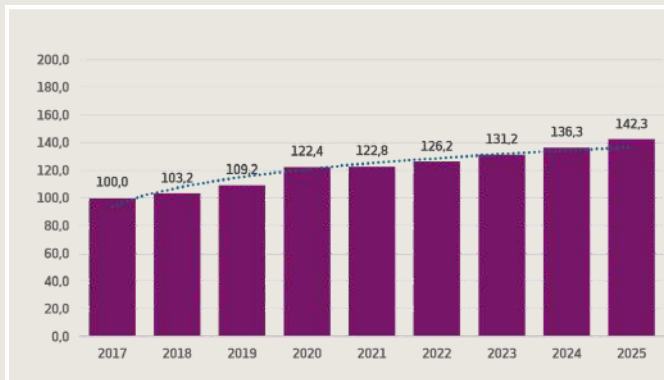

Kredituak guztira

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	95,8		Txarra
Gehieneko maila	105,2		
Bataz besteko maila	98,7		
Azken datua	97,5		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	0,5		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	-2,5		

Gordailuak guztira

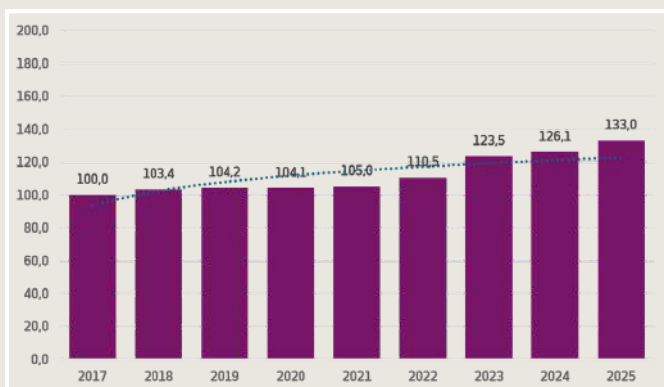

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	100,0		Oso ona
Gehieneko maila	142,3		
Bataz besteko maila	121,5		
Azken datua	142,3		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	4,4		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	42,3		

LEHEN SEKTOREA

Lehen sektoreko BEG

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	100,0		Oso ona
Gehieneko maila	133,0		
Bataz besteko maila	112,2		
Azken datua	133,0		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	5,5		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	33,0		

INDUSTRIA

SIDERURGIA

IPI Metalurgia eta metalezko produktuak

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	93,9		Txarra
Gehieneko maila	112,6		
Bataz besteko maila	103,5		
Azken datua	99,3		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	-3,7		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	-0,7		

NEKAZARITZAKO ELIKAGAIEN INDUSTRIA

IPI Nekazaritzako elikagaien industria

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	95,0		Oso ona
Gehieneko maila	107,5		
Bataz besteko maila	100,3		
Azken datua	107,5		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	2,4		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	7,5		

INDUSTRIA

PAPERA

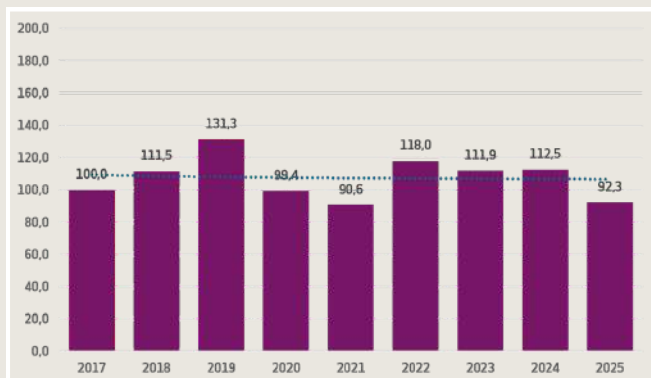
Paperaren eta kartoiaren ekoizpena

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	91,4		Ona
Gehieneko maila	108,5		
Bataz besteko maila	102,7		
Azken datua	107,0		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	-1,4		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	7,0		

AUTOMOBILGINTZA

Ibilgailuen ekoizpena - Volkswagen Navarra

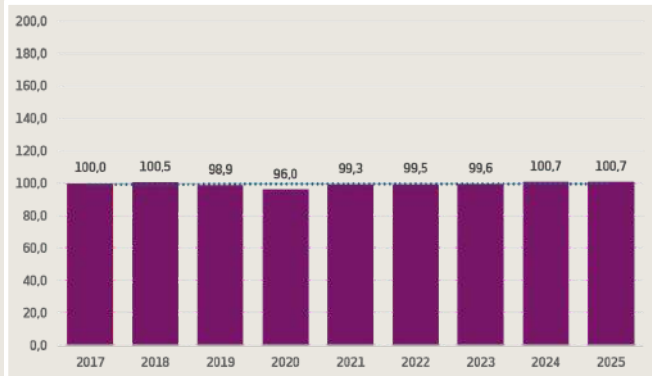

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	90,6		Txarra
Gehieneko maila	131,3		
Bataz besteko maila	107,5		
Azken datua	92,3		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	-18,0		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	-7,7		

ERAIKUNTZA

Konfiantzaren Indize Harmonizatua (Eraikuntzaren Koiunturako Inkesta)

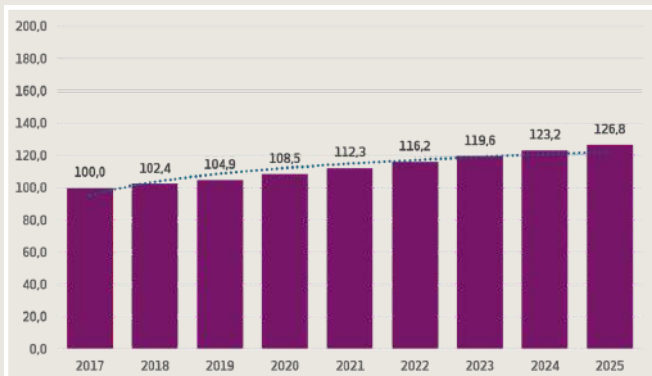
2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	96,0		Ona
Gehieneko maila	100,7		
Bataz besteko maila	99,5		
Azken datua	100,7		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	0,0		
Oinarritzko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	0,7		

HEZKUNTZA

ZERBITZUAK

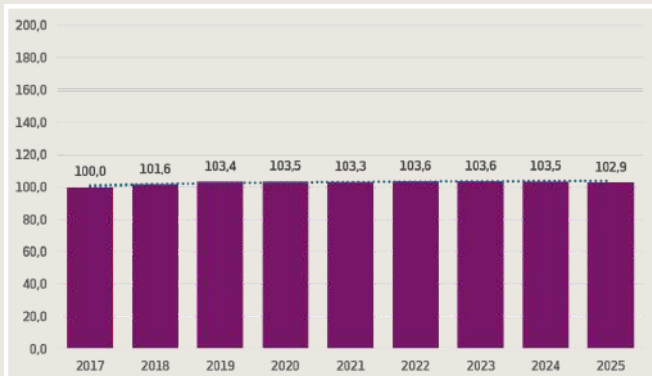

Unibertsitateko ikasleak

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	100,0		Oso ona
Gehieneko maila	126,8		
Bataz besteko maila	112,7		
Azken datua	126,8		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	2,9		
Oinarritzko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	26,8		

Unibertsitatekoak ez diren ikasleak

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	100,0		Ona
Gehieneko maila	103,6		
Bataz besteko maila	102,8		
Azken datua	102,9		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	-0,6		
Oinarritzko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	2,9		

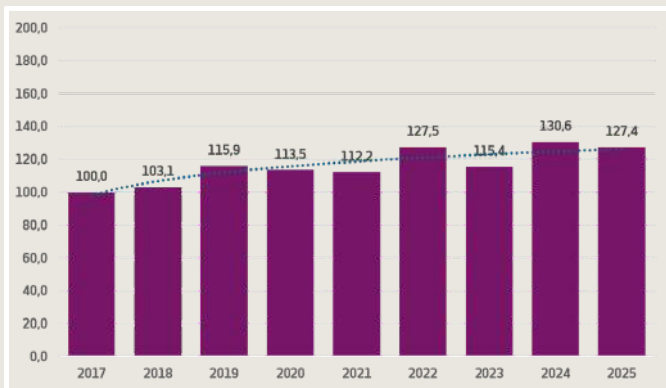
* Haur-hezkuntzan 2. zikloko matrikulazioak baino ez dira sartzen.

ZERBITZUAK

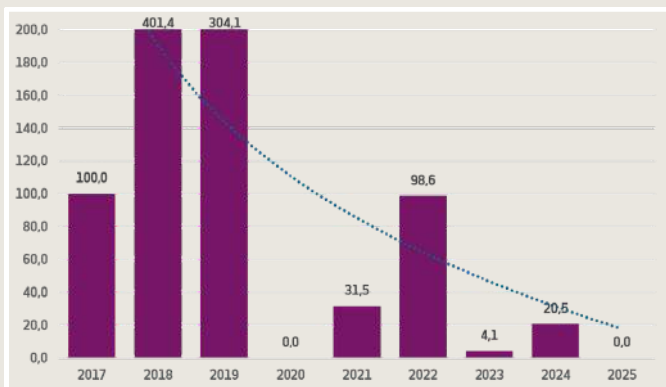
GARRAIOA

Errepideko garraioa - Garraiatutako merkantziak

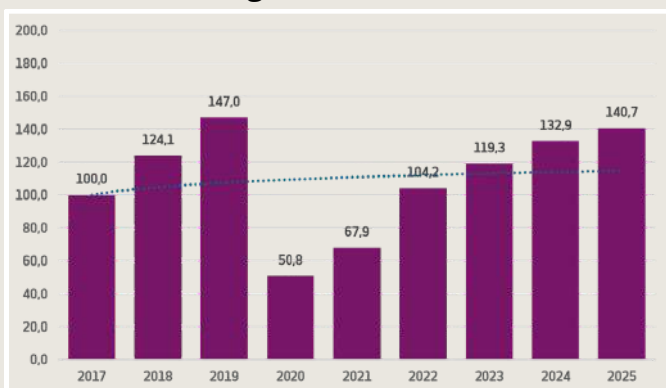
2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	100,0		Ona
Gehieneko maila	130,6		
Bataz besteko maila	116,2		
Azken datua	127,4		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	-2,4		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	27,4		

Aireko garraioa - Garraiatutako merkantziak

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	0,0		Oso txarra
Gehieneko maila	401,4		
Bataz besteko maila	106,7		
Azken datua	0,0		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	-100,0		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	-100,0		

Aireko garraioa - Bidaiariak

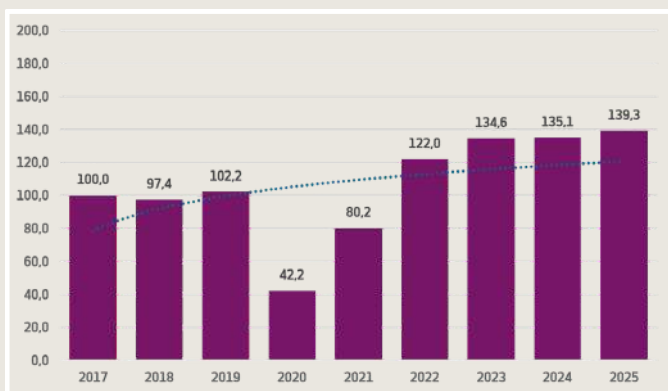
2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	50,8		Ona
Gehieneko maila	147,0		
Bataz besteko maila	109,6		
Azken datua	140,7		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	5,9		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	40,7		

ZERBITZUAK

TURISMOA

Bidaia kopurua

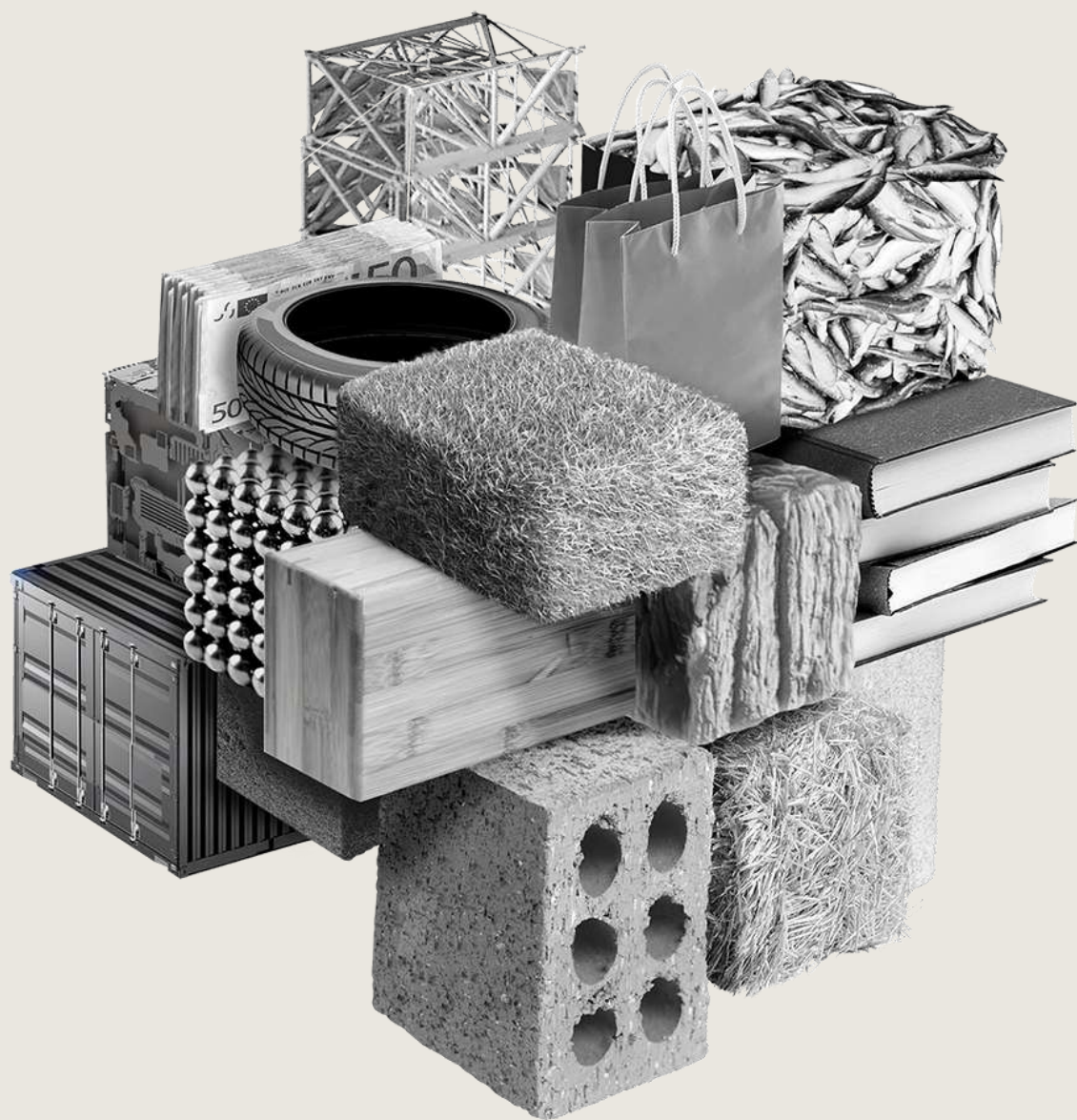

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	42,2		Oso ona
Gehieneko maila	139,3		
Bataz besteko maila	105,9		
Azken datua	139,3		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	3,1		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	39,3		

Gualdiak

2017-2025 aldia		Balorazio globala	
Gutxieneko maila	49,2		Oso ona
Gehieneko maila	133,6		
Bataz besteko maila	105,8		
Azken datua	133,6		
Urte arteko aldakuntza tasa (%)	2,5		
Oinarrizko urtearekiko aldakuntza tasa (%)	33,6		

2. ESPARRU OROKORRA

1. LABURPEN-BALANTZEA

Bigarren urtez jarraian, eta testuingurua oso ziurgabea izan zela aintzat hartuta, Nafarroan eta Espainian erregistratutako hazkunde ekonomikoa oso positiboa izan zen eta aurreikusitakoarekin bat etorri zen (% 2,1 eta % 2,9, hurrenez hurren¹). Hiru eremuek emaitzaren gako berbera izan zuten: barne-eskariaren jarduera positiboa –kontsumoa (familiak) eta inbertsioa–, eta horrek konpentsatu zuen kanpo-eskariaren (esportazioak) ekarpen txikiagoa.

BPGaren hazkundeari dagokionez, 2025ean % 2,3koa, % 2,3koa eta % 2,8koa izan zen EAEn, Nafarroan eta Estatuan, eta 2021ean abiatutako hobekuntza-joera finkatu zen kasu guztietan, pandemia osteko garai konplexua gaindituz –2021ean espiral inflazionista hasi zen eta 2025ean ez zen % 2ko joerara itzuli–. Horri oraindik zabalik dirauten bi gatazka belikoek (Ukraina eta Gaza) eragindako ezegonkortasun geopolitikoa eta Trumpen Administrazioak sortutako ziurgabetasun handia gehitu behar zaizkio, mugazergen hitzarmenetan egindako aldebakarreko aldaketengatik, Groenlandiari edo Kubari egindako aipamenengatik edo merkatu energetikoetan egindako esku-hartzeengatik (Venezuela eta Iran 2026an).

Azken finean, 2026 hasieran galdera berriak sortu dira, aurreikusten zen inflazioaren beherakada globala ezbaian dagoelako dagoeneko, ikusteke baitago nolakoa izango den brent petrolioaren² edo gasaren³ prezioen ibilbidea. Izan ere, prezioa apaldu ezean, eragin handia izango du inflazioan eta 2026ko eta 2027ko hazkunde ekonomikoan.

1. koadroa. BPGaren eta enpleguaren bilakaera

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Eremua	BPG			Enplegua (LOB)		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Nafarroa	1,9	2,7	2,3	1,4	2,3	1,6
Estatua	2,5	3,5	2,8	3,6	2,8	3,1

Oharra: BPGa, kateatutako bolumenaren indizean oinarrituta; eta, enplegua, lanaldi osoko baliokidetasunean, Nafarroarako izan ezik (lanpostuen guztizkoa)

Segidaren haustura (aurreko txostenak), oinarri-urtea aldatu delako. EIN eta Nastat, 2020

Iturria: EIN eta Nafarroako Estatistika Institutua. Geuk egina.

¹ Nafarroako Gobernu eta NDF, hurrenez hurren.

² Otsailaren 26aren (70\$ upeleko) eta martxoaren 15aren artean (104\$ upeleko) % 48 handitu da. 2022ko otsailaren eta uztailaren artean soilik gaitu zen upeleko 100\$eko langa (Ukrainako gerra hasi zen eta inpaktua arintzeko hitzarmenak egin ziren ondoren), bai eta 2011ko martxoaren eta 2014ko abuztuaren artean ere. Hornikuntzaren fluxua (Ormuzko itsasarte) berrezarri ezean, upeleko prezioa 150\$ra heltzea aurreikusten da.

³ Martxoaren 15ean 62,7€ Mwh-ko izan da prezioa (TTF gas naturala). 2022ko otsailaren eta martxoaren artean izandako aldakortasun handiaren ondorioz azken bi urtetan erregistratutako 50 eurotik beherako atalaseak gaitu ditu horrek. Orduko hartan, 100 € Mwh-ko prezioa erregistratu zen Ukraina inbaditu zuten egunean eta 200€ MWh-ko eta 300 €/Mwh-ko tarteak izan ziren 2022ko martxoaren lehen hamabostaldiko izualdiko uneetan. Orain, 150 €/Mwh-ko preziora iristea aurreikusten da.

2025ean, enpleguaren bilakaera positiboa azpimarratu behar da (lanaldi osoko lanpostu baliokideak), igoera nabarmena izan baitzuen (+% 1,6 eta +% 3,1, Nafarroan eta Estatuan, hurrenez hurren). Bi eremuek enpleguaren gehiengo historiko berriak erregistratu zituzten (333,3 eta 20.913,9 mila enplegu-LOB), 2008an erregistratutako balioa gainditu zuten eta barne eskariak hazkunde ekonomikoaren faktore bultzatzaile gisa duen garrantzia berretsi zuten (familien gastuaren eta inbertsioaren erabakiak). Gainera, enpleguaren urte arteko hazkunde BPGa baino txikiagoa izan zen, eta produktibitatea (lan-faktorearena) % 0,9 eta % 0,7 areagotzea eragin zuen EAEn eta Nafarroan, Estatuan ez bezala, han jaitsi egin baitzen (-% 0,3).

Gizarte Segurantzako afiliazioaren bilakaerak hobekuntza hori berretsi du. Zehazki, ondoko ondoko hirugarren urtez, 300 mila afiliatutik gora egon ziren Nafarroan, eta Estatuak 21 milioi afiliazioak gainditu zituen ondoko bigarren urtez. 2025ean, Nafarroako afiliazioaren urte arteko hazkundeak (+% 1,8) 2024koa hobetu zuen (+% 1,2); Estatukoa, aldiz, antzekoa izan zen (% 2,3 2024an eta 2025ean).

2025eko balantzean¹, Estatuko kontratazio berriaren dinamismo nabaria ikusten da (+% 1,5), eta bereziki Nafarroakoa (+% 4,0). Nafarroako bost kontratu berritatik bat inguru mugagabea izan zen (% 20,3) eta ia bikoitza izan zen Estatuan (% 41,2). Bi kasuetan, kontratazio mugagabe berriaren garrantzia 2024koaren antzekoa izan zen (% 21,6 eta % 42,0, Nafarroan eta Estatuan), beraz, erreformaren helburua beteta egongo litzateke, erreforma horren aurretik ohikoa izaten zen % 10 eskas horretatik urruntzea lortu baita.

2. koadroa. Gizarte Segurantzako afiliazioaren eta erregistratutako kontratazioaren bilakaera

Kontzeptua	Kopurua			Urte batetik besterako aldakuntza (%)		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Afiliazioa						
Nafarroa	303.200	306.917	312.302	2,4	1,2	1,8
Estatua	20.733.042	21.201.126	21.679.951	2,8	2,3	2,3
Kontratazioa						
Nafarroa	288.064	284.224	295.622	-13,8	-1,3	4,0
Estatua	15.444.205	15.420.104	15.645.243	-15,7	-0,2	1,5

Oharra: Urte bakoitzeko abenduaren 31ko afiliatu kopurua (erregimen guztietan) eta urte bakoitzaren itxieran metatutako kontratuak.

Iturria: Gizarte Segurantza eta SEPE. Geuk egina.

Afiliazioaren hileko bilakaerari dagokionez, ekitaldia lauagoa izan zen: Nafarroan eta Espainian erregistratutako hileko batez besteko hazkundeak (+% 1,5% eta +% 2,3) 2024koa baino txikiagoa izan zen (+% 1,8 eta +% 2,6) eta maiatzetan (+% 2,3 eta +% 2,7) eta ekainean (+% 0,6 eta +% 1,6) erregistratu ziren ekitaldiko urte arteko hileko

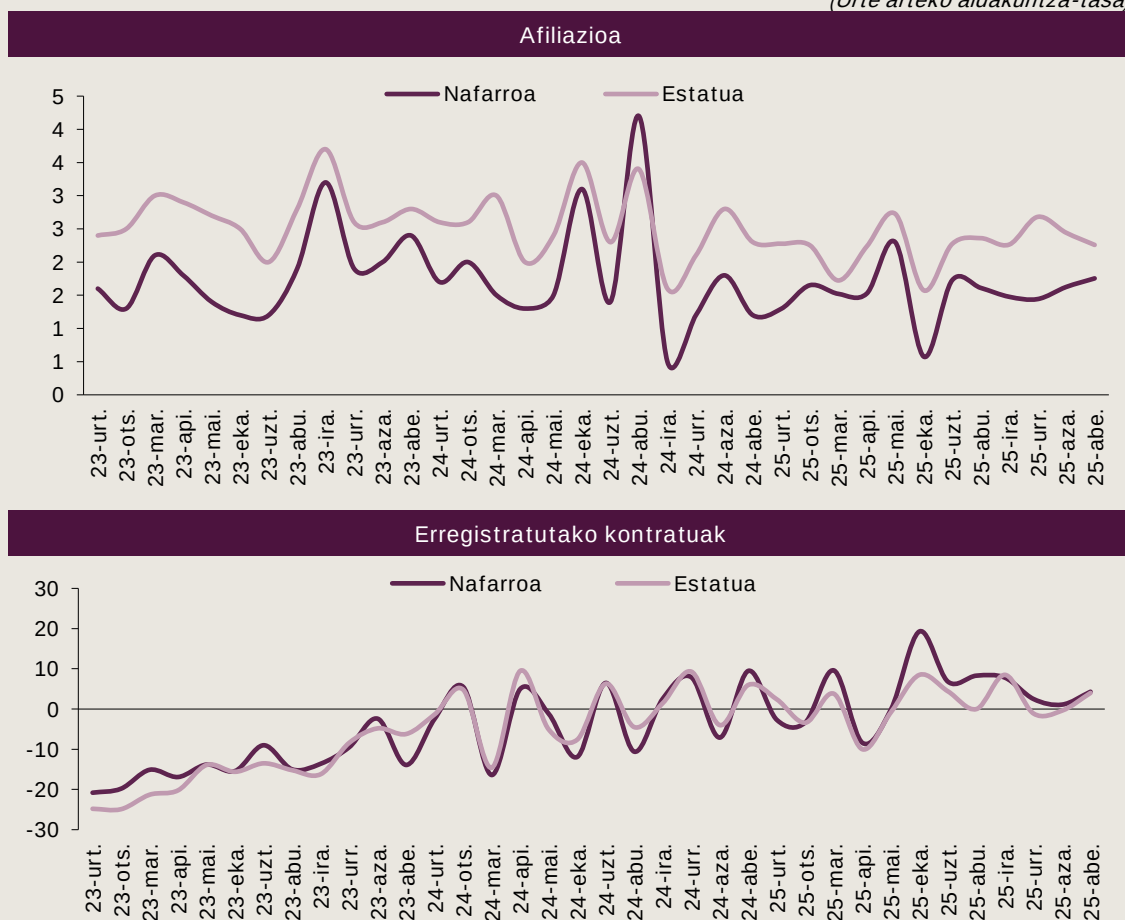
¹ 2022ko martxoaren 30ean ezarritako araudiaren aldaketak 2023ko emaitzetan erakutsi zuen bere inpaktua, erregistratutako kontratu berriak murriztu ziren eta kontratu mugagabeak areagotu.

dinamismorik handiena eta txikiena, hurrenez hurren. Horrez gain, afiliazioaren hileko batez besteko hazkundera lehenengo sei hilekoan (+% 1,5 eta +% 2,1) baino apur bat handiagoa izan zen bigarren sei hilekoan (+% 1,6 eta +% 2,4), bi eremuetan.

Kontratazio berriaren hileko bilakaerak berresten du hori, profila dinamikoagoa izan baitzen Nafarroan (+% 3,8, urte arteko hileko aldakuntza-tasaren batezbestekoa) Estatuan baino (+% 1,3). Bi kasuetan, hilabeteko batez besteko hazkundera handiagoa izan zen 2025eko azken sei hilekoan (+% 5,1 eta +% 2,6), afiliazioan antzemandako joerarekin bat etorrita.

1. grafikoa. Gizarte Segurantzako afiliazioa eta erregistratutako kontratuak. Hileko bilakaera

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Iturria: Gizarte Segurantzak eta SEPE. Geuk egina.

Afiliazioaren bilakaera erregimenen arabera aztertuta, ikus daiteke Nafarroak (+% 1,8) baino hazkunde handiagoa izan zuela Estatuak (+% 2,3), aintzat hartutako hiru kategorietatik bitan hobea izan baitzen haren jarduna. Baina, ororen gainetik, soldatapeko enpleguaren dinamismoa azpimarratu behar da. Nafarroan (+% 2,2) baino gehixeago hazi

zen Estatuan (+% 2,8), 2024ko balioen antzekoekin (+% 2,7 eta +% 2,2), nahiz eta erregistroak 2023koak baino txikiagoak izan ziren (+% 3,7 eta +% 3,1). Autonomoen erregimeneko afiliazioa gelditu egin zen Nafarroan (+% 0,1), eta hobetzeko profilarekin jarraitu zuen Estatuan (+% 1,1). Emaitza horiek adierazten dute jarraipenerako joera izan zela, 2024ko emaitzekin konparatuta (-% 0,5 eta +% 1,2 Nafarroan eta Estatuan, hurrenez hurren).

Ondorioz, soldatapeko langileen tasak finkatzen jarraitu zuen, eta erregimen orokorreko afiliazioa guztizko afiliazioaren % 81,6 izan zen (ehuneko +0,3 puntu) eta % 79,3 (ehuneko +0,4 puntu) Nafarroan eta Estatuan. Aldi berean, kasu bietan, autonomoen pisuak (ehuneko -0,3 puntu Nafarroan eta -0,2 puntu Estatuan) behera egin zuen, soldatapeko erregimenak dinamismo handiagoa izan baitzuen autonomoenak baino. Dena den, epe laburrera mantendu egingo dela espero da¹.

3. koadroa. Gizarte Segurantzako afiliazioa, erregimenaren arabera

Kontzeptua	Nafarroa			Estatua		
	2025	%	Δ 25/24	2025	%	Δ 25/24
Erregimen orokorra	254.805	81,6	2,2	17.187.639	79,3	2,8
Autonomia	46.367	14,8	0,1	3.419.210	15,8	1,1
Gainerakoak ¹	11.130	3,6	-0,3	1.073.102	4,9	-2,2
Afiliazioa, guztira	312.302	100,0	1,8	21.679.951	100,0	2,3

(1): Barnean hartzen ditu: Itsasoko Langileen Erregimen Berezia, Erregimen Orokorreko Etxeko Langileen Sistema Berezia, Erregimen Orokorreko Nekazaritzako Langileen Sistema Berezia.

Oharra: Afiliatuak, urte bakoitzeko abenduaren 31n.

Iturria: Gizarte Segurantza. Geuk egina.

¹ Enplegutik ateratzeko unearen ondorioz (lan-bizitza amaitzea, familiako negozioekin lotuta dauden eta ordezkatzeko zailak diren jardueretan, ostalaritzan, txikizkako merkataritzan, etab.); aldi berean, lanpostuen eskaintza handiari eusten zaio (publikoa eta pribatua, soldatapeko modalitatean).

4. koadroa. Gizarte Segurantzako afiliazioa, jarduera arloen arabera. Nafarroa

Kontzeptua	2024	2025		
	Afiliazioa	Afiliazioa	%	Δ 25/24
Lehen sektorea	11.105	11.502	3,7	3,6
Erauzketa-industriak	276	295	0,1	6,9
Manufaktura-industria	69.870	69.765	22,3	-0,2
Energia-hornidura	798	733	0,2	-8,1
Ur-hornidura eta hondakinak	2.772	2.855	0,9	3,0
Eraikuntza	18.400	19.157	6,1	4,1
Ibilgailuen merkataritza eta konponketa	37.067	37.039	11,9	-0,1
Garraioa eta biltegiatzea	13.055	13.507	4,3	3,5
Ostalaritza	18.621	18.678	6,0	0,3
Informazioa eta komunikazioa	4.231	4.555	1,5	7,7
Finantza- eta aseguru-jarduerak	3.989	4.108	1,3	3,0
Higiezinaren arloko jarduerak	1.050	1.068	0,3	1,7
Jarduera profesional zientifiko-teknikoak	15.850	16.574	5,3	4,6
Administrazio-jarduerak eta zerbitzu osagarriak	16.010	16.733	5,4	4,5
Administrazio Publikoa eta Gizarte Segurantza	13.934	13.953	4,5	0,1
Hezkuntza	23.507	24.220	7,8	3,0
Osasungintzako jarduerak eta gizarte-zerbitzuak	34.847	35.989	11,5	3,3
Artearen, aisialdiaren eta entretenimenduaren arloko jarduerak	6.982	7.257	2,3	3,9
Beste zerbitzu batzuk	7.761	7.860	2,5	1,3
Etxeko langileak	6.778	6.440	2,1	-5,0
Lurraldez kanpoko erakundeak	14	14	0,0	0,0
Afiliazioa, guztira	306.917	312.302	100,0	1,8

Oharra: Afiliatuak, urte bakoitzeko abenduaren 31n.

Iturria: Gizarte Segurantza. Geuk egina.

Afiliazioaren hobekuntza ia jarduera-adar guztietan gertatu zen, manufaktura-industrian (-%0,2; -105 afiliazio), energia-horniduran (-%8,1; -65 afiliazio) eta ibilgailuen merkataritza eta konponketan (-%0,1; -28 afiliazio) izan ezik, baita etxeko-langileetan ere (-%5,0; -338 afiliazio). Gainerako jarduerak jarduera positiboa izan zuten (guztira, 5.921 afiliazio gehiago). Urte arteko bilakaera horretan, lehenik eta behin, honako jarduera hauek nabarmentzen dira: informazio- eta komunikazio-jarduerak (+%7,7; +324), erauzketa-industriak (+6,9, +19), jarduera profesional, zientifiko eta teknikoak (+%4,6; +724), administrazio-jarduerak eta zerbitzu osagarriak (+%4,5, +723) eta eraikuntza (+%4,1; +757). Horietako bakoitzak % 4tik gorako urte arteko hazkundera izan zuten, eta guztira 2.547 afiliazio gehiago erregistratu zituzten. Bestalde, garraio- eta biltegiatze-jarduerak (+% 3,5; +452), hezkuntzak (+% 3,0; +731), osasungintzako eta gizarte-zerbitzuek (+% 3,3; +1.142) eta arte- eta aisialdi-jarduerak (+% 3,9, +275) ere hazkunde nabarmena izan zuten lehen sektorearekin batera (+% 3,6, +397), eta 2.979 afiliazio gehiago erregistratu zituzten.

2024an ez zen aldatu enpleguaren konposizioa, eta, beraz, manufaktura-industria (% 22,3 guztira), ibilgailuen merkataritza, salmenta eta konponketa (% 11,9), osasungintzako eta

gizarte-zerbitzuetako jarduerak (% 11,5) eta hezkuntza-jarduerak (% 7,8), osotasunean, Nafarroan afiliatutako pertsonen erdiak ziren (% 53,5).

5. koadroa. Erregistratutako langabeziaren eta langabezia-tasaren bilakaera

	Datua			Urte batetik besterako aldakuntza (%)		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Erregistratutako langabezia (perts. kop.)						
Nafarroa	29.998	30.355	29.483	-5,1	1,2	-2,9
Estatua	2.707.465	2.560.718	2.408.670	-4,6	-5,4	-5,9
Langabezia-tasa (%)						
Nafarroa	9,3	6,7	8,1	-1,0	-2,6	1,4
Estatua	11,9	10,7	9,9	-1,2	-1,2	-0,7

Oharra: urte bakoitzeko abenduan erregistratutako langabezia eta urte bakoitzeko laugarren hiruhilekoko langabezia-tasa. Langabezia-tasaren aldakuntza ehuneko puntutan adierazi dugu.

Iturria: SEPE eta EIN (BAI, Biztanleria Aktiboaren Inkesta). Geuk egina.

Erregistratutako langabeziaren bilakaera azken urteetako beheranzko joeraren barruan mantendu zen, pandemiaren biurtekoak utzitako efekturik okerrenak egokitu ostean. Hala, 2025 amaieran, Nafarroan eta Estatuan behera egin zuen berriro ere adierazle horrek (-% 2,9 eta -% 5,9). Bestalde, langabeziaren tasa % 10etik beherakoa izan zen Nafarroan (% 8,1) eta Estatuan (% 9,9). Estatuan jaitsiera izan zuen (ehuneko -0,7 puntu) eta Nafarroan gora egin zuen (ehuneko +1,4 puntu), aurretiazko joerarekin apurtuz eta erregistratutako langabeziak zekarren joeratik urrunduz¹. Bestalde, Estatuan bi adierazleek behera egin zuten (-% 5,9 eta ehuneko -0,7 puntu, erregistratutako langabeziaren kasuan eta langabezia-tasaren kasuan), enpleguaren dinamismoarekin bat etorrita. Hala ere, langabezia-tasaren aldeak positiboa izaten jarraitu zuen Nafarroan (% 8,1), hau da, Estatuko % 9,9ko tasa baino ehuneko bi puntu txikiagoa gutxi gorabehera.

Sektorekako jardueraren balantzeak berresten du hobekuntza gertatu zela hiruhilekoz hiruhileko sektore guztietan, industrian izan ezik. Txikizkako merkataritzaren emaitza positiboak azpimarratzeko modukoak dira, bilakaera aldekoa izan baitzen lau hiruhilekoetan, prezio korrante zein konstanteetan. Industria-sektorean, ordea, bilakaera negatiboa izan zen 2025eko lau hiruhilekoetan, eta higadura-sintomak erakutsi zituen. Beste zerbitzu batzuen jarduerak dinamismoari eutsi zioten urte osoan zehar eta, hortaz, itoerak gertatu izanak 2024ko kopuruak indartu zituen.

¹ Langabezia-tasa EINen Biztanleria Aktiboaren Inkestan lortutako emaitzen arabera osatzen da, eta erregistratutako langabezia, aldiz, errolda-izaera duen erregistro administratiboa da, benetan enplegurik ez duten pertsona guztien gainekoa.

6. koadroa. Sektoreko adierazle nagusien bilakaera. Nafarroa

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

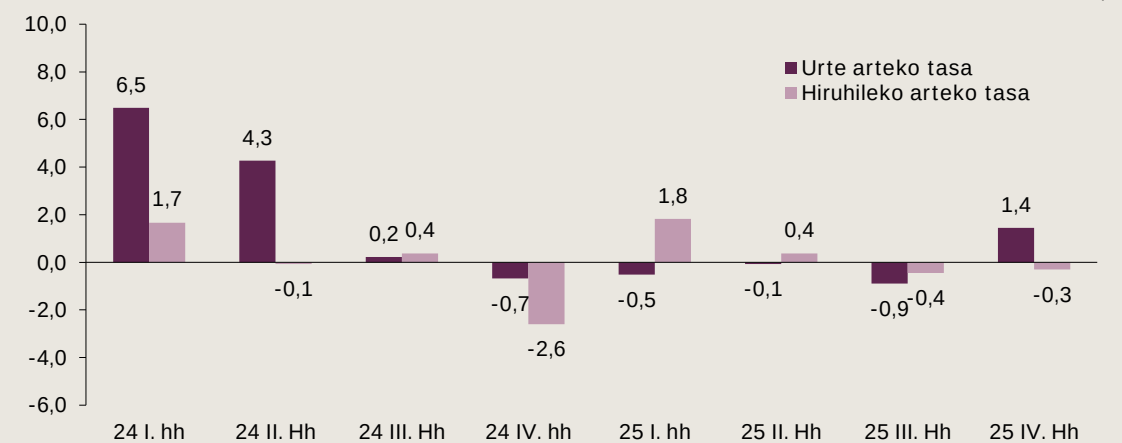
	2025eko I. h iruhilekoa	2025eko II. h iruhilekoa	2025eko III. h iruhilekoa	2025eko IV. h iruhilekoa
Industria	-2,5	-1,7	-1,1	-5,0
Txikizkako merkataritza				
Prezio korronteak	3,2	4,0	2,4	2,4
Aldaketarik gabeko prezioak	2,2	2,4	1,0	0,6
Beste zerbitzu batzuk	6,0	6,3	3,9	1,9

Oharra: Industria Ekoizpenaren Indizea (datuen jatorrizko segida), Txikizkako Merkataritzaren Indizea zerbitzugunerik gabe (egutegiaren eraginaren datuak zuzenduta) eta Zerbitzuen Sektoreko Jarduera Adierazlea (datuen jatorrizko segida).

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua. Geuk egina.

2. grafikoa. Enpresa-konfiantzaren indizea. Nafarroa

(%)

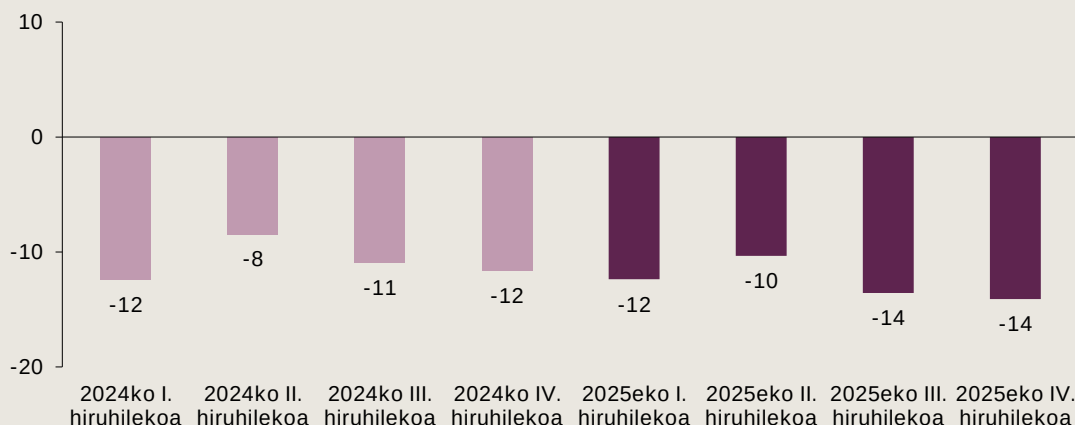
Oharra: Enpresa Konfiantzaren Adierazle Harmonizatua (EKAH) honakoetatik abiatuta eraikitzen da: amaitutako hiruhilekoko egoeraren adierazlea eta datorren hiruhilekorako igurikimenak. Oinarria, 2013ko 1. hiruhilekoa.

Iturria: EIN. Geuk egina.

la egunero aldatzen diren albistez beteriko egoera nahasi batean, Nafarroako enpresen konfiantza ere mantsotzen joan zen, eta urtetik urterako hazkundea gutxiagotu egin zen urtearen bigarren erdian. Hala, indize horren batez besteko balioa 133,9 puntukoa izan zen (2024ko datuaren berdina), Estatuko batezbestekoa baino pixka bat txikiagoa (137,4 puntu). Kasu honetan, 2024koa baino hobea izan zen (urte arteko +% 1,0).

Nafarroako familien konfiantzak profil egonkorra izan zuen, eta oraindik ere nahiko ezkorra izaten jarraitzen du (-13), 2024ko antzeko mailan (-11). Ezkortasunaren profil hori ekonomia orokorrari lotutako mesfidantzan oinarritzen da (-21, -5 puntu). Gainera, enpleguaren egoerari buruz adierazitako hondatzea gehitu behar zaio (-7, -5 puntu 2024arekiko), nahiz eta aurrezteko igurikimenek bilakaera positiboa eduki (-6, +4 puntu).

3. grafikoa. Familien konfiantza-indizea. Nafarroa

Oharra: indizea positiboa bada (100 arte), egoerak hobera egingo duela uste dute familia gehienek; indizea negatiboa bada (-100 arte), berriz, egoerak okerrera egingo duela uste dute familia gehienek.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua. Geuk egina.

Azkenik, Nafarroako BPGak 2025ean izandako hazkundeak jada adierazi dena berretsi du, eta jardun okerxeagoa izan zuen urtearen bigarren erdian (urtetik urterako tasa % 2,1 izan zen azken bi hiruhilekoetan). Guztiarekin ere, hiruhilekoen arteko profila egonkor mantendu zen, balantze positiboaren barruan.

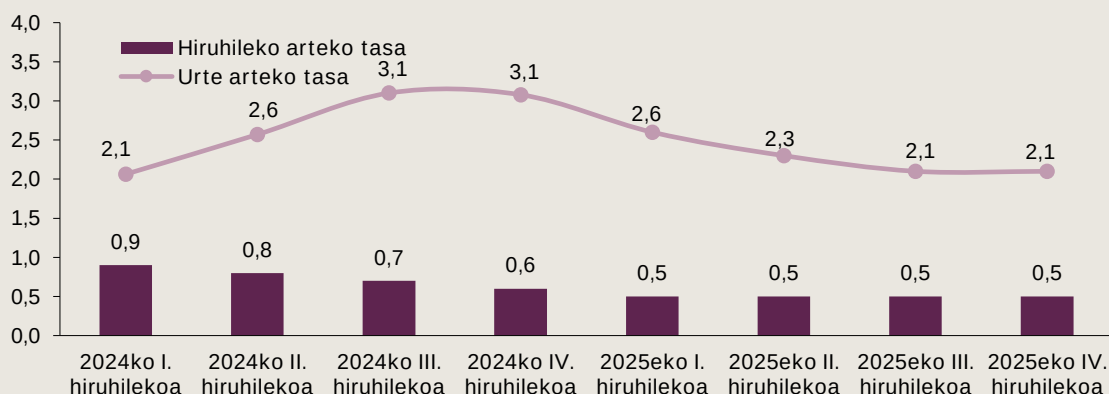
Argi eta garbi, 2025ean % 2ko joerara (KPI orokorra) itzuli zen Euro Eremua, baina balio horren gainetik mantendu zen azpiko osagarrian (% 2,3). Baina, gainera, desberdintasun geografiko handiak mantendu ziren: Frantziako (% 0,7) eta Italiako (% 1,2) inflazioa Alemaniako (% 2,0), Espainiako¹ (% 2,9), Herbeheretako (% 2,7) edo Suediako (% 2,1) inflazioaren erdia izan zen, herrialde horietan % 2ko atalasea gainditu baitzen. Hala, inflazioaren beheranzko ibilbideak, eta, batez ere, Europako jarduera ekonomikoa dinamizatzeko beharrak² justifikatu zuten 2025ean izandako interes-tasen murrizketa. Orduan izan zuen mailarik baxuena 2023ko urtariletik.

¹ Espainiako KPlaren (Eurostat) emaitzak +% 3,1 eta +% 1,4koak izan ziren, KPI Orokorraren hazkundearen antzekoak, baina emaitza oso desberdinarekin azpiko osagarrian, EINen emaitzarekin alderatuz gero.

² 2025eko ekainaren 6an, EBZk interes-tasen azken murrizketa egin zuen eta ez zuen aldaketarik egin 2025 amaierara arte (2025eko abenduaren 18ko bilera). 2026ko martxoaren 19ko bileran ere ez dira aldatu, baina erakundea "arretaz aztertzen ari da egoera, eta datuen arabera ikuspegiak lagunduko dio moneta-politikarentzako bitarteko egokia definitzen". Jarrera hori interes-tasetan murrizketa berriei atea ireki diezaiekeen seinaleztat jotzen da; izan ere, 2026an EBZk inflazioaren igurikimena handitu du abenduarekin alderatuta (2,6; ehuneko +0,7 puntu) eta hazkunde ekonomikoa murriztu du (0,9; ehuneko -0,3 puntu).

4. grafikoa. BPGaren hiruhilekoko bilakaera. Nafarroa

(Aldakuntza-tasa)

Oharra: bolumen-indize kateatua, urtaroen eta egutegiaren arabera zuzendutako datuak oinarri hartuta.
Iturria: Hiru hilez behingo kontu ekonomikoak. Nafarroako Estatistika Institutua. Geuk egina.

7. koadroa. Prezioen bilakaeraren testuingurua

	KPI orokorra ¹			Azpiko KPI ²		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Eurogunea	2,9	2,4	2,0	3,9	2,7	2,3
Alemania	3,8	2,8	2,0	3,7	3,3	5,4
Frantzia	4,1	1,8	0,7	3,8	1,9	3,7
Italia	0,5	1,4	1,2	3,2	1,8	1,1
Danimarka	0,4	1,8	1,9	2,5	1,4	2,4
Herbehereak	1,0	3,9	2,7	3,7	4,3	3,1
Portugal	1,9	3,1	2,4	3,1	3,0	8,3
Suedia	1,9	1,6	2,1	5,0	2,7	3,9
Espainia	3,3	2,8	2,9	4,0	2,6	2,6
EAE	3,1	3,6	2,9	3,9	3,3	2,4
Nafarroa	2,9	2,7	2,6	3,5	2,5	2,2

¹ (HICP) – KPI orokor bateratua ² (HICP) – KPI, prestatu gabeko elikagaiak eta produktu energetikoak barne hartu gabe.

Oharra: Urte arteko aldakuntza-tasa, urte bakoitzeko abendutik abendura.

Iturria: Eurostat (oinarri-urtea 2015 eta 2025) eta EIN (oinarri-urtea 2025). Geuk egina.

2026-2027rako munduko ekonomiaren hazkundearen igurikimenak % 3 ingurukoak dira, Irango gerrak eragindako ezegonkortasun geopolitiko delako eta. ELGak dio “igurikimen ekonomikoak sendoak direla, nahiz eta krisi energetikoarengatik eta arrisku geopolitikoengatik ahuldu”: Era berean, NDFk uste du “gatazka luzeago edo zabalago batek, zatiketa geopolitiko are larriagoak, adimen artifizialaren ondorioz produktibitatearen gaineko igurikimenak berregokitzeak edo merkataritzako tentsioek asko ahuldu dezaketela hazkundera eta finantza-merkatuak ezegonkortu ditzaketela. Zor publiko handiak eta sinesgarritasun instituzionalaren galerak zaurgarritasunak areagotzen dituzte”.

Bi erakundeek uste dute merkatu energetikoetan eta garraioaren fluxuetan izandako tentsioek garrantzia izango dutela, eta inpaktu horrek ondasunen eta zerbitzuen prezio (ia) guztiei eragingo diela. Horrek munduko jarduera ekonomikoa baldintzatuko du eta inpaktu desberdina izango du esposizioaren (gatazkaren hasieran inflazioarekiko izandakoa) eta arlo bakoitzean neurri zuzentzaileak ezartzeko gaitasunaren arabera. Egiazki, Trumpen Administrazioaren (2025-2026) erabakiek eta komunikazio-estrategiek tradizio diplomatikoaren zati garrantzitsu bat kolokan jarri dute, guztion onerako nazioarteko adostasunen erabilgarritasuna eta beharra zalantzan jarri dituzte, eta, horrez gain, aldakortasun handia izan dute, ziurgabetasun eta segurtasun falta juridiko handia transmitituz eragile ekonomikoei zein sozialei.

8. koadroa. Egindako ekonomia-aurreikuspenak.

(%)

	ELGA			NDF		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Eurogunea	1,4	0,8	1,2	1,4	1,1	1,2
Alemania	0,3	0,7	1,1	0,2	0,8	1,2
Frantzia	0,9	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Italia	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5
Espainia	2,8	2,2	1,7	2,8	2,1	1,8
Munduko ekonomia	3,4	2,8	3,1	3,4	3,1	3,2
AEB	2,1	2,0	1,8	2,1	2,3	2,1
Txina	5,0	4,5	4,3	5,0	4,4	4,0

Iturria: ELGA (2026ko martxoa) eta NDF (2026ko apirila). Geuk egina.

2. INGURUNE EKONOMIKOA (NAZIOARTEKOA ETA ESTATUKOA)

2.1 NAZIOARTEKO EKONOMIA

Ezaugarri nagusiak: ekoizpen-jarduera

Nazioarteko Diru Funtsaren arabera¹, munduko ekonomia % 3,4 hazi zen 2025ean. Era horretan, aurreko ekitaldian lortutako hedapen-erritmoa mantendu zen nazioarteko testuinguru asaldatuan, ziurgabetasun ekonomiko eta komertzial handiak, muga-zergen igoerak eta tentsio geopolitikoen iraunkortasunak eragindako oztopoekin. Hala ere, kontrako faktore horiek hein batean orekatu ziren, hasieran iragarritako muga-zergen eragina txikiagoa izan zelako, finantza-baldintzak moldakorragoak izan zirelako, ekonomia batzuetan zerga- eta moneta-politikak lagungarriak izan zirelako, dolarrak balioa galdu zuelako eta inbertsio teknologikoa dinamikoa izan zelako, batik bat adimen artifizialari lotutakoa.

Oro har, munduko jarduera ekonomikoaren bulkadak neurritsua izaten jarraitu zuen, baina egonkor samarra. Ekonomia aurreratuen hazkunde-erritmoa zertxobait areagotu zen (% 1,9 2025ean, eta % 1,8 2024an); aldi berean, susperraldian eta garapen-bidean dauden merkatuetako ekonomietan, hedapena oso neurri txikian jaitsi zen (% 4,4, eta aurreko urtean, % 4,5), eta, edonola ere, munduko hazkundearen euskarri nagusia izaten jarraitu zuten.

Herrialde industrializatuak erreparatuta, ELGak ekainean egindako aurreikuspenen arabera, aurrerapausoen 2025eko erritmoa eta aurreko ekitaldikoa antzekoak izan ziren, % 1,8ko hedapenarekin. Alde horretatik, AEBko ekonomia izan zen dinamikoena ekonomia aurreratuen artean, nahiz eta dezeleraziora jo, argi eta garbi.

9. koadroa. Barne Produktu Gordinaren bilakaera

Herrialdea	(% Δ)		
	2023	2024	2025
Estatu Batuak	2,9	2,8	2,1
Japonia	0,7	-0,2	1,1
Alemania	-0,7	-0,5	0,3
Frantzia	1,6	1,1	0,9
Italia	0,9	0,8	0,5
Erresuma Batua	0,3	1,0	1,4
Kanada	2,0	2,0	1,7
Eurogunea	0,5	0,9	1,4
ELGA, guztira	1,8	1,8	1,8

Iturria: ELGA. Ekonomia-aurreikuspenak (2026ko ekaina)

¹ 2026ko apirileko World Economic Outlookeko informazioa.

Zehazki, AEBko ekonomia % 2,1 hazi zen 2025ean (aurreko ekitaldian baino ehuneko zazpi hamarren gutxiago), kontsumo publikoak indarra galdu zuelako (% 0,6ko igoera ahula) eta, hein txikiagoan, inbertsioa eta kontsumo pribatua txikiagotu zirelako (% 2,7ko eta % 2,6ko aurrerapenak, hurrenez hurren).

Bestalde, Japoniak % 1,1 egin zuen gora 2025ean (atzerapauso txikia 2024an, -% 0,2), nola kontsumo pribatua hala inbertsioa suspertu zirelako (% 1,3ko eta % 0,9ko igoerak, hurrenez hurren), nahiz eta kontsumo publikoa neurritsua izan (% 1eko igoera).

Susperraldian eta garapen-bidean dauden merkatuetako ekonomien esparruan, India nabarmendu behar da, dinamismo handiagatik (% 7,6ko hazkundera 2025ean); baita Brasil ere, aurrerapen-erritmoa mugatu duelako (% 2,3); eta Errusia, geldialdia izan duelako (% 1eko hedapen txikia), Ukrainarekiko gatazka armatua luzatzen ari da eta.

10. koadroa. Kontsumo pribatuaren, kontsumo publikoaren eta inbertsioaren bilakaera

(% Δ)

Herrialdea	Kontsumo pribatua			Kontsumo publikoa			Inbertsioa		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Estatu Batuak	2,6	2,9	2,6	3,0	3,3	0,6	3,8	3,5	2,7
Japonia	0,1	-0,6	1,3	-0,2	1,6	1,0	1,9	-0,6	0,9
Alemania	-0,5	0,5	1,5	-0,2	2,6	1,5	-1,6	-3,2	0,0
Frantzia	0,8	1,0	0,5	1,5	1,4	1,6	0,7	-1,3	0,8
Italia	0,5	1,2	1,1	1,0	1,5	0,6	10,1	-3,1	3,5
Erresuma Batua	-0,4	-0,2	1,0	2,1	2,9	1,6	0,5	1,7	4,3
Kanada	2,3	2,2	2,3	2,4	3,8	2,4	-1,0	0,7	1,4
Eurogunea	0,5	1,3	1,5	1,5	2,3	1,6	2,5	-2,6	3,0
ELGA, guztira	1,8	2,0	2,1	2,0	2,7	1,6	3,1	0,8	2,2

Iturria: ELGA. Ekonomia-aurreikuspenak (2026ko ekaina)

Europar, Euroguneak % 1,4raino indartu zuen hazkundera 2025ean, ahula izanik ere (% 0,9 2024an). Dena den, Alemaniako ekonomiak oso ahul jarraitu zuen (% 0,3 besterik ez zen igo 2025ean). Nolanahi ere, moneta bakarraren planoan alderdi positibo gisa aipatu behar da inbertsioa suspertu zela (% 3ko aurrerapena 2025ean, eta aurreko ekitaldian, -% 2,6) eta kontsumo pribatua zertxobait indartu zela (% 1,5eko hazkundera, aurreko urtean % 1,3 izanik).

Kanpo-merkataritza

Hedapen ekonomikoa oraindik neurritsua den agertoki batean, ELGAko herrialdeen kanpo-merkataritza aurreko ekitaldian baino zertxobait dinamikoagoa izan zen 2025ean. Hartara, hazkundera azaleratu zen bai esportazioetan, bai inportazioetan (% 2,4 eta % 3,7 2025ean, eta % 1,8 eta % 1,9 2024an, hurrenez hurren). Hala ere, nahiz eta hobekuntza gertatu, nazioarteko merkataritzaren tonu orokorrak neurritsu samar jarraitu zuen, egoera ikusita:

ziurgabetasuna, merkataritza-fluxuen berrantolaketa eta tentsio geopolitiko zein komertzialen iraunkortasuna.

Herrialdeen arabera, Frantziak eta Erresuma Batuak kanpoan egindako erosketen bultzada azpimarratzekoa da (% 4,3ko eta % 4,2ko igoera, hurrenez hurren), eta, hein txikiagoa, Japoniak eta Frantziak kanpoan egindako salmentena (% 2,5eko eta % 2,3ko hazkundera, hurrenez hurren). Kontrako muturrean, AEBko esportazioek eta inportazioek indarra galdu zuten, ezbairik gabe (% 1,6ko eta % 2,7ko aurrerapausoak 2025ean, eta % 3,6 eta % 5,8koak 2024an, hurrenez hurren).

11. koadroa. Ondasun eta zerbitzuen truke-bolumenaren aldakuntzak

(% Δ)

Herrialdea	Inportazioak			Esportazioak		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Estatu Batuak	-0,9	5,8	2,7	2,8	3,6	1,6
Japonia	-0,4	1,7	3,8	3,1	2,2	2,5
Alemania	-1,0	-0,4	3,2	-0,9	-1,9	-0,7
Frantzia	0,1	-1,3	4,3	2,8	2,4	2,3
Italia	-1,9	-1,0	3,6	-0,2	-0,4	1,2
Erresuma Batua	-1,6	2,7	4,2	-2,3	1,3	2,1
Kanada	1,2	0,7	-0,4	6,2	0,9	-1,7
ELGA, guztira	-0,6	1,9	3,7	0,5	1,8	2,4

Iturria: ELGA. Ekonomia-aurreikuspenak (2026ko ekaina)

Prezioak

Petrolioaren prezioak 2025ean izandako beherakadak (Brent upelaren prezioa, 2024an upeleko 80,5 dolarrekoa izatetik, 2025ean 69,1 dolarrekoa izatera pasatu zen) inflazioaren gaineko presioak arintzen lagundu zuen kontuan hartutako herrialde gehienetan.

Hala, ELGaren arabera, 2025ean kontsumoko prezio-indizearen hazkundera % 2,7ra jaitsi zen Estatu Batuetan, eta % 2,1era Eurogunean; aurreko ekitaldian % 3ko eta % 2,4ko hazkundeak izan ziren, hurrenez hurren.

12. koadroa. Kontsumoaren prezio-indizearen bilakaera

(% Δ)

Herrialdea	2023	2024	2025
Estatu Batuak	4,1	3,0	2,7
Japonia	3,3	2,7	3,2
Alemania	6,0	2,5	2,3
Frantzia	5,7	2,3	0,9
Italia	5,9	1,1	1,6
Erresuma Batua	7,3	2,5	3,4
Kanada	3,9	2,4	2,1
Eurogunea	5,4	2,4	2,1

Iturria: ELGA. Ekonomia-aurreikuspenak (2026ko ekaina)

Egoera horretan, aipatzekoa da AEBko Erreserba Federalak eta Europako Banku Zentralak moneta-politikak doitzen jarraitu zutela 2025ean zehar. Hala, esku hartzeko tasak mailaz maila egokitu zituzten, bilakaera makroekonomikoa ikusita. Azkenean, ekitaldia amaitu zenean, % 2,15 izan zen Europako Banku Zentralaren kasuan, eta % 3,75, Erreserba Federalarenean (ehuneko -1 eta -0,75 puntu 2024aren amaieraren aldean, hurrenez hurren).

Lan-merkatua

Herrialde industrializatuetako lan-merkatuek portaera heterogeneoa eduki zuten 2025ean, eta pixka bat okerrera egin zuen AEBn. Han, langabezia-tasa pixka bat igo zen, 2024ko % 4tik % 4,3ra. Eurogunean, aldiz, tasa hori egonkortu egin zen, eta % 6,4an jarraitu zuen. Mundu-mailan, ELGA osatzen duten herrialdeei begira, langabezia-tasa oso gutxi igo zen, 2024ko % 4,9tik 2025eko % 5era. Bilakaera horrek adierazten du lan-merkatua erresistente samarra dela oraindik, baina ahultasun-seinaleekin noizean behin.

13. koadroa. Langabezia-tasa

(biztanleria aktiboaren %)

Herrialdea	2023	2024	2025
Estatu Batuak	3,6	4,0	4,3
Japonia	2,6	2,5	2,5
Alemania	3,1	3,4	3,8
Frantzia	7,4	7,4	7,7
Italia	7,7	6,5	6,0
Erresuma Batua	4,0	4,3	4,8
Kanada	5,4	6,4	6,8
Eurogunea	6,6	6,4	6,4
ELGA, guztira	4,8	4,9	5,0

Iturria: ELGA. Ekonomia-aurreikuspenak (2026ko ekaina)

Diru- eta aurrekontu-politika

2025ean, ekonomia industrializatu nagusietako administrazio publikoen finantzazio-premiak hein batean onbideratu ziren, baina aldeak daude herrialde batetik bestera. Esate baterako, AEBko defizita jaitsi egin zen: BPG nominala $-\% 7,9$ izan zen 2024an, eta 2025ean, $-\% 7,3$. Aldi berean, hobera egiteko bidean jarraitu zuen Eurogunea, $-\% 3,1$ etik $-\% 2,9$ ra igarota. ELGA osoan, saldo negatiboa ere neurritsuagoa izan zen: aurreko ekitaldiko $-\% 4,7$ tik 2025eko $-\% 4,4$ ra arte. Halaber, testuinguru honetan, azertu diren herrialde gehienek defizit publikoa neurritsu samarra izan zen, Alemania salbuetsita, egonkor jarraitu baitzuen $-\% 2,7$ rekin.

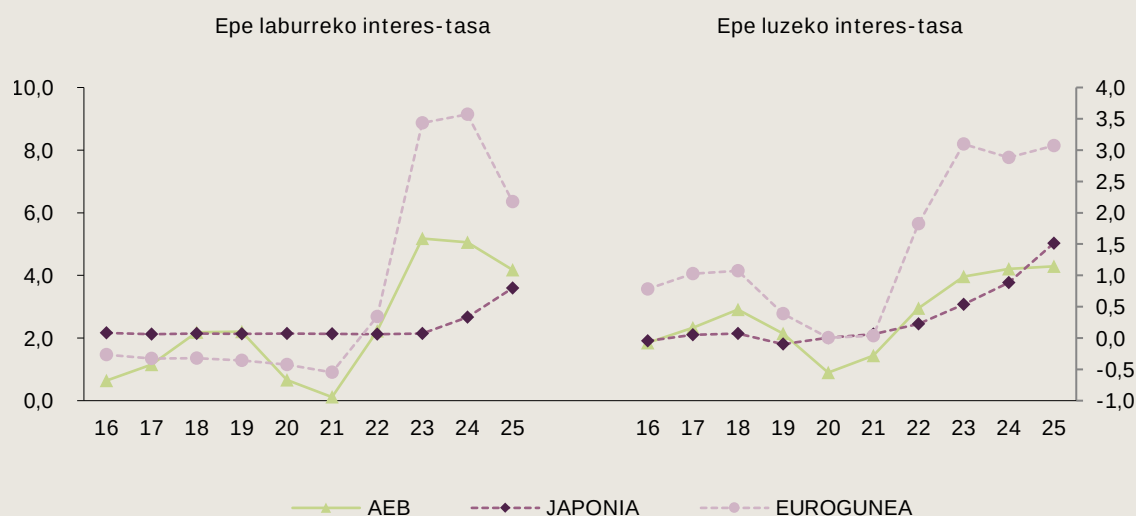
14. koadroa. Administrazio Publikoen finantzaketa-beharrak (finantzaketa-ahalmena (+) edo finantzaketa-beharra (-), BPG nominalaren ehunekoaren arabera)

Herrialdea	(BPGaren %)		
	2023	2024	2025
Estatu Batuak	-7,8	-7,9	-7,3
Japonia	-2,3	-1,7	-1,0
Alemania	-2,5	-2,7	-2,7
Frantzia	-5,4	-5,8	-5,1
Italia	-7,1	-3,4	-3,1
Erresuma Batua	-6,0	-6,1	-5,5
Kanada	-0,2	-2,1	-1,8
Eurogunea	-3,5	-3,1	-2,9
ELGA, guztira	-4,7	-4,7	-4,4

Iturria: ELGA. Ekonomia-aurreikuspenak (2026ko ekaina)

Moneta-politikari dagokionez, aurrez esan dugun moduan, 2025ean zehar hainbat doikuntza izan zituzten Erreserba Federalaren eta Europako Banku Zentralaren erreferentziazko tasek (kasu guztietan jaitsi egin ziren, bi kasuetan); hala, ekitaldiaren amaieran $\% 3,75$ ekoa eta $\% 2,15$ ekoa ziren, hurrenez hurren.

5. grafikoa. Interes-tasen bilakaera

Iturria: ELGA. Ekonomia-aurreikuspenak (2026ko ekaina)

Europar Batasuna

Europako Batzordeak udaberrian egindako aurreikuspenei jarraikiz, 2025ean, Europar Batasun osoak hedapen-erritmoa biziagotzen jarraitu zuen, % 1,5eraino (% 0,4 eta % 1,1, hurrenez hurren, 2023an eta 2024an), dinamismo neurritsuko testuinguru batean, nazioarteko ziurgabetasun handia ikusita.

Osagaiz osagai nabarmendu behar da barne-eskariaren hazkundera hein handian indartu zela (% 2,2, eta aurreko ekitaldian, % 0,9), bi alderdik bultzatuta: batetik, inbertsioaren igoera (% 2,8ko aurrerapena, eta urtebete lehenago, -% 2,2), eta bestetik —hein txikiagoan—, kontsumo pribatuaren dinamismoa mantendu izana (% 1,7ko hedapena, aurreko ekitaldikoaren antzekoa, % 1,6), nahiz eta kontsumo publikoaren hazkundera neurritzkoagoa izan zen (2025ean, % 1,7, eta 2024an, % 2,4).

Kanpo-merkataritzaren harira, Europar Batasuneko esportazioak eta inportazioak aurreko ekitaldian baino dinamikoagoak izan ziren (% 2,3ko eta % 3,7ko aurrerapausoak, eta urtebete lehenago, % 0,8 eta % 0,4, hurrenez hurren). Alabaina, oro har, kanpo-sektorea ehuneko zazpi hamarren negatiboko ekarpenetik hazkunde osora igaro zen (2024an, bi hamarreneko ekarpen positiboa).

15. koadroa. Adierazle nagusiak (EB)

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Kontzeptua	2023	2024	2025
Jarduera			
– Kontsumo pribatua	0,3	1,6	1,7
– Kontsumo publikoa	1,6	2,4	1,7
– Kapital Finkoaren Eraketa Gordina	2,6	-2,2	2,8
– Barne-eskaria	-0,3	0,9	2,2
– Esportazioak	-0,4	0,8	2,3
– Inportazioak	-1,8	0,4	3,7
– BPG	0,4	1,1	1,5
Prezioak eta soldatak			
– BPGaren deflatorea	6,3	3,2	2,6
– Kontsumo pribatuaren deflatorea	6,5	2,6	2,3
– Banakako lan-kostu errealak	0,6	1,6	0,5

Iturria: *European Economy. Europako Batzordea (2026ko udaberria).*

Europar Batasuna osatzen duten herrialde guztiek hazkunde-tasa positiboak eduki zituzten 2025ean, nahiz eta alde handiak dauden batetik bestera. Zehazki, Alemaniak —Batasuneko ekonomia handiena eta ohiko trakzio-ekonomia nagusia— eta Finlandiak eduki zuten dinamismorik txikiena (% 0,2 bietan). Aitzitik, Irlanda, Malta, Zipre, Polonia, Kroazia eta Bulgaria bereziki indartsu aritu ziren, % 3tik gorako hazkundeekin (% 12,3, % 4, % 3,8, % 3,6, % 3,4 eta % 3,1, hurrenez hurren). Bestalde, Espainiak hedapen-erritmoa murriztu zuen; 2024an % 3,5etik 2025ean % 2,8ra. Dena den, kontuan hartu behar da aurreko ekitaldiaren aldean indarra galtzea gailendu dela oro har.

16. koadroa. Barne Produktu Gordinaren (BPG) hazkundea
(Europar Batasuna)

(Urte arteko aldakuntzaren %)

Herrialdea	2023	2024	2025
Irlanda	-2,5	2,6	12,3
Malta	10,6	6,2	4,0
Zipre	3,6	3,9	3,8
Polonia	0,2	3,2	3,6
Kroazia	3,8	3,8	3,4
Bulgaria	1,7	3,4	3,1
Danimarka	0,6	3,5	2,9
Lituania	0,7	3,0	2,9
Espainia	2,5	3,5	2,8
Txekiar Errepublika	0,0	1,3	2,6
Grezia	2,1	2,1	2,1
Letonia	-0,9	0,0	2,1
Portugal	3,1	2,2	1,9
Herbehereak	-0,6	1,1	1,8
EB	0,4	1,1	1,5
Suedia	-0,2	1,0	1,5
Eslovenia	2,4	1,7	1,1
Belgika	1,6	1,1	1,0
Eslovakia	2,1	1,9	0,8
Frantzia	1,4	1,2	0,8
Errumania	2,3	0,9	0,7
Luxenburgo	0,1	0,4	0,6
Estonia	-2,7	-0,1	0,6
Austria	-0,8	-0,7	0,6
Italia	0,9	0,8	0,5
Hungaria	-0,8	0,7	0,5
Finlandia	-1,3	0,4	0,2
Alemania	-0,9	-0,5	0,2

Iturria: European Economy. Europako Batzordea (2026ko udaberria).

Per capita BPGari dagokionez, erosketa-ahalmenaren parekotasuna kontuan hartuta, 2025ean oraindik ere ezberdintasun handiak zeuden Batasuneko herrialdeen artean. Hala, Luxenburgok zuen mailarik altuena (239; EB-27 osoari dagokion indizea 100 da), eta Bulgariak eta Greziak txikiena (68 bi kasuetan); hala, bata bestea baino 3,5 aldiz handiagoa zen. Herrialde hauek gaingitu zuten Batasuneko batezbestekoa (neurri ezberdinetan): Irlanda (237), Herbehereak (134), Danimarka (127), Austria (117), Belgika eta Alemania (115 bi kasuetan), Malta eta Suedia (110 bi kasuetan) eta Finlandia (101). Gainerako herrialdeak batezbestekotik behera geratu ziren. Horrekin lotuta, aipatzekoa da EBn bata bestearen segidan kide berriak sartzearen ondorioz nabarmen jaitsi zela Batasuneko batez besteko per capita BPGa, beste urte batez.

17. koadroa. Europar Batasuneko *per capita* BPGa (PPS) 2025

Herrialdea	EB-27=100
Luxenburgo	239
Irlanda	237
Herbehereak	134
Danimarka	127
Austria	117
Belgika	115
Alemania	115
Malta	110
Suedia	110
Finlandia	101
EB-27 guztira	100
Frantzia	98
Zipre	98
Italia	96
Txekiar Errepublika	92
Espainia	92
Eslovenia	91
Lituania	88
Polonia	81
Portugal	81
Estonia	79
Kroazia	78
Errumania	78
Hungaria	76
Eslovakia	75
Letonia	71
Bulgaria	68
Grezia	68

Iturria: Eurostat (2026ko maiatza).

Aurreikuspenak

Ziurgabetasun handiak 2026-2027 biurtekorako aukerak baldintzatzen ditu. Agertoki horretan, tentsio geopolitikoaren eta komertzialen iraunkortasuna larriagotu egin da Ekialde Ertaineko gatazkaren ondorioz eta merkatu energetikoetan izan ditzakeen eraginagatik, baita inflazio-igurikimenengatik eta mundu-mailako finantza-baldintzengatik ere.

Horiek horrela, Nazioarteko Diru Funtsak aurreikusten du munduko ekonomia % 3,1 haztea 2026an, eta % 3,2 2027an, hau da, 2024an eta 2025ean lortutako erritmoa baino zertxobait motelago, eta pandemiaren aurretiko batezbesteko historikotik urruti oraindik.

ELGAren ekaineko aurreikuspenei dagokienez, herrialde industrializatuen multzoaren hazkundeak neurritzkoa izango da: % 1,5 eta % 1,7 2026an eta 2027an, hurrenez hurren. AEBko ekonomia dezeleratuko da (% 2,0tik % 1,8ra); Japonia neurri txikian suspertuko da (% 0,6 eta % 0,8); eta Euroguneak mailaz maila egingo du hobera (% 0,8 eta % 1,2, hurrenez hurren). Prezioen harira, inflazioaren joera apaltzea izango da, AEBn bereziki, Eurogune

mailekin bat egiteko bidean. Bestalde, saldo publikoek defizit handi samarrak izaten jarraituko dute, batez ere AEBn eta, hein txikiagoan, Eurogunean.

18. koadroa. Ekonomia-aurreikuspenak (industrializatutako herrialdeak)

		(%)	
Kontzeptua	2026	2027	
– BPG erreala (% Δ)			
Estatu Batuak	2,0	1,8	
Japonia	0,6	0,8	
Eurogunea	0,8	1,2	
ELGA, guztira	1,5	1,7	
– Inflazioa (kontsumoaren prezio-indizea) (%Δ)			
Estatu Batuak	3,5	2,3	
Japonia	1,8	2,2	
Eurogunea	2,8	2,4	
– Langabezia-tasa (biztanleria aktiboaren %)			
Estatu Batuak	4,4	4,3	
Japonia	2,7	2,7	
Eurogunea	6,4	6,3	
ELGA, guztira	5,1	5,0	
– Defizit publikoa (BPGaren %)			
Estatu Batuak	-8,0	-7,7	
Japonia	-1,9	-1,1	
Eurogunea	-3,2	-3,3	
ELGA, guztira	-4,8	-4,6	

Iturria: ELGA. Ekonomia-aurreikuspenak (2026ko ekaina)

2.2 ESPAINIAKO EKONOMIA

Ezaugarri nagusiak

2025ean, Espainiako ekonomiaren hazkunde-erritmoa jaitsi egin zen % 2,8ra iritsi arte, aurreko ekitaldian baino zazpi hamarren baxuago (2024an % 3,5). Hala ere, Europako ekonomia nagusiek baino dinamismo handiagoa izan zuen.

Eskariaren ikuspegitik, 2025ean Espainiako ekonomiaren hazkundeari ekarpen positiboa egin zion barne-eskariak, ehuneko 3,6 puntutan kokatu baitzen (aurreko ekitaldian ehuneko 3,3 puntu positibo). Aldiz, kanpo-sektoreak igoera orokorrari zortzi hamarreneko jaitsiera eragin zion (ehuneko bi hamarren positibo 2024an).

Lan-merkatuari dagokionez, lau jarduera-sektore nagusietan enpleguak gora egin zuen oro har 2025ean, eta, ondorioz, biztanleria okupatua % 2,6 hazi zen (aurreko ekitaldian, % 2,2). Bestetik, langabetuen kopurua -% 5,9 murriztu zen; hala, 2.608.100 pertsona langabetu zenbatu ziren 2025ean, hau da, langabezia-tasa % 10,5ekoa izan zen (2024an % 11,3koa).

Prezioei dagokionez, 2025aren itxieran (abendutik abendura), KPIaren urte arteko aldakuntza % 2,9koa izan zen (aurreko ekitaldiaren itxieran, % 2,8koa zen). Urteko batezbestekoa, berriz, % 2,7koa izan zen (2024koa % 2,8koa izan zen).

Azkenik, aurrekontuen gauzatzeari dagokionez, Administrazio Publikoek BPGaren -% 2,39ko defizita izan zuten 2025ean (DANA denboralearen eragina barne); hala, aurreko ekitaldiko emaitza baino ehuneko 0,83 puntu hobeia izan zen (2024an -% 3,22ko defizita izan zen).

Agregatu makroekonomiko nagusiak

2025ean zehar, Espainiako ekonomiak beheranzko joera izan zuen. Estatuko BPGaren urte arteko aldakuntza % 3,1ekoa izan zen lehen hiruhilekoan, % 2,9koa bigarrenean, % 2,7koa hirugarrenean eta % 2,6koa laugarrenean.

Txosten honen aurreko edizioetan egin bezala, jarraian ikuspegi hauen arabera aztertuko dugu jardueraren bilakaera: eskaria (norakoa), eskaintza (jarduera) eta errenta (banaketa).

- 2025ean, Estatuko guztizko BPGa 1.687.152 milioi eurokoa¹ izan zen. Azkeneko kontsumoari dagozkio 1.261.417 milioi (918.852 familiena, 18.595 familien zerbitzura dauden irabazi-asmorik gabeko gizarte-erakundeena eta

¹ Prezio korranteak.

323.970 administrazio publikoena), inbertsioari 347.698 (181.913 eraikuntzan, 95.395 ekipo-ondasunetan eta armamentu-sistemetan, 2.869 landatutako baliabide biologikoetan eta 67.521 jabetza intelektualaren produktuetan) eta izakinen aldakuntzari 13.518. Hala, barne-eskaria 1.622.633 milioi eurokoa izan zen. Esportazioak (618.130 milioi euro) eta inportazioak (553.611 milioi euro) ere kontuan izanda, haien arteko aldea kanpo-eskaria izanik, guztizko eskaria kalkulatzeko da.

- Barne-eskariak hazkunde orokorrari egindako ehuneko 3,6 puntuko ekarpen positiboa konpentsatu du neurri batean kanpo-eskariak egindako ehuneko 0,8 puntuko ekarpen negatiboak. Barne-eskariari dagokionez, kontsumo pribatuaren hazkundera pixka bat handitu zen (2025ean % 3,3ko hazkundera eta 2024an % 3koa), kontsumo publikoa, aldiz, jaitsi egin zen (2025ean % 2,4, eta aurreko ekitaldian % 2,9) eta inbertsioaren hazkundera sendotu egin du igoera % 5,8ra arte (2024an % 3,6koa izan zen).
- Sektorearen arabera banaketari erreparatuta, 45.255 milioi euro dagozkio lehen sektoreari, 240.086 milioi euro industriari, 90.183 milioi euro eraikuntzari eta 1.153.285 milioi euro zerbitzuei. Zifra horiek zerga garbiei (158.343 milioi euro) gehituta, guztizko ekoizpena kalkulatzeko da.
- Aurreko ekitaldiarekin alderatuta, sektore industrialaren eta eraikuntzaren hazkunde-erritmoa biziagotu egin zen (% 2,3 eta % 5,6 2025ean, eta % 1,9 eta % 4,8 2024an, hurrenez hurren). Lehen sektorean eta zerbitzuetan, ordea, behera egin zuen (% 1,2 eta % 3,2 2025ean, eta % 10,8 eta % 4 urtebete lehenago, hurrenez hurren).

19. koadroa. Barne-produktu gordina eta haren osagaiak (Eskaria eta Eskaintza)

(urte arteko tasaren %, bolumen kateatua)

	Eragiketak	2024	2025
ESKARIA	Azken kontsumoaren gastua	3,0	3,1
	– Etxebizitza	3,0	3,3
	– EZIAGGE-ena	5,4	4,9
	– Administrazio publikoena	2,9	2,4
	Kapital finkoaren eraketa gordina	3,6	5,8
	– Eraikuntza	4,0	5,2
	– Ekipo-ondasunak eta armamentu-sistemak	1,9	7,4
	Izakeren aldakuntza*	0,3	0,0
	Barne-eskaria*	3,3	3,6
	Ondasunen eta zerbitzuen esportazioa	3,2	3,6
	Ondasunen eta zerbitzuen inportazioa	2,9	6,2
	Barne-produktu gordina, merkatu-prezioan	3,5	2,8
	Nekazaritza, abeltzaintza, basogintza eta arrantza	10,8	1,2
ESKAINNTZA	Industria	1,9	2,3
	Eraikuntza	4,8	5,6
	Zerbitzuak	4,0	3,2
	Produktuen gaineko zerga garbiak	-1,3	-0,5

(*): Merkatuko prezioen BPGaren hazkundeari egindako ekarpena.

Iturria: EIN.

Errentaren ikuspegitik, 2025ean, guztizko BPGaren % 48,5 hartu zuen soldatapekoen ordainketak, % 41,5 ustiapenaren soberakin gordinak eta, gainerako % 10a, ekoizpenaren eta inportazioaren gaineko zerga garbiek.

20. koadroa. Barne Produktu Gordinaren banaketa (Errenta)

(% Δ nominala)

Eragiketak	2023	2024	2025	2025 (M eurotan)
Soldatapekoen ordainketa ⁽¹⁾	8,5	7,3	7,2	818.768
Ustiapenaren soberakin gordina ⁽²⁾	9,3	5,2	3,6	699.457
Ekoizpenaren eta inportazioaren gaineko zerga garbiak ⁽³⁾	8,9	7,9	8,6	168.927
Barne-produktu gordina, merkatu-prezioan ⁽⁴⁾	8,9	6,4	5,8	1.687.152

(4) = (1) + (2) + (3).

Iturria: EIN.

Kanpo-merkataritza

Mundu mailan ziurgabetasun handia egon arren, estatuko esportazioak eta batez ere inportazioak handiagoak izan dira aurreko ekitaldiarekin alderatuta. Zehazki, kanpo-salmenten hazkundera % 3,2koa izan zen 2024an, eta % 3,6koa izatera pasatu zen 2025ean, eta kanpo-erosketen hazkundera, % 2,9tik % 6,2ra igo zen.

Era horretan, erkatuz gero, inportazioen dinamismoa handiagoa da esportazioena baino, eta kanpo-eskariak hazkunde osoari egindako ekarpena negatiboa izatera pasatu zen:

ehuneko -0,8 puntu 2025ean, eta ehuneko 0,2 puntu positibo aurreko ekitaldian. Datuak hiruhilekoen arabera aztertuta, kanpo-eskariak mundu mailako hazkundeari egindako ekarpena negatiboa izan zen hiruhileko guztietan.

Laneko prezioak eta kostuak

Estatuan, prezioen hazkundeak profil heterogeneoa eduki zuen 2025ean zehar. Haatik, oro har, bidea goranzkoa izan zen lehen bost hilabeteetan, eta beheranzkoa ordutik aurrera. Zehazki, Estatuko KPlaren urte batetik besterako aldakuntza % 2,9koa izan zen urtarrilean, % 3koa otsailean, % 2,3koa martxoan, % 2,2koa apirilean, % 2koa maiatzean, % 2,3koa ekainean, % 2,7koa uztailan zein abuztuan, % 3koa irailean, % 3,1ekoa urrian, % 3koa azaroan eta % 2,9koa abenduan.

Gauzak hala, 2025aren amaieran (abendutik abendurako urte arteko tasa) % 2,9koa izan zen inflazioa (2024aren amaieran, % 2,8). Aldi berean, prezioen batez besteko hazkundera % 2,7koa izan zen 2025ean (aurreko ekitaldian % 2,8). Nolanahi ere, azpimarratzekoa da azpiko inflazioak beheranzko joerari eutsi ziola, eta % 2,3an geratu zela (% 6koa izan zen 2023an eta % 2,9koa 2024an). Era berean, elikagaien kategoriak bere prezioen hazkundera % 2,7ra mugatu zuen (% 11,1koa izan zen 2023an eta % 3,6koa 2024an).

ELGAren arabera, 2025ean Eurogunearen inflazio-tasa (kontsumo-prezioen indizearen aldakuntzaren bidez neurtua) % 2,1ekoa izan zenez (2024an % 2,4koa), euroa duten herrialdeen blokea baino ehuneko 0,6 puntu handiagoa izan zen Espainiako ekonomiako inflazio-tasa (aurreko ekitaldian ehuneko 0,4 puntukoa izan zen).

Ondasun-multzoei erreparatuz, etxebizitzaren prezioak igo ziren gehien, alde handiz (% 6,2). Ondoren, nolabaiteko distantziara, aseguruak eta finantza-zerbitzuak geratu ziren (% 4,9); jatetxeak eta ostatu-zerbitzuak (% 4,3), edari alkoholodunak eta tabakoa (% 3,8), eta zaintza pertsonala, babes soziala eta askotariko ondasunak eta zerbitzuak (% 3). Horien guztien tasak % 3 edo handiagoak izan ziren. Jarraian, hauek geratu ziren: irakaskuntza, elikagaiak eta alkoholik gabeko edariak, osasungintza eta aisialdiko, kiroleko eta kulturako jarduerak, tasa txikixeagoekin (% 2,5, % 2,4, % 2,0 eta % 1,5, hurrenez hurren). Eta, azkenik, tasa txikienekin geratu ziren altzariak, garraioa, jantziak eta oinetakoak, eta informazio eta komunikazioak (hurrenez hurren, % 0,7, % 0,5, % 0,4 eta % 0,3).

21. koadroa. Kontsumoko Prezioen Indizea (KPI) eta Industriako Prezioen Indizea (IPRI)

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Kontzeptua	2023	2024	2025
KPI			
– Indize Orokorra ⁽¹⁾	3,1	2,8	2,9
– Indize Orokorra ⁽²⁾	3,5	2,8	2,7
Elikagaiak	11,1	3,6	2,7
Elikagaiak ez direnak	1,0	2,5	2,7
Elikagaiak eta alkoholik gabeko edariak	11,7	3,6	2,4
Alkoholik gabeko edariak, tabakoa	7,6	4,0	3,8
Jantziak eta oinetakoak	2,2	0,9	0,4
Etxebizitza	-11,0	3,6	6,2
Etxeko tresneria	5,0	0,8	0,7
Osasuna	1,9	2,0	2,0
Garraioak	-0,4	0,7	0,5
Informazioa eta komunikazioak	1,9	-0,1	0,3
Aisialdiko, kiroleko eta kulturako jarduerak	5,4	2,9	1,5
Irakaskuntza	2,0	2,8	2,5
Hotelak, kafetegiak eta jatetxeak	6,8	4,8	4,3
Aseguruak eta finantza-zerbitzuak	3,5	4,5	4,9
Zaintza pertsonala, babes soziala eta beste batzuk	5,0	2,7	3,0
Azpikoa	6,0	2,9	2,3
IPRI			
– Indize orokorra	-4,7	-3,7	0,9
Kontsumo-ondasunak	10,3	2,5	-0,9
Ekipo-ondasunak	3,3	2,1	1,8
Bitarteko ondasunak	-2,2	-2,7	-0,2
Energia	-19,9	-12,2	2,4

(1): Abendutik abendura.

(2): Urteko batez besteko aldakuntza.

Iturria: EIN.

Prezio industrialetan, indize orokorra % 0,9 igo zen 2025ean (2024an -% 3,7), batez ere prezio energetikoek hazkunde positiboak eduki zituztelako berriro (% 2,4, eta aurreko ekitaldian, -% 12,2). Bestalde, beherakada motelagoa izan zen tarteko ondasunen prezioetan (-% 0,2, eta -% 2,7 2024an). Ekipo-ondasunek, bestalde, hazkunde neurritsuagoa eduki zuten (2025ean % 1,8, eta % 2,1 aurreko ekitaldian). Ostera, kontsumo-ondasunen hazkundeak atzera egin zuen (2025ean -% 0,9, eta % 2,5 aurreko urtean).

2025ean laneko kostuek izandako bilakaerari dagokionez, laneko kostu unitarioa hazi egin zen: % 4,2 (2024an % 3,4ko hazkundeak). Izan ere, produktibitatea -% 0,3 jaitsi zen, enplegu baliokidea (% 3,1) gehiago hazi zelako jarduera baino (% 2,8), eta soldatapeko bakoitzeko ordainketa % 3,9 hazi zen.

22. koadroa. Errenten eta soldata-kostuen adierazleak

Kontzeptua	(% Δ)		
	2023	2024	2025
BPG erreala	2,5	3,5	2,8
Enplegua guztira*	3,6	2,8	3,1
Produktibitatea	-1,1	0,7	-0,3
Soldatapekoen ordainketa	8,5	7,3	7,2
Soldatapeko enplegua*	3,7	3,2	3,3
Soldatapeko bakoitzeko ordainketa	4,8	4,1	3,9
Lan-kostu unitarioa	5,9	3,4	4,2

(*): Kontabilitate Nazionaleko enpleguaren datuak erabili dira: Lanaldi osoko lanpostu baliokideak.

Iturria: Guk geuk eginiko balioespena, EINen datuetatik abiatuta.

Lan-merkatua

Estatuko BPGa hazteko erritmoa moteldu egin zen 2025ean eta gora egin zuen okupazioak, eta behera langabeziak. Ondorioz, langabezia-tasa murriztu egin zen.

Zehazki, Estatistikako Institutu Nazionalaren (EIN) Biztanleria Aktiboa Inkestaren (BAI) arabera, biztanleria okupatuak % 2,6 egin zuen gora 2025ean (2024an, % 2,2). Biztanleria aktiboaren guztizkoak, berriz, % 1,7 egin zuen gora.

Bestalde, jarduera-tasa zertxobait igo zen, % 59raino (2024an % 58,8); gizonezkoen tasa pixka bat jaitsi zen (2025ean % 63,8, eta % 63,9 aurreko ekitaldian), eta emakumezkoena, berriz, handitu (% 53,9tik % 54,4ra).

Sektorearen arabera, lana 22.221.100 pertsona enplegatura arte areagotu zen 2025ean (% 2,6), eta orokorra izan zen sektore guztietan. Zehatz-mehatz, eraikuntzari lotutako enplegua % 4,5 areagotu zen; industriari dagokiona, % 4,1; zerbitzuei lotutakoa, % 2,2; eta lehen sektorekoa, % 1,5.

Edonola ere, kontuan izan behar da, termino absolutuei dagokienez, hirugarren sektoreak izan zuela sektoreko enpleguaren hazkunderik handiena (2024an baino 370.800 pertsona okupatu gehiago). Hala, 2025ean sortutako enpleguaren % 65,4 baino gehiago hirugarren sektoreari zegokion.

23. koadroa. Lan-magnitude nagusien bilakaera.
Urteko batezbestekoak

(mila pertsona eta %)

Kontzeptua	2025	2023	% Δ	2025
			2024	
Biztanleria aktiboa	24.829,3	2,1	1,3	1,7
Biztanleria okupatua	22.221,1	3,1	2,2	2,6
– Nekazaritza, abeltzaintza, arrantza	763,7	-3,9	-2,0	1,5
– Industria	3.005,5	1,3	2,6	4,1
– Eraikuntza	1.530,0	3,2	4,7	4,5
– Zerbitzuak	16.921,9	3,8	2,2	2,2
Biztanleria langabetua	2.608,1	-4,6	-5,7	-5,9
Langabezia-tasa*	10,5	-6,5	-6,9	-7,4

(*): Biztanleria aktiboaren %.

Iturria: EIN (Biztanleria Aktiboaren Inkestako biztanleria-oinarria, 2021. 2026ko otsaileko datuak).

Biztanleria okupatuaren esparruan, soldatapeko langileak % 2,7 ugaritu ziren, eta soldatapekoak ez zirenak, % 2,2. Kontratu motari dagokionez, kontratu mugagabea zuten soldatapekoen kopuruak % 3,4 egin zuen gora 2025ean, eta aldi baterako kontratua zutenen kopuruak, berriz, -% 1,1 behera. Lanaldi motaren arabera, hazkunde handiagoa izan zuen lanaldi partzialeko enpleguak (% 3,6) lanaldi osokoak baino (% 2,5).

Biztanleria langabetua -% 5,9 murriztu zen 2025ean, eta 2.608.100 langabetu zenbatu zituzten. Hala, langabezia-tasa % 10,5era jaitsi zen (2024an % 11,3koa zen), baina Europako altuenetakoa izaten jarraitu zuen.

24. koadroa. Enplegua, lan-egoeraren eta kontratu motaren arabera. Urteko batezbestekoak

(mila pertsona eta %)

Kontzeptua	2025	2023	% Δ	2025
			2024	
Biztanleria okupatua	22.221,1	3,1	2,2	2,6
Soldatapekoak	18.936,2	3,4	2,7	2,7
– Sektore pribatua	15.387,4	3,9	3,0	3,4
– Sektore publikoa	3.548,8	1,6	1,1	-0,3
Soldatapekoak ez direnak*	3.284,9	1,3	-0,2	2,2
– Enplegu-emaileak	954,1	2,6	-5,8	-0,7
– Autonomoak	3.277,5	1,5	-0,2	2,2
– Kooperatibistak	23,7	-8,6	0,8	-4,4
– Familia-laguntza	68,2	-18,2	-2,5	10,4
Soldatapekoak, kontratu mugagabea	16.038,1	8,8	4,3	3,4
Soldatapekoak, aldi baterako kontratua	2.898,1	-16,4	-5,4	-1,1
Lanaldi osoko okupazioa	19.181,8	3,4	1,9	2,5
Lanaldi partzialeko okupazioa	3.039,3	1,2	4,1	3,6

(*): Batura ez dator bat guztizkoarekin, bertan sailkatu ezin direnak ere sartu baitira.

Iturria: EIN (Biztanleria Aktiboaren Inkestako biztanleria-oinarria, 2021. 2026ko otsaileko datuak).

Sektore publikoa eta interes-tasak

2026ko martxoaren amaieran Ogasun Ministerioak emandako informazioaren arabera, 2025ean BPGaren $-\% 2,39$ adinako defizita erregistratu zuten administrazio publikoek (DANA denboralearen eragina barne hartuta). Hala, ia ehuneko zortzi hamarrenetan hobetu zen aurreko ekitaldian erregistratutako saldo negatiboa: $-\% 3,22$ ko defizita 2024an.

Erakunde guztiak aintzat hartuta, tokiko erakundeek izan ezik (superabit txikia izan zuten, $\% 0,31$ koa), guztiek izan zuten saldo defizitarioa kontuetan 2025ean. Eraitza negatiborik handiena Administrazio Zentralak izan zuen ($-\% 1,86$) eta, gero, Gizarte Segurantzak ($-\% 0,33$) eta Autonomia Erkidegoek ($-\% 0,3$). Aurreko urtearekin alderatuta, Administrazio Zentralaren eta Gizarte Segurantzaren saldo defizitarioa murriztu egin zen. Aldiz, Autonomia Erkidegoena handitu egin zen eta Tokiko Udalbatzena murriztu.

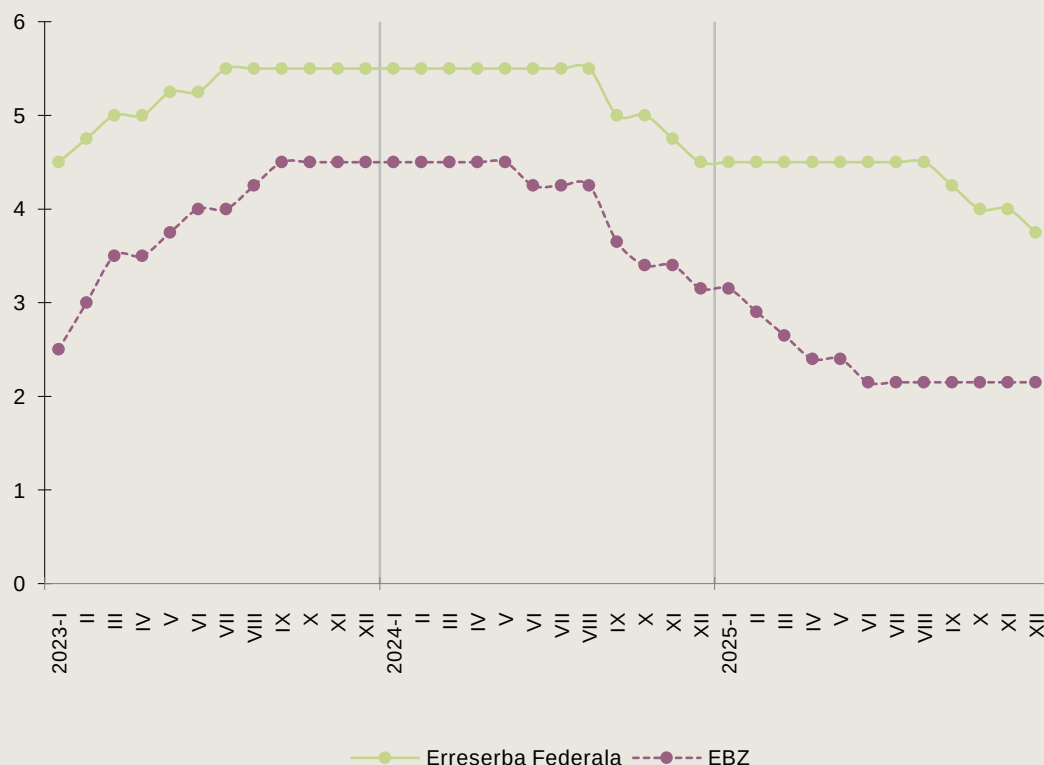
25. koadroa. Defizit publikoa

Kontzeptua	(BPGaren %)	
	2024	2025
Administrazio zentrala	-2,61	-1,86
Autonomia-erkidegoak	-0,18	-0,30
Tokiko udalbatzak	0,45	0,31
Gizarte Segurantza	-0,51	-0,33
DANAK denboralearen inpaktua izan zuten Administrazio Publikoak, guztira	-3,22	-2,39

Iturria: Ogasun Ministerioa (2026ko martxoak 31).

Azkenik, 2025aren itxieran Europako Banku Zentralaren eta Erreserba Federalaren erreferentziazko tasak $\% 2,15$ ekoak eta $\% 3,75$ ekoak izan ziren, hurrenez hurren, ekonomia dinamizatzeko egindako jaitsiera ugarien ondoren.

6. grafikoa. Interes-tasa ofizialen bilakaera: Europako Banku Zentrala eta Erreserba Federala

Iturria: EBZ (finantzazio-eragiketa nagusien tasa), Erreserba Federala (federal funds-en tarte objektiboaren goiko muga).

Aurreikuspenak

Bereziki ziurgabea den nazioarteko inguruneak baldintzatzen ditu ekitaldi honetarako aurreikuspen ekonomikoak. Izan ere, Ekialde Ertaineko gatazkak eta merkatu energetikoetan, inflazio-igurikimenetan eta mundu-mailako finantza-baldintzetan dauzkan eraginek larriagotu dute tentsio geopolitiko eta komertzialen iraunkortasuna. Hala ere, Espainiako ekonomiak hazkunde-diferentzial positiboa mantenduko du 2026an, Europako ekonomia handi gehienen ondoan, nahiz eta egungo dezelerazio-bidean jarraitu.

Alde horretatik, Gobernuak taula ekonomikoaren eguneratzea argitaratu zuen 2026ko ekainaren amaieran eta, horri jarraikiz, BPGak ekitaldi horretan % 2,6 aurrera egingo du (2027an % 2,2), barne-eskarian oinarrituta, enplegua % 2,4 areagotuta eta % 10etik zertxobait beherako langabezia-tasarekin (% 9,9).

26. koadroa. Espainiako ekonomiaren aurreikuspenak (2026)

Kontzeptua	Urte arteko aldakuntza-tasa
BPG eta ESKARI-AGREGATUAK	
Nazio mailako azken kontsumo pribatuaren gastua	2,8
Administrazio publikoen azken kontsumoko gastua.	1,8
Kapital finkoaren eraketa gordina	5,0
– Barne-eskaria (BPGaren hazkundeari egindako ekarpena)	2,9
– Ondasunen eta zerbitzuen esportazioa	1,6
– Ondasunen eta zerbitzuen inportazioa	2,9
– Kanpo-saldoa (BPGaren hazkundeari egindako ekarpena)	-0,4
– BPG	2,6
LAN MERKATUA	
– Enpleguaren aldakuntza %-tan ^(*)	2,4
– Langabezia-tasa	9,9

(*): Lanaldi osoko enplegua edo baliokidea

Iturria: Ekonomia, Merkataritza eta Enpresa Ministerioa. Irango gerrari erantzuteko eta taula ekonomikoa eguneratzeko errege lege-dekretua (2026ko ekainak 29).

3. NAFARROAKO EGITURA EKONOMIKOA

Jarraian, Nafarroako egitura ekonomikoa aztertzen da, Estatistikako Institutu Nazionalaren Espainiako Eskualde Kontabilitateak 2000-2024 aldirako emandako informazio homogeneoan oinarrituta. Horri dagokionez, lehenik eta behin adierazi behar da, ekonomia garatu bati dagokion bezala, zerbitzuen sektoreak biltzen duela eskualdeko ekoizpenaren eta enpleguaren zatirik handiena. Bestalde, Estatu osoarekin alderatuta, Nafarroako ekonomiaren ezaugarri dira industriaren presentzia nabarmen handiagoa eta tertziarizazio-maila txikiagoa.

27. koadroa Ekoizpen-egitura (BEGaren sektore-osaera), 2000-2024

Sektorea	2000		2005		2010		2015		2020		2024	
	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a
Nekazaritza	4,0	4,1	3,5	3,1	3,4	2,6	3,7	3,0	4,0	3,1	4,0	3,0
Industria	32,5	20,7	31,0	18,1	29,4	16,0	30,8	16,0	30,2	15,9	29,3	15,6
Eraikuntza	9,3	10,1	10,8	12,1	8,7	9,1	5,8	6,0	5,8	6,2	5,5	5,7
Zerbitzuak	54,2	65,1	54,7	66,7	58,6	72,4	59,7	75,1	60,1	74,9	61,2	75,6
Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: EIN (Espainiako Eskualdeko Kontabilitatea).

28. koadroa. Okupazio-egitura (enpleguaren sektore-osaera), 2000-2024

Sektorea	2000		2005		2010		2015		2020		2024	
	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a	Nafarro a	Espaini a
Nekazaritza	6,0	5,9	5,1	4,8	4,1	4,2	4,0	4,2	3,8	4,0	3,8	3,5
Industria	28,2	18,4	26,1	15,4	24,8	12,7	24,0	11,6	25,0	11,9	24,4	11,4
Eraikuntza	11,0	11,1	11,3	12,5	7,5	8,5	5,3	5,9	6,2	6,6	6,6	7,2
Zerbitzuak	54,8	64,5	57,5	67,3	63,7	74,6	66,7	78,2	65,0	77,5	65,2	77,9
Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: EIN (Espainiako Eskualdeko Kontabilitatea).

Nolanahi ere, denbora-ikuspegi zabal batetik begiratuta (2000-2024 aldia), izandako bilakaerak agerian uzten du tertziarizazio-prozesu progresiboa gertatu dela. Hala, zerbitzuek Nafarroako BEGan zuten pisua % 54,2tik % 61,2ra igo zen 2000tik 2024ra; aldi berean, enpleguan zuten partaidetza % 54,8tik % 65,2ra handitu zen. Aurrerapen hori, funtsean, eraikuntzaren kaltetan gertatu zen, eta, enpleguari dagokionez, lehen sektorearen eta industriaren kaltetan. Zehazki, eraikuntzak guztizko BEGan zuen partaidetza % 9,3tik % 5,5era jaitsi zen 2000tik 2024ra, eta, enpleguari dagokionez, % 11tik % 6,6ra. Industriak, berriz, BEGari dagokionez, kuota % 32,5etik % 29,3ra murriztu zuen 2000tik 2024ra, eta, enpleguari dagokionez, % 28,2tik % 24,4ra. Lehen sektoreak ia egonkor mantendu zuen ekoizpenari egindako ekarpena (% 4 inguruan); enpleguan zuen partaidetza, ordea, % 6tik % 3,8ra jaitsi zen 2000tik 2024ra.

Tertziarizazio-prozesua biziagoa izan zen Espainian. Hala, Estatuan, 2000tik 2024ra, zerbitzuek guztizko BEGan zuten partaidetza % 65,1etik % 75,6ra handitu zen, eta enpleguan zutena, % 64,5etik % 77,9ra. Aldi berean, Espainian industriak BEGan zuen pisua % 20,7tik % 15,6ra murriztu zen 2000tik 2024ra, eta enpleguan zuena, % 18,4tik % 11,4ra. Horren ondorioz, Nafarroako ekonomiak ere zerbitzuen presentzia handiagorantz egin zuen arren, ekoizpen-egitura industrialagoari eutsi zion, alderatuta.

Horrenbestez, 2024an, Nafarroaren eta Espainiaren arteko aldea ehuneko 13,7 puntukoa zen industriak BEGan zuen pisuari dagokionez, eta ehuneko 13 puntukoa enpleguan zuen partaidetzari dagokionez. Aitzitik, zerbitzuek Nafarroako BEGan zuten pisua ehuneko 14,4 puntu txikiagoa zen, eta enpleguan zutena, ehuneko 12,7 puntu txikiagoa. Nekazaritzak eta eraikuntzak, berriz, Espainiakoen nahiko antzeko partaidetzak zituzten.

Nafarroak Espainiako ekonomia osoan duen partaidetzari dagokionez, 2024an Foru Komunitateak Espainiako guztizko BEGaren % 1,67 sortu zuen eta enpleguaren % 1,5 bildu zuen. Partaidetza horiek behera egin zuten 2000tik, urte hartan % 1,74koak eta % 1,7koak baitziren, hurrenez hurren. Hala ere, bilakaerak alde handiak erakusten ditu aztertutako sektorearen arabera.

29. koadroa Nafarroaren parte-hartzea Espainia osoan, 2024

Sektorea	% Nafarroa/Espainia	
	BEGa	Enplegua
Nekazaritza	2,19	1,64
Industria	3,13	3,21
Eraikuntza	1,62	1,37
Zerbitzuak	1,35	1,25
Guztira	1,67	1,50

Iturria: EIN (Espainiako Eskualdeko Kontabilitatea).

Nafarroaren industria-espezializazioa agerikoa da; izan ere, 2024an, Foru Komunitateak Espainiako industria-BEGaren % 3,13 eta industria-enpleguaren % 3,21 hartzen zituen, ekonomia osoan zuen partaidetzari zegozkion ehunekoak baino askoz handiagoak. Gainera, bi proportzioek gora egin zuten 2000tik, urte hartan % 2,74koak eta % 2,6koak baitziren, hurrenez hurren. Nafarroako nekazaritzak Estatuko nekazaritza-BEGan duen partaidetza ere nabarmentzen da: % 1,67tik % 2,19ra igo zen, eta Estatuko nekazaritza-enpleguan duen pisua % 1,64koa izan zen 2024an.

Nafarroak, aldiz, Espainiako zerbitzuetan zuen partaidetza erlatiboa murriztu zuen. 2000tik 2024ra, Estatuko hirugarren sektoreko BEGari egindako ekarpena % 1,45etik % 1,35era jaitsi zen, eta sektoreko enpleguan zuen partaidetza % 1,44tik % 1,25era. Eraikuntzan, Nafarroako BEGaren pisua ia egonkor mantendu zen, % 1,6 inguruan; Estatuko enpleguan zuen partaidetza, berriz, % 1,68tik % 1,37ra murriztu zen.

Nafarroako biztanleko BPGari dagokionez, aztertutako aldi osoan Espainiako batez bestekoaren gainera mantendu zen. Zehazki, 2024an 39.096 eurora iritsi zen, hau da, 119,8ko indizea izan zuen, Estatuko batez bestekoa 100 izanik. Hala ere, abantaila erlatiboa murriztuz joan zen aztertutako aldian: indizea 128,8koa zen 2000n; 125,1koa 2005ean; 123,1koa 2010ean; 122,7koa 2015ean; 121,5koa 2020an; eta 119,8koa 2024an.

Kontuan hartu behar da industria-espezializazio handiak biztanleko ekoizpen-maila handiago hori azaltzen laguntzen duela. Era berean, industriak Nafarroako BEGaren proportzio handiagoa sortzen du enpleguan duen partaidetza baino; horrek haren itxurazko produktibitate handiaren eta balio erantsia sortzeko duen gaitasunaren zantzu bat ematen du.

30. koadroa. BPG Nafarroako biztanle bakoitzeko

(Espainiako batez besteko oinarriaren indizea=100)

Urtea	BPG biztanle bakoitzeko
2000	128,8
2005	125,1
2010	123,1
2015	122,7
2020	121,5
2024	119,8

Iturria: EIN (Espainiako Eskualdeko Kontabilitatea).

Lehen sektorea

Ekoizpen eta enplegu osoari egiten dion ekarpena mugatua izan arren, lehen sektoreak posizio estrategikoa du Nafarroako ekonomian, bai lurraldean duen presentziagatik, bai nekazaritzako elikagaien industriarekin duen loturagatik. 2024an, sektore horrek autonomia-erkidegoko BEGaren % 4 eta Foru Komunitateko enpleguaren % 3,8 hartu zituen; ehuneko horiek Espainian erregistratutakoak baino zertxobait handiagoak ziren (% 3 eta % 3,5, hurrenez hurren).

2000tik 2024ra, sektoreak ekoizpenean zuen pisua nahiko egonkor mantendu zen Nafarroan. Aldiaren hasieran BEGan zuen partaidetza % 4koa zen, eta maila horretan jarraitzen du 2024an, nekazaritza-jardueraren izaera aldakorrari lotutako gorabeherak izan arren. Bilakaera hori ez dator bat Espainian izandakoarekin; han, lehen sektoreak BEGan zuen partaidetza % 4,1etik % 3ra jaitsi zen.

Eraldaketa erasanguratsua enpleguan gertatu zen. Nafarroako lehen sektorean landunen kopurua 17.000tik 12.600era jaitsi zen 2000tik 2024ra, hau da, -% 25,9ko beherakada izan zuen. Horren ondorioz, eskualdeko enpleguan zuen pisua % 6tik % 3,8ra murriztu zen. Ekoizpenean duen partaidetzaren egonkortasunak, enpleguaren

murritzketarekin batera, itxurazko produktibitatea handitu dela iradokitzen du; hori modernizazioarekin, mekanizazioarekin eta jardueraren pixkanakako kontzentrazioarekin lotuta dago.

Era berean, Nafarroak Espainiako nekazaritzako BEGan zuen partaidetza indartu zuen, 2000ko % 1,67tik 2024ko % 2,19ra igarota. Estatuko nekazaritza-enpleguan zuen pisua, aldiz, zertxobait murriztu zen, % 1,72tik % 1,64ra. Konbinazio horrek agerian uzten du Nafarroako lehen sektoreak ekoizpenari egiten dion ekarpenari eusteko gaitasuna duela, enplegua murriztu arren.

Azken batean, lehen sektoreak zuzeneko enplegu-iturri gisa garrantzia galdu zuen arren, ekoizpen-ekarpen egonkorra mantentzen du, eta nekazaritzako elikagaien jarduerarako, landa-ingurunearen mantentzerako eta Nafarroako lurralde-orekarako funtsezko euskarria izaten jarraitzen du.

Industria

Aurretik adierazi den bezala, industria da Nafarroako egitura ekonomikoaren ezaugarri bereizgarri nagusia. 2024an, eskualdeko BEGaren % 29,3 sortu zuen eta enpleguaren % 24,4 bildu zuen; Espainian, berriz, ehuneko horiek % 15,6 eta % 11,4 izan ziren. Hala, industriak Nafarroako ekoizpenean duen pisua Estatukoaren ia bikoitza da, eta enpleguan duen partaidetza, berriz, bikoitza baino zertxobait handiagoa.

2000tik 2024ra, Nafarroako industriak pisu erlatiboa galdu zuen, Espainiako industriak baino neurri txikiagoan bada ere. BEGan zuen partaidetza % 32,5etik % 29,3ra jaitsi zen (ehuneko -3,2 puntu); Espainian, berriz, % 20,7tik % 15,6ra jaitsi zen (ehuneko -5,1 puntu). Hala, Nafarroaren eta Espainiaren arteko industria-aldea ehuneko 11,8 puntutik 13,7ra handitu zen.

Enpleguari dagokionez, Nafarroako industriaren partaidetza % 28,2tik % 24,4ra murriztu zen 2000tik 2024ra. Hala ere, pisu-galera hori erlatiboa izan zen funtsean: industria-enplegua ia egonkor mantendu zen, 2000ko 80.100 landunetik 2024ko 80.400era igarota, Nafarroako ekonomiako enplegu osoak gora egin zuen bitartean. Espainian, aldiz, industria-enpleguaren pisuak beherakada handiagoa izan zuen, % 18,4tik % 11,4ra.

Industria-sektorearen barruan, manufaktura-industria da nagusi argi eta garbi. Ildo horretan, 2024an Nafarroako guztizko BEGaren % 25,7 eta enpleguaren % 23,2 hartu zituen; hau da, industria osoaren BEGaren % 87,6 eta lanpostuen % 95.

Nafarroak Espainiako industrian duen garrantzi erlatiboa indartu egin zen aztertutako aldian. Estatuko industria-BEGan zuen partaidetza % 2,74tik % 3,13ra igo zen 2000tik

2024ra, eta industria-enpleguan zuen pisua % 2,6tik % 3,21era; horrek berresten du Nafarroa industria-espezializazio nabarmena duen ekonomia gisa sendotu dela.

Gainera, industriak Nafarroako BEGaren % 29,3 enpleguaren % 24,4rekin sortzeak adierazten du haren itxurazko produktibitatea eskualdeko ekonomiaren batez bestekoaren gainetik dagoela. Erronka, beraz, balioa eta enplegua sortzeko gaitasun horri eustea da, industria-sarea eraldaketa teknologiko, energetiko eta antolamenduzko prozesuetara egokituz.

Eraikuntza

Lehenik eta behin, adierazi behar da eraikuntzaren sektoreak portaera nabarmen ziklikoa duela. Hala, 2000ko hamarkadaren lehen erdian, sektoreak Nafarroako ekonomian zuen garrantzia handitu zuen, eta 2006an lortu zuen gehieneko balioa BEGan (% 11,2) eta 2007an enpleguan (% 11,7); ordutik aurrera, doikuntza handia gertatu zen, eta sektoreak 2014 inguruan erregistratu zituen partaidetzarik txikiak.

2024an, eraikuntzak Nafarroako BEGaren % 5,5 eta enpleguaren % 6,6 bildu zituen; 2000n, berriz, % 9,3 eta % 11 ziren, hurrenez hurren. Hala, 2010eko hamarkadaren erdialdeko minimoetatik izandako susperraldia gorabehera, sektoreak higiezinen eta finantzen krisiaren aurretik izandakoa baino egiturazko pisu nabarmen txikiagoa du oraindik.

Bilakaera nahiko antzekoa izan zen Nafarroan eta Espainian. 2024an, etxegintzak Estatuko BEGaren % 5,7 eta enpleguaren % 7,2 bildu zituen, Nafarroako ehunekoak baino zertxobait gehiago. Hala, industriaren kasuan ez bezala, eraikuntza ez da gaur egun Nafarroako ekonomiaren espezializazio bereizgarri bat.

Sektoreko enplegua 31.200 pertsonatik 21.800era jaitsi zen 2000tik 2024ra, hau da, -% 30,1eko beherakada izan zuen. Era berean, Espainiako enpleguan zuen partaidetza ere murriztu zen, % 1,68tik % 1,37ra. Nolanahi ere, Nafarroak Espainiako etxegintzaren BEGan zuen pisua egonkor mantendu zen, % 1,61 eta % 1,62 artean.

Eraitza horiek mende hasieran baino tamaina txikiagoko sektorea erakusten dute, baina haren ekoizpen-ekarpen erlatiboa enplegu-bolumena baino egonkorragoa da. Era berean, etorkizuneko bilakaera etxebizitzaren eta azpiegituren eskariari erantzuteko duen gaitasunaren eta birgaitze-, industrializazio-, digitalizazio- eta energia-efizientzia hobetzeko prozesuak pixkanaka txertatzearen mende dago.

Zerbitzuak

Hirugarren sektorea Nafarroako ekonomiaren osagai nagusia da, eta 2000. urteaz geroztik izandako egiturazko eraldaketa-prozesuari ekarpen handiena egin diona. 2024an, eskualdeko BEGaren % 61,2 eta enpleguaren % 65,2 sortu zituen; aldiaren hasieran, berriz, % 54,2 eta % 54,8 ziren, hurrenez hurren.

Aurrerapena bereziki handia izan zen enpleguari dagokionez. 2000tik 2024ra, sektoreko landunen kopurua 155.700etik 214.800era igo zen, hau da, % 38ko hazkundera izan zuen. Hazkunde horrek nekazaritzan eta etxegintzan izandako enplegu-galerak konpentsatu zituen, eta aldi horretan Nafarroako enpleguak izandako hazkunde garbi osoa azaltzen du.

Hedapen hori gorabehera, Nafarroak Estatu osoak baino tertziarizazio-maila txikiagoa du. 2024an, zerbitzuek Estatuko BEGaren % 75,6 eta enpleguaren % 77,9 hartzen zituzten; Nafarroan baino 14,4 eta ehuneko 12,7 puntu gehiago, hurrenez hurren. Alde hori ez da Nafarroako hirugarren sektorearen erabateko ahultasunaren ondorio, Foru Komunitateko egitura ekonomikoan industriak oraindik duen pisu handiagoaren ondorio baizik.

Bestalde, Nafarroak Espainiako zerbitzuen guztizkoan zuen partaidetza murriztu egin zen. Hirugarren sektoreko BEGari egiten zion ekarpena % 1,45etik % 1,35era jaitsi zen 2000tik 2024ra; aldi berean, enpleguan zuen pisua % 1,44tik % 1,25era murriztu zen. Horrek erakusten du zerbitzuen sektorearen hazkundera handiagoa izan zela Espainiako beste eremu batzuetan, bereziki turismoan, merkataritzan edo zerbitzu aurreratuetan espezializazio handiagoa duten ekonomietan.

Laburbilduz, zerbitzuek Nafarroako enplegu- eta jarduera-iturri nagusi gisa zuten izaera indartu dute; hala ere, haien pisuak Estatuko batez bestekoaren azpitik jarraitzen du, industriaren indar erlatiboaren ondorioz. Horrenbestez, industria- eta hirugarren sektoreko jardueren arteko egitura ekonomiko orekatuagoa eratzen da.

4. IKUSPEGI OROKORRA

Hazkunde ekonomikoa murriztu egin zen nazioartean, eta Nafarroako BPGaren hazkundera ere pixka bat moteldu egin zen 2025ean, % 2,3raino. Hala, aurreko ekitaldian lortutako erregistroa baino lau hamarren baxuagoa izan zuen (2024an, % 2,7).

31. koadroa.		Bilakaera orokorra			
		(Urte arteko aldakuntza-tasa)			
Kontzeptua	2021	2022	2023	2024	2025
NAFARROA					
– BPG	5,9	4,3	1,9	2,7	2,3
– Enplegua	2,7	3,4	1,1	4,6	1,0
– Langabezia-tasa ⁽¹⁾	10,7	9,7	9,9	7,6	7,7
– KPI ⁽²⁾	6,6	6,4	2,9	2,7	2,6
ESPAINIA					
– BPG	6,7	6,4	2,5	3,5	2,8
– Enplegua	3,3	3,6	3,1	2,2	2,6
– Langabezia-tasa ⁽¹⁾	14,9	13,0	12,2	11,3	10,5
– KPI ⁽²⁾	6,5	5,7	3,1	2,8	2,9

(1): Biztanleria aktiboaren %.

(2): Aldakuntza abendutik abendura.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua, EIN (BAI, Biztanleria Oinarria, 2021).

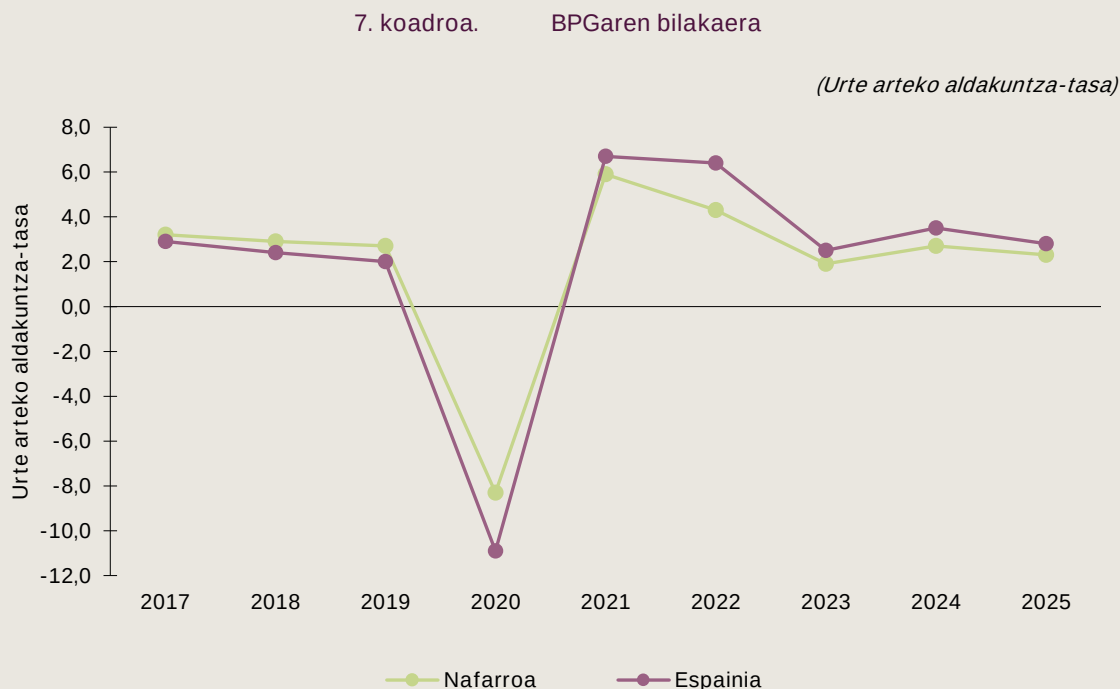
Edonola ere, aintzat hartuta Foru Erkidegoko hazkundera handiagoa izan zela Eurogunekoa baino (% 1,4ko hazkunde txikia, ELGaren arabera), 2025ean aurrera jarraitu zuen Europako ekonomia nagusiekin bat etortzeko prozesuak.

Bestalde, BBVA Research eskualdeko behatokiak 2026ko martxoan egindako aurreikuspenei jarraituz, autonomia-erkidego guztiak modu orokortuan hazi ziren 2025ean. Dinamikoenak Kanariak (% 3,4), Balearrak eta Valentziako Erkidegoa (% 3,2 bietan) izan ziren, baita Gaztela-Mantxa, Madril eta Murtzia ere (% 3,1 hiruretan), % 3tik gorako hazkundeekin denak. Bestalde, dinamismo txikiena egokitu zitzaizen Kantabria eta Euskadiri (% 2,3 bi erkidegoetan), eta Aragoi eta Nafarroari (% 2,2 bietan, baina % 2,3 Nafarroako Estatistika Erakundearen arabera).

Lan-merkatuari dagokionez, ElNen Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, 2025ean % 1 igo zen okupazio-tasa Foru Erkidegoan. Estatuan handiagoa izan zen hazkundera (% 2,6). Edonola ere, Nafarroako langabezia-tasa pixka bat igo zen, % 7,6tik % 7,7ra. Estatuan, berriz, % 11,3tik % 10,5era igaro zen urtebetean.

Prezioei erreparatuta, oro har, igoera txikiagoa izan zen 2025ean. Hala, 2025ean, inflazio-tasa metatua (abendutik abendura) % 2,6ra jaitsi zen Foru Erkidegoan eta (2024aren itxieran % 2,7). Aldiz, Estatuan % 2,9ra igo zen tasa hori (% 2,8koa zen aurreko ekitaldiko abenduan).

Amaitzeko aipatzekoa da Nafarroako BPGa urte arteko % 2,1 igo zela 2026ko lehen hiruhilekoan, aurreko bi hiruhilekoetan erregistratutako zifra bera.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua, EIN.

4.1 PRODUKZIOA

BPGaren hazkundearen intentsitatea neurritsuagoa izan zen 2025ean, aztertu diren bi eremu geografikoetan: Nafarroan, 2024an % 2,7 izatetik 2025ean % 2,3 izatera, eta Estatu osoan, % 3,5etik % 2,8ra.

Gainera, adierazi behar da hiruhilekoen araberrako azterketak erakusten duela Nafarroako ekonomiak pixkanaka indarra galdu zuela ekitaldian zehar: urte arteko hazkundea % 2,6koa izan zen lehen hiruhilekoan, % 2,3koa bigarrenean, eta % 2,1koa hirugarrenean zein laugarrenean.

Eskaintzaren ikuspegiari erreparatuz, lau sektore handiek hazkunde orokorra izan zuten 2025ean bi eremu geografikoetan; baina dinamismoan izandako bilakaera desberdina izan zen aurreko ekitaldiarekin alderatuta. Hala, Nafarroan lehen sektoreak eta zerbitzuek hazkunde indartu zuten (% 1,5 eta % 3 2025ean, eta % 0,6 eta % 2,9 2024an, hurrenez

hurren). Eraikuntzak egonkor jarraitu zuen (% 2,3 bi ekitaldietan), eta industriarena txikiagotu egin zen (% 0,3, eta urtebete lehenago, % 2,5).

32. koadroa. Barne produktu gordinaren (BPG) bilakaera

Kontzeptua	(Urte arteko aldakuntza-tasa erreala)		
	2023	2024	2025
NAFARROA ^(*)			
– Nekazaritza	3,4	0,6	1,5
– Industria	0,4	2,5	0,3
– Eraikuntza	0,9	2,3	2,3
– Zerbitzuak	2,6	2,9	3,0
– Guztira	1,9	2,7	2,3
ESPAINIA ^(*)			
– Nekazaritza	3,4	10,8	1,2
– Industria	-1,8	1,9	2,3
– Eraikuntza	1,1	4,8	5,6
– Zerbitzuak	3,8	4,0	3,2
– Guztira	2,5	3,5	2,8

(*): Oinarritzko prezioetarako balio erantsi gordina sektoreen kasuan, merkatu-prezioetarako BPGa guztizkoaren kasuan.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua, EIN.

Azterketa industriaren sektorean oinarrituta, Industria Produkzioaren Indizeak (IPI) -% 2,1 egin zuen atzera Foru Erkidegoan (aurreko ekitaldian, % 1,4ko igoera izan zuen). Hala ere, industriako giroak zein oraingo eskariek bilakaera negatiboa izan zuten aurreko ekitaldiarekin alderatuta: saldoak 2024an -2 izatetik 2025ean -3ra; eta -9tik -11ra igaro ziren, hurrenez hurren. Nolanahi ere, Nafarroako sektoreko enplegua % 7,9 hazi zen.

33. koadroa. Industria Sektoreko Adierazleak

Kontzeptua	(Urte arteko aldakuntza-tasa)		
	2023	2024	2025
Industria Produkzioaren Indizea (IPI) ⁽¹⁾	-5,2	1,4	-2,1
Industria-giroa ⁽²⁾	-1	-2	-3
Egungo eskaerak ⁽²⁾	-8	-9	-11
Aurreikusitako eskaerak ⁽²⁾	11	9	9
Industria-enplegua	-1,6	11,7	7,9

(1): Urtaroko efektuaren eta egutegiaren arabera zuzendutako datuak.

(2): Erantzunen saldoak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua, EIN.

Eraikuntzari dagokionez, lizitazio ofiziala hazkunde-tasa positiboetara itzuli zen 2025ean (% 14,1, eta aurreko ekitaldian, -% 25,3), eta berdin gertatu zen amaitutako etxebizitzekin (% 7,1 eta -% 32,8, hurrenez hurren). Aitzitik, hasitako etxebizitzek kontrako portaera eduki zuten (-% 11,3ko atzerakada 2025ean, eta % 14,4ko igoera 2024an). Hala, Nafarroako sektore horretako enpleguaren beherakada neurritsuagoa izan zen, -% 0,6koa (aurreko ekitaldian -% 4,7koa).

34. koadroa. Eraikuntza Sektoreko Adierazleak

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Kontzeptua	2023	2024	2025
Zementuaren ageriko kontsumoa ⁽¹⁾	-4,3	8,1	10,4
Lizitazio ofiziala ⁽²⁾	37,4	-25,3	14,1
Hasitako etxebizitzak ⁽³⁾	-13,0	14,4	-11,3
Amaitutako etxebizitzak ⁽³⁾	37,4	-32,8	7,1
Enplegua	-16,9	-4,7	-0,6

(1): Oficemen-eko bazkideen (Ipar Eremua: Aragoi, Nafarroa, EAE eta Errioxa) zementuaren itxurazko kontsumoari egiten dio erreferentzia.

(2): Seopan.

(3): Etxebizitza Ministerioa.

Iturria: Nafarroako Gobernua, EIN.

Zerbitzuekin lotuta, aurreko txostenetan egin izan den moduan, gogoratu behar da sektorearen heterogeneotasunak zaildu egiten duela sektorearen analisi bateratua egitea. Dena den, oro har, eboluzio positiboa izan zuen.

Xehetasunetan sartuta, gora egin zuten hoteletako gau-igarotzeek eta aireko trafikoko bidaiari kopuruak (% 8,7 eta % 5,9 2025ean, eta % 3,7 eta % 10,9 2024an, hurrenez hurren). Aitzitik, Nafarroako sektoreetako enplegua jaitsi egin zen (-% 1,6).

35. koadroa. Zerbitzuen Sektoreko Adierazleak

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Kontzeptua	2023	2024	2025
Hoteletako gaualdiak	5,6	3,7	8,7
Aire-trafikoko bidaiariak	14,5	10,9	5,9
Enplegua	3,1	3,1	-1,6

Iturria: AENA, Nafarroako Estatistika Institutua, EIN.

4.2 ESKARIA

Barne-eskaria

Foru Erkidegoan izandako dinamismo ekonomiko txikiarekin bat etorriz (Nafarroako BPGa % 2,3 areagotu zen 2025ean, eta 2024an, % 2,7), barne-eskariaren ekarpen positiboak behera egin zuen hazkunde osoan, ehuneko 2,3 puntu izan arte. Aurreko ekitaldian, aldiz, ehuneko 2,8 puntu positiboko ekarpena egin zuen.

Halaber, osagaien araberako azterketan ikusten da kontsumo pribatuak indartsu jarraitu zuela (% 3,5eko hedapena bai 2024an, bai 2025ean). Aldi berean, kontsumo publikoak eta bereziki inbertsioak neurrizko hazkundera izan zuten (% 1,7ko eta % 0,3ko aurrerapena 2025ean, eta % 2,2 eta % 2koa 2024an, hurrenez hurren).

36. koadroa. Barne-eskariaren adierazleak

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Kontzeptua	2023	2024	2025
Kontsumo pribatua	3,2	3,5	3,5
Kontsumo publikoa	1,8	2,2	1,7
Kapital Eraketa Gordina	1,4	2,0	0,3
Barne-eskaria*	2,4	2,8	2,3

*Hazkunde orokorrari egindako ekarpena.
Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua.

Kontsumo- eta inbertsio-adierazleak aintzat hartuta, turismoen matrikulazioak aurreko ekitaldian lortutako dinamismoa mantendu zuen (2025ean, % 10eko igoera; eta 2024an % 10,7koa). Aldi berean, industria-ibilgailuen matrikulazioetan handitzeko erritmoa moteldu egin zen, % 6,1eraino (aurreko ekitaldian, % 23,1); hain zuzen ere, inflazioa pixka bat baretu zen eta hitzarmenetan itundutako soldata-igoera % 2,91raino jaitsi zen.

37. koadroa. Kontsumo- eta inbertsio-adierazleak

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Kontzeptua	2023	2024	2025
Turismoen matrikulazioa	-0,8	10,7	10,0
KPI ⁽¹⁾	2,9	2,7	2,6
Soldata-igoera ⁽²⁾	4,28	3,51	2,91
Ibilgailu industrialen matrikulazioa	11,4	23,1	6,1

(1): Aldakuntza-tasa abendutik abendura.

(2): Hitzarmenetan itundua.

Iturria: DGT, EIN eta Lan eta Ekonomia Sozialeko Ministerioa.

Kanpo-merkataritza

Nazioarteko testuinguruan, ziurgabetasun handia gailendu zen. Agertoki horretan, Nafarroako kanpo-merkataritzak uzkuertza jo zuen, kanporantz egindako salmenta -% 5,9 txikiagoturik, 9.521,8 milioi euro izan arte. Eta kanpoan egindako erosketak -% 7,4 beheratu ziren, 6.080,2 milioi euroraino.

38. koadroa. Kanpo-merkataritzaren bilakaera Nafarroan

(M euro)

Kontzeptua	2023	2024	2025*	% Δ 25/ 24
Esportazioak, guztira	10.256,2	10.117,1	9.521,8	-5,9
Inportazioak, guztira	7.045,1	6.563,7	6.080,2	-7,4
Saldoa, guztira	3.211,1	3.553,3	3.441,5	-3,1

(*): Behin-behineko datuak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua.

Gauzak hala, Nafarroako merkataritza-balantzaren saldo positiboa 3.441,5 milioi eurora murriztu zen 2025ean (aurreko ekitaldian 3.553,3 milioi eurokoa zen). Inportazioen gaineko esportazioen estaldura-tasa apur bat igo zen (% 156,6, eta 2024an % 154,1).

Merkataritza-bloke nagusiak aintzat hartuta, Europa (EB-27) izan zen Nafarroako kanpo-merkataritzaren jatorri eta helmuga nagusia. 2025ean, Europara egin zituzten esportazioen % 71,5, eta handik inportatu zuten guztizkoaren % 70,6. Horrekin lotuta, aipatu beharrekoa da Alemaniara eta Frantziara egin zirela kanpo-salmenten % 17,7 eta % 17,4, hurrenez hurren, eta handik egin ziren kanpoko erosketen % 24,4 eta % 11,6, hurrenez hurren.

Muga-zergen partidei dagokienez, 2025ean garraiorako materiala izan zen esanguratsuen, esportazioen % 34,9 eta inportazioen % 13,4 hartu baitzuen. Horrek neurri handian baldintzatu zuen Nafarroako kanpo-merkataritzaren dinamika.

39. koadroa. Nafarroako esportazioak eta inportazioak, herrialdeen eta sektoreen arabera

(M euro)

Kontzeptua	ESPORTAZIOAK					INPORTAZIOAK				
	2023	2024	2025*	%	% Δ 25/24	2023	2024	2025*	%	% Δ 25/24
GUZTIRA	10.256,2	10.117,1	9.521,8	100,0	-5,9	7.045,1	6.563,7	6.080,2	100,0	-7,4
HERRIALDEAREN ARABERA										
– Frantzia	2.084,3	1.779,0	1.656,3	17,4	-6,9	839,4	712,0	704,9	11,6	-1,0
– Alemania	1.541,2	1.642,0	1.682,7	17,7	2,5	1.580,0	1.619,0	1.485,1	24,4	-8,3
– Italia	884,4	999,3	772,1	8,1	-22,7	464,7	435,1	417,7	6,9	-4,0
– Erresuma Batua	492,2	465,5	454,4	4,8	-2,4	96,5	77,8	68,5	1,1	-12,0
– Portugal	649,1	644,6	657,4	6,9	2,0	277,9	302,9	243,2	4,0	-19,7
– EB-27 guztira	7.504,7	7.198,1	6.810,9	71,5	-5,4	5.258,5	4.766,0	4.289,6	70,6	-10,0
– Europako gainerakoak	815,1	844,8	735,3	7,7	-13,0	331,8	276,5	320,1	5,3	15,8
– Estatu Batuak	417,9	367,2	391,2	4,1	6,5	96,9	132,4	128,9	2,1	-2,6
– Beste helmuga batzuk	1.518,5	1.707,0	1.584,4	16,6	-7,2	1.357,9	1.388,8	1.341,6	22,1	-3,4
SEKTOREAREN ARABERA										
– Lehen sektorea	995,6	1.071,4	1.142,4	12,0	6,6	780,4	627,0	721,0	11,9	15,0
– Nekazaritzako elikagaien industria	735,6	762,9	822,6	8,6	7,8	250,6	207,8	265,6	4,4	27,8
– Industria kimikoa	211,0	252,5	271,2	2,8	7,4	591,7	351,0	368,4	6,1	5,0
– Material plastikoak, kautxua	445,2	434,2	426,5	4,5	-1,8	373,5	363,3	350,5	5,8	-3,5
– Metal komunak, manufaktura	1.050,1	970,7	898,8	9,4	-7,4	844,2	800,0	666,0	11,0	-16,8
– Makinak, material elektrikoa	2.207,8	1.942,7	1.866,6	19,6	-3,9	2.226,8	2.335,6	2.144,9	35,3	-8,2
– Garraiorako materiala	3.689,5	3.817,7	3.324,8	34,9	-12,9	1.271,7	1.149,9	816,0	13,4	-29,0
– Gainerakoak	1.366,6	865,0	768,9	8,1	-11,1	706,2	729,1	747,8	12,3	2,6

(*): Behin-behineko datuak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua.

4.3 PREZIOAK ETA SOLDATAK

2022an prezio maximoetara iritsi ostean, 2023tik aurrera nazioarteko prezioen desazelerazioa hasi zen eta 2024an finkatu zen joera hori. 2025ean, ziurgabetasun geopolitikoak bere horretan jarraitu arren eta lehengai batzuetan aldakortasun puntualak izan arren, inflazio globalak egonkortzeko joera hartu zuen, eta inflazioaren zikloko unerik altuenean izandako mailaren azpitik geratu zen.

Horrela, Brent upelaren prezioa % 14,2 jaitsi zen 2025an zehar, eta prezioek beheranzko profila erakutsi zuten urte arteko gorakadetan Nafarroan urtarrila eta maiatza artean. Ekaina eta azaroa bitartean goranzko joera izan zuten, eta abenduan, berriz, jaitsiera txiki bat.

Hori horrela, 2025ean metatutako inflazio-tasa (abendutik abendura bitartekoa) % 2,6ra jaitsi zen Foru Erkidegoan (aurreko ekitaldiaren itxieran % 2,7). Hala ere, urteko batez besteko tasari dagokionez, mailak aurreko ekitaldiaren antzekoak edo berdinak izan ziren: % 2,6 bai 2024an, bai 2025ean.

40. koadroa. Prezioen bilakaera Nafarroan

NAFARROA	(Urte arteko aldakuntza-tasa)		
	2023	2024	2025
KPI			
Orokorra ⁽¹⁾	3,6	2,6	2,6
Orokorra ⁽²⁾	2,9	2,7	2,6
– Elik. eta alkoh. gabeko edariak	7,3	2,0	3,4
– Alkoholdun edariak, tabakoa	3,5	5,2	4,7
– Jantziak eta oinetakoak	1,7	2,0	1,1
– Etxebizitza	-6,3	6,7	4,6
– Etxeko tresneria	1,8	1,7	1,1
– Osasuna	2,2	1,8	2,4
– Garraioak	4,1	0,6	1,3
– Informazioa eta komunikazioak	1,9	-0,9	0,3
– Aisialdiko, kiroleko eta kulturako jarduerak	2,4	4,1	0,5
– Irakaskuntza	3,2	3,4	3,1
– Hotelak eta jatetxeak	5,4	2,6	3,7
– Aseguruak eta finantza-zerbitzuak	4,8	5,7	5,5
– Zaintza pertsonala, babes soziala eta beste batzuk	2,8	3,3	2,8
Nekazariek Jasotako Prezioen Indizea			
Orokorra	16,7	-2,5	-1,0
– Nekazaritza-produktuak	9,4	-7,2	-4,3
– Baso-produktuak	43,2	2,5	-24,0
– Animalia-produktuak	29,7	1,8	2,0

(1): Urteko batez besteko aldakuntza.

(2): Abendutik abendura.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua eta EIN.

2025eko urte arteko aldakuntzari erreparatuta, eta hainbat ondasun-multzo aintzakotzat hartuta, Nafarroako prezioetan gertatutako igoerarik handiena seguruei eta finantza-

zerbitzuei dagokie (% 5,5). Ondoren, honako hauek datoz: edari alkoholodunak eta tabakoa (% 4,7), etxebizitza (% 4,6), jatetxeak eta ostatu-zerbitzuak (% 3,7), elikagaiak eta alkoholik gabeko edariak (% 3,4) eta irakaskuntza (% 3,1). Prezioak % 3tik gora igo dira guztietan. Prezioak informazio eta komunikazioetan igo dira gutxien (% 0,3), bestalde.

Nafarroako nekazariek 2025ean jasotako prezioei dagokienez, indize orokorraren beherakada -% 1era murriztu zen (-% 2,5 urtebete lehenago). Testuinguru horretan, nekazaritzako produktuen prezioek aurreko ekitaldian baino beherakada txikiagoa izan zuten (-% 4,3tik -% 7,2ra), basogintzako produktuenak asko jaitsi ziren (2025ean -% 24 eta 2024an % 2,5), eta animalien produktuen prezioen hazkundea indartu egin zen apur bat (% 2 eta % 1,8, hurrenez hurren).

Azkenik, laneko kostuei dagokienez, 2025ean Nafarroan hazi egin zen soldata-kostua ordu efektibo bakoitzeko, baita soldata-kostua langile eta hilabete bakoitzeko ere. Zehazki, lehenengoa % 3,7 hazi zen, eta bigarrena % 2,9. Igoera horiek 2024koak baino txikiagoak izan ziren.

41. koadroa. Soldata-adierazleak

Kontzeptua	2022	2023	2025
Soldata-kostuak (urte arteko aldakuntza-tasa)			
– Soldata-kostua ordu efektibo bakoitzeko	5,5	3,9	3,7
– Soldata-kostua langile eta hilabete bakoitzeko	6,3	3,3	2,9
Hitzarmenak			
– Hitzarmen kopurua	215	184	151
– Eragina jasandako langileak	120.548	126.901	109.153
– Adostutako soldata-igoera	4,28	3,51	2,91

Iturria: Lan Kostuaren Hiruhilekoko Inkesta (EIN) eta Lan eta Ekonomia Sozialeko Ministerioa (2026ko otsaileko hitzarmenetako datuak).

4.4 LAN-MERKATUA ETA DEMOGRAFIA

Lan-merkatua Nafarroan

Nahiz eta azterturiko bi eremu geografikoetan hazkunde ekonomikoaren erritmoa moteldu, enplegua areagotu egin zen bai Nafarroan, bai Estatuan. Hala ere, langabe gehiago egon ziren Foru Erkidegoan, eta langabezia txikiagoa izan zen Estatu osoan.

Lehenik eta behin, biztanleria aktiboari erreparatuko diogu. 2025ean % 1,1 hazi zen Nafarroan, eta 342.000 pertsonatara iritsi zen. Horietatik 315,7 mila pertsona okupatuak ziren (urte arteko % 1eko igoera) eta 26,3 mila pertsona langabezian zeuden (aurreko ekitaldian baino % 1,9 gehiago). Bestalde, Estatu mailan ere hazi egin ziren biztanleria aktiboa (% 1,7) eta okupazioa (% 2,6) 2025ean, baina langabetuen kopuruak, ordea, behera egin zuen (-% 5,9).

Agertoki horretan, Nafarroako jarduera-tasa txikiagotu egin zen 2025ean (% 58,9, eta aurreko urtean, % 59,3). Gizonezkoen tasak zertxobait gora egin zuen (% 63,6tik % 63,7ra), eta emakumezkoenak, aldiz, zertxobait behera (% 55etik % 54,3ra). Hortaz, bi sexuen arteko diferentziala handitu egin zen 2025ean (ehuneko 9,4 puntukoa zen, eta 2024an ehuneko 8,6 puntukoa). Bestetik, Estatuko jarduera-tasak gora egin zuen, 2024ko % 58,8tik 2025eko % 59ra.

Foru Erkidegoko langabeei erreparatuta, % 1,9 gehiago izan ziren 2025ean (2024an % 21,8 jaitsi ostean), 26,3 mila langabe izateraino. Gizonen artean atzera egin zuen, eta emakumeen artean, ordea, gora (-% 5,6 eta % 9, hurrenez hurren). Aitzitik, Estatuaren esparruan, langabezia % 5,9 jaitsi zen (-% 7,6 gizonen kolektiboan, eta -% 4,3 emakumeenean).

Era horretan, langabezia-tasa pixka bat igo zen Nafarroan, 2024ko % 7,6tik 2025eko % 7,7ra. Estatu osoan, berriz, murriztu egin zen (% 11,3tik % 10,5era, hurrenez hurren), gizonen tasa txikiagotu eta emakumeen tasa handitu baitziren (% 7tik % 6,4ra eta % 8,4tik % 9,1era, hurrenez hurren).

42. koadroa. Biztanleria aktiboa, enplegua eta langabezia

(urteko batezbestekoak, milakotan)

Eremua		2024			2025		
		Gizonak	Emakumeak	Guztira	Gizonak	Emakumeak	Guztira
Nafarroa	Potentzialki aktiboak	281,5	289,4	570,9	286,0	294,2	580,2
	Aktiboak	179,0	159,3	338,4	182,2	159,8	342,0
	Okupatuak	166,6	145,9	312,5	170,4	145,3	315,7
	Langabeak	12,4	13,4	25,8	11,7	14,6	26,3
	Jarduera-tasa	63,6	55,0	59,3	63,7	54,3	58,9
	Langabezia-tasa	7,0	8,4	7,6	6,4	9,1	7,7
	Erregistratutako langabezia*	11,9	18,4	30,4	11,6	17,8	29,5
Espainia	Potentzialki aktiboak	20.209,0	21.356,7	41.565,8	20.500,5	21.611,1	42.111,7
	Aktiboak	12.912,6	11.512,0	24.424,6	13.082,2	11.747,0	24.829,3
	Okupatuak	11.601,4	10.052,5	21.653,9	11.870,5	10.350,6	22.221,1
	Langabeak	1.311,2	1.459,5	2.770,7	1.211,7	1.396,4	2.608,1
	Jarduera-tasa	63,9	53,9	58,8	63,8	54,4	59,0
	Langabezia-tasa	10,2	12,7	11,3	9,3	11,9	10,5
	Erregistratutako langabezia*	1.029,2	1.531,6	2.560,7	964,7	1.444,0	2.408,7

(*): Abendua.

Iturria: EIN (Biztanleria Aktiboaren Inkestako biztanleria-oinarria, 2021. 2026ko otsaileko datuak) eta SEPE.

Puntu horretatik aurrera, txostenaren aurreko edizioetako ikuspegi berarekin, jarraian langabeziaren bilakaera aztertuko dugu, Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoan (SEPE) erregistratutako langabeziaren ikuspegitik. Horretarako, aintzat hartu beharko da, kasu zehatz honetan, eskainitako informazioa abenduari dagokiola, eta ez ekitaldi osoari.

Hala, iturri horren arabera, 2025eko abenduan 29,5 mila langabetu zeuden Foru Erkidegoko SEPEren bulegoetan erregistratuta, aurreko urtean baino -3% gutxiago. Halaber, Estatu mailan, 2025eko abenduan erregistratutako langabeziak $-5,9\%$ egin zuen behera, 2.408,7 mila pertsonara iritsi arte.

Biztanleria Aktiboaren Inkesta berririo ere aintzat hartuta (urteko batez besteko datuak), kontuan hartu behar da langabezia-tasa nabarmen aldatzen dela adinaren arabera; hala, gazteenek dituzte maila altuenak. Hala, Nafarroan, 16 eta 19 urte artekoen artean langabezia-tasa $\% 31$ koa zen 2025ean. Zerrendan hurrengoak 20 eta 24 urte artekoak izan ziren ($\% 19,5$), ondoren 25 eta 54 urte artekoak ($\% 7,1$) eta, azkenik, 55 urte edo gehiago zituztenak ($\% 5,4$).

43. koadroa. Langabezia-tasa adin-tarteen arabera. Urteko batezbestekoak

(%)

Eremua	Urtea	16-19	20-24	25-54	55 eta gehiago	Guztira
Nafarroa	2023	45,0	21,9	9,3	6,9	9,9
	2024	34,1	20,7	6,8	5,0	7,6
	2025	31,0	19,5	7,1	5,4	7,7
Espania	2023	43,1	25,6	10,9	11,1	12,2
	2024	40,6	23,4	10,1	10,2	11,3
	2025	37,2	22,4	9,3	9,7	10,5

Iturria: EIN (Biztanleria Aktiboaren Inkestako biztanleria-oinarria, 2021. 2026ko otsaileko datuak).

Urte arteko aldaketei begira, bilakaera desberdina izan zen Nafarroan eta Estatuaren esparruan. Zehazki, langabezia-tasak behera egin zuen Foru Erkidegoko lehen bi adingerezetan (2024ko $\% 34,1$ etik eta $\% 20,7$ tik 2025eko $\% 31$ ra eta $\% 19,5$ era, hurrenez hurren) eta gora egin zuen azken bietan ($\% 6,8$ tik eta $\% 5$ etik $\% 7,1$ era eta $\% 5,4$ ra, hurrenez hurren); Estatu mailan, berriz, jaitsi egin zen oro har.

Biztanleria okupatuaren bilakaera sektoreen arabera aztertuta, 2025ean Nafarroan industria-sektorean baino ez zen igo enpleguaren bolumena ($\% 7,9$). Bestalde, jaitsi egin zen bolumena zerbitzuetan ($-1,6\%$), lehen sektorean (-1%) eta eraikuntzan ($-0,6\%$). Kopuru absolututan, 6.600 enplegu gehitu ziren sektore industrialean, eta zerbitzuek 3.300 enplegu galdu zituzten. Nafarroako enplegu osoaren $\% 28,6$ eta $\% 63,1$ metatu ziren sektore horietan, hurrenez hurren.

Estatu mailan, 2025ean sektore guztietan igo zen enplegua: eraikuntzan $\% 4,5$; industrian $\% 4,1$; zerbitzuetan $\% 2,2$ eta lehen sektorean $\% 1,5$. Kasu honetan, hirugarren zerbitzuan izan zen hazkunde absoluturik handiena (aurreko ekitaldian baino 370.800 okupatu gehiago).

44. koadroa. Enpleguaren bilakaera, sektore ekonomikoen arabera. Urteko batezbestekoak

(m pertsona)					
Eremua	Urtea	Lehen sektorea	Industria	Eraikuntza	Zerbitzuak
Nafarroa	2023	10,3	74,9	17,2	196,4
	2024	10,0	83,7	16,4	202,4
	2025	9,9	90,3	16,3	199,1
Espainia	2023	767,3	2.814,5	1.398,0	16.202,4
	2024	752,1	2.886,8	1.463,8	16.551,1
	2025	763,7	3.005,5	1.530,0	16.921,9

Iturria: EIN (Biztanleria Aktiboaren Inkestako biztanleria-oinarria, 2021. 2026ko otsaileko datuak). (EJSN-09).

SEPEn erregistratutako kontratuak aintzat hartuta, 2025ean gora egin zuten aztertutako bi geografia-eremuetan. Zehazki, ekitaldi horretan 295.622 kontratu jakinarazi zituzten Foru Erkidegoan, aurreko ekitaldian baino % 4 gehiago. Estatuan, berriz, 15.645.243 kontratu jakinarazi zituzten, aurreko ekitaldian baino % 1,5 gehiago.

Kontratu-motaren arabera, kontratazio mugagabea txikiagotu egin zen 2025ean bai Nafarroan, bai Estatuan (-% 2,1 eta -% 0,6, hurrenez hurren). Aldi baterako kontratazioa areagotu egin zen, ordea (% 5,7 eta % 3, hurrenez hurren).

45. koadroa. SEPEren bulegoetan erregistratutako kontratuak

Eremua	Urtea	Mugagabeak			Aldi baterakoak				Kontratuak, guztira
		Hasierako mugagabea	Konbertsioak	Guztira	Obra eta Zerbitzua	Produktzio-baldintzak	Gainerakoak	Guztira	
Nafarroa	2023	58.201	8.241	66.442	0	134.509	87.113	221.622	288.064
	2024	53.973	7.343	61.316	0	132.366	90.542	222.908	284.224
	2025	52.653	7.371	60.024	0	144.542	91.056	235.598	295.622
Espainia	2023	6.130.189	490.794	6.620.983	0	6.484.917	2.338.305	8.823.222	15.444.205
	2024	6.037.338	444.654	6.481.992	0	6.544.824	2.393.288	8.938.112	15.420.104
	2025	6.030.898	412.548	6.443.446	0	6.746.895	2.454.902	9.201.797	15.645.243

Iturria: SEPE.

Bestetik, aipamen txiki bat egin behar dugu autonomoen eboluzioari buruz. Horrekin lotuta, EINek egindako BAIren arabera, Estatuan 71.000 pertsonako igoera izan zuen norberaren konturako langileen kopuruak 2024 eta 2025 artean (urteko batezbestekoak kontuan hartuta). Nafarroan, aldiz, 9.900 pertsonako jaitsiera izan zuen kopuru horrek.

Negoiazio kolektiboari dagokionez, 2025ean hitzarmen gutxiago negoziatu zituzten, eta bi eremu geografikoetan langile gutxiagori eragin zieten hitzarmen horiek. Hala, 2025ean negoziatutako hitzarmenek urte arteko jaitsiera hauek izan zituzten: Nafarroan -% 17,9 eta Estatuan -% 16,9. Hitzarmen horien eraginpeko langileak -% 14 murriztu ziren Foru Erkidegoan eta -% 10,7 Estatu osoan. Bestalde, hitzarmenetan itundutako soldata-igoerak % 2,91koa eta % 3,55ekoa izan ziren hurrenez hurren.

46. koadroa. Hitzarmen kolektiboak eta grebak

Eremua	Urtea	Hitzarmen kolektiboak			Kop.	Grebak*		
		Kop.	Eragindako langileak	Adostutako soldata-igoera		Parte hartu zuten langileak	Greba bakoitzeko langileak	Lan egin gabeko lanaldiak
Nafarroa	2023	215	120.548	4,28	53	6.129	116	11.673
	2024	184	126.901	3,51	54	10.343	192	15.439
	2025	151	109.153	2,91	77	8.396	109	15.444
Espainia	2023	5.162	12.965.321	3,69	778	294.760	379	988.129
	2024	4.569	12.772.447	3,31	707	231.739	328	703.178
	2025	3.797	11.406.124	3,55	648	329.636	509	709.771

(*) 2023 eta 2024 ekitaldiek ez dituzte barne hartzen greba orokorretako datuak. 2025eko datuak urtarrila-abendua bitarteko aurrerapenari dagozkio.

Iturria: Lan eta Ekonomia Sozialeko Ministerioa. 2026ko otsaileko hitzarmenen datuak. 2026ko martxoko greben datuak.

Laneko gatazkei dagokienez, 2025ean grebek gora egin zuten Nafarroan (% 42,6), eta behera Estatuan (-% 8,3). Grebetako partaideen kopuruak behera egin zuen Nafarroan (-% 18,8), eta gora Estatuan (% 42,2). Bestalde, grebengatik lan egin gabeko lanaldien kopurua bere horretan mantendu zen Foru Erkidegoan (% 0), eta igo zen Estatu osoan (% 0,9).

Biztanleria

Eskuragarri dagoen behin betiko azken informazioaren arabera, Nafarroako biztanleria % 1 hazi zen 2024an, eta Estatukoa % 1,2. Dinamika horrekin jarraituz, ekitaldian Foru Erkidegoan 678.338 biztanlera iritsi ziren, eta Estatuan 48.587.813 biztanlera.

2024an, 4.568 jaiotza (aurreko ekitaldian baino % 1,6 gehiago) eta 6.042 heriotza (aurreko ekitaldian baino % 3,3 gehiago) erregistratu ziren Nafarroan. Hori kontuan hartuta, saldo begetatiboa negatiboa izan zen, -1.474 pertsonakoa. Hala, handitu egin zen saldo begetatibo negatiboa 2023arekiko (-1.351 pertsona).

Estatuan, 318.005 jaiotza jakinarazi ziren 2024an (-% 0,8 gutxiago) eta 436.118 heriotza zenbatu ziren (aldaketarik ez, % 0). Horrenbestez, saldo begetatiboa negatiboa izan zen, -118.113 pertsonakoa (aurreko ekitaldian -115.468 pertsonakoa izan zen saldo begetatibo negatiboa).

47. koadroa. Biztanleriaren mugimendu naturala.

Eremua	Urtea	Biztanleria	Ezkontzak	Jaiotzak	Jaiotza-tasa (‰)	Heriotzak	Heriotza-tasa (‰)	Hazkunde begetatiboa
Nafarroa	2020	661.197	1.279	5.036	7,6	6.662	10,1	-1.626
	2021	661.537	1.932	5.113	7,7	5.771	8,7	-658
	2022	664.117	2.321	4.759	7,2	6.317	9,5	-1.558
	2023	671.746	2.162	4.496	6,7	5.847	8,7	-1.351
	2024	678.338	2.171	4.568	6,7	6.042	8,9	-1.474
Espainia	2020	47.450.795	87.481	341.315	7,2	493.776	10,4	-152.461
	2021	47.385.107	143.515	337.380	7,1	450.744	9,5	-113.364
	2022	47.475.420	172.871	329.251	6,9	464.417	9,8	-135.166
	2023	48.022.515	165.658	320.656	6,7	436.124	9,1	-115.468
	2024	48.587.813	168.028	318.005	6,5	436.118	9,0	-118.113

Iturria: Biztanleriaren mugimendu naturala eta Errolda (EIN).

Hala, Nafarroan berdin jarraitu zuen jaiotza-tasak (‰ 6,7 bai 2023an, bai 2024an). Heriotza-tasak igoera izan zuen (2024an ‰ 8,9 eta 2023an ‰ 8,7). Guztira, Estatuko jaiotza-tasa txikixeagoa izan zen (‰ 6,5), eta heriotza-tasa, berriz, handixeagoa (‰ 9).

Ezkontza kopurua pixka bat hazi zen 2024an Foru Erkidegoan; urte arteko % 0,4ko hazkundea izan zuen eta 2.171 ezkontza izan ziren. Estatuan, berriz, 168.028 erregistratu zituzten, aurreko ekitaldian baino % 1,4 gehiago.

Azkenik, nabarmendu behar da 2024an Nafarroak migrazio-saldo (autonomia artekoa) negatiboa izan zuela, -288 pertsonakoa, immigrazio kopurua txikiagoa izan zelako emigrazio kopurua baino. Adin txikineko estratuan 91 pertsonako migrazio-saldo positiboa izan zen, 15 eta 64 urtekoen artean -381 pertsonako saldo negatiboa, eta adin nagusienekoen artean positiboa, 2 pertsonakoa.

48. koadroa. Nafarroako migrazio-saldoak, adinaren arabera (autonomia artekoak)

Urtea	Adin estratuak*			Guztira
	-15 urte	15-64 urte	+ 64 urte	
2017	--	--	--	625
2018	--	--	--	691
2019	--	--	--	384
2020	--	--	--	682
2021	216	171	53	440
2022	281	-214	-7	60
2023	116	-228	107	-5
2024	91	-381	2	-288

* 2021etik aurrera, "Migrazioen eta Bizileku Aldaketen Estatistikak" ordezkatzen du "Migrazioen Estatistika", hortaz, adin-tarteak ez dira homogeneoak.

Iturria: Migrazio-saldoak (EIN).

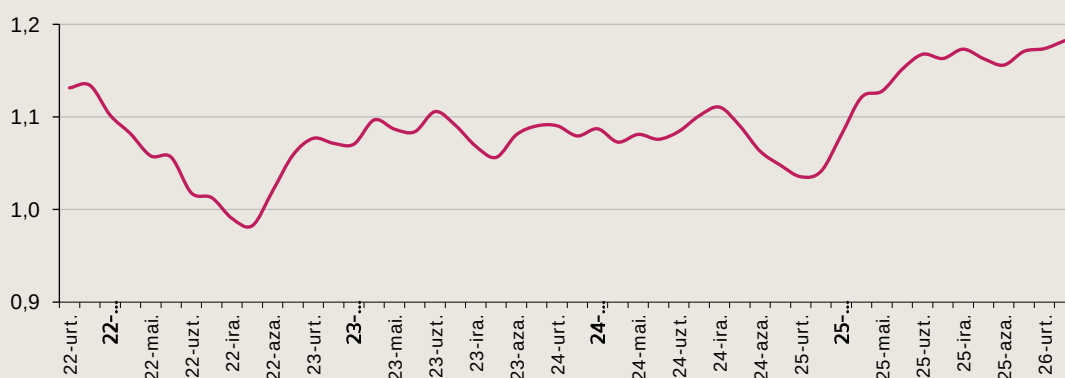
4.5 FINANTZA-SEKTOREA

Ikuspegi orokorra

2025ean, Trumpen Administrazioaren eraginez hasiera nahasia izan arren eta mugazergen esparrua alde bakarrez lehertu arren –beste faktore disruptibo batzuen artean–, urtean zehar egoera lasaituz joan zen eta azkenean hazkunde ekonomikoa esperotakoa baino hobea izan zen, batez ere, enpleguaren balio maximoengatik. Inflazioaren beherakada iraunkorra izan zen urte osoan zehar, nahiz eta espero baino motelagoa izan. Horrek Europako Banku Zentralaren diru-politika lasaitzea justifikatu zuen. Horrela, 2025a amaitzean (abenduaren 18an), gordailuen erraztasunari, birfinantzaketa-eragiketa nagusiei eta kreditu-erraztasun marjinalari aplikatutako interes-tasak % 2,00, % 2,15 eta % 2,40koak izan ziren, hurrenez hurren.

Erreferentzia horiek 2026ko lehen hiruhilekora arte¹ mantendu dira, epe ertainera begira inflazioa % 2ko mailan egonkortu dadin bermatzeko. Hala ere, *“Ekialde Hurbileko gerrak goranzko arriskuak ekarri ditu inflazioarentzat eta beheranzkoak hazkunde ekonomikoarentzat; ondorioz, aurreikuspenak askoz ere ziurgabeagoak dira. Gerrak inpaktu handia izango luke epe laburreko inflazioan, energiaren prezioen gorakadaren eraginez. Epe ertaineko inplikazioak gerraren intentsitatearen eta iraupenaren arabera izango dira, baita energiaren prezioen igoerak kontsumoko prezioetan eta ekonomian izango duen eraginaren arabera ere”*.

8. grafikoa. Kanbio-tasa: Euroa versus Dolarra*

(*): Eguneko datuen hileko batezbestekoa.

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina.

Era berean, Erreserba Federalak (Fed) oinarrizko 25 puntuko hiru beherakada aplikatu zituen (2025eko irailaren 18an, urriaren 10ean eta abenduaren 11n), baina % 3,75 eta % 3,50 arteko interes-tasekin hasi du 2026a², Irango Gerrak eragindako ziurgabetasun

¹2026ko martxoaren 16a, Europako Banku Zentralaren bilera. Inflazioaren % 2,7ko pronostikoa egin zuten, Irango gerrak energiaren prezioetan izandako inpaktua aintzat hartuta.

² 2026ko martxoaren 18ko Feden bilera; inflazioa % 2,7koa izango zela aurreikusi zuten.

geroz eta handiagoari erantzunez¹. Ahalmen ekonomikoaren eta ordainsariaren (erreferentziatzeko tasa) arteko desberdintasuna Estatu Batuetako ekonomiaren aldekoa izan zen 2025ean, Europakoaren kalterako. Horrek azaltzen du euroaren/dolarraren arteko parekotasunean izan zen apurketa urtarrilean (1,03) eta abenduan (1,18) erregistratutako balio minimoen eta maximoen artean; izatez, urteko batezbestekoa (1,13) urrun gelditu zen 2022 eta 2024 artean lortutako zifratik (1,07 hiru urteko batezbestekoa), eta 2015 eta 2021 arteko emaitzaren antzekoa lortu zuen (1,14 zazpi urteko batezbestekoa).

Erantsitako koadroak erakusten du burtsako indize nagusiek balio-igoera handia izan zutela, Ibex-35ak baitik bat (+% 49,3), gehiengo historikoarekin itxi baitzuen urtea (17.307,7 puntu) eta ordura arteko erregistrorik onenak gainditu baitzituen². Ziurgabetasun-maila altuak baldintzatu zuen Ibexaren finkapen hori. Halaber, adierazgarria da Dax-Xetrak (+% 23,0), FTSE 100ek (% 21,5), Nikkeik (+% 26,2) eta Nasdaq Compositek³ (+% 20,4) erregistratutako % 20tik gorako balio-igoera. CAC-40 (% 10,4), Dow Jones (% 13,0) eta Eurostoxx 50 (+% 18,0) ratio horren azpitik geratu ziren. Urtearen hasiera ez da erraza izan eta martxoko itxierak erakusten dute galera orokorrak izan direla emaitzetan (oraingoan) 2025 amaierako balioekin alderatuta.

49. koadroa. Burtsa-indize nagusien bilakaera

(puntuak)

Urtea	Ibex-35 (Madril)	CAC-40 (Paris)	Dax-Xetra (Frankfurt)	FTSE 100 (Londres)	Dow Jones (New York)	Nikkei (Tokio)	Eurostoxx 50	Nasdaq Composite
2023	10.102,1	7.543,2	16.751,6	7.733,2	37.689,5	33.464,2	4.521,7	15.011,4
2024	11.595,0	7.380,7	19.909,4	8.173,0	42.544,2	39.894,5	4.896,0	19.310,8
2025	17.307,8	8.149,5	24.490,4	9.931,4	48.063,3	50.339,5	5.791,4	23.242,0
2026ko martxoa	17.049,6	7.816,9	22.680,0	10.176,5	46.341,5	51.063,7	5.569,7	21.590,6
<i>Urte batetik besterako aldakuntza (%)</i>								
2023	22,8	16,5	20,3	3,8	13,7	28,2	19,2	43,4
2024	14,8	-2,2	18,9	5,7	12,9	19,2	8,3	28,6
2025	49,3	10,4	23,0	21,5	13,0	26,2	18,3	20,4

Oharra: Urte bakoitzeko azken egunean.

Iturria: Espainiako Bursak eta Merkatuak (BME)

2025ean, 219 kreditu-erakunde zeuden Estatuan⁴. EFC/ECAOL taldeari lotutako bi erakunde galdu ziren. Bestalde, gordailu-erakundeen kopuruak bere horretan jarraitu zuen. Era berean, bulegoen sareak (aurrez aurreko arreta) behera egiten jarraitu zuen, finantza-erakundeek harreman digitalaren aldeko apustua egiten baitute. Hala ere, aldi berean,

¹ Erreserba Federalak % 4,25ean mantendu zituen interes-tasak, inflazio-aurreikuspenak (okerrenak) eta Estatu Batuetako ekonomiako (balizko) enplegu-narriaduraren aurreikuspenak aintzat hartuta (2025eko maiatzaren 7a).

² 2007ko azaroaren 8ko errekor historikoa (15.945,7 puntu); otsailaren 26an 18.496,6 puntura iritsi zen, baina 2026ko martxoaren 31n 17.049,6 puntutan geratu zen.

³ NVIDIA, Tesla, Apple, Alphabet, Amazon, Microsoft eta Metak baldintzatua, botere oso handia baitzuten merkatu globalean; zehazki. AAren gainera aurreikuspena izan zen kotizazioen sustapen-faktorea.

⁴ Aldaketa gutxi aurreikusten dira, BBVak Sabadellen gainean egindako EEPk ez baitu aurrera jarraitu.

irekiera eta arreta tarte pertsonalizatua sustatzen dute, inklusibitatea bermatzeko banku-zerbitzuen irisgarritasunean¹. Bulegoen sarea txikiagotu egin zen Nafarroan eta Estatuan (-% 1,2 eta -% 1,6), eta kutzazain gutxiago ere egon ziren². Jaitsiera hori ez zuten orekatu salmenta-puntuetakoa terminalek (TPV). Azkenik, finantza-jardueren lotutako enpleguak suspertzen jarraitu zuen, 2020an erregistratutako gutxieneko balioaren aldean³. Hala, 2025ean gora egin zuen berriro finantza-jardueren afiliazioak Nafarroan (+% 3,7) eta Estatuan (+% 2,5), eta, ondorioz, enpleguak hobera egin zuen bosgarren ekitaldiz jarraian.

50. koadroa. Kreditu-erakundeak eta EFC

(erakunde kopurua)

Kontzeptua	2021	2022	2023	2024	2025
Erakunde kopurua. Guztira	228	227	223	221	219
Gordailu-erakundeak	194	190	185	184	184
Espainiako gordailu-entitateak	110	110	109	108	105
EFC/ECAOL	33	34	35	34	32

Oharra: guztizkoarekiko aldea Kreditu Erakunde Ofizialei eta Inbertsio Zerbitzuen Enpresa (ESI) sistemikoei dagokie.

Iturria: Espainiako Bankua.

51. koadroa. Gordailu-erakundeak. Bulego kopurua

	Kopurua			2025, hauekiko: (%)		
	2023	2024	2025	2024	2019	2008
EAE	971	961	951	-1,0	-22	-52,2
Nafarroa	403	402	397	-1,2	-13,5	-44,6
Espainia	17.603	17.379	17.109	-1,6	-28,3	-62,5

Iturria: Espainiako Bankua.

52. koadroa. Afiliazioa⁽¹⁾ finantza-jardueretan

(afiliatu kopurua)

Urtea	Finantza- eta aseguru-jarduerak			Finantza-jarduerak ⁽²⁾		
	EAE	Nafarroa	Espainia	EAE	Nafarroa	Espainia
2023	12.771	3.282	320.826	8.079	2.242	194.768
2024	13.150	3.365	327.836	8.467	2.287	199.736
2025	13.447	3.454	335.786	8.713	2.372	204.741
2025/2024; %	2,3	2,6	2,4	2,9	3,7	2,5

(1): Urte bakoitzeko abenduaren 31n. Erregimen orokorra

(2): Aseguruak eta pentsio-funtsak izan ezik

Iturria: Gizarte Segurantzza.

¹ 2025eko ekainaren 28tik aurrera derrigorrez bete beharreko araudia (European Accessibility ACT).

² Espainian 37.100 kutzazain daude (urte arteko tasa: -% 0,9), 4,62 milioi salmenta-puntu terminal (urte arteko tasa: +% 7,4) eta 119 milioi ordainketa-txartel (urte arteko tasa: +% 11,6) Ordaintzeko bitartekoen gaineko estatistika (2026/01/30).

³ 2009an erregistratutako gehiengo historikoari dagokionez (serie alderagarria, EJSN-09), 18.325, 4.495 eta 387.694 afiliaturekin EAEn, Nafarroan eta Espainian, hurrenez hurren.

Kredituaren bilakaera Nafarroan

Esparru orokorra

2025 amaieran, Estatuko kreditu-erakundearen aktiboa 3.222.826 milioi eurokoa izan zen, eta kreditu horren urte arteko hobekuntza (+% 5,2) azken hamarkadako altuena izan zen. Horrela, eta bigarren urtez jarraian, 3 bilioi euroko muga gainditu zen, eta kopuru hori ez zen lortu 2012-2013 biurtekoetik (3.422.611 M € eta 3.025.756 M €, hurrenez hurren).

Osagai guztiek lagundu zuten aktiboaren urtetik urterako saldoa areagotzen. Kreditu-saldoaren bilakaera positiboa (+% 4,9) nabarmendu zen bereziki, partida nagusi gisa finkatu baitzen (guztiaren % 68,4), eta bi bilioi euroak gainditu zituen. Horrez gain, ekintzek eta parte-hartzeak (+% 3,9) eta balio desberdinek (+% 15,5) hobera egin zuten, 261.552 eta 477.669 milioi euroko saldoekin (guztizkoaren % 8,1 eta % 14,8, hurrenez hurren). Zifra horiek arindu egin zuten sektorizatu gabeko aktiboen saldoetan erregistratutako beherakada (-% 5,8), 277.659 milioi eurokoa izan baitzen (guztizkoaren % 8,6).

53. koadroa. Kreditu-erakundearen aktiboaren osaera

Kontzeptua	(M euro)				
	2021	2022	2023	2024	2025
Guztira	2.937.622	2.929.279	2.967.128	3.062.986	3.222.826
Kredituak	2.101.592	2.012.799	2.058.594	2.103.071	2.205.946
Akzioak eta partaidetzak ez diren balioak	315.637	365.811	372.205	413.389	477.669
Akzioak eta partaidetzak	242.290	235.027	246.379	251.673	261.552
Sektorizatu gabeko aktiboak	278.104	315.642	289.950	294.853	277.659

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

Kreditu-saldoaren erdia baino apur bat gehiago (% 55,7; ehuneko -0,7 puntu) beste sektore egoiliar batzuen izan zen¹ (sektore pribatua; enpresak eta familiak), eta laurden bat beste sektore ez egoiliar batzuen izan zen (% 27,9, ehuneko +2,0 puntu). Bi kasuetan, urte arteko jarduna positiboa izan zen (+% 3,6 eta +% 12,9, hurrenez hurren). Halaber, Administrazio Publikoen kreditu-saldoak gora egin zuen (% 10,7), nahiz eta ekarpen osoa askoz ere txikiagoa izan (% 3,9). Azkenik, hiru linea horiek konpentsatu egin zuten sistemaren kreditu-saldo propioan izandako beherakada (-% 6,1), kreditu-saldo osoan zuen pisu erlatiboaren beheranzko joerari eutsi baitzion (% 12,6; ehuneko -1,5 puntu). Laburtuz, 2025ean, kreditu-saldo bizia areagotu egin zen bosgarren urtez jarraian, 2 bilioi euroak gaindituta. Hala, azken biurtekoan izandako erregistroak hobetu ziren, ekonomiako eta enpleguaren dinamismoak eta finantzaketaren iragarritasunaren hobekuntzak (interes-tasen jaitsiera) sustatuta.

¹ Barne hartzen ditu finantza-erakunde ez-monetarioak, aseguruak eta pentsio-funtsen enpresak, finantzarioak ez diren erakundeak eta familien zerbitzura dauden irabazi-asmorik gabeko erakundeak.

54. koadroa. Kreditu-erakundeak. Kreditua agenteen arabera

Kontzeptua	2020	2021	2022	2023	2024
Guztira	1.926.930	2.101.592	2.012.799	2.058.594	2.103.071
Kreditu-sistema	328.166	452.347	319.260	337.538	296.255
Administrazio Publikoak	77.198	81.491	81.978	78.998	76.930
Beste sektore egoiliar batzuk	1.224.440	1.223.700	1.219.477	1.181.269	1.185.262
Beste ez-egoiliar batzuk	297.126	344.053	392.083	460.788	544.624

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

Kredituaren jomuga Estatuan

Aipatu dugun moduan, beste sektore egoiliar batzuen (sektore pribatua; enpresak eta familiak) kreditu-saldo biziak hobera egin zuen bigarren urtez jarraian (+% 0,3 eta % 3,6 urte arteko tasan 2024 eta 2025 amaieran, hurrenez hurren), eta joera-aldaketa baten bilakaera gisa interpretatu daiteke hori, aurreko hiru urtekoan erregistratutako beheranzko profila (-% 0,1, -% 0,3 eta -% 3,1 2021ean, 2022an, eta 2023an) eten baitzen, eta hala, amaiera eman zitzaion 2009az geroztik izandako desapalankamendu finantzarioaren prebalentziaren etapari.

55. koadroa. Kreditu-erakundeak. Kredituak, motaren arabera. Beste sektore egoiliar batzuk

Kontzeptua	2021	2022	2023	2024	(M euro) 2025
Guztira	1.223.700	1.219.477	1.181.269	1.185.262	1.227.786
Merkataritza-kreditua	47.169	55.056	51.733	50.246	52.238
Eperako beste zordun batzuk	1.070.780	1.066.951	1.032.228	1.037.221	1.084.091
Beste mailegu batzuk	105.750	97.470	97.308	97.795	91.457

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

Horri dagokionez, urteko emaitzak erreferentziazko interes-tasetan (BCE) izandako beherakadaren inpaktu metatua berretsi zuen, eta hala, operazio berriak baldintza onuragarriagoetan¹ sinatzea eta egiturazko faktoreak hobetzea ahalbidetu zuen. Besteak beste, enpresen eta familien dinamismo inbertitzailea, balantzeen saneamendua eta berankortasun baxua nabarmendu ziren. Kreditu pribatuaren hobekuntza hori (+% 3,6) eperako beste zordun batzuen partidan eta merkataritza-kredituan oinarritzen da (+% 4,5 eta +% 4,0, hurrenez hurren), eta beste mailegu batzuen saldo biziaren murrizketa (-% 6,5) konpentsatzen dute. Hortaz, 2025eko emaitzek erakusten dute 2009az geroztik indarrean zegoen desapalankamenduaren joera aldatu egin zela, eta operazio berrien ekarpenak

¹ 2023ko irailean erregistratutako erreferentziazko (kredituaren erraztasuna) interes-tasa maximoak (% 4,50) izan zirenetik, jarraian beheranzko profila izan zen 2024an (% 3,15 abenduan) eta 2025ean (% 2,40 apirilean); horiek ez ziren aldatu urteko gainerako hilabeteetan.

pisua irabazi zuela. Agerikoa izan zen hori epekako beste zordun batzuen (hipotekak) ibilbidean.

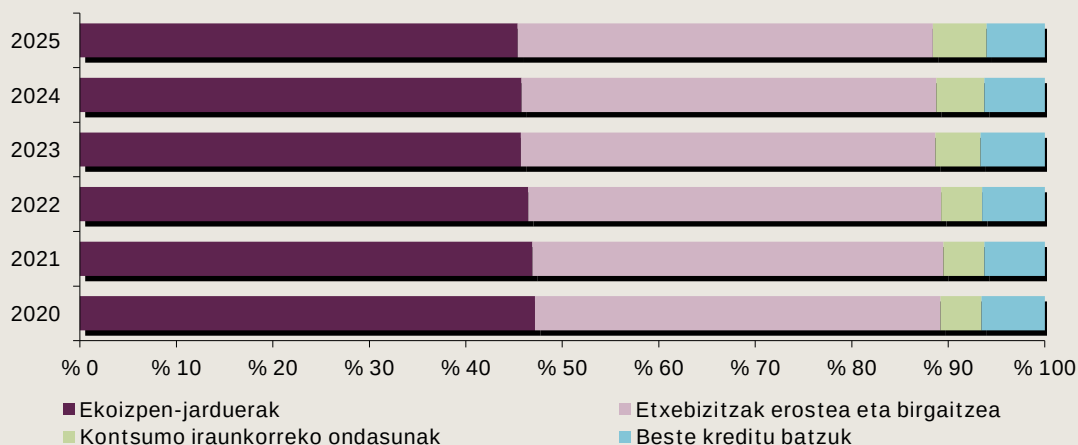
Gordailuko erakundeei atxikitako 2025eko kreditu-saldo biziaren igoerak (+% 3,7) segmentu ia guztien dinamismoa baieztatzen du¹; urte arteko zifrak hobetu egin ziren jarduera produktiboei eta etxebizitzak erosi eta birgaitzeari bideratutako kredituan (+% 2,9 eta +% 3,7, hurrenez hurren), kontsumo-kredituaren igoera handiarekin batera (+% 16,4). Horiek guztiek, elkarrekin, nabarmen konpentsatu zuten beste kreditu batzuen geldialdia (-% 0,1).

56. koadroa. Gordailu-erakundeak. Kreditua, jomugaren arabera. Beste sektore egoiliar batzuk

Kontzeptua	(M euro)				
	2021	2022	2023	2024	2025
Guztira	1.173.435	1.166.763	1.126.785	1.130.821	1.173.173
Ekoizpen-jarduerak	550.342	542.154	514.953	517.471	532.488
Etxebizitzak erostea eta birgaitzea	500.045	499.417	484.126	486.364	504.559
Kontsumo iraunkorreko ondasunak	49.688	49.545	52.564	56.316	65.527
Beste kreditu batzuk	73.360	75.647	75.142	70.671	70.599

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

9. grafikoa. Gordailu-erakundeak. Kreditua, jomugaren arabera. Beste sektore egoiliar batzuk

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

Kreditu-saldo biziaren zatirik handiena jarduera produktiboen (% 45,4) eta etxebizitzak erosi eta birgaitzearen (% 43,0) artean banatzen da. Hori kontsumo iraunkorreko ondasunei (% 5,6) edo beste helburu batzuei (% 6,0) zuzendutako kredituarekin osatzen

¹ Maileguak emateko irizpideek egonkor jarraitu zuten eta eskaria modu orokortuan areagotu zen (Bankuko maileguen inkesta, 2024ko laugarren lauhilekoa, Espainiako bankua) <https://www.bde.es/f/webbe/GAP/Secciones/SalaPrensa/NotasInformativas/25/presbe2025-07.pdf>

da. Perspektibaz ikusita, helmugaren arabera kreditu-merkatuaren banaketak egitura nahiko egonkorra izan zuen, eta familiei esleitutako kredituaren (ehuneko +1,4 puntu) eta etxebizitzaren erosketa eta birgaitze-lanen (ehuneko +0,4 puntu) hobekuntza erlatiboa nabarmendu ziren, ekoizpen-jarduerekin alderatuta (ehuneko -1,5 puntu).

Kredituaren bilakaera Nafarroan

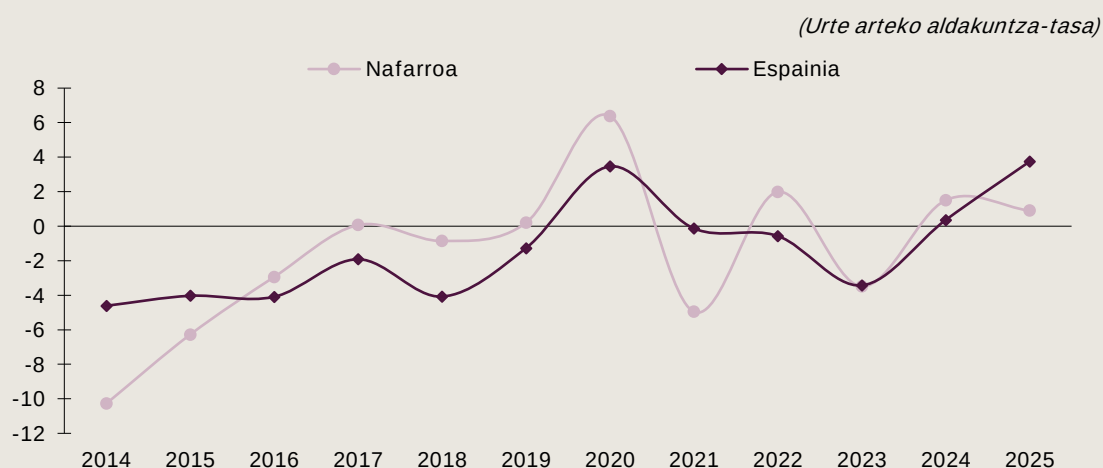
Nafarroari dagokion kreditu-saldoa ia berdina izan zen 2025ean (+% 0,5), Estatuko dinamismoaren aldean (+% 4,2). Haatik, pisua mantendu zuen (% 1,3) Estatuko kreditu-jarduera osoaren barruan. Kreditu-saldo biziaren bilakaerak barne hartzen du administrazio publikoen eta beste sektore egoiliar batzuen (BSE) segmentuen jarduera. Azken horrek biltzen du eragiketaren zatirik handiena (guztizkoaren % 90 inguru) aintzat hartutako geografia-eremu guztietan. 2025a itxi zenean nabarmentzekoa zen Nafarroako beste sektore egoiliar batzen kreditu-saldo bizia hein txikiagoan hazi zela (+% 0,8), Estatuko igoera ikusita (+% 3,7).

57. koadroa. Gordailu-erakundeak. Kreditua, agenteen eta lurraldearen arabera

(M euro)				
Lurraldea	Urtea	AP	BSE	GUZTIRA
Nafarroa	2023	820	15.009	15.829
	2024	791	15.235	16.026
	2025	741	15.372	16.113
Espainia	2023	75.167	1.126.785	1.201.952
	2024	73.820	1.130.821	1.204.641
	2025	82.368	1.173.173	1.255.541

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

10. grafikoa. Gordailu-erakundeak. Beste sektore egoiliar batzuei emandako kredituaren bilakaera

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

Bestalde, Nafarroako administrazio publikoen kreditu biziak behera egiten jarraitu zuen (-% 6,3), nahiz eta Estatuan igo zen (+% 11,6). Hartara, Nafarroak mantendu egin zuen kreditu pribatuan egiten duen ekarpena (% 1,3), baina pisua galdu zuen administrazio publikoek darabilten kredituan (% 0,9, ehuneko -0,2 puntu), Estatuan indarrean dagoen kreditu-saldo osoarekin erkatuta.

Beste adierazle batzuk: hipoteken eraketa eta ibilgailuen matrikulazioa

2025ean, higiezinaren merkatuaren suspertzea berretsi zen, etxebizitzaren gaineko hipoteka berriek gorakada nabarmena izan baitzuten Nafarroan (+% 5,7) eta Estatuan (+% 17,7). 2025ean sinatutako hipoteka berrien bolumenak (5.868 Nafarroan eta 500.905 Estatuan) agerian utzi zuen hobekuntza argia izan zela, eskari kaudimendunak eta finantzaketa-kostuen beherakadak sustatuta. Hala eta guztiz ere, oraindik ez zen 2006ko balio maximoetara iritsi (13.292 eta 1.342.171).

58. koadroa. Etxebizitzaren gaineko hipoteka berrien eraketa

Kontzeptua	2022	2023	2024	2025	% ▲, 25/24
Nafarroa					
Hipoteka kopurua	5.219	4.555	5.519	5.868	5,7
Zenbatekoa guztira (milioi €)	681	609	708	873	23,0
<i>Batez besteko zenbatekoa (€)</i>	<i>130.508</i>	<i>133.714</i>	<i>128.299</i>	<i>148.688</i>	16,2
Espainia					
Hipoteka kopurua	464.107	380.966	423.761	500.905	17,7
Zenbatekoa guztira (milioi €)	67.256	54.031	61.731	82.032	32,6
<i>Batez besteko zenbatekoa (€)</i>	<i>144.914</i>	<i>141.827</i>	<i>145.673</i>	<i>163.767</i>	12,7

2025: behin-behineko datuak.

Iturria: Hipoteken Estatistika. EIN. Geuk egina.

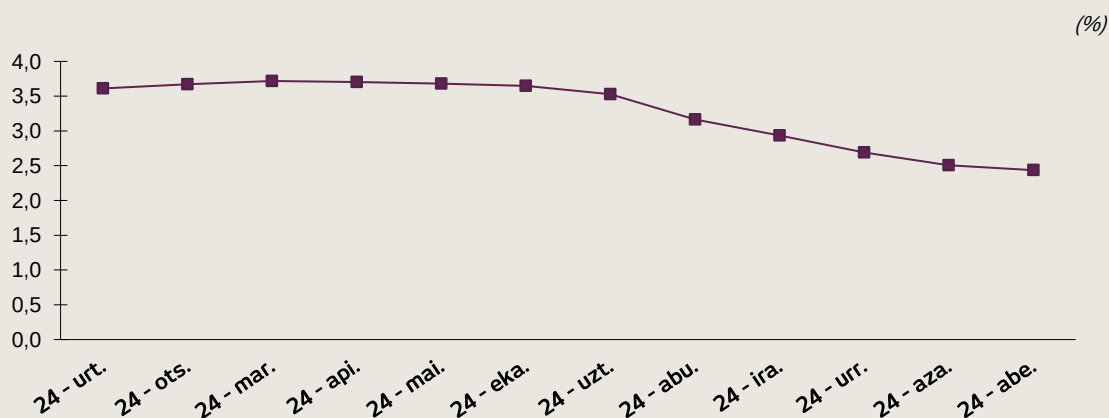
Interes-tasa finkoarekin edo aldakorrarekin sinatzen diren urteko hipoteken banaketa desberdina izan da urtetik urtera Estatu osoan¹, unean uneko agertoki finantzarioak baldintzatuta. 2025ean, erreferentziazko interes-tasak % 2 ingurukoak zirenez, hipoteka finkoak izan ziren nagusi (% 65,0), aurreko bi urteetan zuten pisuarekin alderatuta (% 60,2 eta % 58,8 2023an eta 2024an, hurrenez hurren). Interes aldakorreko hipotekak, berriz, % 35,0 izan ziren.

Azpinarratu behar da Nafarroan eta Estatuan 2025ean sinatutako hipoteken zenbateko osoan urte arteko igoera handia gertatu zela (+% 22,8 eta +% 32,6, hurrenez hurren). Bestalde, hipoteka-kopuruaren eta zenbateko osoaren ibilbidea ikusita, batez besteko zenbatekoak handiagoa izaten jarraitu zuen Estatuan (163.767 €) Nafarroan baino (148.688 €), nahiz eta urte arteko igoera handiagoa izan Nafarroan (+% 16,2) Estatuan

¹ Informazio hori ez dago eskuragarri EAEren eta Nafarroaren kasuan, baina bi eremuen egoera islatzen duela uste dugu.

baino (+% 12,7). Bukatzeko, Estatuan eratutako hipoteken batez besteko zenbatekoak 2008ko maximo historikoa (148.865 €) gainditu zuen. Dena den, zertxobait txikiagoa izan zen Nafarroan oraindik (149.172 €). Azken batean, kontuan izan behar da 17 urte behar izan direla 2008an erregistratutako batez besteko zenbatekoaren balio maximora iristeko, 2013 eta 2016 artean erregistratutako balio minimoetatik urrunduz.

11. grafikoa. Euriborraren bilakaera^(*) (hamabi hilabetera)

(*): Hilabete bakoitzaren itxierako datua da.
Iturria: Europako Banku Zentrala. Geuk egina.

59. koadroa. Aldaketa notarialak erregistratu dituzten etxebizitzaren gaineko hipotekak

Kontzeptua	(Hipoteka kopurua)				
	2020	2021	2022	2023	2025
Nafarroa	1.024	557	457	1.271	1.113
Espainia	207.381	113.050	102.364	122.043	107.826

2025: behin-behineko datuak.

Iturria: Hipoteken Estatistika. EIN. Geuk egina.

Aldaketa notarialak erregistratu dituzten hipoteken kopuruak [ftn6](#) behera egin zuen Nafarroan eta Estatuan, 2024an azken hamarkadako zifrarik altuenetako bat izan ostean. Hala, 1.113 hipoteka izan ziren Nafarroan (-% 9,3). Estatuan apenas gainditu ziren 100.000 hipotekak (-% 11,8), eta, kasu horretan, gutxi gorabehera 2021eko hipoteken erdia izan ziren. Hau da, interes-tasen hazkundearen unerik okerrenak pasatu ondoren, hipoteken baldintzak egokitzeko beharra ere murriztu egin zen. Hori guztia dela eta, eta perspektiban aztertuta, ikus daiteke notariotzan egindako aldaketen bolumena handiagoa izan zela azken bosturtekoan (2021-2025) 2019an baino (184 eta 39.543, hurrenez hurren), normalizatutako urte baten erreferentzia gisa (berriki erregistratutako interes-tasen aldakortasunik gabe).

Azkenik, 2025ean gora egin zuten hipoteken exekuzioek Nafarroan eta Estatuan (+% 14,8 eta +% 22,0, hurrenez hurren). Horrek agerian uzten ditu azken sei urteetan izandako

zailtasunak (2020-2025). Izan ere, adierazle hori nabarmen areagotu zen 2019aren aldean, nahiz eta 2014ko mailetatik oso urruti mantendu [_ftn8](#).

60. koadroa. Hipoteka-betearazpena hasita duten etxebizitza partikularrak

Kontzeptua	(Etxebizitza kopurua)					
	2014	2019	2022	2023	2024	2025
Nafarroa	311	33	75	55	54	62
Espainia	44.939	7.382	14.343	11.369	10.736	13.069

2025: behin-behineko datuak.

Iturria: Hipoteka Betearazpenen Estatistika. EIN. Geuk egina.

Etxebizitzari buruzko informazioa (hipotekak) erositako ibilgailu berriei (matrikulazioak) buruzko informazioarekin osatzen da. 2025ean, 7.963 eta 1.148.650 ibilgailu berri matrikulatu ziren Nafarroan eta Estatuan, hurrenez hurren, eta urte arteko aldakuntza hobetu zen (+% 8,8 eta +% 13,0) 2023an eta 2024an erregistratutako emaitza positiboekin bat etorritik. Hala ere, matrikulatutako unitate berrien bolumena oso urrun dago oraindik 2018ko erregistroetatik (13.243 eta 1.321.437 unitate, hurrenez hurren).

Bestalde, bigarren eskuko autoen merkatuaren¹ joera ez zen hain dinamikoa izan, saldutako unitateen hazkundea ibilgailu berriena baino txikiagoa izan baitzen (+% 1,4 Nafarroan eta +% 4,2 Estatuan), baina, hala ere, ibilgailu berrien merkaturia gaitzitu zuen saldutako unitateen kasuan (32.299 Nafarroan eta 2.218.824 Estatuan).

61. koadroa. Ibilgailuen matrikulazioaren bilakaera. Turismoak

Kontzeptua	(Unitate kopurua)				
	2021	2022	2023	2024	2025
Nafarroa	7.228	6.329	7.173	7.321	7.963
Espainia	859.477	813.376	949.362	1.016.963	1.148.650

Iturria: Anfac. Geuk egina.

Berankortasunaren bilakaera²

Zalantzazko kredituen saldoa 30.951 milioi eurokoa izan zen 2025ean, hortaz, urte arteko beherakada erregistratu zen azken ekitaldian ere (-% 15,4), eta 2013an erregistratutako balio maximoaz geroztik (191.748 milioi euro) izandako beheranzko profila berretsi zen, % 83,9ko beherakada metatuarekin. kreditu-saldoa areagotu arren (+% 3,8) gertatu zen murrizketa hori; hortaz, zalantzarik gabeko tasa are gehiago jaitzi³ zen eta % 2,64an kokatu. Azken urteotako ratorik baxuena da, 2013an lortu zenetik oso urrun (% 13,77). Horrenbestez, erregistratutako kredituaren dinamismoa higiezin-merkatuarekin egon

¹ Iturria: Ganvam

² Ez dugu autonomia-erkidegoen arabera bereizitako informaziorik.

³ Ordaindu gabeko edo kobrantza zalantzarik gabeko kredituen ehunekoa, emandako finantzaketa osoari dagokionez.

arren lotuta batik bat eta albiste sektorial jakin batzuei ikusgarritasun handia eman arren (higiezinaren prezioen hazkundea), berankortasun-tasak erakusten du oso urrun geundekeela higiezinaren arloko burbuilarekin lotutako arriskuetatik.

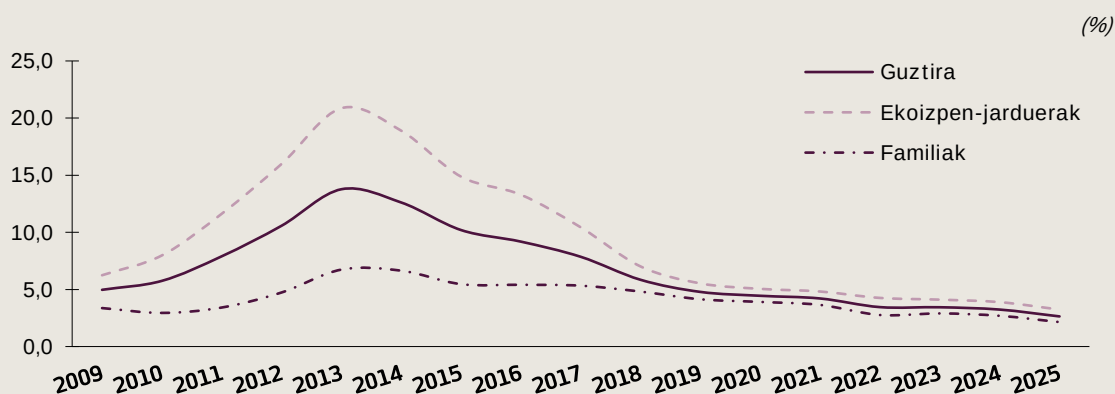
62. koadroa. Gordailu-erakundeak. Zalantzazkoen edo berankortasunaren guztizko tasaren bilakaera.
Beste sektore egoiliar batzuk

(M euro)

Urtea	Kreditu zalantzagarriak	Kreditua guztira	Zalantzagarrien tasa (%)
2021	49.378	1.173.435	4,21
2022	40.276	1.166.763	3,45
2023	38.768	1.126.785	3,44
2024	36.600	1.130.821	3,24
2025	30.951	1.173.173	2,64

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

12. grafikoa Berankortasunaren bilakaera (zalantzagarrien tasa, %)

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

Segmentu guztiek murriztu zuten kreditu zalantzagarrien saldoa, baina hauek nabarmenduta: ekintza produktiboak (-% 4,9), saldo horren erdia baino zertxobait gehiago osatzen baitzuten (20.116 milioi euro); familiak (-% 6,3), pisu handiarekin epigrafe horretan (16.291 milioi euro); eta gainerako eragileekin osatzen da¹ (193 milioi euro), beheranzko profil partekatuaekin (-% 18,5). Segmentu bakoitzaren xehetasunak baieztatzen du zerbitzuen sektoreak zer pisu duen produktiboen artean (13.011 milioi euro; -% 7,8), eta etxebizitzak eskuratu eta birgaitzeak (10.783 milioi euro; -% 6,0) familien kasuan.

Berankortasunaren jaitsiera partekatua den arren, mailan dauden aldeak mantendu egin ziren. Ekoizpen-jardueren segmentuan erregistratutako ratioa (% 3,2) ratio globala baino

¹ Hauek barne: familien zerbitzura dauden irabazi-asmorik gabeko erakundeak, kreditu zalantzagarrien 129 milioi euroko saldoarekin (-% 0,0), eta sailkatu gabeko taldea, 64 milioi euroarekin (-% 41,3).

handiagoa izan zen (% 2,6), eta eraikuntza¹ (% 6,5) eta zerbitzuak, ostalaritza (% 4,4) eta merkataritza eta konponketak (% 5,4) nabarmendu ziren. Familien zalantzaragarien tasa berriz (% 2,1) tasa orokorra baino txikiagoa izan zen, eta desberdintasun handiak izan ziren kategorien artean. Tasak askoz ere baxuagoak ziren etxebizitzaren erosketan eta birgaitze-lanetan (% 1,7) beste helburu batzuekin alderatuta (% 4,0, normalean kontsumo-kredituekin lotuta).

63. koadroa. Gordailu-erakundeak. Kreditu zalantzaragaria eta berankortasun-tasa, helburuen arabera. Beste sektore egoiliar batzuk

Kontzeptua	Kreditu zalantzaragaria (milioi euro)			Ratio zalantzaragariak (%)		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Zalantzasak guztira	38.768	36.600	30.951	3,4	3,2	2,6
Ekoizpen-jarduerak	21.145	20.116	17.230	4,1	3,9	3,2
Nekazaritza eta arrantza	1.115	1.104	857	5,4	5,5	4,3
Industria	3.973	4.092	3.469	4,0	4,2	3,5
Eraikuntza	1.942	1.908	1.525	8,3	8,1	6,5
Zerbitzuak	14.114	13.011	11.378	3,8	3,5	2,9
Higiezinak	2.050	1.678	1.318	3,0	2,4	1,8
Finantzak (ez banka)	283	261	260	0,4	0,4	0,4
Merkataritza eta konponketak	4.577	4.561	4.145	5,8	5,9	5,4
Garraioa eta biltegiatzea	1.351	1.088	1.034	4,2	3,5	3,4
Ostalaritza	1.852	1.584	1.283	6,5	5,8	4,4
Beste zerbitzu batzuk	4.002	3.840	3.339	4,0	3,5	2,8
Beste helburu batzuk / familiak	17.386	16.291	13.563	2,9	2,7	2,1
Etxebizitzaren erostea eta birgaitzea	11.467	10.783	8.441	2,4	2,2	1,7
Beste batzuk	5.919	5.507	5.122	5,1	4,6	4,0
Gainerakoak	237	193	158	1,9	2,5	2,1

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

Gordailuen bilakaera Nafarroan

Estatuko kreditu-erakundeetako gordailuak

2025ean erregistratutako kaudimen ekonomiko-finantzarioaren bilakaera berresten dute lortutako emaitzek, kreditu-erakundeetako gordailuetako saldoak hazkundera izan baitzuen Estatu osoan (+% 8,8). Bilakaera hori hiru etapatan bereizten da: lehenengoan (2020-2021), hazkundera izan zuten gordailuek (2020an +% 11,4 eta 2021ean +% 5,7) bizi izandako paralsiaren eraginez –behartutako aurrezkia–; bigarrenean (2022-2023) geldialdia izan zen (-% 2,5 eta % 0,0) pandemiaren amaieraren eta espiral inflazionistaren hasieraren eraginez; eta, hirugarrenean, 2024 eta 2025 artean, metatutako baliabide finantzarioek hobera egin zuten (2024an +% 3,6 eta 2025ean +% 8,8), hazkunde

¹ Sektore honek kalte handia jasan zuen 2008ko krisialdiaren aurreko kreditu-hedapenagatik eta jardura horren ondorengo gainbeheragatik (aktiboen balio-galera, salmenten beherakada, enpresa-likidazioak, etab.).

ekonomikoaren eta enpleguaren hazkundearen (beste faktore batzuen artean), ziurgabetasunaren (aurreikusitako aurrezkia) eta beste aurrezki-figura batzuen konpetentzia eskasaren eraginez.

Estatuan, banku-gordailuen saldoa ia 2,4 bilioi eurokoa zen, 2008an lortutako gehieneko balioa gaindituta. Igoera hori familien eta enpresen segmentuan sostengatzen da, 1,59 bilioi euroko saldo historikoarekin (+% 4,6), administrazio publikoek erregistratutako hobekuntzaz gain (+% 16,2) —alderatuz gero, pisu marjinala du (162.320 milioi euro)—. Halaber, igoera arina izan zen kreditu-sistemaren saldoan (+% 2,5) eta igoera nabarmena beste sektore ez-egoiliar batzuetan (+% 23,8). Horiek batera saldo osoaren lauren bat hartu zuten (% 5,5 eta % 21,4, hurrenez hurren).

64. koadroa. Kreditu-erakundeak. Gordailua, eragileen arabera

(M euro)					
Kontzeptua	2021	2022	2023	2024	2025
Guztira	2.177.660	2.122.526	2.122.928	2.198.682	2.392.296
– Kreditu-sistema	409.433	241.691	143.641	127.656	130.829
– Administrazio Publikoak	96.988	96.028	96.545	139.717	162.320
– Beste sektore egoiliar batzuk	1.425.055	1.441.212	1.441.390	1.516.688	1.586.034
– Beste ez-egoiliar batzuk	246.183	343.595	441.352	414.622	513.113

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

65. koadroa. Kreditu-erakundeak. Gordailua, moten arabera. Beste sektore egoiliar batzuk

(M euro)					
Kontzeptua	2021	2022	2023	2024	2025
Guztira	1.425.055	1.441.212	1.441.390	1.516.688	1.586.034
– Agerikoa edo aurrezkia	1.264.798	1.293.722	1.194.511	1.219.518	1.299.511
– Eperakoa	117.220	109.395	198.269	243.976	231.768
– Beste batzuk	43.037	38.095	48.609	53.194	54.755

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

Familien eta enpresen gordailuetako saldoa igo izanaren (+% 4,6) arrazoia da kontuan hartutako figurek hobekuntza orokortua izan zutela. Ageriko gordailuak nabarmendu ziren batik bat (+% 6,6) eta epekako posizioak murriztu egin ziren (-% 5,0). Gainera, ekitaldi horretan ordainsaria lautu egin zen berriro ere eta beste taldeekin osatu zen¹ (% 3,5 guztizkoaren gainean eta +% 2,9 2025ean).

¹ Barne hartzen ditu aktiboen aldi baterako lagapena (21.263 M€; +% 35,3 urte arteko tasan), finantza-pasibo hibridoak (15.441 M€; +% 2,4), aktiboen transferentziagatik eratutako pasiboak (17.807 M€; -% 6,0), eta mendeko gordailuak (245 M€; +% 5,0).

Gordailuen bilakaera Nafarroan

Estatuan jarduten duten gordailu-erakundeetako gordailuen saldoa¹ 1,7 bilioi eurokoa izan zen (+% 5,8 urte arteko tasan), hau da, serieko erregistrorik handiena. Hobekuntza hori Nafarroan ere gertatu zen (+% 4,4), saldoa inoizko handiena izan baitzen (23.955 M€). Halaber, % 1,4ko ekarpena egin zuen, Estatuko jarduera osoa kontuan izanik.

Gordailuaren zatirik handiena beste sektore egoiliar batzuei zegokien (familiak eta enpresak), eta saldo osoaren gutxienez % 85 bildu zuen Nafarroan eta Estatuan. Nabarmentzekoa da beste sektore egoiliar batzuen gordailuen hazkunde jarraituaren sekuentzia berretsi zela 2025ean, eta urte arteko hazkundea Nafarroan eta Estatuan (+% 3,8 eta +% 4,9) aurreko urtekoaren nahiko antzekoa izan zen (+% 4,6 eta + 3,8). Gainera, Nafarroan eta Estatuan, administrazio publikoen gordailuetako saldoak izandako igoera erabakigarria izan zen (+% 14,0 eta +% 16,1, hurrenez hurren), gordailu-erakundearen gordailu osoetan gertatutako igoeraren % 17,7 eta % 23,7 izan baitziren.

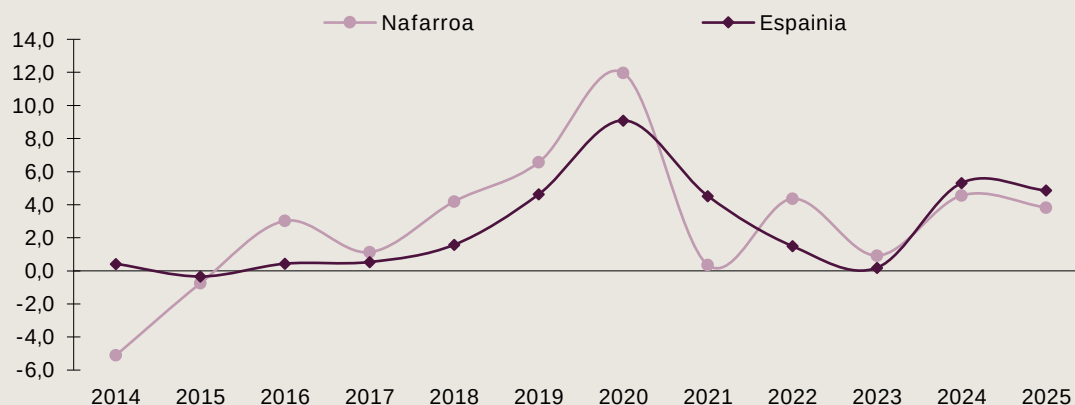
66. koadroa. Gordailu-erakundeak. Beste sektore egoiliar batzuen eta Administrazio Publikoen gordailuak.

(Meuro)				
Lurraldea	Urtea	AP	BSE	Guztira
Nafarroa	2023	1.367	20.733	22.099
	2024	1.271	21.677	22.948
	2025	1.449	22.506	23.955
Espainia	2023	96.123	1.413.514	1.509.637
	2024	139.040	1.488.666	1.627.706
	2025	161.457	1.561.007	1.722.464

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

13. grafikoa. Gordailu-erakundeak. Beste sektore egoiliar batzuen gordailuak

(Urte arteko aldakuntza-tasa)

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

¹ Kreditu-erakundearen azpitaldea, bankuek, aurrezki-kutxek eta kreditu-kooperatibek osatua.

Aurrezkiaren beste adierazle batzuk

Estatuko¹ familien² aurrezkiarekin lotutako beste adierazle batzuen bilakaera ikus daiteke atxikitako koadroan. Lehenik eta behin, 2025ean, errenta gordin erabilgarria³ nabarmen hobetu zen (+% 3,6), bigarren urtez jarraian bilioi bat euroren atalasea gaudituta; hori bat dator enpleguaren sustapenarekin (maximo historikoak) eta inflazioaren moderazioarekin. Faktore horiek familien aurrezteko eta kontsumitzeko gaitasuna hobetu zuten. Hala, familien aurrezki-tasa⁴ % 12,0koa izan zen; 2020-2021 biurtekokoa baino txikiagoa (% 17,5 eta % 14,2), "behartutako" aurrezkiaren arrazoiengatik, eta 2023an eta 2024an erregistratutako balioen antzekoa (% 12,0 eta % 13,6, hurrenez hurren).

67. koadroa. Familien errenta gordin erabilgarria eta aurrezkia

Kontzeptua	(M euro)				
	2021	2022	2023	2024	2025
Errenta gordin erabilgarria	811.179	853.864	945.071	1.027.715	1.064.458
Aurrezki gordin	115.395	77.192	113.739	139.917	128.126
<i>Aurrezki-tasa (%)</i>	<i>14,2</i>	<i>9,0</i>	<i>12,0</i>	<i>13,6</i>	<i>12,0</i>

Iturria: EIN. Espainiako Kontabilitate Nazionala. Kontu ez-finantzarioak. Geuk egina.

Interes-tasaren, kostuaren eta ordainketaren bilakaera

Inflazioa mugatu eta % 2tik gertuko mailan geratu zen. Aldi berean, Europako panoramako jardura ekonomikoa ere moteldu egin zen (Europako ekonomia nagusietakoa, batez ere). Bi faktore horiek justifikatu zuten Europako Banku Zentralak erreferentziazko interes-tasak murriztea. Estrategia horren inpaktua Euriborraren hamabi hilabeteko bilakaeran ikus daiteke, eta erakusten du 2024an (% 3,274) eta 2025ean (% 2,223) apaldu egin zela Euriborraren urteko hilabeteko batezbestekoa, 2023an (% 3,865) erregistratutako ezohiko gorakadarekin alderatuta, 2008 erdialdetik erregistratutako altuena izan baitzen.

Gainera, 2025 amaierako itxieraren datua (% 2,26 abenduan) urteko batezbestekoa baino altuagoa izan zen eta 2024an erregistratutako egoeraren aurkakoa izan zen (% 2,436 abenduan). Zifra hori 2025eko lehenengo sei hilekoan zehar izandako beheranzko joeraren⁵ barruan kokatu zen, eta gorakada txiki bat izan zuen udaren ostean, hazkunde-profil

¹ Informazio hori ez dago eskuragarri EAEren eta Nafarroaren kasuan, baina bi kasuen egoera islatzen duela uste dugu.

² Familiei buruzko eta familien zerbitzura dauden irabazi-asmorik gabeko erakundeei buruzko informazioa hartzen du barne.

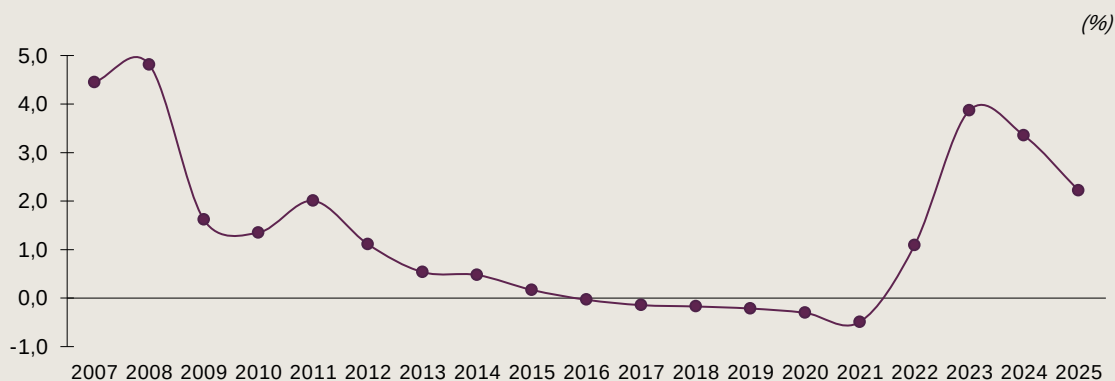
³ Lanetik datozen diru-sarreraren batura da, kapitalaren errentak, prestazio sozialak eta transferentziak gehituta, eta hauek kenduta: familiek ordaindutako zerga zuzenak eta gizarte segurantzak ordaindutako kuotak. Errenta gordin gisa eskuratzen da, transferentzia arrunten saldoa gehituta.

⁴ Familien aurrezki gordinaren eta errenta gordin erabilgarriaren arteko zatidura.

⁵ Eta behera egiten jarraitu zuen 2025eko maiatzera, ekainera eta uztailera arte (% 2,081, hiru hilabeteetako itxiera-datua).

jarraituarekin¹. Une honetako ziurgabetasuna ikusita, 2026an zehar gora egitea aurreikusten da.

14. grafikoa. Euriborraren bilakaera^(*) (hamabi hilabetera)

(*): Hileko datuen batezbestekoa

Iturria: Europako Banku Zentrala. Geuk egina.

68. koadroa. Kreditu-erakundeak. Familietarako⁽²⁾ eta sozietate ez-finantzarioetarako eragiketa berriei aplikatutako interes-tasak (TEDR)⁽¹⁾

	(%)				
	2021	2022	2023	2024	2025
FAMILIETARAKO MAILEGUAK ETA KREDITUAK⁽²⁾					
– Etxebizitza ⁽³⁾	1,38	2,96	3,78	2,90	2,61
– Kontsumoa ⁽³⁾⁽⁴⁾	6,10	7,13	7,69	6,97	6,54
– Beste helburu batzuk ⁽³⁾	2,44	4,78	5,66	4,73	4,13
SOZIETATE EZ-FINANTZARIOETARAKO MAILEGUAK ETA KREDITUAK					
– Zorpekoak	1,55	2,68	4,79	4,23	3,51
– 250.000 €-ra arteko kredituak ⁽³⁾	1,69	3,53	5,33	4,11	3,22
– 250.000 eta 1.000.000 € arteko kredituak ⁽³⁾	1,29	3,36	5,08	3,85	3,12
– 1.000.000 € baino gehiagoko kredituak ⁽³⁾	1,04	3,26	4,99	4,01	3,35
FAMILIEN GORDAILUAK⁽²⁾					
– Agerikoak	0,02	0,04	0,15	0,17	0,14
– Eperakoak ⁽³⁾	0,06	0,72	2,58	2,10	1,68
• 1 urte arte	0,01	0,51	2,60	2,13	1,70
• 2 baino gehiago	0,03	1,05	1,25	1,96	0,87
SOZIETATE EZ-FINANTZARIOEN GORDAILUAK					
– Agerikoak	0,03	0,11	0,69	0,63	0,42
– Eperakoak ⁽³⁾	0,45	1,60	3,52	2,73	1,93
• 1 urte arte	0,45	1,60	3,56	2,75	1,93
• 2 baino gehiago	0,55	0,79	0,36	0,79	1,321

(1): TEDR: Definizio mugatuko tasa efektiboa, hau da, komisorik gabeko UTB.

(2): Familiak eta familien zerbitzura dauden irabazi-asmorik gabeko erakundeak.

(3): Batez besteko tasa haztatua, produktu desberdinei dagokienez, epearen arabera. Abenduaren 31n.

(4): 2010eko maiatzetik, kreditu-txartelen bidez emandako kreditua ere sartzen da.

Iturria: Espainiako Bankuaren Estatistika Buletina. Geuk egina.

¹ Igoera-profilarekin, 2025eko maiatza-ekaineko % 2,081etik 2026ko martxora bitarteko % 2,565era.

Erantsitako koadroak berresten du 2025ean beheranzko dinamika orokortua izan zela maileguen eta gordailuen operazioetan aplikatutako interes-tasetan, bai familien kasuan, bai sozietate ez-finantzarioen kasuan, ingurune makroekonomiko dinamikoaren barruan (BPGa eta enplegua maximoetan) operazio berrien hazkundea azaltzen duen palanka gako baten moduan. Aurrezki-figuren ordainsaria ere kaltetu zen, interes-tasak 2024an erregistratutakoak baino baxuagoak izan baitziren kasu guztietan. Gainera, ez zen % 2ra iritsi epekako figuretan, ez familietan (% 1,68), ez sozietate ez-finantzarioetan (% 1,93). Erreferentziazko interes-tasaren bilakaeraren gaineko ziurgabetasuna agerikoa da; izan ere, azken hiru urteetan, epea zenbat eta handiagoa izan, orduan eta txikiagoa zen ordainsaria.

5. NAFARROAKO ENPRESEN AZTERKETA EKONOMIKO-FINANTZARIOA

Kapitulu honetan Nafarroako enpresen egoera ekonomiko-finantzarioaren bilakaera aztertuko dugu, baita enpleguaren produktibitateari buruzko zenbait gairena ere.

Azterketa hau egiteko, Espainiako Bankuko Balantze Zentralari berariaz eskatutako ustiapen batetik jasotako informazioa erabili da, urtero laguntzaile diren Nafarroako enpresek emandako datuetan oinarrituta. 2023ko eta 2024ko ekitaldietan, lagina 160 enpresak osatu zuten guztira.

5.1 JARDUERA: DIRU-SARRERAK, KOSTUAK ETA EMAITZAK

Aztertutako Nafarroako 160 enpresen emaitzen kontu bateratuaren analisiak erakusten du enpresen magnitude esanguratsuenek 2023an eta 2024an izandako bilakaera, diru-sarrerei, gastuei eta emaitzei dagokienez.

Enpresa horien guztizko fakturazioari erreparatuta, 2024a ustiapen-jardueraren portaera onagatik nabarmendu zen, diru-sarrerak % 7,2 handitu baitziren. Zehazki, ustiapeneko diru-sarrerak 14.280.778 mila eurora iritsi ziren 2024an, 2023an erregistratutako 13.320.958 mila euroen aldean.

69. koadroa. Nafarroako enpresen emaitzen kontu erantsia

(m euro)

Aldagaia	2023		2024		Aldakuntza-tasa
	(m euro)	%	(m euro)	%	% Δ 24/23
Ustiapeneko diru-sarrerak	13.320.958	100,0	14.280.778	100,0	7,2
Bitarteko kontsumoak	10.586.614	79,5	11.271.720	78,9	6,5
Balio erantsi gordina	2.734.344	20,5	3.009.058	21,1	10,0
Langile-gastuak	1.576.897	11,8	1.720.637	12,0	9,1
Ustiapenaren emaitza ekonomiko gordina	1.157.447	8,7	1.288.421	9,0	11,3
Amortizazioak eta hornidurak	606.623	4,6	527.812	3,7	-13,0
Ustiapenaren emaitza ekonomiko garbia	550.824	4,1	760.609	5,3	38,1
Finantza-karga garbia	-122.751	-0,9	-32.319	-0,2	-73,7
Ohiko jardueren emaitza	673.575	5,1	792.928	5,6	17,7
Ezohiko jardueren emaitza	-860.024	-6,5	-1.728.313	-12,1	101,0
Zergen aurreko emaitza	-186.449	-1,4	-935.385	-6,5	401,7
Zergak	132.865	1,0	171.460	1,2	29,0
Ekitaldiko emaitza garbia	-319.314	-2,4	-1.106.845	-7,8	246,6
Cash-flow	287.309	2,2	-579.033	-4,1	-301,5

Iturria: Espainiako Bankuaren Balantzeen Zentrala

Kostuen egituraren bilakaerari dagokionez (gastu-partida bakoitzak fakturazioan duen partaidetzaren bidez neurtuta), bitarteko kontsumoak % 6,5 handitu ziren 2024an, 2023arekin alderatuta, nahiz eta haien hazkundera ustiapeneko diru-sarrerena baino txikiagoa izan. Horren ondorioz, fakturazioan zuten pisua zertxobait jaitsi zen, % 79,5etik % 78,9ra. Bilakaera horri esker, balio erantsi gordina % 10,0 handitu zen termino nominaletan, eta diru-sarreretan zuen partaidetza % 20,5etik % 21,1era igo zen.

Langile-gastuak, bestalde, % 9,1 handitu ziren 2023arekin alderatuta, fakturazioaren hazkunderaren zertxobait gaineratik. Hala, ustiapeneko diru-sarreretan zuten pisua 2023ko % 11,8tik 2024ko % 12,0ra igo zen.

Langile-gastuak handitu ziren arren, balio erantsi gordinaren portaera onari esker, ustiapen-jardueraren errentagarritasuna hobetu zen. Hala, ustiapeneko emaitza ekonomiko gordina % 11,3 handitu zen termino nominaletan, eta 2023an diru-sarreraren % 8,7 izatetik 2024an % 9,0 izatera igaro zen.

Nabarmentzekoa da, halaber, amortizazioen eta horniduren beherakada; % 13,0 murriztu ziren, eta fakturazioan zuten pisua % 4,6tik % 3,7ra jaitsi zen. Bilakaera horren ondorioz, ustiapeneko emaitza ekonomiko garbiak % 38,1eko hazkunde nabarmena izan zuen, 760.609 mila eurora iritsi arte. Diru-sarreretan zuen partaidetza ere 2023ko % 4,1etik 2024ko % 5,3ra igo zen.

Finantza-karga garbiari dagokionez, nabarmen murriztu zen 2024an: 2023ko -122.751 mila eurotik -32.319 mila eurora igaro zen. Horrek % 73,7ko murrizketa ekarri zuen balio absolututan, eta diru-sarreretan zuen pisua -% 0,9tik -% 0,2ra igaro zen.

Ustiapen-jardueraren hobekuntzaren eta finantza-karga txikiagoaren ondorioz, ohiko jardueren emaitza % 17,7 handitu zen 2024an, 792.928 mila eurora iritsi arte. Diru-sarreretan zuen partaidetza % 5,1etik % 5,6ra igo zen 2023tik 2024ra.

Aitzitik, ezohiko jardueren emaitzak narriadura handia izan zuen. Haren saldo negatiboa -860.024 mila eurokoa izan zen 2023an, eta -1.728.313 mila eurokoa 2024an; horrek ezohiko galeren % 101,0ko hazkundera ekarri zuen. Ondorioz, fakturazioan zuen pisua -% 6,5etik -% 12,1era igo zen.

Portaera horren ondorioz, zerga aurreko emaitzak nabarmen egin zuen okerrera, 2023ko -186.449 mila eurotik 2024ko -935.385 mila eurora igaro baitzen. 171.460 mila euroko zergak kontabilizatu ondoren, aurreko ekitaldian baino % 29,0 gehiago, ekitaldiko emaitza garbia -1.106.845 mila eurokoa izan zen, 2023ko -319.314 mila euroen aldean. Hala, galera garbiak % 246,6 handitu ziren, eta fakturazioaren -% 2,4 izatetik -% 7,8 izatera igaro ziren.

Emaiza garbiaren narriadura cash-flow-ra ere hedatu zen: 2023an 287.309 mila euroko balio positiboa izatetik 2024an -579.033 mila euroko saldo negatiboa izatera igaro zen, hau da, diru-sarreraren -% 4,1.

Laburbilduz, ustiapeneko diru-sarreraren hazkundeak, bitarteko kontsumoek fakturazioan zuten partaidetza txikiagoak eta amortizazioen eta horniduren beherakadak Nafarroako enpresen ohiko jardueraren emaitzak hobetzea ahalbidetu zuten. Hala ere, aparteko jardueren narriadura handiak neurri handi batean indargabetu egin zuen bilakaera positibo hori, eta zerga aurreko eta ondorengo galerak nabarmen handitzea eragin zuen.

5.2 INBERTSIOA-FINANTZAKETA

2023-2024 aldian aztertutako Nafarroako enpresen laginaren balantze bateratuaren azterketak enpresen magnitude nagusien bilakaera erakusten du, egindako inbertsioei eta finantzaketari dagokienez. Oro har, aktibo osoa % 2,3 murriztu zen 2024an, 15.503.236 mila eurora arte.

Egindako inbertsioei dagokienez, honako alderdi hauek nabarmendu ziren:

- 2024an, aktibo finkoak aktibo osoan zuen partaidetza jaitsi zela ikusi zen: % 43,9 izatera igaro zen, 2023ko % 46,7aren aldean. Termino nominaletan, aktibo finkoa % 8,0 murriztu zen.
- Aktibo finkoaren beherakada, batez ere, finantza-ibilgetuaren murrizketan oinarritu zen; termino nominaletan % 18,0 uzkuritu zen, eta aktibo osoan zuen pisua 2023ko % 26,0tik 2024ko % 21,8ra jaitsi zen. Era berean, ibilgetu ez-materialak % 15,9 egin zuen behera, eta aktibo osoaren % 4,1 izatetik % 3,5 izatera igaro zen. Aitzitik, ibilgetu materialak (ondasun finko eta ukigarrietako inbertsioaren bilakaera islatzen duen magnitudea) % 9,4ko hazkundera izan zuen, eta haren pisu erlatiboa % 16,7tik % 18,6ra igo zen.
- Aktibo zirkulatzailari dagokionez, aktibo osoan zuen partaidetza handitu zen, 2023ko % 53,3tik 2024ko % 56,1era. Termino nominaletan, % 2,8 hazi zen.
- Aktibo zirkulatzailaren hazkundera izakinek eta diruzaintzak gora egin zuten testuinguru batean gertatu zen. Izakinak % 9,0 handitu ziren termino nominaletan, eta guztizko aktiboan zuten pisua 2023ko % 12,5etik 2024ko % 13,9ra igo zen. Diruzaintza, bestalde, % 14,7 handitu zen, eta haren pisua % 4,0tik % 4,7ra igo zen. Zordunen partida, aldiz, zertxobait murriztu zen, % 0,6 termino nominaletan; hala ere, aktibo osoan zuen partaidetza % 36,8tik % 37,4ra igo zen, aktibo agregatuak izandako beherakadaren ondorioz.

70. koadroa. Nafarroako enpresen balantze erantsia

Aldagaia	2023		2024		Aldakuntza-tasa % Δ 24/23
	(m euro)	%	(m euro)	%	
AKTIBOA, GUZTIRA	15.861.648	100,0	15.503.236	100,0	-2,3
AKTIBO FINKOA	7.408.127	46,7	6.812.053	43,9	-8,0
Ibilgetu immateriala	649.182	4,1	545.874	3,5	-15,9
Ibilgetu materiala	2.641.196	16,7	2.890.195	18,6	9,4
Ibilgetu finantzarioa	4.117.749	26,0	3.375.984	21,8	-18,0
ZIRKULATZAILEA	8.453.521	53,3	8.691.183	56,1	2,8
Izakinak	1.982.461	12,5	2.160.906	13,9	9,0
Zordunak	5.837.331	36,8	5.803.697	37,4	-0,6
Diruzaintza	633.729	4,0	726.580	4,7	14,7
PASIBOA, GUZTIRA	15.861.648	100,0	15.503.236	100,0	-2,3
PASIBO FINKOA	6.158.133	38,8	7.738.739	49,9	25,7
Ondare garbia	5.029.409	31,7	6.536.822	42,2	30,0
Epe luzerako besteren baliabideak	1.128.724	7,1	1.201.917	7,8	6,5
EPE MOTZEKO HARTZEKODUNAK	9.117.526	57,5	7.005.532	45,2	-23,2
- Kostua dutenak	5.165.249	32,6	2.961.909	19,1	-42,7
- Kosturik gabekoak	3.952.277	24,9	4.043.623	26,1	2,3
HORNIDURAK	585.989	3,7	758.965	4,9	29,5

Iturria: Espainiako Bankuaren Balantzeen Zentrala

Finantzaketaren ikuspegitik, emaitza nagusiak honako hauek izan ziren:

- Pasibo finkoak pasibo osoan zuen pisu erlatiboak hazkunde nabarmena izan zuen, 2023ko % 38,8tik 2024ko % 49,9ra igaroz. Termino nominaletan, % 25,7 hazi zen. Bilakaera hori, batez ere, ondare garbiaren hazkundean oinarritu zen; % 30,0 handitu zen, eta pasibo osoaren % 42,2 izatera igaro zen, aurreko ekitaldiko % 31,7aren aldean. Epe luzeko besteren baliabideek ere gora egin zuten, neurri txikiagoan bada ere (+% 6,5), eta haien pisu erlatiboa % 7,1etik % 7,8ra igo zen.
- Epe laburreko finantzaketa nabarmen murriztu zen, % 23,2 termino nominaletan, eta pasibo osoan zuen partaidetza 2023ko % 57,5etik 2024ko % 45,2ra jaitsi zen. Bilakaera hori kostua zuten baliabideen beherakada handiaren ondorio izan zen; baliabide horiek % 42,7 murriztu ziren, eta guztizko pasiboan zuten pisua % 32,6tik % 19,1era jaitsi zen. Aitzitik, kosturik gabeko baliabideak % 2,3 handitu ziren termino nominaletan, eta haien partaidetza zertxobait igo zen, % 24,9tik % 26,1era.
- Hornidurak % 29,5 handitu ziren termino nominaletan, 2023ko 585.989 mila eurotik 2024ko 758.965 mila eurora igarota. Horren ondorioz, pasibo osoan zuten pisua % 3,7tik % 4,9ra igo zen.

Azkenik, maniobra-funtsak (aktibo zirkulatzaillearen eta epe laburreko hartzekodunen arteko alde gisa kalkulatuta) hobekuntza oso esanguratsua izan zuen. Zehazki, 2023an -664.005 mila euroko saldo negatiboa izatetik 2024an 1.685.651 mila euroko saldo

positiboa izatera igaro zen. Hala, balantzearen $-4,2$ izatetik $10,9$ izatera igaro zen, eta horrek finantza-orekaren eta enpresek epe laburreko betebeharrei aurre egiteko duten gaitasunaren hobekuntza nabarmena erakusten du.

5.3 ERRENTAGARRITASUNA ETA LOTUTAKO MAGNITUDEAK

Nafarroako enpresen laginaren errentagarritasun ekonomikoaren azterketak (zergak baino lehen kalkulatuta) narriadura handia erakutsi zuen 2024an, aztertutako aldian ikusitako beheranzko joerari jarraipena emanez. Zehazki, aktibo garbiaren errentagarritasuna 2023ko $0,6$ tik 2024ko $-5,9$ ra jaitsi zen, lehen aldiz balio negatiboetan sartuta.

71. koadroa. Nafarroako enpresen errentagarritasuna

Ratioak (%)	2020	2021	2022	2023	2024
AKTIBO GARBIAREN ERRENTAGARRITASUNA (zergen aurretik)	4,2	3,2	1,0	0,6	-5,9
Jasotako finantzaketa-interesak / Kostua duten besteren baliabideak	2,3	3,0	1,6	4,2	6,3
BALIABIDE PROPIOEN ERRENTAGARRITASUNA (zergen aurretik)	6,0	3,4	0,5	-3,7	-14,3
Zorpetze-ratioa	58,4	51,5	77,6	93,3	49,0
Apalankamendu finantzarioa*	1,9	0,1	-0,6	-3,5	-12,2

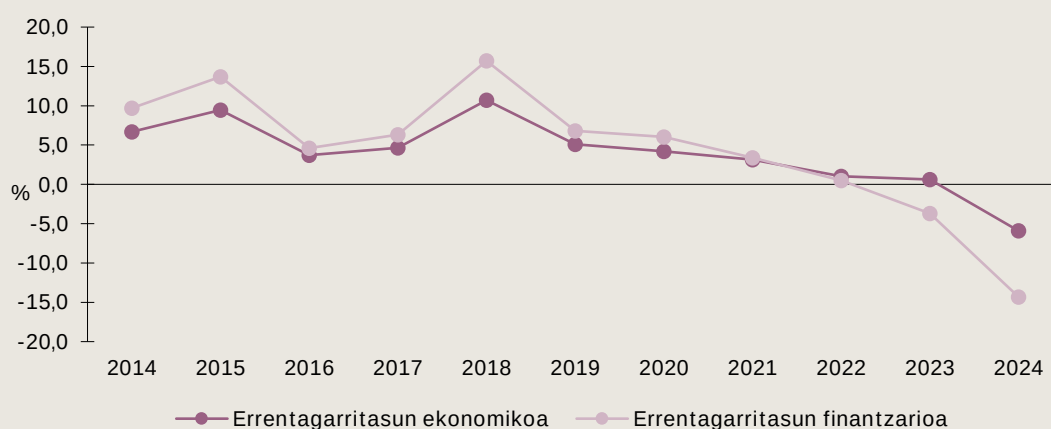
(*): Errentagarritasun ekonomikoa - besteren finantzaketaren kostua

Iturria: Espainiako Bankuaren Balantzeen Zentrala

Antzeko bilakaera negatiboa izan zuen finantza-errentagarritasunak ere (hura ere zergak baino lehen kalkulatuta), 2023ko $-3,7$ tik 2024ko $-14,3$ ra jaitsi baitzen. Hala, baliabide propioen errentagarritasunaren zeinu negatiboa nabarmen areagotu zen.

Narriadura hori besteren finantzaketaren kostua handitu zen testuinguru batean gertatu zen; 2023ko $4,2$ tik 2024ko $6,3$ ra igo zen, errentagarritasun ekonomikoaren oso gainetik kokatuz. Horren ondorioz, palanka-efektu finantzarioa balio negatiboetan mantendu zen, eta $-3,5$ etik $-12,2$ ra jaitsi zen. Aldi berean, zorpetze-ratioa 2023ko $93,3$ tik 2024ko $49,0$ ra jaitsi zen, eta horrek aztertutako enpresen finantza-egituraren kostua zuten besteren baliabideek pisu txikiagoa zutela erakusten du.

15. grafikoa. Nafarroako enpresen errentagarritasuna

Iturria: Espainiako Bankuaren Balantzeen Zentrala

5.4 NAFARROAKO ENPRESEN DIAGNOSTIKO EKONOMIKO-FINANTZARIOA. SINTESIA

Amaitzeko, Nafarroako enpresen 2024ko egoera ekonomiko-finantzarioarekin lotutako aldeko eta kontrako alderdi nagusiak aipatuko ditugu jarraian.

Oro har, emaitzek ohiko jardueraren bilakaera ona eta epe laburreko finantza-orekaren hobekuntza erakusten dute. Hala ere, ezohiko emaitzen narriadura handiak galerak nabarmen handitzea eta enpresa-errentagarritasuna okertzea eragin zuen.

Aldeko alderdien artean, hauek nabarmentzen dira:

- Ustiapeneko diru-sarrerek gora egin zuten.
- Balio erantsi gordinaren hazkundera eta bitarteko kontsumoek fakturazioan zuten partaidetzaren beherakada gertatu zen.
- Ustiapeneko emaitza ekonomiko gordina eta ustiapeneko emaitza ekonomiko garbia hobetu egin ziren.
- Finantza-karga garbia asko jaitsi zen.
- Ohiko jardueren emaitzak hobetu egin ziren.
- Ondare garbiak hazkundera izan zuten.
- Kostua duten epe motzeko hartzekodunek behera egin zuten.
- Maniobra-funtsak hobekuntza izan zuten, saldo negatiboa izatetik balio positiboa erregistratzera igaro baitzen.
- Zorpetze-ratioa jaitsi egin zen.

- Langile bakoitzeko balio erantsi gordinak gora egin zuen, enpleguaren batez besteko kostuaren hazkundera baino handiagoa.

Aurkako alderdiei dagokienez, aipatzekoak dira:

- Aktibo osoaren eta aktibo finkoaren beherakada.
- Ibilgetu ez-materialaren eta finantza-ibilgetuaren murrizketa, ibilgetu materialak gora egin arren.
- Hornidurak igo egin ziren.
- Ezohiko jardueren emaitzak asko kaltetu ziren.
- Zergen aurreko galaren eta ekitaldiko emaitza garbi negatiboaren hazkunde nabarmena.
- Cash-flow-a balio positiboetatik negatiboetara igaro izana.
- Errentagarritasun ekonomikoaren eta finantza-errentagarritasunaren beherakada handia, balio negatiboetan kokatu baitziren.
- Besteren finantzaketaren kostua handitu egin zen.

5.5 ESPAINIAKO ENPRESA EZ-FINANTZARIOEN ENPRESA-EMAITZAK

Azkenik, Espainiako enpresa ez-finantzarioen 2025eko emaitzen inguruko alderdi nagusiak aipatuko ditugu, labur. Horretarako, Espainiako Bankuaren Hiruhilekoko Balantzeen Zentrala¹ izango da informazio-iturri nagusia. Hark emandako informazioa Estatuko egoerari buruzkoa da, baina ongi erakusten ditu Nafarroako enpresek 2025eko ekitaldian izandako joerak.

CBTn (Hiruhileko Balantzeen Zentralean) sartutako enpresen negozio-zifra garbia % 2,7 handitu zen 2025eko lehen sei hilekoan, 2024ko aldi berean izandako % 1,4ko beherakadaren aldean. Fakturazioaren hobekuntza sektore gehienetara hedatu zen; gainerako jardueren hazkundera nabarmendu zen (+% 9,0), eta, ondoren, energiarena (+% 6,2), merkataritza eta ostalaritzarena (+% 4,6) eta informazio eta komunikazioena (+% 2,6). Aitzitik, industria izan zen bilakaera negatiboa izan zuen adar bakarra, negozio-zifra % 3,5 murriztu baitzen.

Salmentek gora egin zuten arren, balio erantsi gordina % 1,6 jaitsi zen 2025eko lehen sei hilekoan, 2024ko aldi berean izandako % 5,7ko hazkundearen aldean. Beherakada hori, batez ere, industriaren bilakaerak azaldu zuen, haren BEGa % 18,8 jaitsi baitzen, baita energiarenak ere, % 10,9 murriztu baitzen. Aitzitik, merkataritzak eta ostalaritzak,

¹ 2025eko lehen sei hilekoetako informazioa bidali duten Espainiako 875 enpresa ez-finantzariok osatutako lagin baten emaitzak (lagin hori ezberdina izaten da urtero, eta manufaktura-industriak izaten du ordezkartzarik handiena). Enpresa ez-finantzarioen sektorearen balio erantsi gordinaren % 10,7 ordezkatzeko dute.

gainerako jarduerak eta informazioak eta komunikazioek % 9,6ko, % 8,8ko eta % 2,8ko hazkundeak izan zituzten, hurrenez hurren.

Emaizta ekonomiko gordinak are bilakaera okerragoa izan zuen, % 7,7 jaitsi baitzen, batez ere industriaren (-% 42,9) eta energiaren (-% 13,2) beherakaden ondorioz. Hala ere, sektore horien gehiegizko ordezkartza zuzendu ondoren, Espainiako Bankuak BEGarentzat % 3,7ko hazkundera zenbatetsi zuen, eta emaitza ekonomiko gordinarentzat % 0,9koa, datuak berriz haztatu ondoren.

Ohiko emaitza garbia % 4,6 jaitsi zen 2025eko lehen sei hilekoan; aurreko urteko aldi berean, aldiz, % 8,3 igo zen. Bilakaera hori, batez ere, energiaren eta industriaren portaera negatiboaren ondorio izan zen; energiaren emaitza % 21,0 jaitsi zen, eta industriarena % 68,1, bereziki petrolio-finketaren azpisektoreak izandako beherakada handiaren ondorioz. Aitzitik, merkataritzak eta ostalaritzak, informazioak eta komunikazioek eta gainerako jarduerak % 31,5eko, % 39,3ko eta % 19,5eko hazkundeak izan zituzten, hurrenez hurren. Energiaren eta petrolioaren finantzeko sektoreak laginetik kanpo utziko balira, ohiko emaitza garbia % 22,8 handituko zatekeen. Ohiko emaitzaren beherakada BEGaren murrizketak zein langile-gastuen igoerak eragin zuten; hala ere, finantza-sarreraren igoerak eta finantza-gastuen murrizketak beherakada hori neurri batean konpentsatu zuten.

Azkenik, aktiboaren ohiko errentagarritasuna % 4,7koa izan zen 2025eko lehen sei hilabeteetan, 2024ko aldi berean erregistratutako % 5,0aren aldean. Beherakada energian kontzentratu zen; haren errentagarritasuna % 10,1etik % 8,2ra jaitsi zen, eta, bereziki, industrian, non % 8,9tik % 3,7ra murriztu zen. Aitzitik, errentagarritasuna merkataritzan eta ostalaritzan handitu zen, % 8,9tik % 11,8ra, bai eta informazioan eta komunikazioetan ere, % 10,7tik % 13,3ra. Bestalde, aktiboaren errentagarritasunaren eta finantza-kostuaren arteko aldea zertxobait hobetu zen, % 1,6tik % 1,8ra igarota.

72. koadroa. Xehetasunak, jardueraren eta tamainaren arabera

	Negozio-zifra (aldakuntza-tasak)				Balio erantsi gordina faktoreen kostuarekiko (aldakuntza-tasak)				Emitza ekonomiko gordina (aldakuntza-tasak)			
	CBI		CBT (*)		CBI		CBT (*)		CBI		CBT (*)	
	2023	2024ko I. hh-tik IV.era	2024ko I. hh-tik II.era	2025eko I. hh-tik II.era	2023	2024ko I. hh-tik IV.era	2024ko I. hh-tik II.era	2025eko I. hh-tik II.era	2023	2024ko I. hh-tik IV.era	2024ko I. hh-tik II.era	2025eko I. hh-tik II.era
GUZTIRA	0,5	-1,6	-1,4	2,7	9,6	4,7	5,7	-1,6	9,2	4,8	6,6	-7,7
Tamaina												
Txikiak	6,8	-	-	-	12,3	-	-	-	13,5	-	-	-
Ertainak	4,9	5,1	4,3	5,7	11,5	11,0	11,7	5,0	15,8	19,8	20,8	2,9
Handiak	-2,4	-1,6	-1,4	2,6	7,9	4,7	5,6	-1,7	6,8	4,7	6,5	-7,7
Jardueraren arabera zehaztuta												
Energia	-231	-14,2	-20,1	6,2	-1,5	-0,2	-6,7	-10,9	-4,1	-0,8	-8,4	-13,2
Industria	-0,7	0,9	3,5	-3,5	7,8	0,1	12,2	-18,8	8,0	-6,7	19,4	-42,9
Komertzioa eta ostalaritza	1,6	-0,8	1,3	4,6	9,2	9,6	8,9	9,6	6,8	16,6	18,3	16,0
Informazioa eta komunikazioak	7,3	3,0	4,1	2,6	11,3	1,8	4,2	2,8	10,2	3,0	5,9	2,5
Gainerako jarduerak	8,3	7,4	6,6	9,0	12,6	10,1	10,8	8,8	18,8	19,8	21,2	15,3

(*) Zutabe horietako datu guztiak hiru hilabetezko datuen batezbesteko haztatu moduan kalkulatu dira.

Iturria: Espainiako Bankua.

73. koadroa. Xehetasunak, jardueraren eta tamainaren arabera

	Ohiko emaitza garbia (aldakuntza-tasak)				Aktiboaren ohiko errentagarritasuna (R.1) (ratioak)				Aldea: errentagarritasuna – kostu finantzarioa (R.1. - R.2.) (ratioak)			
	CBI		CBT (*)		CBI		CBT (*)		CBI		CBT (*)	
	2023	2024ko I. hh-tik IV.era	2024ko I. hh-tik II.era	2025eko I. hh-tik II.era	2023	2024ko I. hh-tik IV.era	2024ko I. hh-tik II.era	2025eko I. hh-tik II.era	2023	2024ko I. hh-tik IV.era	2024ko I. hh-tik II.era	2025eko I. hh-tik II.era
GUZTIRA	8,8	12,5	8,3	-4,6	6,1	7,4	5,0	4,7	2,5	4,1	1,6	1,8
Tamaina												
Txikiak	13,3	-	-	-	4,9	-	-	-	2,0	-	-	-
Ertainak	16,3	24,8	23,2	6,9	9,3	9,2	9,8	8,5	5,3	6,4	7,1	6,6
Handiak	6,4	12,4	8,2	-4,7	6,3	7,4	5,0	4,7	2,6	4,1	1,6	1,8
Jardueraren arabera zehaztuta												
Energia	-8,7	0,2	-9,8	-21,0	9,1	10,8	10,1	8,2	6,0	8,2	7,5	5,7
Industria	8,2	-10,6	30,6	-68,1	9,4	7,3	8,9	3,7	4,9	2,8	4,3	-0,3
Komertzioa eta ostalaritza	3,8	24,4	16,9	31,5	9,5	12,0	8,9	11,8	5,5	7,0	4,0	7,3
Informazioa eta komunikazioak	15,9	16,9	1,7	39,3	9,9	13,7	10,7	13,3	5,5	9,7	6,4	9,2
Gainerako jarduerak	24,4	29,4	41,6	19,5	4,4	5,7	2,5	2,8	1,0	2,6	-0,7	0,1

(*) Zutabe horietako datu guztiak hiru hilabetezko datuen batezbesteko haztatu moduan kalkulatu dira.

Iturria: Espainiako Bankua.

1. IKUSPEGI OROKORRA

1.1 BILAKAERA ESTATU MAILAN

Estatuko nekazaritza- eta abeltzaintza-sektoreak eraldaketa-prozesu batean murgilduta jarraitu zuen 2025ean. Prozesu horretan, errentagarritasuna, jasagarritasuna eta elikagaien segurtasuna uztartzeko premia gailendu zen. Aurreko urtean, mobilizazioak gertatu ziren eta Nekazaritza Politika Bateratua zalantzan jarri zuten nabarmenki. Horren ostean, eztabaidaren zati bat Europako erakundeek erantzunera lekualdatu zen. Erakunde horiek nekazaritza eta elikadurarako ikuspegi berria aurkeztu zuten, errentak hobetzeko eta ekoizleek kateak daukaten posizioa indartzeko zereginean ardaztua. Halaber, laguntzak sinplifikatzeko aukera mahai gainean dago, administrazio-betebeharrak murrizte aldera. Nolanahi ere, 2027az geroztiko finantzazioa, ingurumen-exijentziak eta Europako ekoizleen babesa eztabaidatzen jarraitu zuten, eskakizun laxoagoen mende dauden kanpoko lehiakideen aldean.

Balantze agregatua aurreikusitakoa baino hobeia izan zen, ziurgabetasun-giroa kontuan hartuta. Landare- eta animalia-ekoizpenaren balioak hazkunde sendoa eduki zuen. Alabaina, ez zen uniformeia izan lurralde eta ekoizpen guztietan, eta ez zuen eragin kostuei lotutako tentsioak desagertzea: bitarteko kontsumoak igo ziren bereziki, animalien elikadurarako gastua garestitu zenez gero.

Klimaren portaera konplexuagoa izan zen lehortea nagusitu zen ekitaldietan baino. Udaberrian euri asko egin zuenez, oso errendimendu handiak lortu ziren zerealetan eta bazka-laboreetan, eskualde ugartan. Eta mesedegarria izan zen landare-ekoizpena suspertzeko. Haatik, segida historikoko hirugarren urterik beroena izan zen 2025a. Euriaren denbora- eta lurralde-banaketa oso irregularra izan zen, eta arazoek iraun egin zuten: beroa, uraren eskuragarritasuna, ekaitz biziak eta nekazaritza-egutegien aldaketak. Era berean, abereentzako edota etxeke hegaztientzako osasun-arriskuek gorantz jarraitu zuten. Horrenbestez, txertaketa, biosegurtasuna eta animalien mugimenduaren gaineko zaintza indartu behar izan ziren. Krisi horiek jada ez dira salbuespenak, baizik eta abere-ustiategien plangintzaren eta kostuen baldintzatzaile errepikakor bat.

Horri guztiari gero eta ziurgabetasun komertzial handiagoa gehitu zitzaion. EBren eta Mercosuren arteko akordioak hainbat produktu esportatzeko aukerak eskaintzen ditu. Hala eta guztiz ere, Europako merkatua Hego Amerikako inportazioetara irekiago egotea ere badakar. Tirabira geopolitiko eta politika protekzionisten aurrerapenarekin batera, egoera horrek eragin zuen bai babesa, bai produktu inportatuetarako lehia-baldintza baliokideak eskatzea. Egiturazko arazoak ere ez ziren arindu: belaunaldi-txandaketa, langileen eskasia, ustiategi askoren negoziatzeko gaitasun txikia, eta modernizazioan,

digitalizazioan eta klima-egokitzapenean inbertitzeko premia. Nekazaritzako errenta hobetzeak ez ditu arazo horiek konponduko, eta ez du bermatzen marjinak positiboak izango direnik azpisektore guztietan. Halaber, familientzako presioak bere horretan jarraitu zuen: 2025aren amaieran, elikagaiak eta edariekin gorantz jarraitzen zuten argi eta garbi. Hala, erronka zera da oraindik, kontsumitzaileentzako arrazoizko prezioak eta elikagaiak egiten dituztenentzako nahikoa ordaina bateratzea.

Panorama orokor hori ikusita, egiaztatu behar da nola islatu diren nekazaritzako 2025eko makromagnitudeak Estatuaren egoeran. Azken hamarkadetan, baliteke kostuen etengabeko igoerek sektorearen eraldaketaren zati bat ezkutatu izana. Igoera horien ondorioz, nekazaritza- eta abeltzaintza-kategoria gehienek guztizko zenbaketa produktiboak modu bizian azeleratu izan dira. Dena den, Ministerioaren zifrek prezioen eta kantitateen aldakuntza zenbatetsiak ere eskaintzen dituzte, baita oinarritzko ekoizleentzat geratzen joaten den nekazaritzako errentaren bilakaera ere.

Sektorearen epe luzerako segidei jarraituz, bilakaera irregularragoa izan zen mendeko lehen hamarkadan; igoeren erritmoa sostengatuagoa izan zen bigarrenean; eta hirugarrenean azelerazioa gertatzen ari da. 2021ean eta 2022an handiagoa izan zen, COVID-19ak eta Ukrainako gerrak (inpaktua zereal edota olioaren nazioarteko merkataritzan) ekarritako asalduren ostean. Erritmoa neurritsuagoa izan zen 2023 eta 2024an, eta berriz biziagotu zen 2025ean, nahiz eta kostuen igoera handiko urte horietakoa bezainbestekoa ez izan. Patroi nahiko orokorra da eta ekoizpen dezenteri eragiten die: lehenik, igoerak landare-adarretan eduki zuen inpaktua, argi eta garbi; eta joera izan da oszilazioen erreberberazioa ekitaldi bat geroago antzematea animalia-adarrean, pentsuen edo bazkaren prezioek asko baldintzatzen dute eta.

74. koadroa Espainiako nekazaritza-sektorearen makromagnitudeak

(Milioi €)

Kontzeptua	2024*	2025	% Δ 2025/2024		
	Balioa	Balioa	Balioa	Kopurua	Prezioa
A.- Nekazaritza-adarreko ekoizpena	68.747,2	73.912,9	7,5	6,7	0,8
– Landare-ekoizpena	39.006,7	42.023,6	7,7	9,5	-1,6
– Animalia-ekoizpena	28.005,6	29.933,9	6,9	2,6	4,2
– Zerbitzu-ekoizpena	1.734,9	1.955,4	15,1	12,8	2,0
– Bigarren mailako jarduerak, ez-nekazaritzakoak, ez-bereizgarriak	647,2	703,6	8,7	-0,1	8,8
B.- Bitarteko kontsumoak	30.889,7	32.370,4	4,8	1,7	3,1
C.- (A-B) Balio erantsi gordina	37.857,5	41.542,5	9,7	10,7	-0,9
D.- Amortizazioak	6.802,8	7.057,1	3,7	0,4	3,3
E.- Beste dirulaguntza batzuk	5.987,8	5.801,4	-3,1		
F.- Beste zerga batzuk	482,0	488,2	1,3		
G.- (C-D+E-F) Nekazaritza-errenta	36.560,5	39.798,6	8,9		

(*): 2025eko urtarileko "2. estimazioa". Ekoizleak jasotako oinarritzko prezioen arabera. Iturria: Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa.

Espainiako nekazaritzako elikagaien agregatuan, balio osoaren % 36 baino gehiago fruta eta ortuarien egokitu zitzairen. Izan ere, kategoria garrantzitsuenaren gisara txandakatu ohi dira, eta oso hazkunde handiak izan dituzte azken 15 urteotan. Iaz, frutak gailendu ziren (balio ekonomikorik handiena urte horretan), igoera handi batekin. 2000tik aurrera, frutek 4 puntu irabazi dituzte kuota ekonomikoan, nekazaritza- eta abeltzaintza-sektore osoaren gainean. Animalia-ekoizpenaren esparruan, txerriak nabarmendu ziren, 5 puntuko aurrerapenarekin, % 15 gainditzera. Halaber, gorakada azken 15 urteetan kontzentratu da. Nahiz eta aurreko biurtekoan igoera handiak moteldu ziren, berriz ekin zioten noranzko berari 2025ean.

Hamarkada honen hasierako krisialdiak eta gero, beste animalia-produktu batzuk indartu dira: behiak (okela), behi-esnea, arrautzak eta, hein txikiagoan, hegazti-okela. Pentsuen kostuek inpaktu handia daukate produktu horietan, eta oso garestitze fase ezohikoa eduki dute.

Kantitateei erreparatuta, esnea edo behi-okela ia-ia geldirik daude hainbat bosturtekoetatik hona. Bestalde, txerrien, frutaren edo ortuarien igoera produktiboaren kantitatea txikiagoa da, argi eta garbi, balio osoa baino. Aitzitik, epe luzerako segidari jarraituz, arrautzen kopurua igo egin da, baita bazkarena ere, azken boladan (aukera partzial gisa balio izan dute, agian, pentsu garestien ordez). Olioaren kasuan, 2025eko goranzko oszilazioak oso biziak izan ziren, baina prezioak erori ziren, ordea. Azken hamarkadetan, beste produktu batzuek behera egin dute nola balioan hala kantitateetan; esate baterako, ardi- eta ahuntz-okela, eta ardo-ekoizpena. Nahiz eta zerealek ere pisu erlatiboa galdu duten, hein batean igo ziren 2025ean.

Kopuru absolututan, fruten kategoriak eman zituen aurrerapausorik handienak 2025ean. Urruti geratu ziren ortuariak, bigarren; eta hirugarren, zerealak, bazka eta behi-okela. Arrautzek eta txerriak hazkunde garbi txikixeagoa lortu zuten. Kantitateak aztertuz, olioaren % 81,9ko igoera nabarmendu behar da, baita zerealena ere (ia % 20). Eta txerriak bost urtetako hazkunderik nabariena izan zuen (% 6,5). Prezioei begira, beherakada nagusia olioarena izan zen (-% 49,1), eta igoera handiena, bazkarena (% 13), landareen artean. Animalietan, arrautzak berriro garestitu ziren (% 22,6ko igoera), eta behi-okelak azeleratzen jarraitu zuen, % 17,8 sendoarekin. Balioei buruz, aipagarriena igoera hauek dira: % 26,6, bazkan; % 20,6, arrautzetan; eta % 16, behi-okelean.

Hartara, nekazaritza- eta abeltzaintza-ekoizpenak % 7,5 egin zuen gora: landare-adarrak, % 7,7; animalia-adarrak, % 6,9; balio erantsi gordinak, % 9,7; eta nekazaritzako amaierako errentak, % 8,9, kostuak kendu ondoren, nahiz eta kontsumo giltzarri diren pentsuek errebotea izan zuten, balio osoak % 7,1 handituz. Sektorearen kostu osoak nabarmen igo ziren 2021 eta 2022ean, eta egonkorragoak izan ziren gerora. Dena den, ekoizpen gehienek balioa hartzen jarraitu dute erritmo onean eta, hortaz, panorama orokorra positiboa izan da sektore osoarentzat, zifra handiak ikusirik behintzat.

Bilakaera Nafarroan

Estatuko sektorerako aztertu den informazioaren baliokidea, Nafarroarako, 2023koa da, Ministerioarena. Haatik, baliozko ariketa bat da Foru Erkidegoko nekazaritza- eta abeltzaintza-jardueraren egitura Estatukoarekin alderatzeko. Landareen artean, garrantzi erlatibo handiena zerealek izan zuten Nafarroan (% 12, eta Estatuan, % 4,4), eta arrakala nabariak antzeman dira bazkan eta ortuarietan. Fruta-arbolen pisua askoz txikiagoa izan zen (% 4,8%, eta % 18), ordea, eta zitrikoei eta olibondoei egokitu zitzaien bereziki. Horrez gain, arrakala suertatu zen olibondoen olioari dagokionez. Abeltzaintzan, proportzioak antzekoagoak izan ziren. Behi-esnearen harira, Nafarroak 3 puntuko egiturazko arrakala erakutsi zuen Estatuaren aldean, eta arrakala txikixeagoa hegaztietan.

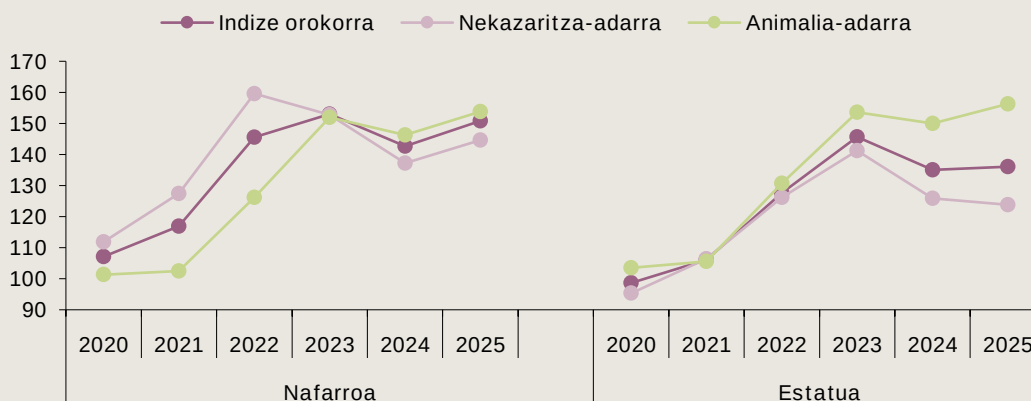
Beste alde batzuk ere azpimarratu behar dira; adibidez, nekazaritza- eta abeltzaintza-ekoizpenen egitura-aldaketak epe luzera, eremu batean zein bestean. Produktu nagusien 2000ko eta 2023ko emaitza ekonomikoak alderatu dira, eta ikusten da honako azpisektore hauek gainerakoek baino garrantzi handiagoa hartu dutela bi lurralde-esparruetan: bazka, ortuariak, frutak, txerriak, hegazti-okela eta esnea. Aldeak ere ikusten dira; esate baterako, ortuarien, esnearen eta olioaren azpisektoreak dezente gehiago handitu dira, baina askoz gutxiago, ordea, oilo-arrautzak (hegaztikia ere gutxiago). Ardoa, bestalde, bi eremuetan jatsi da, baina Nafarroan indar handiagoz.

Halaber, zerealen, industria-instalazioen, ardien eta ahuntzen azpisektoreak egonkorragoak izan dira Nafarroan, argi eta garbi, eta Estatuan nahikoa hustu dira hamarkada hauetan. Landare- eta animalia-agregatuen igoera —eta beraz, nekazaritza eta abeltzaintza osoa— oso antzekoak dira. Dena den, aipatu bi ekitaldiak alderatzean ikusten da nekazaritzako amaierako errenta dezente gehiago hobetu dela Nafarroan: 2000n baino % 91 handiagoa 2023an. Estatuan % 60 izan da, ordea. Alde hori aztertzean antzematen da dirulaguntzek askoz saldo hobea izan zutela Nafarroarako 2000ko lehen hamarkadan, eta aldi horretan, gainera, kostuek balantze nabarmen okerragoa eduki zuten Espainian.

Hala ere, Estatuan gorakada gertatu denean, sektorea egonkorragoa izan da Nafarroan, eta ez hain dinamikoa; adibidez, horrela gertatu zen aurreko hamarkadaren erdialdean, edo hamarkada honetan bertan. Orobat, 2021-22 biurtekoko kostuen igoerak eragindako astindua antzeman zuen Nafarroak; haatik, ez da sartzen ari Estatuan ikusten den halako hazkundearen egiturazko azelerazioan, itxura batean. 2013-2016 hirurtekoan, Estatuko balio erantsi gordina ia % 26 areagotu zen, eta Nafarroan % 8 besterik ez. 2022-25 hirurtekoan, estatuko BEGd-ak % 41,4 egin zuen gora, eta Nafarroakoak, berriz, % 20,4. Zehazki, 2025ean, estatukoa % 9,7 handitu zen, eta Nafarroakoa, % 5,5, BPGaren % 5,1eko igoera baino gehiago.

16. grafikoa Nekazaritzako ekoizleek jasotako prezioen indizeak

(Indizea 2017=100)

Iturria: Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa.

Abeltzaintza eta nekazaritzari buruzko ataletan, datu mikroekonomikoenak berrikusi ahal izango dira produktu bakoitzeko, Nafarroarako eskuragarri baitaude 2025ekoak jada. Hala ere, badira azpisektoreen arabera agregatutako zenbait datu alderatu daitezkeenak, txosten honetan prezioekin egin den bezala, aurreko grafikoan jaso direnak. Alde batetik, ministerioaren iturriak animalia- eta landare-adarretako azpisektoreetarako prezioen igoerari buruzko estimazio agregatuak ematen ditu (kantitateei eta balioari buruzkoekin batera); Nafarroan, berriz, Nafarroako nekazaritza monitorizatzen duen hileko Nekazaritza Koitunturaren Buletinak ematen du azpisektoreen arabeko prezio-indizeen taula, ekitaldi bakoitzaren hasieratik amaierara izandako aldaketekin. Bi iturriek zenbatetsitako aldaketa horiek kateatuta, aldeak eta antzekotasunak ikusten dira. Bi kasuetan, azken ekitaldi batzuen harira aipatutako garestitzea ikusten da, ondorengo moderazioa eta 2025eko gorakada; Nafarroaren kasuan, gainera, aurretik ere aipatutako eragina ikusten da, hau da, landare-arloan izandako kostuek hurrengo urtean animalia-adarreko prezioetan duten eragina. Eragin hori, ordea, lausotuago agertzen da Espainiako nekazaritza-ekonomiaren osotasunean.

Aldizkariari jarraikiz, 2025ean, nekazaritzako prezioen indizeak % 5,4 egin zuen aurrera, eta abeltzaintzako prezioenak, % 6,2 (-% 18,6 aipatzen du baso-produktuetarako). Horrenbestez, indize orokorra % 5,7 izan zen, estatuko zenbaketan sartzen ez diren baso-adarraren inpaktua barne. Estatuan, prezioen balantzeak garestitze txikia erakutsi zuen, % 0,8koa zehatz-mehatz. Izan ere, landare-adarraren indizea -% 1,6 txikiagotu zen, eta animalia-adarra % 4,2 garestitu zen. Alde hori azaltzen duten kategorietan sakonduz ikusten da ardoa askoz gehiago garestitu zela Nafarroan Espainian baino. Bestalde, oliba-olioaren eta patataren beherakada handiek inpaktua eduki zuten Estatuan, baina Nafarroan ez zen halakorik gertatu. Era berean, bazkak eta frutek ez zuten igoera handirik

izan Estatuan; nolanahi ere, baliteke horrela izatea fruitu lehorrak bereizita agertzen direlako Nafarroako estatistikan, eta horietan bai, igoera bizia zenbatu zen.

Nekazaritzako elikagaien kanpo-merkataritza

75. koadroa Nekazaritzako elikagaien kanpo-merkataritza. Nafarroa

(Milioi €)

Muga-zergen atala	Esportazioak		Inportazioak	
	2024	2025	2024	2025
Animalia biziak eta animalia-erreinuko produktuak	350,7	411,7	237,0	295,0
Landare-erreinuko produktuak, gantzak eta olioak	720,7	730,5	390,0	426,0
Elikagaien industrietako produktuak	762,9	822,6	207,8	265,6
Nekazaritzako elikagaien sektorea	1.834,4	1.964,7	834,8	986,6
Nekazaritzako elikagaien sektoreak esportazio-inportazioen guztizkoan duen partaidetzaren %	18,1	20,6	12,9	16,2

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua, Aduanen Zuzendaritza Nagusiaren datuetatik abiatuta.

Nekazaritza- eta abeltzaintza-sektorea irudikatzen duten beste adierazle batzuk ere prest daude 2025eko datuekin: kanpo-merkataritzarenak. Zehazki, landare-adarraren, animalia-adarraren eta bi horien produktu eratorrien inportazioak eta esportazioak bereizten dira. Ekitaldi horren harira, Nafarroako datuetan ez dago gertaera berezirik, landare-adarraren 2023ko inportazioen gorakada handiaren tankerakoa. Egoera hori ezohikoa izan zen, aurreko urtean hasitako Ukrainako gerraren eraginez mundu-mailako merkatuak asaldatu baitziren. Horren ostean, aldagaien hazkunde-erritmoa normaldu egin zen, eta aipatzekoa da gorantz doazela mailaz maila duela zenbait bosturtekotatik hona. Igoerarik izatekotan, abeltzaintza-adarraren esportazioena eta inportazioena izan da, azelerazioa adierazten duen igoera txiki bat. Iazko bi zenbaketetan ikusten da hori, baina zehaztu behar da inportazioen igoera epe luzeagokoa dela eta azken bost urteak hartzen dituela, abeltzaintzaren atzerriko intsumoak ia bikoiztu baitira denbora horretan zehar. Esportazioetan ez da hori gertatu; gainerako zenbaketetan bezala, hazkundearen bidea lineala da funtsean. Nekazaritzako elikagaien industrian ere igo ziren inportazioak, aldagai horrek izan dituen oszilazio txikiak baino modu nabarmenagoan. Etorkizunean aztertu beharko da ea bi adarren inportazioaren azelerazio horiek horrela jarraitzen duten.

Biztanleria okupatua

76. koadroa Enplegua lehen sektorean*

(m pertsona)

Urtea	Nafarroa	Espainia
2015	9,4	740,4
2016	9,8	760,2
2017	10,1	832,6
2018	14,2	822,5
2019	12,5	809,3
2020	9,6	763,4
2021	9,2	811,1
2022	6,9	789,3
2023	10,6	776,3
2024	9,6	772,0
2025	11,2	764,7

(*): Ekaineko datuak aurkeztu dira, uste baita adierazgarriagoak direla sektoreko enpleguaren urtarobilakaeraren barruan.

Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta. EIN.

Jarraipena egin zaion beste adierazle bat da nekazaritza eta abeltzaintzan dihardutela dioten pertsonena. Zehazki, Biztanleria Aktiboa Inkestan neurtzen da, urte bakoitzeko bigarren sei hilekoan. Laginketa-kontuen eraginez, oszilazioak sarri gerta daitezkeela onartu behar da. Epe luzera, Estaturako eta Nafarroarako zenbaketak tarte nahikoa egonkorren artean dabilta. Moneta-agregatueta ikusten diren hazkunde-erritmoak ezin dira hemen ikusi, ezta urrutitik ere. Nafarroan edo Estatuan ekoiztutako kantitateek ez zituzten igoera ikusgarriak izan, kategoria eta fase jakin batzuetan izan ezik. Eta dagozkion uztetan giza lana bitarteko mekanikoekin ordeztzen jarraitzen dute, gainera. Beraz, halako egonkortasuna antzematea ulergarria da.

2. NEKAZARITZA-AZPISEKTOREA

2025ean, nekazaritzak ziurgabetasun handiko testuinguruan jardun zuen berriro, nahiz eta balantze meteorologikoa lehortekak gehien markatutako urteetakoa baino hobea izan. Neguko eta udaberriko euriek ur-erreserbak hobetu zituzten, eta bereziki mesede egin zieten zerealei, bazka-laboreei eta lehorreko beste labore batzuei. Hala ere, susperraldi horrekin batera tenperatura oso altuak, ekaitzak, kazkabarra eta prezipitazioen banaketa irregularra izan ziren; horrenbestez, kanpainak planifikatzeko eta etekinak aurreikusteko zailtasunak bere horretan jarraitu zuen.

Labore askoren ekoizpen-hobekuntzak ez zuen automatikoki errentagarritasunaren neurri bereko susperraldia ekarri. Ongarrien, energiaren, makineriaren, produktu fitosanitarioen eta eskulanaren kostuak apaldu egin ziren Ukrainaren inbasioaren ondoren lortutako maximoekin alderatuta, baina azken krisien aurreko mailen gainetik jarraitu zuten. Horri produktu batzuen prezioen gainera beheranzko presioa gehitu zitzaion uza onek eskaintza handitu zutenean, bereziki nazioarteko kotizazioekiko esposizio handia duten nekazaritza-merkatuetan. Merkataritza-inguruneak beste baldintzatzaile garrantzitsu bat izaten jarraitu zuen. Kostu edo arau-eskakizun txikiagoak dituzten herrialdeetatik datozen ekoizpenen lehiak ispilu-klausulei eta Europako merkatua babesteko mekanismoei buruzko eztabaida sustatu zuen. Aldi berean, tentsio geopolitikoek, merkataritza-protektzionismoak eta munduko uzten gorabeherak zerealak, olioak, ardoa edo fruta eta barazki jakin batzuk bezalako produktuei eragiten jarraitu zuten.

Arazo espezifikoaren artean, mahastizaintzarenak garrantzi berezia hartu zuen. Ardoaren kontsumoaren beherakadak, izakinen metaketak eta prezioen ahuleziak dagoeneko egiturazko ezaugarriak dituen krisia luzatu zuten. Egoera hori bereziki garrantzitsua da Nafarroarentzat eta Arabako Errioxarentzat, laboreak pisu ekonomiko, industrial eta lurralde-pisu askoz handiagoa baitu azalerari edo ekoizpenari buruzko zifrek soilik adierazten dutena baino.

EAEn eta Nafarroaren esparruan, joera horiek nekazaritza-eredu desberdinei eragiten diete: batetik, isurialde atlantiko zatikatuagoari, larre, bazka-labore, baratzezaintza eta fruta-arbolekin lotura handiagoa duenari; eta, bestetik, Nafarroako nekazaritza zabalago, dibertsifikatuago eta nekazaritzako elikagaien industriarekin lotura handiagoa duenari. Ureztatzearen hedapenak, kontserba- eta izozte-industriaren eskariak eta azalerak tomateak, brokolia, piperra, proteaginosoak edo erremolatxa bezalako laboreetara egokitzeak erantzuteko gaitasun nabarmena erakusten dute. Aurtengoan gertatu den bezala, horren barruan sartzen da Nafarroan azken labore hori lantzeari uko egin izana, errentagarritasunik ezagatik. Hala ere, egokitzapen horrek urarekiko, energiarekiko, eskulanaren kontratazioarekiko eta merkatuen egonkortasunarekiko mendekotasuna ere handitzen du. Tokiko merkatuak oso garrantzitsuak dira nekazariarentzat; tokiko

produktuarekiko estimua ezinbesteko sostengua da, eskaintza globalarekin ez ezik, nekazaritzak askoz indar dinamikoagoa duen Estatu-mailako esparruarekin ere lehiatu behar duen testuinguru batean, nahiz eta azken horrek ere ez dien ihes egiten azpisektoreak lurralde guztietan dituen ziurgabetasun eta arazo handiei.

2.1 EKOIZPENAK ETA AZALERAK

Nafarroako Gobernuak hilero egiten du laboreen bilakaeraren jarraipena Nekazaritza Koiunturaren Buletinaren bidez. Lehen seihilekoaren amaiera aldera, aurreko ekitaldiari dagozkion behin betiko azalera- eta ekoizpen-zifrak eskuragarri egon ohi dira, eta Nekazaritza Ministerioari ere igortzen zaizkio labore bakoitzaren informazioa osatu ahala. Buletinean aztertutako produktuen zerrenda ia ez da aldatzen urte batetik bestera, eta horrek denbora-serie zabalak eraikitzea errazten du. Ekoizpen minoritario guztiak eta aldaera espezifiko jakin batzuk jasotzen ez baditu ere, landutako azaleraren eta uzten zatirik handiena biltzen du; beraz, Nafarroako nekazaritzaren irudi behar bezain adierazgarria eskaintzen du. Ministerioaren datuek erakusten dute, hala ere, Buletinak berak «aipatutako laboreak» deitzen dituen gain, badirela beste batzuk ere, horietako batzuk nahiko berriak eta ez hain tradizionalak, Nafarroako nekazaritzan agertzen hasi direnak.

77. koadroa. Lur landuen erabilera

(m Ha)

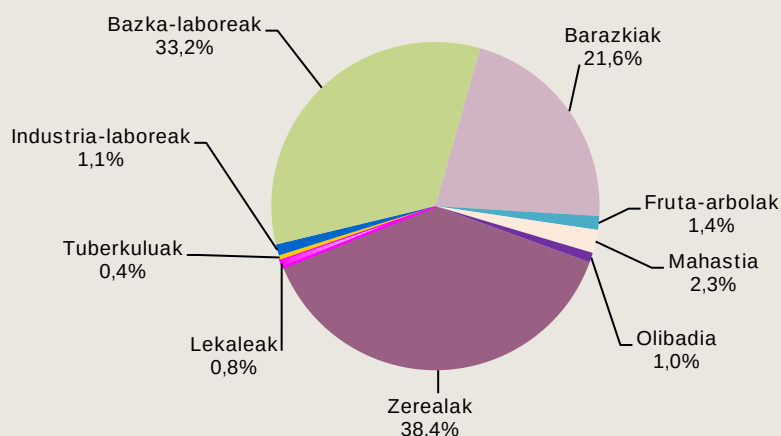
Kontzeptua	2024			2025			% Δ 25/24		
	Lehorrekia	Ureztatua	Guztira	Lehorrekia	Ureztatua	Guztira	Lehorrekia	Ureztatua	Guztira
Labore belarkarak	167,1	87,9	255,0	170,4	84,8	255,2	2,0	-3,5	0,1
Labore zurkarak	11,1	19,1	30,2	10,8	19,3	30,1	-3,1	1,5	-0,2
Guztira	178,2	107,0	285,2	181,2	104,1	285,3	1,6	-2,6	0,04

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua. Katetoria bakoitzeko guztizkoetan ez daude sartuta laborantza txikiak.

Hala ere, Nafarroan, lurraldearen nekazaritza-erabileraren oinarritzko egiturak zonakatze oso nabarmena izaten jarraitzen du. Habitat atlantikoan, fruta-arbolen edo bazka-laboreen gisako ekoizpenak nabarmentzen dira; erdialdean, zerealak; eta Ebroko Erriberan sektorearen balioaren zatirik handiena biltzen da, barazkiak katetoria nagusi direla eta mahastia lurralde askotako labore nagusia dela, azken urteotan atzerakada fasean egon arren. Gainerako labore zurkarek ere (fruta-arbolak eta olibadiak) arazo bat dute: Estatuan produktibitate oso handiko eremuak daude, eta Nafarroak nekez lor ditzake maila horiek. Hala ere, landutako lurren zati txikiago baina esanguratsu bat hartzen jarraitzen dute; fruta-arbolen kasuan, gainera, azalera hori Foru Komunitate osoan oso banatuta dago.

Lehorreko lurreko nekazaritza erdialdeko eta hego-mendebaldeko koadrantean hedatzen da, batez ere Ega, Arga, Zidakos edo Irati ibaien erdiko ibilguetan (baina baita ibai horien inguruan ez dauden eremu zabaletan ere); lur ureztatuetakoa nekazaritza, berriz, Ebroren eta Aragoi ibaiaren erdiko ibilguen inguruan eta hegoaldeko muturrean kontzentratzen da batez ere. Taulako zifrak Koiunturaren Buletinean aipatutako laboreen agregatuei dagozkien, eta haien aldaketak, neurri handi batean, ondorio horietarako eragin handia duten laboreek urte bakoitzean izandako bilakaeraren arabera izaten dira; besteak beste, zerealak eta bazka-laboreak belarkien esparruan, edo mahastia eta barazkiak. 2025eko datuak aurreko hamarkadetakoa joeraren kontrakoak izan ziren; nabarmentzekoa da lehorreko lurreko laboreen azalera handitu egin zela eta lur ureztatuetakoa murriztu, aurreko urteetan ohikoa izan baitzen lur ureztatua oso apurka handitzea eta lehorreko lurra oso poliki murriztea. Produktu asko bi sistemetan lantzen dira.

17. grafikoa. Ehuneko arabera banaketa nekazaritzako ekoizpen nagusietan, 2025

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua. Kategoria bakoitzeko guztizkoetan ez daude sartuta laborantza txikiak.

Azalerari dagokionez, zerealek % 63,7 hartzen dute; oso urrun daude bazka-laboreak (% 9,7), barazkiak (% 8,3), mahastiak (% 5,3), industria-laboreak (% 4), lekadunak (% 3,6), olibadia (% 3), fruta-arbolak (% 2,3) eta tuberkuluak (% 0,1). Aitzitik, ekoiztiko tona kopuruari dagokionez, zerealak kategoria nagusia badira ere, bazka-laboreek eta barazkiek agregatuaren erdia baino gehiago osatzen dute. Azalaren zenbaketan, 2025ean lehen aipatutako joeren iraulketa ikusten da: zerealek azalera irabazi zuten oraingoan —batez ere nagusiak, gariak—; azken urteetan azalera irabazten ari ziren barazkiek, berriz, 2025ean atzera egin zuten —batez ere tomateak, zainzuriak, arto gozoak eta ilar berdeak eraginda—, industria-laboreek bezala, azukre-erremolatxaren erabateko geldialdiaren ondorioz. Lekadunek azken hirurtekoan izandako gorakada handiari eutsi zioten. Nekazaritza-azalera osoa egonkorra da, duela hamarkada batekoaren ia berdina.

Denbora-tarte horretan, lagineko lekadunen azalera % 20 handitu zen, industria-laboreena % 1, bazka-laboreena % 3, barazkienak % 15, fruta-arbolena % 5 eta olibadiarenak % 44; tuberkuluenak eta mahastienak, berriz, % 39 eta % 13 egin dute behera, hurrenez hurren. Beraz, guztizkoa % 6 egin du gora.

Tona kopuruei dagokienez, bereziki aipagarria da pisu handieneko hiru kategorietan —zerealak, bazka-laboreak eta barazkiak— aurreko urteko igoerak bat-batean eten izana; industria-laboreen ekoizpena ere nabarmen zuzendu zen, aurreko urtean izugarri igo eta orain behera egin duen produktuaren, erremolatxaren, ondorioz. Fruta-arbolek edo tuberkuluek beherantz jarraitzen dute epe luzeko joeraren barruan; olibadiaren beherakada ohiko gorabeherak eragiten dituzten ziklo biologikoen barruan koka daiteke; lekadunek gorakada moteldu zuten, eta mahastizaintzaren krisia areagotu egin zen. Eskuragarri dagoen seriean, gutxienez 15 urtean lehen aldia da Buletinak aztertutako paneleko kategoria guztiek behera egiten dutena.

78. koadroa. Nafarroako nekazaritzako ekoizpen nagusiak

Kontzeptua	(Tm)		
	2024	2025	% Δ 25/24
Zerealak	992.669	981.446	-1,1
Lekaleak	24.257	20.503	-15,5
Tuberkuluak (patata)	11.673	10.905	-6,6
Industria-laboreak	127.384	28.178	-77,9
Bazka-laboreak	857.471	848.384	-1,1
Barazkiak	574.049	551.695	-3,9
Labore zurkarak	147.512	117.374	-20,4
– Fruta-arbolak	36.801	34.682	-5,8
– Mahastiak	76.839	58.347	-24,1
– Olio-olibadia	33.872	24.345	-28,1
– Guztira	2.735.015	2.558.485	-6,5

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua. Kategoria bakoitzeko guztizkoetan ez daude sartuta laborantza txikiak.

Hala ere, adierazi behar da zenbaketa horietako batzuk zuhurtziaz hartu behar direla Ministerioak jasotzen dituen baina Nafarroako Buletinak jasotzen ez dituen beste ekoizpen batzuk aztertu ondoren; bereziki, eragin handia dago bazka-laboreen kasuan, tona-kopurua % 10 inguru handiagoa izango bailitzateke “bazkarako zereala”, “astorkia” edo “festuka” izeneko ekoizpenak kontuan hartuz gero. Azken hori kanpoko jatorriko laborea da, eta lehen aldiz agertzen da Ministerioaren estatistikan. Fruten kasuan, % 3 inguruko bolumen gehigarria agertuko litzateke kiwiak, meloiak, pistatxoak edo pikuak, besteak beste, biltzen dituen agregatua kontuan hartuta; barazkien artean, berriz, askoz txikiagoa izango litzateke Buletinak jasotzen ez dituen zenbait produktu gehitzearen eragina, hala nola pepinoak, azenarioak edo arbi-garak. Lekadunen artean ere ez da esanguratsua Nafarroako dilisten eta txitxirioen ekoizpena. Aipatzekoa da, ordea, Ministerioak beste kategoria posible bat ere sartzen duela, perretxikoen laborantzarena; Nafarroan, batez ere, txanpinoiak dira, 1.000 tona inguruko ekoizpenarekin. Horrek guztiak

gertuko merkatuaren beharrek dakarten dibertsifikazioa erakusten du: kantitate oso txikiak dira, ekoizleari kostu handiak eragin diezazkioketenak, baina zenbait kasutan errentagarriak izan daitezkeenak, bai beste produktu batzuen aldi baterako ordezeko gisa, bai merkatuetan prezio aldetik ondo baloratuta daudelako.

79. koadroa. Zereal-aleen azalera eta ekoizpena

Kontzeptua	2024		2025		% Δ 25/24	
	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)
Garia	77.820	433.002	81.900	423.878	5,2	-2,1
Garagarra	70.897	354.501	69.919	328.628	-1,4	-7,3
Oloa	11.013	53.116	11.499	57.607	4,4	8,5
Arroza	1.874	10.727	1.438	8.426	-23,3	-21,5
Artoa	12.303	133.361	14.025	153.662	14,0	15,2
Zekalea	192	282	244	527	27,1	86,9
Tritikalea	2.476	7.680	2.524	8.718	1,9	13,5

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Estatuko nekazaritza osoan, 2025ean ekoitzitako kantitatea % 9,5 handitu zen, prezioek -% 1,6 egin zuten behera eta balioak % 7,7 egin zuen gora. Nafarroako egoera kontrakoa da: kantitateek behera egin zuten eta prezioek % 5,4 egin zuten gora, Buletinaren adierazle agregatuaren arabera.

Grafikoetan banaka jasotako lehenengo kategorian, zerealean, Estatuan kantitateak % 19,9ko hazkunde handia izan zuen (nolanahi ere, aurreko urteko +% 77,2 baino askoz txikiagoa), prezioek -% 4,3 egin zuten behera eta guztizko balioak % 14,7 egin zuen gora. Nafarroan, zereal-ekoizpen nagusiak, garia eta garagarra, moteldu egin ziren aurreko urteko igoera handiaren ondoren; hurrengo biek, oloak eta artoak, beste urte bat gehitu zieten goranzko zikloei, egonkortasunerako joera orokorraren barruan. Tritikalea aipatutako garia eta zekalea hibridatzearen ondoriozko produktua da.

Lekadunen artean, bilakaera laua izan zen, ilar lehorraren kasuan izan ezik. Produktu horrek gorakada izugarria izan zuen 2023an eta 2024an, eta hainbat iturrik lurzoruei ematen dien balio proteaginosoarekin eta ongarri-balioarekin lotzen dute gorakada hori. 2025ean moteltzea gertatu zen, baina maila altuetan mantendu zen. Buletineko lagineko produktueta hiru barazkien kategoriarako igarotzen dira bestelako erabilera ematen zaienean; laugarrena, zalkea, berriz, erabilera bikoitzarekin ere agertzen da, bazka gisa erabiltzen baita. Nafarroan, kategoria horretako prezioen adierazleak prezioen beherakada adierazten du (-% 3,2).

80. koadroa. Lekaleen azalera eta ekoizpena

Kontzeptua	2024		2025		% Δ 25/24	
	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)
Babarrun lehorra	118	233	108	189	-8,5	-18,9
Baba lehorra	1.854	3.173	1.694	3.114	-8,2	-1,9
Ilar lehorra	6.998	20.463	8.105	16.918	15,8	-17,3
Zalkea	529	380	458	282	-13,4	-27,3

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Nafarroako patata-ekoizpena, bestalde, ez da azken aldiko geldialditik ateratzen; gorabeherak gorabehera, pixkanakako beheranzko joera izan du, nabarmenagoa erabilitako azaleran, baina baita tona-kopuruari dagokionez ere. Katagoria nagusiak, sasoi ertainekoak, ekoizpena apur bat handitu zuen 2025ean; katagoria txikiagoak (berantiarra eta ereitekoa), ordea, multzoaren emaitza okertu zuen. Tuberkuluak Foru Komunitatean duen beheranzko zikloa aspaldikoa da: 2012tik 2016ra izandako beherakada handiaren ondoren, ez zen goranzko susperraldi esanguratsurik izan.

81. koadroa. Tuberkuluen azalera eta ekoizpena

Kontzeptua	2024		2025		% Δ 25/24	
	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)
Sasoi erdiko patata	182	8.342	159	8.373	-12,6	0,4
Patata berantiarra eta hazitarakoa	150	3.331	120	2.532	-20,0	-24,0
Patata (guztira)	332	11.673	279	10.905	-16,0	-6,6

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Tuberkuluen kasuan, Nafarroan prezioaren datua positiboa da (+% 9,4); Estatuan, berriz, kantitateek -% 1,2 egin zuten behera, prezioek -% 15,2 eta guztizko balioak -% 16,2.

Industria-landareei dagokienez, Estatuan kantitateek -% 3,2 egin zuten behera, prezioek -% 2,1 eta balioak -% 5,2. Nafarroan, aldiz, prezioak gora egin zuen (+% 7,3), eta kantitateek hemen ere behera egin zuten, ez bakarrik lehen aipatutako azukre-laborearen errentagarritasunik ezak Foru Komunitateko ekoizleak 2025ean hura baztertzeraz eraman zituelako, baita olioak ateratzeko produktuek (koltza edo ekilorea) berriro ere tona-kopuruan behera egin zutelako ere, jaitsierak beste behin arinak izan baziren ere.

82. koadroa. Industria-laboreen azalera eta ekoizpena

Kontzeptua	2024		2025		% Δ 25/24	
	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)
Azukre-erremolatxa	1.208	99.038	0	0	-100,0	-100,0
Ekilorea	7.207	10.486	5.283	8.028	-26,7	-23,4
Koltza	6.546	17.860	6.229	20.150	-4,8	12,8

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Bazka-laboreen artean, Nafarroako azalera eta tona kopuruak aurreko urtekoen antzekoak izan ziren; hala ere, nabarmendu behar da horrek esan nahi duela bazka-zalkearen gorakada handia neurri handi batean sendotu zela, aurreko urteko mailara iritsi ez bazen ere. Era berean, "aldi baterako belardi" deritzonaren beherakada sendotu zen; belar mota hori (lekadunen eta gramineoen nahasketa) zertxobait baino ez zen suspertu, aurreko urteetan beherakada handia izan ondoren. Ilarraren bazka-erabileran ere joera-aldaketa antzematen da, lekadunen kategoriako aldaeran ikusten zen bezala.

Bazken kasuan, 2025ean, prezioek % 5,2 egin zuten gora Nafarroan eta +% 13 Estatuan; azken esparru horretan kantitateak ere +% 12 egin zuen gora, eta horrek guztizko balioa % 26,6 handitzea eragin zuen, nahiz eta aurreko urteko beherakada handi batetik abiatu. Lehen aipatu dugun moduan, guztizkoari 52.000 tona inguru festuka —gramineoen beste bazka mota bat—, bazka-zerealen ia 30.000 tona eta astorkiaren beste 4.700 tona inguru gehitu ahal izango litzaizkioke; azken hori beste bazka-lekadun bat da. Hala ere, testuinguru honetan Nafarroako Nekazaritza Buletinak erabiltzen duen produktuen zenbaketa berari jarraitzea erabaki da.

83. koadroa. Bazka-laboreen azalera eta ekoizpena

Kontzeptua	2024		2025		% Δ 25/24	
	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)
Bazka-artoa	5.070	208.454	5.074	203.905	0,1	-2,2
Ray-Grass	3.843	133.650	3.762	130.905	-2,1	-2,1
Alpapa	4.993	191.718	5.314	204.039	6,4	6,4
Bazka-zalkea	9.742	179.966	9.311	177.390	-4,4	-1,4
Bazka-ilarra	1.926	35.273	1.004	17.741	-47,9	-49,7
Aldi baterako belardia	2.769	108.410	3.231	114.404	16,7	5,5

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Foru-erkidegoko kategoria izarra barazkien kategoria da; eta hori da, halaber, produktu-aniztasun handiena duena. Prezioak % 5 igo ziren 2025ean; horrek 2023an izandako gorakada handia sendotu zuen. Estatuan, kantitateak -% 1,3 egin zuen behera, prezioak % 8 garestitu ziren eta guztizko balioak % 6,5 egin zuen gora. Tona kopuruei dagokienez, aipagarriena da ekoizpen nagusiak, tomateak, iaz izandako igoeraren zati handi bat beherantz zuzendu zela; kantitateari dagokionez bigarrenak, brokoliak, berriz, hazkunde

bizkorrearekin jarraitu zuen. Ekoizpen handieneko beste produktuen artean, azaloreak eta piperrak gorakadak sendotu zituzten; arto gozoak ere bere joera berretsi zuen, kasu honetan geldialdikoa. Azalerei dagokienez, lehenik eta behin, tomateak azalera galdu izana eta brokoliaren hedapenaren moteltzea nabarmentzen dira; azken horrek hektareak galdu zituen hainbat urtez hazkunde handia izan ondoren. Ilar berdeak geldialdia berretsi zuen, 2010etik 2020ra hazkunde handiak izan ondoren; berenjena edo tipularen beherakadak, berriz, aipatutako horiek baino handiagoak izan ziren ehunekotan. Zainzuriaren beheranzko zikloa sendotu zela ere aipatu behar da, baita espinakarena ere; letxugaren azalera gelditu egin zen, eta kalabazari eskainitakoa, berriz, izugarri handitu zen. Azaloreak ere goranzko bideari ekin zion berrir, eta urteko hirugarren ehuneko-hazkunderik handiena izan zuen, porruaren eta zainzuri nahiz ardi-mihien ondoren. Badira ekoizpen txikiagoko zenbait produktu taula honetan edo Nafarroako Buletinean bertan sartzea azter litekeenak, hala nola azenarioa (391 tona), pepinoa (400) edo arbi-garak (525).

84. koadroa. Barazkien azalera eta ekoizpena

Kontzeptua	2024		2025		% Δ 25/24	
	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)
Azak	74	2.921	73	2.750	-1,4	-5,9
Zainzuria	1.616	5.854	1.486	4.948	-8,0	-15,5
Letxuga	598	12.312	594	12.175	-0,7	-1,1
Eskarola	71	2.553	71	2.553	0,0	0,0
Espinaka	934	20.253	827	17.467	-11,5	-13,8
Zerba	158	4.547	172	5.472	8,9	20,3
Ardi-mihiak	44	220	89	304	102,3	38,2
Errukula	155	1.533	155	1.505	0,0	-1,8
Kardua	230	11.431	237	11.850	3,0	3,7
Borrajia	42	2.290	39	2.154	-7,1	-5,9
Endibia	77	1.674	82	7.359	6,5	1,4
Kuia	296	11.366	380	11.845	28,4	4,2
Kuiatxoa	156	15.209	184	14.760	17,9	-3,0
Alberjinia	54	2.419	34	1.275	-37,0	-47,3
Tomatea	2.672	198.297	1.354	166.643	-50,9	-16,0
Piperra	1.173	40.586	1.227	42.618	4,6	5,0
Orburua	592	7.471	590	6.802	-0,3	-9,0
Azalorea	1.315	29.325	1.549	39.373	17,8	34,3
Brokolia	6.373	83.421	6.335	98.941	-0,6	18,6
Tipula	376	26.864	411	18.084	9,3	-32,7
Porrua	103	2.060	159	3.816	54,4	85,2
Leka	1.018	12.276	995	11.314	-2,3	-7,8
Ilar berdea	3.258	22.806	3.018	17.630	-7,4	-22,7
Baba berdea	1.162	6.159	1.214	6.436	4,5	4,5
Arto gozoa	2.479	44.622	2.266	43.621	-8,6	-2,2

Iturria: Coyuntura Agraria-ren bulletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Labore zurrarek dagokienez, Estatuko datu aipagarrienak honako hauek dira: fruta-arboletan kantitateak -% 0,8 egin zuen behera, prezioek % 13 egin zuten gora eta balioak % 12,1; Nafarroan, prezioen indizeak % 8,6ko igoera adierazten du. Mahastietan, Estatuan

ekoizitako kantitateak % 11 egin zuen behera, prezioek % 6,9 egin zuten gora eta guztizko diru-balioak % 4,9 egin zuen behera; Nafarroan, berriz, prezioak % 64,5 egin zuen gora. Estatuko olibadian, ekoizpenak % 81,9 egin zuen gora —azpisektore horretan oso aldakorra da, urtebetetik gorako ziklo biologikoak direla eta—, prezioak % 49,1 egin zuen behera —bereziki 2023an izugarri igo ondoren—, eta guztizko balioak -% 7,4 egin zuen behera aurreko urtearekin alderatuta.

Nafarroan, fruta-arboletara bideratutako azalera oso egonkorra izan zen hamarkada bat baino gehiagoz; 2023ko zenbaketan nabarmen egin zuen behera, hurrengo urtean suspertu zen, eta 2025ean itxuraz goranzko fase batean sartzen ari dela berretsi zuen. Mahastietan, aldiz, kontrakoa gertatu zen: urte horretan, azaleraren murrizketa bizkortu egin zen, batez ere Errioxa Jatorri Deiturari atxikitako azalera, ordura arte pixka bat hazten ari zena, Nafarroa Jatorri Deituraren beheranzko joerarekin bat egin zuelako. Olibadiak, bitartean, pixkanaka hazten jarraitu zuen.

Tona kopuruen artean, sagarraren susperraldia berretsi zen; madariondoaren edo mertxikondoaren epe oso luzeko beherakada handiak, berriz, sendotu egin ziren, nahiz eta azken kasu horretan zertxobait apaldu. Aurreko urtean almendrondoak izandako gorakada handia beherantz zuzendu zen. Azalerei eta tona kopuruei dagokienez, badira Nafarroan nolabaiteko presentzia duten beste fruta asko, baina horietako batek ere ez du oraindik taulan jasotakoek adina hektarea edo tona.

Mahastietako tona kopuruaren beherakadak hainbat denboraldi daramatza jarraian. Olibadian izandako jaitsiera, aldiz, ohiko atzerakada izan da haren gorabehera-zikloaren barruan; epe luzera, ordea, goranzko joera orokorra izatea ez du eragozten.

85. koadroa. Labore zurkaren azalera eta ekoizpena

Kontzeptua	2024		2025		% Δ 25/24	
	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)	Aza. (ha)	Ekoizp. (Tm)
Sagarrondoa	420	10.983	491	12.387	16,9	10,3
Udareondoa	631	9.382	645	8.740	2,2	-7,3
Gereziondoa	254	1.585	272	1.844	7,1	16,3
Mertxika	317	6.310	330	5.906	4,1	-6,4
Aranondoa	62	491	64	508	3,2	-2,5
Elorri beltza	101	399	107	419	5,9	5,0
Arbendolondoa	3.854	6.861	4.227	4.384	9,7	-36,2
Intxaurreondoa	312	453	323	494	3,5	9,1
Errioxa jatorri-izendapeneko mahastia	7.201	32.423	6.986	23.453	-3,0	-27,7
Nafarroa jatorri-izendapeneko mahastia	8.715	43.998	8.170	34.476	-6,3	-21,6
Olio-olibadia	8.269	33.872	79	24.345	3,4	-28,1

Oharra: Ez dira sartu zuhaitz sakabanatuak.

Iturria: Coyuntura Agraria-ren buletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

2.2 NEKAZARITZAKO PREZIOAK ETA EKOIZPENAREN BALIOA

Nekazaritza Koiunturaren Buletinean jasotako prezioekin (urte amaierakoak) eta zenbatetsitako tona kopuruekin, produktu horietako askoren gutxi gorabeherako balio ekonomikoen jarraipena egin daiteke. Zerealen artean, gariaren eta garagarraren adierazle hori izugarri igo zen (gorabehera handien ondoren), baina 2025ean moderatu egin zen. Barazkien artean, brokoliaren, piperraren, azalorearen eta espinakaren balioaren hazkunde handiek jarraitu izana nabarmentzen da argi eta garbi; tomatearena, berriz, nahiko nabarmen moteldu zen. Letxugaren goranzko "jauzia" ez zen 2025ean hain indartsu errepikatu.

86. koadroa. Nekazaritzako produktu nagusien prezio eta balio guztizkoak

Produktua	Nekazariak jasotako prezioak (euro/100 kg)			Ekoizpenaren balio estimatua (m euro)		
	2024	2025	% Δ 25/24	2024	2025	% Δ 25/24
Garia	21,98	21,37	-2,8	125.508,88	112.658,37	-10,2
Garagarra	20,39	19,30	-5,3	92.049,43	78.050,55	-15,2
Oloa	20,30	17,10	-15,8	16.979,73	14.549,88	-14,3
Arroza	52,05	46,90	-9,9	5.583,40	3.951,79	-29,2
Artoa	22,35	22,22	-0,6	29.928,21	34.261,68	14,5
Alpapa	15,56	16,09	3,4	35.580,90	38.775,29	9,0
Bazka-zalkea	11,50	12,65	10,0	25.991,84	24.375,92	-6,2
Zalkea aleetan	41,28	43,50	5,4	160,17	122,67	-23,4
Babarrun lehorra	455,00	467,00	2,6	4.336,15	7.373,93	70,1
Baba lehorra	27,70	25,60	-7,6	1.842,88	1.562,11	-15,2
Ekilorea	46,00	44,29	-3,7	7.419,80	5.991,55	-19,2
Zainzuria	260,83	279,83	7,3	15.282,03	13.859,98	-9,3
Letxuga	83,27	84,71	1,7	17.160,28	17.500,24	2,0
Espinaka	81,80	119,88	46,6	16.661,84	21.100,08	26,6
Zerba	68,34	72,03	5,4	3.107,42	3.941,48	26,8
Tomatea	17,47	17,33	-0,8	35.582,90	29.912,45	-15,9
Piperra	94,17	99,86	6,0	40.527,00	45.128,73	11,4
Orburua	122,59	115,50	-5,8	9.173,41	7.870,17	-14,2
Azalorea	69,90	60,50	-13,4	20.918,97	24.098,36	15,2
Brokolia	71,55	86,45	20,8	59.704,90	85.558,70	43,3
Porrua	70,00	65,25	-6,8	3.788,40	4.810,88	27,0
Tipula	20,00	23,45	17,3	5.645,20	4.558,91	-19,2
Leka	40,41	43,81	8,4	6.128,58	6.705,12	9,4
Ilar berdea	26,39	30,80	16,7	6.116,41	5.544,31	-9,4
Baba berdea	88,20	67,00	-24,0	5.695,96	4.326,19	-24,0
Sagarra	56,24	59,58	5,9	9.541,68	15.114,85	58,4
Udarea	79,00	82,48	4,4	8.291,84	8.031,08	-3,1
Mertxika	84,09	114,05	35,6	5.414,56	6.881,78	27,1
Arbendola	83,42	121,88	46,1	5.826,89	5.493,13	-5,7
Gerezia / ginga	312,60	307,60	-1,6	5.911,27	6.591,87	11,5
Arana	213,02	208,99	-1,9	1.557,18	1.559,07	0,1
Sasoi erdiko patata	49,62	53,57	8,0	13.377,55	14.163,37	5,9
Patata berantiarra	46,01	52,15	13,3	15.453,38	16.153,98	4,5
Ardo beltz berria (€/Hl)	51,80	52,81	1,9	--	--	--
Ardo gorri berria (€/Hl)	80,41	76,86	-4,4	--	--	--

Iturria: Coyuntura Agraria-ren bulletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Prezioaren aldagaiari soilik erreparatuz gero, zenbait produktu berehala nabarmentzen dira goranzko joera nabarmenak eta kotizazio handiak bata bestearen atzetik izateagatik. Horien artean daude eskarola, piperra eta udarea eta, bereziki, orburua, azken horrek bi garestitze oso handiren metaketa baitu. Fruta-arbolen artean, aranaren edo gereziaren prezioek oso hazkunde handia izan zuten; patataren kasuan, berriz, nabarmentzekoa da aurreko urteetan baino gehiago garestitu zela, ordura arte goranzko joera oso neurritsua izan bazuen ere.

2.3 NEKAZARITZA-MAKINETAKO INBERTSIOA

Azkenik, Foru Komunitateko aipatutako Buletinak aldian-aldian jaso duen beste adierazle bati ere erreparatu behar zaio: nekazaritzako makineria berriaren inskripzioari eta haren diru-balioari. Kasu horretan, traktoreen, makina autopropulstsatuen eta atoiaren eramateko makinen kategoria nagusiek goranzko joera oso konstantea eta erritmo nabarmen homogeneoa izan zuten; horrek pentsarazten du faktore nagusiak prezioen inflazio arrunta eta pixkanakako berritzea direla, eta ez duela zertan inbertsio-hazkunde handi baten adierazgarri izan. 2025ean, ikusten da bai kategoria nagusiak (traktoreak), bai atoi-makinen kategoriak nolabaiteko moteltzea izan zutela, aurreko urteko hazkunde handien aldean; aitzitik, makina autopropulstsatuen kategoriak lehen aipatutako goranzko joera orokorrari eutsi zion, eta kategoria txikienean, atoienean, nolabaiteko susperraldiak jarraipena zuela antzeman zen.

87. koadroa. Nafarroan erregistratutako nekazaritzako makineriaren balorazioa

(m euro)

Kontzeptua	2024	2025	% Δ 25/24
Traktoreak	31.892	31.549	-1,1
Motokultoreak eta autopropulstsatuak	12.020	13.926	15,9
Atoiak	1.675	1.815	8,3
Arrastatutako nekazaritzako makinak	15.820	14.712	-7,0
Makinak, guztira	61.407	62.002	1,0

Oharra: Makineriaren balioan BEZa sartu gabe dago.

Iturria: Coyuntura Agraria-ren bulletina. Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

3. ABELTZAINZA-AZPISEKTOREA

Abeltzaintzak tradizio luzea eta pisu handia izaten jarraitzen du Euskadiko eta Nafarroako eremuan eta Estatuan, bai ekonomiari eta lurraldeari egiten dien ekarpenagatik, bai elikadurarekin eta gastronomiarekin duen loturagatik. Hala ere, testuinguru konplexuan jarduten jarraitzen du. Ustiategi askoren errentagarritasun estuari belaunaldi-erleborik eza, kanpo-lehia, gero eta arau-karga handiagoa eta animalien ongizateari, haragi-kontsumoari eta ingurumen-eraginei buruzko eztabaidak gehitzen zaizkio. Sektoreak bere egoera Europako, Estatuko eta autonomia-erkidegoetako politiketan hobeto aintzat hartzea eskatzen jarraitzen du. Isurialde atlantikoan, behi-esnea eta behi-haragia, ardi-aziendarekin batera, ekoizpen nagusiak izan dira. Ustiategiekin modernizatu eta osasun-, ingurumen- eta trazabilitate-eskakizun handiagoetara egokitu behar izan dute. Esnearen negozioan, urte luzez zaila izan zen kostuak prezioetara eramatea; haragiaren negozioan, behi- eta ardi-aziendek pisu erlatiboa galdu dute txerri- eta hegazti-azienden aldean. Ustiategi eta abelburu kopuruaren murrizketak, gainera, lurralderako eta paisaiarako funtsezkoa den abeltzaintza estentsiboaren jarraipena arriskuan jartzen du.

Badira, halaber, aldeko faktoreak. Txerri-aziendak —bereziki garrantzitsua Nafarroan— eta hegazti-hazkuntzak posizio nabarmenak mantentzen dituzte; arrautzek balioa irabazi dute; eta esneki bereiziek, ardi- eta ahuntz-esnekoek barne, kalitatearekin eta jatorriarekin duten loturaren onura jasotzen dute. Berrikuntzak, digitalizazioak, laguntza publikoak, esportazioak eta hurbiltasun-zigiluek ere aldeko eragina dute.

Osasun-arriskuek ikusgarritasun berezia hartu zuten 2025ean mihi urdinaren ondorioz EAEko eta Nafarroako lurraldeetan, eta zaintza, txertaketa eta biosegurtasuna indartzeko beharra nabarmendu zen. Horrez gain, hegazti-gripearen mehatxuak, kanpoko gaixotasunekiko esposizioak eta fauna harrapariarekin izandako gatazkek bere horretan jarraitu zuten. 2022an hasitako energiaren eta pentsuen ezohiko garestitzeak indarra galdu bazuen ere, ez zen erabateko normalizaziorik gertatu: kostuek altu jarraitu zuten eta animalien elikadurarako gastua berriro handitu zen. 2025eko balantzea, beraz, oro har aldekoa izan zen prezioei eta balioari dagokienez, baina kostuek, osasun-arriskuek eta egiturazko ahuleziak baldintzatuta jarraitu zuen.

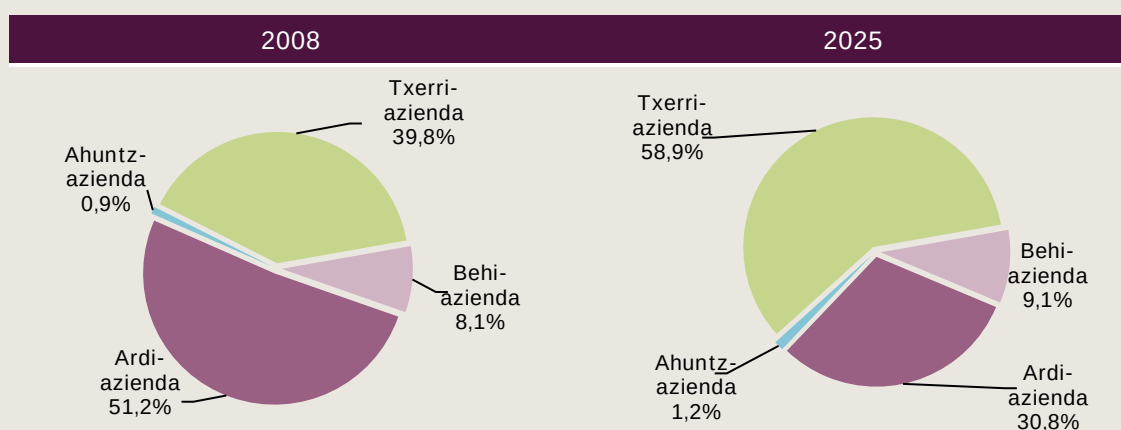
Estatu osoan, animalia-ekoizpenaren balioa % 6,9 handitu zen, behi-haragiaren eta arrautzen prezioek eta txerri- eta hegazti-ekoizpen bolumen handiagoek bultzatuta; behi-esnea, berriz, urtearen bigarren erdian suspertu zen. Hala ere, ardi- eta behi-jatorriko produktu guztien tona kopuruek behera egin zuten. Kantitateen agregatuak % 2,6 egin zuen gora Estatuan, eta prezioek % 4,2. Kantitateetan egonkortasun orokorra izan zen, eta igoerarik handieneko biurtekoan (2021-2022) lortutako prezio askori eutsi zitzaion; ondorioz, azken mailak, gehienetan, ordutik mantentzen ari dira.

Kantitateetan, txerri-ekoizpena % 6,5 handitu zen eta hegaztiena % 5,4; gainerako tona kopuru nagusiek, ordea, % 1 eta % 2 arteko beherakadak izan zituzten (behi-, ardi- eta ahuntz-haragia, esnea eta arrautzak). Prezioetan, Estatu-mailako kategoria nagusiarenak, txerriarenak, soilik egin zuen behera (–% 2,6); igoerak arrautzek (% 22,6) eta behiak (% 17,8) gidatu zituzten, eta gainerako produktuek hazkunde apalagoak izan zituzten.

Kostuen artean, pentsuek % 4,3 egin zuten gora. Balio ekonomikoari dagokionez, txerri-ekoizpena izan zen, alde handiz, produktu nagusia (% 15,8); haren atzetik, tarte handira, behi-haragia (% 6,8) eta esnea (% 6,6) zeuden, eta, are tarte handiagora, hegazti-haragia, arrautzak eta ardi- eta ahuntz-haragia. Azken biurtekoan txerriaren eta esnearen gorakada handiaren nolabaiteko moteltzea gertatzen ari da; behi- eta hegazti-haragiek, berriz, azkar hazten jarraitzen dute.

3.1 ABELTZAINZA-ERROLDA

18. grafikoa. Nafarroako abere-azien ehunekoen bilakaera

Iturria: Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa.

Nafarroan, txerri-aziendak gora egin zuen azken hamarkadetan, bereziki azken hamarkadan; hala ere, azken bi urteetan joera hori zertxobait irauli zen, batez ere 2024an. 2025ean, goranzko bideari ekin zion berriro. Baina, 2025ean, abeltzaintza-aziendei dagokienez, berritasun nagusia ardi-buruen kopuruak berriro gora egin izana da, 2010etik lehen aldiz. Garai batean gehiengoa zen azienda hori, beraz, beherakada eten zuen, joera-aldaketa berresten den ikusteko zain. Nolanahi ere, argi dago kostu handiak prezioetara garaiz eraman ahal izan diren hainbat urte jarraian izateak Nafarroako abeltzainak konbentzitu ahal izan dituela, behin-behinean behintzat, ardi-aziendaren pixkanakako murrizketa oreka-maila batera iritsi dela. Esnetarako eta haragitarako ardi-aziendaren datu mikroekonomikoek aurrerago eman dezakete berritasun horri buruzko informazio gehigarriren bat.

Bitxia bada ere, 2025ean joerak alderantzizkoak izan ziren Nafarroan eta Estatuan. Azken eremu horretan, espezie nagusien artean behi-azienda (% 2) baino ez zen hazi, eta jaitsi egin zen ardi-azienda (-% 4,9), ahuntz-azienda (-% 6,4) eta txerri-azienda (-% 2,7). Nafarroan, berriz, behi-aziendak —oro har, nahiko egonkorra— -% 0,2 egin zuen behera, eta aldiz, ardi-aziendak (% 2), ahuntz-aziendak (% 1,8) eta txerri-aziendak (% 0,8) gora egin zuten. Lau azienda horien arteko proportzioak nahiko antzekoak dira Nafarroako eta Estatuko eremuetan.

88. koadroa. Abeltzaintza-errola (urte bakoitzeko azaroan)

(unitateak)

Eremua	Urtea	Behi-azienda	Ardi-azienda	Ahuntz-azienda	Txerri-azienda
Nafarroa	2021	123.384	460.620	14.270	828.608
	2022	120.404	419.842	15.354	841.662
	2023	118.760	409.599	15.195	826.141
	2024	120.107	397.799	14.979	769.890
	2025	119.844	405.632	15.246	775.753
Espainia	2021	6.922.951	15.081.347	2.589.761	34.454.090
	2022	6.455.125	14.452.585	2.463.451	34.073.380
	2023	6.294.640	13.596.561	2.293.470	33.803.040
	2024	6.173.955	13.476.030	2.360.952	34.565.283
	2025	6.299.916	12.810.323	2.209.304	33.645.692
% Nafarroa/Espainia	2025	1,9	3,2	0,7	2,3

Iturria: Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa.

3.2 ABERE-EKOIZPENA ETA EMAITZA EKONOMIKOAK

Esne-ekoizpena eta emaitza ekonomikoak

Esne-ekoizpenak etapa bereziki zailak igaro ditu, banaketaren negoziazio-presioak, ekoizpen-eraginkortasunean aurreratuago dauden Europako beste eskualdeen lehiak eta kostuak salmenta-prezioetara eramateko zailtasun historikoak baldintzatuta. Egoera hori 2021 eta 2022 artean hasi zen zuzentzen, kotizazioek igoera esanguratsua izan zutenean. Ondoren nolabaiteko moderazioa izan ondoren, 2025ean prezioak maila nahiko sendoetan mantendu ziren eta urtean zehar suspertzeko gaitasuna erakutsi zuten, ustiategiei egonkortasun handiagoa emanez. Nolanahi ere, hobekuntza horrek ez ditu sektorearen egiturazko arazoak desagerrarazi, hala nola kostuen igoera, ekoizle kopuruaren murrizketa eta belaunaldi-erleborako zailtasunak.

2025ean, Nafarroako esne-ekoizpenak bilakaera positiboa mantendu zuen, nahiz eta aurreko ekitaldikoa baino askoz apalagoa izan, guztira % 0,9 handituta, 293,5 milioi litrora arte. Hazkunde hori behi-esnean oinarritu zen, % 1,2 handitu baitzen, eta, bereziki, ahuntz-esnean, % 9,4 hazi baitzen; ardi-esnearen ekoizpenak, berriz, % 4,8 egin zuen behera, 2024an izandako hazkunde handiaren ondoren. Behi-esnea ia osorik esne-zentraletara

bideratzen jarraitu zen —gutzizkoaren % 99,7—. Ardi-esnearen kasuan, 1,47 milioi litro, ekoizpenaren % 8,4ren baliokideak, esnekiak egiteko erabili ziren, batez ere gazta egiteko. Ahuntz-esnearen kasuan ere aldaketa esanguratsua izan zen ekoizpenaren helmugan: % 20 inguru esnekiak egiteko erabili zen eta gainerako % 80 esne-zentraletara entregatu zen; ez da kontsumitzaileei zuzenean egindako salmentarik jasotzen.

89. koadroa. Esne-ekoizpena

(m litro)

2016	239.499	15.432	255	255.185
2017	238.643	15.043	297	253.984
2018	241.712	15.752	274	257.738
2019	242.154	14.661	270	257.085
2020	246.329	14.564	200	261.093
2021	247.830	15.905	368	264.103
2022	243.892	16.935	388	261.215
2023	253.579	16.530	422	270.430
2024	272.109	18.459	434	291.002
2025	275.443	17.567	475	293.485

Iturria: Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Jarduera horien egoera ekonomikoa xehetasun handiagoz baloratzeko, ustiattegietan zuzenean lortutako batez besteko emaitzak azter daitezke. Informazio hori INTIAko —Nafarroako Gobernuaren mendeko Nekazaritzako Elikagaien Teknologien eta Azpiegituren Nafarroako Institutua— Berrikuntza, Teknologia eta Kudeaketa Sailak abeltzaintzako hainbat orientaziori egiten dien jarraipenetik dator. Kasu honetan, datuek esnetarako behi- eta ardi-aziendako ustiattegien 2025eko bilakaera tekniko eta ekonomikoa aztertzei aukera ematen dute, haien tamaina, produktibitatea, prezioak, diru-sarrerak, gastuak eta marjina gordina kontuan hartuta.

Esnetarako behi-aziendan, 2025eko laginak berriro erakusten du ustiategiak kontzentratzeko eta haien tamaina handitzeko prozesua: batez beste, 151 behi eta 69,3 hektarea zituzten, 2024ko 145 behien eta 59,2 hektareen aldean; aldi berean, erabilitako eskulana ere handitu egin zen. Produktibitateak ere hobera egin zuen, behi bakoitzeko 11.290 litrotara iritsita, % 5,1 gehiago. Ekoizpen handiago horri esker, esnearen prezioaren % 6,1eko jaitsiera konpentsatu ahal izan zen; hala, batez besteko produktu gordina % 21,6 hazi zen, ustiattegiko milioi bat eurotik gora kokatu arte. Elikadura-gastuak % 2 baino ez ziren handitu, baina gainerako kostu aldakorrek hazkunde handiagoa izan zuten. Oro har, marjina gordina % 36,9 igo zen, 583.543 eurora arte; beraz, ekitaldiak emaitza ona izan zuen, batez ere aztertutako ustiattegien tamaina eta produktibitatea handitzeari lotuta. Epe luzeko bilakaerak esnetarako behi-aziendaren eraldaketa berresten du, ustiategi gutxiago baina handiagoak eta produktiboagoak izateko joerarekin. 2014az geroztik, bai batez besteko behi kopurua, bai animalia bakoitzeko ekoiztako litro kopurua handitu egin dira. 2022an intsumoek izandako garestitze

handiaren ondoren, kostuen moderazioak eta krisiaren aurrekoak baino oraindik handiagoak ziren prezioek serie osoko marjina gordinik handiena lortzea ahalbidetu zuten 2025ean.

Esnetarako ardi-aziendan batez besteko tamainak ere gora egin zuen, nahiz eta apalago, ustiatetik 378 ardira eta 27,3 hektareara arte. Datu tekniko aipagarriena errendimenduaren hazkundera da: ardi bakoitzeko 152 litrotik 169 litroa igaro zen, % 11,2 gehiago. Aurrerapen horrekin batera, hala ere, esnearen batez besteko prezioa % 15 jaitsi zen, mila litroko 1.961 eurora arte. Hala eta guztiz ere, produktu gordina % 17,7 handitu zen, eta dirulaguntzek nabarmen egin zuten gora. Elikadura-gastuek % 5,3ko igoera apala izan zuten; gainerako gastu aldakorrak, berriz, ia % 30 handitu ziren. Azken balantzeak positiboa izaten jarraitzen du: marjina gordina % 22,6 handitu zen, ustiatetik 104.403 eurora arte, animalia bakoitzeko ekoizpen handiagoak eta laguntzen igoerak bultzatuta. Esnetarako ardien kasuan ere tamaina eta, bereziki, produktibitatea handitu ziren, eta ardi bakoitzeko errendimendua duela hamarkada batekoa baino argi eta garbi handiagoa da. 2025ean prezioak aurreko igoera handien zati bat zuzendu bazuen ere, maila altuan mantendu zen, eta, ekoizpen handiagoarekin eta laguntzekin batera, serieko marjina gordinik handiena lortzea ahalbidetu zuen.

90. koadroa. Esnetarako behien eta ardien ustiatetien batezbesteko emaitza ekonomikoak

Kontzeptua	Esnetarako behiak		Esnetarako ardiak(*)	
	2024	2025	2024	2025
DATU TEKNIKO-EKONOMIKOAK				
Lagineko ustiatetgi kopurua	35	28	27	25
Eskulana (GLU)	3,6	3,9	1,9	2,1
Behi/ardi kopurua ustiatetik	145	151	373	378
Azalera (Ha.)	59,2	69,3	25,3	27,3
Esnea/animalia ekoizpena (litroak)	10.741	11.290	152	169
Esnearen prezioa (euro/1.000 litro)	559,86	525,94	2.306,00	1961,00
EKOIZPENA ETA EMAITZAK (euro)				
Produktu gordina	840.217	1.022.067	123.248	145.096
+ Diru-laguntzak	24.384	25.415	7.645	10.032
- Elikadura-gastuak	323.195	329.780	35.389	37.265
- Gastu aldakorrak	120.222	134.160	10.364	13.460
= Marjina gordina	426.110	583.543	85.140	104.403

(*): Latxa ardiaren ustiatetgiak: 13 esnearenak, 6 gaztarenak eta 6 bienak. Iturria: INTIA-ITG, Nafarroako Nekazaritzako Elikagaien Teknologia eta Azpiegituren Institutua, BTG Departamendua (Berrikuntza, Teknologia eta Gestioa).

Haragi-ekoizpena eta emaitza ekonomikoak

Haragitarako ustiatetietan, 2025ean prezioen bilakaera argi eta garbi aldekoa izan zen, aurreko urteko zuzenketaren ondoren. Txahalaren batez besteko prezioa % 16,2 igo zen, kanaleko kilogramoko 6,76 eurora arte, eta arkumearena % 16,6, pisu biziko kilogramoko

6,47 eurora arte. Hobekuntza horri esker, ekoizpenaren balioa nabarmen handitu zen, nahiz eta, aldi berean, elikadura-kostuak eta gainerako gastu aldakorrak berriro handitu ziren.

Haragitarako behi-aziendan, aztertutako batez besteko ustiategiaren tamaina nabarmen handitu zen: 60 behitik 78ra eta 30,2 hektareatik 34,2ra igaro zen, eta eskulan gehiago ere erabili zuen. Behi bakoitzeko saldutako kilogramoak % 5,8 jaitsi baziren ere, prezioaren igoera handiak eta ustiategien tamaina handiagoak produktu gordina % 45,1 handitu zuten, 128.128 eurora arte. Elikadura-gastuak % 15,8 handitu ziren eta gainerako gastu aldakorrak % 18,7, baina diru-sarrerak baino askoz gutxiago; horrenbestez, marjina gordina % 86,9 handitu zen, ustiategiko 71.472 eurora arte.

Haragitarako ardi-aziendan ere batez besteko tamaina handitu zen, ustiategiko 780 ardira eta 44,3 hektareara arte. Behi-aziendan ez bezala, errendimendua ere hobetu zen: ardi bakoitzeko saldutako arkume-kilogramoak % 11 handitu ziren. Ekoizpen handiagoaren eta prezioaren igoeraren konbinazioak produktu gordina % 20,5 handitu zuen; elikadura-gastuak, berriz, % 10,3 handitu ziren eta gainerako gastu aldakorrak % 17,8. Hala, marjina gordina % 34,4 handitu zen, 62.513 eurora arte, dirulaguntzen igoerak ere lagunduta.

Epe luzeko bilakaerak urteko aldakortasun handia erakusten du haragitarako behi-aziendan, laginaren tamainarekin eta osaerarekin lotuta; hala ere, prezioen azken hobekuntza ere erakusten du: 2025ean 2011tik izandako maximoa lortu zuten, eta urte hartakoak baino ia % 80 handiagoak izan ziren. Azken ekitaldietan behi bakoitzeko produktibitatea jaitsi bada ere, ustiategien tamaina handiagoak eta haragiaren balio-handitzeak serieko marjina gordinik handiena lortzea ahalbidetu zuten. Ardi-aziendan, arkumearen prezioa ia geldirik egon zen aurreko hamarkadaren zati handi batean, baina 2021etik indartsu egin du gora. 2025eko produktibitatearen susperraldiak, kotizazioen igoerarekin batera, marjina gordina maximo historikoan kokatu zuen, elikaduraren eta beste intsumo batzuen metatutako garestitzea gorabehera.

91. koadroa. Haragitarako behien eta ardien ustiategien batezbesteko emaitza ekonomikoak

Kontzeptua	Haragitarako behiak		Haragitarako ardiak	
	2024	2025	2024	2025
DATU TEKNIKO-EKONOMIKOAK				
Lagineko ustiategi kopurua	19	20	23	20
Eskulana (GLU)	1,0	1,2	1,2	1,3
Behi/ardi kopurua ustiategiko	60	78	715	780
Azalera (Ha.)	30,2	34,2	39,4	44,3
Txahal/arkume ekoizpena, kg. behi/ardiko ^(*)	194,9	183,6	17,4	19,3
Txahal/arkume salneurria €/kiloko	5,82	6,76	5,55	6,47
EKOIZPENA ETA EMAITZAK (€)				
Produktu gordina	88.273	128.128	86.725	104.544
+ Diru-laguntzak	9.711	13.039	17.430	22.554
- Elikadura-gastuak	42.490	49.208	43.824	48.316
- Gastu aldakorrak	17.259	20.488	13.813	16.269
= Marjina gordina	38.235	71.472	46.518	22.554

(*): Haragi-kiloak: behi aziendaren kasuan, kanaleko kiloak. Ardi-aziendaren kasuan, kiloak bizirik. Iturria: INTIA-ITG, Nafarroako Nekazaritzako Elikagaien Teknologia eta Azpiegituren Institutua, BTG Departamendua (Berrikuntza, Teknologia eta Gestioa).

INTIAk aztertutako txerri-ustiategien emaitzek portaera desberdinak erakusten zituzten 2025ean, ekoizpen-orientazioaren arabera. Txerrikumeen salmentan espezializatutako ustiategiek jarduera eta ekoizpenaren balioa handitu zituzten; ziklo itxiko ustiategiek, berriz, txerri-aziendaren prezioen moteltzea nabaritu zuten, aurreko ekitaldietako maila altuen ondoren. Bi kasuetan, laginak egonkor mantendu ziren: txerrikumeak ekoizten dituzten 4 ustiategi eta ziklo itxiko 9.

92. koadroa. INTIA-ITGk kontrolatutako kudeaketa tekniko-ekonomikoaren pean dauden txerri-ustategien emaitzak

Kontzeptua	Txerrikumeen ekoizpena ⁽¹⁾		Ziklo itxia ⁽²⁾	
	2024	2025	2024	2025
EZAUGARRI TEKNIKO-EKONOMIKOAK				
Aztertutako ustategi kopurua	4	4	9	9
Urdanga kopurua ustategiko	103	108	575	547
Urdanga bakoitzeko saldutako txerrikumeak	22	24	1,1	1,6
Urdanga bakoitzeko saldutako txerri gizenduak	0,10	0,15	21,4	20,1
Urdanga bakoitzeko saldutako txerriak, guztira	22	24	23	22
Saldutako txerrikumeen batezbesteko pisua (kg)	7,0	7,0	6,8	6,8
Saldutako txerri gizenduen batezbesteko pisua (kg)	125,5	120,0	114,3	117,2
Saldutako txerrikume + txerri gizendu kopurua	2.269	2.611	12.949	11.887
Txerrikumearen batezbesteko salneurria (€)	51,46	50,89	47,57	46,46
Txerri-kiloaren batezbesteko salneurria (€/kiloko)	1,69	1,552	1,70	1,58
GLU (Gizakiaren Lan Unitateak), guztira	0,6	0,6	4,3	4,0
EMAITZA EKONOMIKOAK (€)				
Produktu gordina	127.778	147.736	2.410.412	2.243.664
- Gastu aldakorrak	64.315	70.884	1.533.162	1.471.294
Marjina gordina	63.464	76.852	877.249	772.370

(1): titia kendu ondoren saltzen duten ustategiak. (2): Ustategi horiek saltzen duten % 80 baino gehiago txerri gizendua da. Iturria: INTIA-ITG, Nafarroako Nekazaritzako Elikagaien Teknologia eta Azpiegituren Institutua, BTG Departamendua (Berrikuntza, Teknologia eta Gestioa).

Txerrikumeen ustategietan, batez besteko urdanga kopurua 103tik 108ra handitu zen eta produktibitatea hobetu zen, urdanga bakoitzeko 24 txerrikume salduta, 2024ko 22en aldean. Horren ondorioz, merkaturatutako animalien guztizko kopurua % 15,1 handitu zen, 2.611ra arte, eta horrek txerrikume bakoitzeko batez besteko prezioaren % 1,1eko beherakada txikia aise konpentsatu zuen. Hala, produktu gordina % 15,6 handitu zen, ustategiko 147.736 eurora arte; gastu aldakorrak, berriz, % 10,2 handitu ziren. Ikuspegi historikoan, produktibitateak serieko maximoetatik hurbil dauden mailak berreskuratu zituen 2025ean, nahiz eta ustategi kopuru txikia denez urteko aldaketak zuhurtziaz interpretatzea komeni den.

Ziklo itxiko ustategietan, batez besteko tamaina 575 urdangatik 547ra jaitsi zen, eta saldutako animalien guztizko kopurua % 8,2 murriztu zen. Produktibitatea ere jaitsi zen, nahiz eta gizentzeko animalien batez besteko salmenta-pisua zertxobait handitu. Jarduera txikiago horri txerri-kilogramoko prezioaren % 7,1eko beherakada eta txerrikumearen prezioaren % 2,3koa gehitu zitzaizkion; horren ondorioz, produktu gordina % 6,9 jaitsi zen, 2,24 milioi eurora arte.

Gastu aldakorrak ere jaitsi ziren, baina intentsitate txikiagoz, % 4. Zuzenketa hori gorabehera, prezioak aurreko hamarkadaren zati handi batean ohikoak izandako mailen oso gaintik mantendu ziren, eta, horrela, txerri-aziendak 2022tik izandako balio-handitzearen zati bat sendotu zen.

Abereen hilketa

93. koadroa. Nafarroan hildako aziendaren kanaleko pisua

(Tm)

Urtea	Behi- azienda	Ardi- azienda	Ahuntz- azienda	Txerri- azienda	Zaldi- azienda	Hegaztiak	Untxiak	Guztira
2021	13.403,0	2.369,5	38,2	2.051,0	3.336,9	85.273,8	3.126,2	109.598,6
2022	17.123,0	2.342,1	32,8	2.127,4	3.587,5	93.925,7	2.641,8	121.780,5
2023	17.649,9	2.091,2	42,2	2.192,8	3.792,0	95.083,1	2.904,6	123.755,8
2024	19.680,6	2.002,2	34,3	2.021,2	3.510,7	95.897,0	3.048,4	126.194,4
2025	19.978,2	1.974,5	35,0	2.123,4	3.747,3	126.321,9	3.408,0	157.588,3
% Nafarroa/Espainia	2,8	2,0	0,5	0,04	47,1	6,7	10,5	2,0

Iturria: Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa.

Hilketaren adierazleek aukera ematen dute abeltzaintza-sektorearen azterketa beste ekoizpen batzuetara ere zabaltzeko, hala nola hegazti-haragiaren, zaldi-aziendaren edo untxiaren ekoizpena. Kontuan hartu behar da, hala ere, datu horiek animaliak hiltzen diren tokiari dagozkiola, eta ez nahitaez hazi ziren tokiari. Horrek azaltzen du, esaterako, Nafarroako hiltegieta txerri-aziendak duen pisua oso txikia izatea, jarduera horrek Foru Komunitateko ustategietan duen garrantziarekin alderatuta.

2025eko berritasun nagusia hegaztien hilketaren hazkunde aparta izan zen: kanaleko pisua % 31,7 handitu zen, 126.322 tonara iritsi arte, aztertutako serie osoko maximoa. Hazkunde horrek ia osorik azaltzen du Nafarroan hildako animalien bolumen osoa % 24,9 handitu izana, 157.588 tonara arte. Hedapen hori Ebroko Erriberan kokatutako hegazti-hazkuntzako konplexuen jarduera handitzearekin lotuta egon liteke.

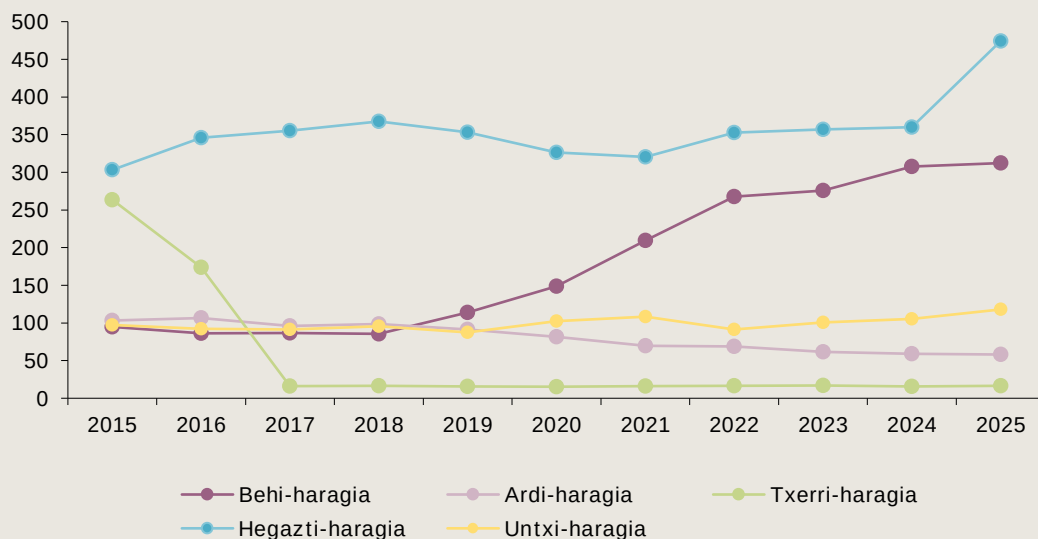
Gainerako espezieen artean, behi-aziendaren hilketak bilakaera positiboa izan zuen, neurritsuagoa izan bazen ere: % 1,5 handitu zen, eta 19.978 tonako maximo berria lortu zuen. Zaldi-aziendaren hilketa ere % 6,7 handitu zen; txerri-aziendarena, % 5,1; eta untxiarena, % 11,8; ahuntz-aziendarena, berriz, ia egonkor mantendu zen. Ardi-aziendaren hilketak, aldiz, behera egin zuen berriz, % 1,4, epe luzeko beheranzko joerari jarraipena emanez. Gainera, Nafarroak espezializazio oso nabarmena izaten jarraitzen du zaldi-aziendan; izan ere, 2025ean Espainian hildako zaldi-aziendaren kanaleko pisuaren % 47,1 hartzen zuen; halaber, Estatuko kuota % 10,5ekoa zen untxietan eta % 6,7koa hegaztietan.

Ikuspegi historikoak argi erakusten ditu Nafarroako hiltegien egituraren izandako aldaketak. 2017az geroztik txerri-aziendak izandako beherakada handiaren eta ardi-aziendaren etengabeko gainbeheraren aurrean, behi-aziendak protagonismoa berreskuratu du 2019az geroztik, eta zaldi-azienda jarduera berezi gisa sendotu da Estatuaren testuinguruan. Gainera, 2025eko hegazti-sektorearen gorakada handiak hautsi egin zuen aurreko hamarkadaren amaieratik ikusitako egonkortasun erlatiboa, eta ekoizpen hori

2018ko aurreko gehieneko baliotik oso gora kokatu zuen; hala, Nafarroan egindako abere-hilketaren osagai nagusi gisa zuen rola indartu zuen.

19. grafikoa. Nafarroako abere-ekoizpena (kanaleko pisua)

(Indizea 1990=100)

Iturria: Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

3.3 ABERE-PRODUKTUEN PREZIOAK

Estatu osoan, makromagnitudeek erakusten dute abeltzainek jasotako prezioek 2025ean berriro gora egin zutela. Animalia-ekoizpenaren balioa % 4,2 handitu zen, batez ere behi-haragiak (+% 17,8), ardi- eta ahuntz-haragiak (+% 6,8), hegaztiek (+% 2,4), esneak (+% 1,8) eta, bereziki, arrautzek (+% 22,6) bultzatuta; txerri-aziendak, berriz, aurreko urtean hasitako doikuntzarekin jarraitu zuen (-% 2,6). 2022tik 2023ra bitartean izandako prezioen ezohiko gorakadaren eta 2024ko ondorengo egonkortzearen ostean, 2025eko ekitaldian ekoizpenen arteko egoera heterogeneoagoa sendotu zen, eta merkatuak gero eta gehiago egokitu ziren azpisektore bakoitzaren eskaintza- eta eskari-baldintza espezifikoetara.

Nafarroan, Nekazaritza Koiunturaren Buletinak antzeko bilakaera erakusten du, Estatu osoarekiko alde nabarmenak badaude ere. Hazkunderik handienak haragitarako behi-aziendan (+% 23,9), hegaztietan (+% 16,5), arrautzetan (+% 21,7), abere bizietan (+% 20,9) eta ardi-aziendan (+% 12,7) izan ziren; horiei ahuntz-aziendaren susperraldia (+% 13,3) gehitu zitzaion, aurreko urteko beherakadaren ondoren. Txerri-aziendak, aldiz, 2022an eta 2023an lortutako prezio handien zuzenketarekin jarraitu zuen (-% 8,3); esneak, berriz, beherakada txiki bat baino ez zuen izan (-% 0,8). Oro har, Nafarroako abeltzaintza-

merkatuak prezio-maila altuei eusten die historikoki, nahiz eta bilakaera askoz ere desberdinagoa izan espezieen arabera.

94. koadroa. Animalia-produktuen prezioak Urteko batezbestekoak

Produktua	2023	2024	2025	% Δ 25/24
Hornidurarako azienda (€/100 kg)				
– Txahala	287,97	297,32	374,87	26,1
– Behia	131,18	201,07	245,16	21,9
– Arkumea	519,75	503,88	567,38	12,6
– Antxumea	593,15	512,35	580,49	13,3
– Txerri gizendua	185,83	171,75	158,25	-7,9
– Baserriko oilaskoak	132,33	132,75	154,75	16,6
– Untxiak	249,83	225,42	236,42	4,9
Abere-produktuak				
– Behi-esnea (100 litro)	55,48	50,22	50,03	-0,4
– Ardi-esnea (100 litro)	124,08	134,65	130,37	-3,2
– Oilo-arrautzak (100 dozena)	191,02	175,77	213,99	21,7

Iturria: Nafarroako Gobernua. Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua

Produktu bakoitzaren prezio espezifikoek interpretazio hori berresten dute. Behi-azienda izan zituen berriro balio-handitzerik handienak, bereziki behi-azienda helduak; haren prezioa % 22 igo zen 2024arekin alderatuta, eta ia bikoiztu egin zen lau urte lehenagokoaren aldean. Nabarmentzekoak izan ziren, halaber, txahalaren (+% 26,1), baserriko oilaskoaren (+% 16,6), esneko arkumearen (+% 12,6), antxumearen (+% 13,3) eta arrautzen (+% 21,7) prezioen igoerak. Gizendutako txerriak, aldiz, 2024an hasitako zuzenketarekin jarraitu zuen, % 7,9ko beherakada gehigarriarekin; behi-esnearen prezioa ia egonkor mantendu zen (-% 0,4), eta ardi-esnearena neurritz zuzendu zen (-% 3,2), aurreko ekitaldietan metatutako igoera handien ondoren.

Azken hamarkadako ikuspegiak agerian uzten du egungo prezio-mailak oraindik ere 2022an hasitako inflazio-krisiaren aurretik erregistratutakoak baino nabarmen handiagoak direla. Hala ere, azkenaldiko bilakaerak joera desberdinak erakusten ditu: behi-azienda maximo historikoak izaten jarraitzen du, ardi-azienda goranzko joerari eusten dio, txerri-azienda normalizazio-prozesu batean murgilduta dago, 2023an izandako ezohiko balioen ondoren; esnea, berriz, egonkortze fase batean sartu dela dirudi, 2022tik 2023ra bitartean izandako hazkunde handia xurgatu ondoren. Horrek guztiak energia-krisiaren ondorengo lehen urteetan baino merkatu orekatuagoa iradokitzen du, nahiz eta ekoizpenen artean oraindik alde handiak dauden.

1. IKUSPEGI OROKORRA

1.1 JARDUERAREN BILAKAERA

Aztertutako informazioaren arabera, oro har, 2025ean Nafarroako industriako enpresek aurreko ekitaldian baino portaera okerragoa izan zuten.

Horri dagokionez, Nafarroako industria-sektorearen balio erantsi gordinaren hazkunde-erritmoa % 0,3ra moteldu zen 2025ean (2024an % 2,5), Estatu osokoak lortutakoa baino nabarmen txikiagoa; azken horrek, gainera, hazkundera indartu zuen (% 2,3, urtebete lehenagoko % 1,9aren aldean).

2025eko hiruhilekoei erreparatuta, Foru Komunitateko urte arteko hazkundeek indarra galdu zuten pixkanaka ekitaldiko hiruhilekoetan zehar, eta urtea balio negatiboan amaitu zuten (% 1, % 0,4, % 0,1 eta -% 0,5, hurrenez hurren). Estatu mailan, aldiz, industria-sektorearen hazkunde-erritmoa pixkanaka indartzen joan zen (lehenengo, bigarren, hirugarren eta laugarren hiruhilekoetan urte batetik besterako % 1,6, % 2,3, % 2,7 eta % 2,6ko hazkundeak erregistratu zituzten, hurrenez hurren).

95. koadroa. Industriako ekoizpen-jardueraren bilakaera

(%)

Urtea	IPI* - Nafarroa	IPI** - Estatu
2018	-0,1	0,6
2019	9,0	0,6
2020	-10,5	-9,3
2021	10,2	7,3
2022	4,1	2,5
2023	-5,2	-1,6
2024	1,4	0,5
2025	-2,1	1,3

(*): Urtaroko efektuaren eta egutegiaren arabera zuzendutako datuak.

(**): Egutegiaren arabera zuzendutako datuak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua (NEI) eta EIN.

Industria Produkzioaren Indizeari (IPI) erreparatuta, Nafarroako Foru Komunitatean behera egin zuen; Estatuan, berriz, gora egin zuen.

Zehazki, Nafarroan, IPlak behera egin zuen 2025ean (-% 2,1), 2024an % 1,4 hazi ondoren; Estatuan, berriz, hazkundera indartu egin zen, % 1,3ra iritsi arte (urtebete lehenago % 0,5ekoa izan zen).

96. koadroa. Nafarroako Industria Produkzioaren Indizearen (IPI) bilakaera, ondasunen jomuga ekonomikoaren arabera

(%)

Kontzeptua	2023	2024	2025
Bitarteko ondasunak	-6,5	4,3	2,2
Ekipo-ondasunak	-1,4	4,3	-11,2
Kontsumo-ondasunak	-3,0	5,9	0,3
Energia	-18,4	-15,8	8,2

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua (NEI).

Helburu ekonomikoaren arabera, oro har, Industria Produkzioaren Indize (IPI) orokorrari buruz aurretik adierazitako portaera berretsi da: aurreko ekitaldian baino bilakaera okerragoa izan zuen, zenbait ñabardurarekin.

Hala, bitarteko ondasunen zein kontsumo-ondasunen IPlaren hazkunde-erritmoa moteldu egin zen (% 2,2 eta % 0,3 2025ean; aurreko urtean, berriz, % 4,3 eta % 5,9, hurrenez hurren); ekipo-ondasunen IPIa behera egitera igaro zen (-% 11,2; aurreko ekitaldian % 4,3ko hazkundea), eta energiari dagokiona nabarmen suspertu zen (% 8,2; 2024an, -% 15,8).

97. koadroa. Nafarroako Industria Produkzioaren Indizearen (IPI) bilakaera, jarduera-adarraren arabera

(%)

Kontzeptua	2023	2024	2025
Nekazaritzako elikagaien industria	-2,1	7,5	2,4
Metalurgia eta produktu metalikoak	-7,2	-1,2	-3,7
Papera, zura eta altzariak	-8,8	5,2	4,3
Garraiorako materiala	3,2	8,5	-12,2
Beste manufaktura-industria batzuk	-5,1	8,3	-0,9

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua (NEI).

Industria Produkzioaren Indizea (IPI) jarduera-adarren arabera aztertuta, oro har bilakaera txarra izan da.

Zehazki, bai garraio-materialek, bai bestelako manufaktura-industria gisa sailkatutakoek jarduera-maila murriztu zuten (-% 12,2 eta -% 0,9 2025ean; 2024an, berriz, % 8,5 eta % 8,3ko hazkundeak, hurrenez hurren); metalurgiak eta produktu metalikoek, berriz, beherakada areagotu zuten (-% 3,7; aurreko urtean, -% 1,2). Bestalde, nekazaritzako elikagaien industriak eta paperaren, zuraren eta altzarien industriak aurreko ekitaldian baino dinamismo txikiagoa izan zuten (% 2,4 eta % 4,3ko hazkundeak 2025ean; 2024an, berriz, % 7,5 eta % 5,2, hurrenez hurren).

1.2 ENPRESAK ETA ENPLEGUA

EINek argitaratutako informazioaren arabera, 2025ean Nafarroak industria-enpresak galtzen jarraitu zuen, nahiz eta sektoreko enpleguak berriro gora egin.

98. koadroa. Industria-sektorean langile eta enpresa kopuruak izandako bilakaera

Urtea	Enpresak	% Δ	Enplegua*	% Δ
2015	2.447	-0,5	64,4	-3,7
2016	2.436	-0,4	67,2	4,3
2017	2.438	0,1	75,0	11,6
2018	2.445	0,3	75,2	0,3
2019	2.451	0,2	74,9	-0,4
2020	2.336	-4,7	75,7	1,1
2021	2.318	-0,8	78,5	3,7
2022	2.320	0,1	76,1	-3,1
2023	2.295	-1,1	74,9	-1,6
2024	2.282	-0,6	83,7	11,7
2025	2.241	-1,8	90,3	7,9

(*): Enplegua, langileen milakotan.

Iturria: EIN (DIRCE eta BAI) eta geuk egina.

Zehazki, EINen Enpresen Direktorio Nagusiaren (DIRCE) arabera, 2025ean -% 1,8 egin zuen behera industriako enpresen kopuruak Nafarroan, 2.241 enpresara iritsi arte (2024an 2.282 zenbatu ziren). Enpleguaren kasuan, aldiz, Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (BAI) araberako bilakaera hedakorra izan zen: sektoreko enplegua % 7,9 handitu zen, 90.300 landunera iritsi arte (83.700 langile aurreko ekitaldian).

2. INDUSTRIA EGITURA

Nafarroako industriaren sektorekako azterketa egingo dugu jarraian, industria-sektore garrantzitsuenak ezagutzeko helburuz. Hartara, jarduera-adarrek sorturiko enplegua eta diru-sarrerak aztertuko dira aurrena (ElNek Industria Sektoreko Enpresen Egiturazko Estatistikaren barruan emandako 2024ko datuen arabera). Ondoren, industria-enpresen kopurua aztertuko dugu, tamainaren arabera. Azkenik, eskualdeko industria-enpresa nagusiak identifikatuko ditugu.

2.1 JARDUERA-AZPISEKTORE NAGUSIAK IDENTIFIKATZEA

Industria Sektoreko Enpresen Egiturazko ElNen Estatistika ikusita, 78.879 pertsonak ziharduten lanean Nafarroako industrian 2024an (eskuragarri dagoen azken informazioa), eta fakturazioa 26.804,5 milioi eurokoa izan zen. Estatuko guztizkoen aldean, kopuru horiek % 3,2 eta % 3,1eko partaidetza adierazten dute (2023an, % 3,3 eta % 3,2, hurrenez hurren).

Nafarroako industria-jarduera azpisektoreka aztertutik, industria-enpleguaren % 58,5 hauexetan kontzentratu zen iaz: elikagaien industria (% 22,5), ibilgailu motordunen, atoiaren eta erdi-atoiaren fabrikazioa (% 15,6), produktu metalikoen fabrikazioa, makineriarena eta ekipoen izan ezik (% 10,6), eta beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren eta ekipoen fabrikazioa (% 9,8).

Jarraian datoz material eta ekipoen fabrikazioa (% 7,7), metalurgia, burdinazko eta altzairuzko produktuen eta ferroaleazioen fabrikazioa (% 3,9), kautxuzko produktuen eta plastikoen fabrikazioa (% 3,7) eta makineriaren eta ekipoen konponketa eta instalazioa (% 3,3). Partaidetza % 3tik gorakoa izan zen azpisektore horietan guztietan.

99. koadroa. Nafarroako industria-sektoreak sortutako enplegua eta diru-sarrerak, jarduera-azpisektoreen arabera, 2024

Sektorea (EJSN-2009)	Enplegua (kop.)	Diru-sarrerak (m euro)
Elikagaien industria	17.745	6.113.269
Edarien fabrikazioa	1.559	511.517
Ehungintza	383	60.543
Jantzigintza	312	36.606
Larrugintza eta oinetakogintza	206	20.182
Zuraren eta kortxoaren industria	1.141	213.808
Papergintza	2.304	892.070
Arte grafikoak eta euskarri grabatuen erreprodukzioa	1.025	185.997
Industria kimikoa	1.240	445.428
Farmazia-produktuen fabrikazioa	--	--
Kautxuzko produktuen eta plastikoen fabrikazioa	2.928	696.070
Produktu mineral ez-metalikoen fabrikazioa	2.296	759.050
Metalurgia; burdinazko eta altzairuzko produktuen eta ferroaleazioen fabrikazioa	3.109	1.334.394
Produktu metalikoen fabrikazioa, makineria eta ekipamendua izan ezik	8.371	1.734.023
Produktu informatikoen, elektronikoen eta optikoen fabrikazioa	794	132.321
Material eta ekipo elektrikoen fabrikazioa	6.083	997.977
Makineria eta ekipoen fabrikazioa	7.760	2.636.086
Ibilgailu motordunen, atoen eta erdi-atoen fabrikazioa	12.276	6.501.686
Bestelako garraio-materialen fabrikazioa	--	--
Altzarien fabrikazioa	759	99.725
Beste manufaktura-industria batzuk	492	69.635
Makineriaren eta ekipoen konponketa eta instalazioa	2.566	340.277
Energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta airearen hornikuntza	1.135	1.833.614
Uraren bilketa, arazketa eta banaketa	309	58.689
Hondakin-uren bilketa eta tratamendua	--	--
Hondakinen bilketa, tratamendua eta deuseztapena	1.665	394.129
Gainerako jarduerak	2.421	737.421
Industria, guztira	78.879	26.804.517

(--): Sekretu estatistikoak babesturiko datua.

Iturria: EIN, Industria Sektoreko Enpresen Egiturazko Estatistika.

Diru-sarrerei dagokienez, honako hauek izan ziren azpisektore nagusiak: ibilgailu motordunen, atoen eta erdi-atoen fabrikazioa (% 24,3), elikagaien industria (% 22,8) eta beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineria eta ekipoen fabrikazioa (% 9,8). Hala, 2024an, foru-erkidegoko industriaren diru-sarrera osoen erdia baino gehiago(% 56,9) sektore horiei egokitu zitzaien.

Beste azpisektore hauek ere azpimarratzekoak dira: energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta airearen hornikuntza (% 6,8), produktu metalikoen fabrikazioa, makineriarena eta ekipoen izan ezik (% 6,5), metalurgia, burdinazko eta altzairuzko produktuen eta ferroaleazioen fabrikazioa (% 5), material eta ekipo elektrikoen fabrikazioa (% 3,7), papergintza (% 3,3) eta metalikoak ez diren beste produktu mineral batzuen

fabrikazioa (% 2,8). Jarduera horiek bateraturik, Nafarroako industriaren diru-sarreraren laurdena baino gehiago izan ziren (% 28,2).

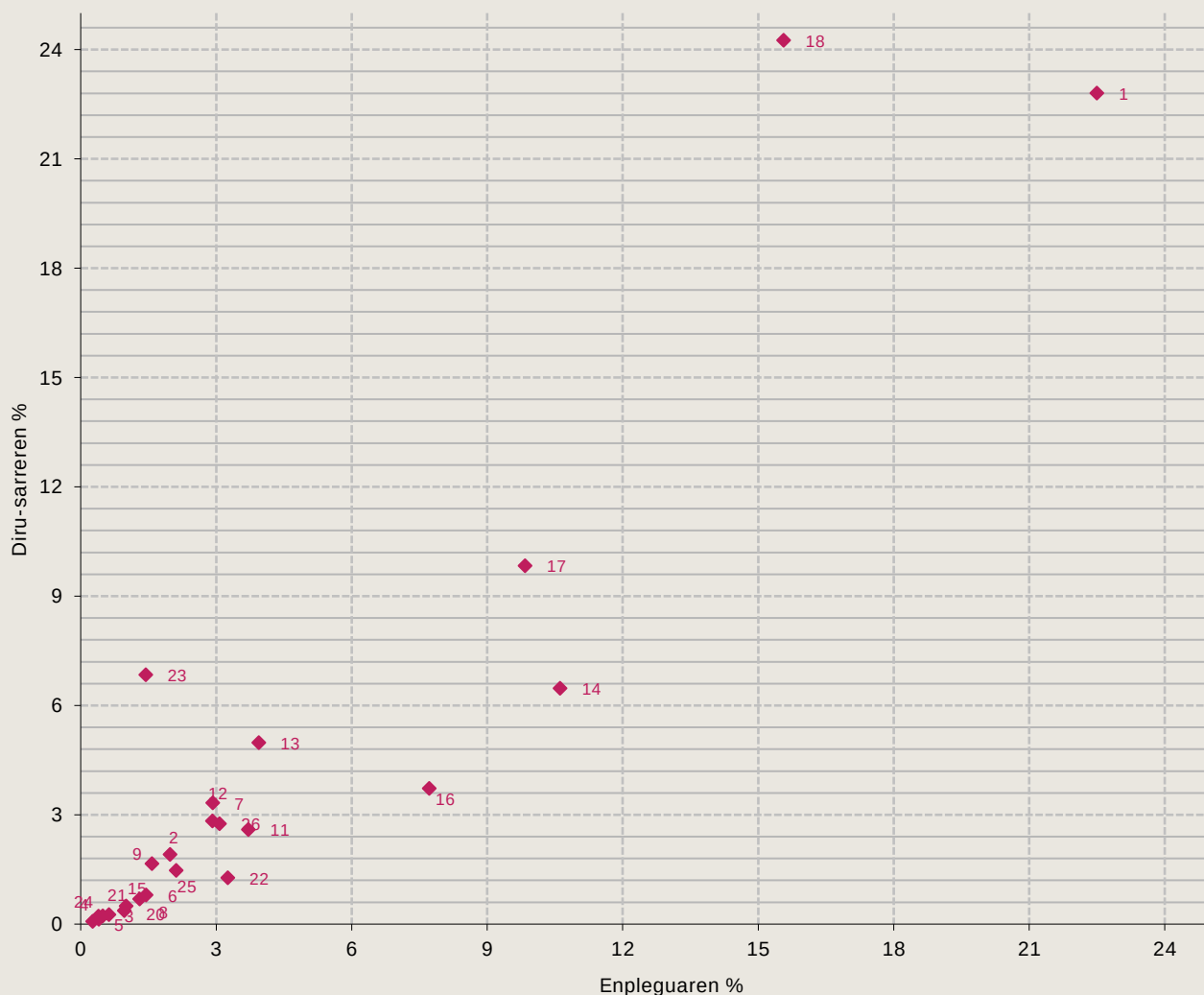
100. koadroa. Jarduera-adar desberdinek industriako enpleguaren eta diru-sarreraren guztizkoan duten partaidetza, 2024

Sektorea (EJSN-2009)	Enpleguaren %	Sektorea (EJSN-2009)	Diru-sarreraren %
Elikagaien industria	22,5	Ibilgailu motordunen, atoen eta erdi-atoien fabrikazioa	24,3
Ibilgailu motordunen, atoen eta erdi-atoien fabrikazioa	15,6	Elikagaien industria	22,8
Produktu metalikoen fabrikazioa, makineria eta ekipamendua izan ezik	10,6	Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren eta ekipoen fabrikazioa	9,8
Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren eta ekipoen fabrikazioa	9,8	Energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta airearen hornikuntza	6,8
Material eta ekipo elektrikoaren fabrikazioa	7,7	Produktu metalikoen fabrikazioa, makineria eta ekipamendua izan ezik	6,5
Metalurgia	3,9	Metalurgia	5,0
Kautxuzko produktuen eta plastikoen fabrikazioa	3,7	Material eta ekipo elektrikoaren fabrikazioa	3,7
Makineriaren eta ekipoen konponketa eta instalazioa	3,3	Papergintza	3,3
Gainerako jarduerak	3,1	Produktu mineral ez-metalikoen fabrikazioa	2,8
Papergintza	2,9	Gainerako jarduerak	2,8
Produktu mineral ez-metalikoen fabrikazioa	2,9	Kautxuzko produktuen eta plastikoen fabrikazioa	2,6
Hondakinen bilketa, tratamendua eta deuseztapena	2,1	Edarien fabrikazioa	1,9
Edarien fabrikazioa	2,0	Industria kimikoa	1,7
Industria kimikoa	1,6	Hondakinen bilketa, tratamendua eta deuseztapena	1,5
Zuraren eta kortxoaren industria	1,4	Makineriaren eta ekipoen konponketa eta instalazioa	1,3
Energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta airearen hornikuntza	1,4	Zuraren eta kortxoaren industria	0,8
Arte grafikoak eta euskarri grabatuen erreproduktzioa	1,3	Arte grafikoak eta euskarri grabatuen erreproduktzioa	0,7
Produktu informatikoen, elektronikoaren eta optikoen fabrikazioa	1,0	Produktu informatikoen, elektronikoaren eta optikoen fabrikazioa	0,5
Altzarien fabrikazioa	1,0	Altzarien fabrikazioa	0,4
Beste manufaktura-industria batzuk	0,6	Beste manufaktura-industria batzuk	0,3
Ehungintza	0,5	Ehungintza	0,2
Jantzigintza	0,4	Uraren bilketa, arazketa eta banaketa	0,2
Uraren bilketa, arazketa eta banaketa	0,4	Jantzigintza	0,1
Larrugintza eta oinetakogintza	0,3	Larrugintza eta oinetakogintza	0,1
Industria, guztira	100,0	Industria, guztira	100,0

Iturria: EIN, Industria Sektoreko Enpresen Egiturazko Estatistika, eta geuk egina.

Enpleguaren eta diru-sarreraren banaketa batera aztertutik, jarduera-sektore hauek dira garrantzitsuenak: ibilgailu motordunen, atoen eta erdi-atoien fabrikazioa; elikagaien industria; beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren eta ekipoen fabrikazioa; eta produktu metalikoen fabrikazioa, makineriarena eta ekipoen izan ezik.

20. grafikoa. Jarduera-azpisektore desberdinek Nafarroako industriako enpleguaren eta diru-sarreraren guztizkoan duten partaidetza, 2024

1 Elikagaien industria	14 Produktu metalikoen fabrikazioa, makineria eta ekipamendua izan ezik
2 Edarien fabrikazioa	15 Produktu informatikoen, elektronikoen eta optikoen fabrikazioa
3 Ehungintza	16 Material eta ekipo elektrikoaren fabrikazioa
4 Jantzigintza	17 Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren eta ekipoen fabrikazioa
5 Larrugintza eta oinetakogintza	18 Ibilgailu motordunen, atoen eta erdi-atoen fabrikazioa
6 Zuraren eta kortxoaren industria	19 Bestelako garraio-materialen fabrikazioa
7 Papergintza	20 Altzarien fabrikazioa
8 Arte grafikoak eta euskarri grabatuen erreproduktzioa	21 Beste manufaktura-industria batzuk
9 Industria kimikoa	22 Makineriaren eta ekipoen konponketa eta instalazioa
10 Farmazia-produktuen fabrikazioa	23 Energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta airearen hornikuntza
11 Kautxuzko produktuen eta plastikoen fabrikazioa	24 Uraren biltzea, arazketa eta banaketa
12 Produktu mineral ez-metalikoen fabrikazioa	25 Hondakinen biltzea, tratamendua eta deuseztatpena
13 Metalurgia	26 Gainerako jarduerak

Iturria: EIN, Industria Sektoreko Enpresen Egiturazko Estatistika, eta geuk egina.

2.2 ENPRESEN TAMAINA, AZPISEKTOREEN ARABERA

Nafarroako industria-jardueraren azpisektore nagusiak identifikaturik, industria-enpresen banaketa aztertu da, haien tamaina kontuan hartuta, soldatapeko zenbat langile dauden aztertuz. Horrekin lotuta, azterketa horri esker, Foru Erkidegoko industria-jardueretako enpresen ehunaren ezaugarriak sakonago ezagutu ditzakegu.

EiNen Enpresen Direktorio Nagusiari (DIRCE) jarraituz, ordainpeko langileak zituzten 2.241 industria-enpresa zeuden Nafarroan 2025ean (2024an baino 41 gutxiago, orduan 2.282 izan baitziren). Funtsean, produktu metalikoen fabrikazioan ziharduten —makineriarena eta ekipoen izan ezik— (guztizkoaren % 20,6), baita elikagaien industrian ere (% 15,2).

Aipatutako bi azpisektore horiek batera hartuta, Nafarroako industria-enpresen % 35,8 bildu zuten. Bestalde, aipatzekoa da enpresa horien ia erdiak soldatapeko bost langile zituztela gehienez, bi kasuetan (enpresen % 49,4 eta % 46,3, hurrenez hurren).

Jarraian, enpresa-kopuruari erreparatuta, distantzia luze samarrean daude hauek: makineriaren eta ekipoen konponketa eta instalazioa (% 6,7), beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren eta ekipoen fabrikazioa (% 6,2), energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta airearen hornikuntza (% 5,9), zuraren eta kortxoaren industria, altzariak izan ezik (% 5), edarien fabrikazioa eta arte grafikoak eta euskarri grabatuen erreprodukzioa (% 4,1 kasu bietan), metalikoak ez diren beste produktu mineral batzuen fabrikazioa (% 3,6), uraren bilketa, arazketa eta banaketa (% 3,2), eta kautxuzko produktuen eta plastikoen fabrikazioa (% 3). Jarduera horien guztien pisu erlatiboak % 3 edo hortik gorakoak dira.

101. koadroa. Industria-enpresen kopurua (soldatapeko langileekin), neurriaren eta jarduera-sektorearen arabera, 2025

SEKTOREA (EJSN-2009)	1-5 langile	6-49 langile	50-99 langile	100- 249 langile	>= 250 langile	Guztira	Industria osoaren %
Produktu metalikoen fabrikazioa, makineriarena eta ekipoen izan ezik	228	209	14	8	3	462	20,6
Elikagaien industria	158	140	10	16	17	341	15,2
Makineriaren eta ekipoen konponketa eta instalazioa	91	50	6	2	2	151	6,7
Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren eta ekipoen fabrikazioa	46	72	5	9	6	138	6,2
Energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta aire girotuaren hornidura	126	7	0	0	0	133	5,9
Zuraren eta kortxoaren industria, altzariak, saskigintza eta espartzugintza izan ezik	70	41	1	0	0	112	5,0
Edarien fabrikazioa	54	32	7	0	0	93	4,1
Arte grafikoak eta euskarri grabatuen erreproduktzioa	62	26	2	0	1	91	4,1
Produktu mineral ez-metalikoen fabrikazioa	37	36	1	5	1	80	3,6
Uraren bilketa, arazketa eta banaketa	62	8	0	1	0	71	3,2
Kautxuzko produktuen eta plastikoen fabrikazioa	24	29	5	7	2	67	3,0
Ibilgailu motordunen, atoen eta erdi-atoen fabrikazioa	18	24	5	5	9	61	2,7
Altzarien fabrikazioa	41	15	4	1	0	61	2,7
Hondakinen bilketa, tratamendua eta deuseztapena; balorizazioa	24	29	2	0	2	57	2,5
Metalurgia; burdinazko eta altzairuzko produktuen eta ferroaleazioen fabrikazioa	11	27	7	3	2	50	2,2
Beste manufaktura-industria batzuk	33	13	2	0	0	48	2,1
Industria kimikoa	20	17	4	1	1	43	1,9
Material eta ekipoen elektrikoaren fabrikazioa	10	13	3	4	2	32	1,4
Jantzigintza	21	9	1	0	0	31	1,4
Ehungintza	20	6	1	1	0	28	1,2
Produktu informatikoen, elektronikoaren eta optikoen fabrikazioa	6	17	1	2	0	26	1,2
Papergintza	3	10	1	2	2	18	0,8
Beste erauzketa-industria batzuk	8	5	0	0	0	13	0,6
Larrugintza eta oinetakogintza	6	5	1	0	0	12	0,5
Farmazia-produktuen fabrikazioa	4	1	1	0	2	8	0,4
Bestelako garraio-materialen fabrikazioa	3	3	0	1	0	7	0,3
Deskontaminazio-jarduerak eta hondakinak kudeatzeko beste zerbitzu batzuk	4	1	0	0	0	5	0,2
Hondakin-uren bilketa eta tratamendua	1	0	1	0	0	2	0,1
Antrazitaren, harrikatzaren eta lignitoaren erauzketa	0	0	0	0	0	0	0,0
Petrolio gordinaren eta gas naturalaren erauzketa	0	0	0	0	0	0	0,0
Mineral metalikoen erauzketa	0	0	0	0	0	0	0,0
Erauzketa-industriari laguntzeko jarduerak	0	0	0	0	0	0	0,0
Tabakoaren industria	0	0	0	0	0	0	0,0
Koke-fabrikak eta petrolio-finketa	0	0	0	0	0	0	0,0
Guztira	1.191	845	85	68	52	2.241	100,0

Iturria: EIN-Enpresen Direktorio Nagusia-DIRCE (enpresak jarduera nagusiaren eta soldatapekoen estratuen arabera) eta geuk egina.

2.3 ENPRESA NAGUSIAK

Amaitzeko, Foru Erkidegoko industria-enpresa nagusien analisi labur bat egingo dugu.

Alde horretatik, Camerdataren (Espainiako merkataritza-ganberak parte diren sozietatea) datu-baseko datuei jarraituz, 2025ean 48 ziren industria-jardueraren bat zeukaten Nafarroako enpresak (sozietate anonimoak, sozietate mugatuak eta kooperatibak), 250 langilerekin baino gehiagorekin. Horietatik 22k 500 enplegatu baino gehiago zituzten. Erantsi den koadroan, enpresa horien izena, udalerrria, enplegu-estratua eta jarduera (JEZ nagusiaren arabera) jaso dira.

Hala, aipatzekoa da Nafarroak atzerriko kapitalaren presentzia nabarmena daukala bere industria-ehunean. Zehazki, Nafarroako Garapen Sozietateak (SODENA) eskura jarri dituen azken datuen arabera, 25 herrialdetako industria-multinazional ugari daude foru-erkidegoan. Enpresa horien kopururik handiena automobilgintzan eta nekazaritzako elikagaien sektorean aritzen dira, eta ondoren datoz industria kimikoa, metalurgia, energia eta papergintza.

Zehatz-mehatz, Ekonomia, Merkataritza eta Enpresa Ministerioaren kanpoko inbertsioei buruzko aldizkariari jarraituz, Nafarroak 358 milioi euro jaso zituen 2025ean, atzerriko inbertsio produktibo gordin gisa.

102. koadroa. Industria-jardueraren bat izan zuten Nafarroako enpresa nagusiak, 2025

Enpresa	Udalerrria	Enplegu- estratua	Jarduera (JEZ nagusia)
VISCOFAN ESPAÑA, SLU	TAXOARE	500 baino gehiago	Energia termoelektriko arruntaren ekoizpena
ACCIONA GENERACION RENOVABLE SA	SARRIGUREN	500 baino gehiago	Aurreko epigrafeetan zehaztu gabeko energia-ekoizpena
CEMENTOS PORTLAND VALDERRIVAS SA	IRUÑEA	500 baino gehiago	Zementu artifizialen fabrikazioa
TAFALLA IRON FOUNDRY S. COOP.	TAFALLA	500 baino gehiago	Burdinazko eta altzairuzko piezen galdaketa
NORDEX ENERGY SPAIN SAU	BARASOAIN	500 baino gehiago	Motor eta turbinen eraikuntza (garraiorako erabiltzen direnak izan ezik)
SIEMENS GAMESA RENEWABLE ENERGY EOLICA SL	SARRIGUREN	500 baino gehiago	Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineria eta ekipo mekanikoen eraikuntza
VOLKSWAGEN NAVARRA SA	ARAZURI	500 baino gehiago	Ibilgailu automobilen eta horien motorren eraikuntza eta muntaketa
KYB SUSPENSIONS EUROPE SA	ASIAIN	500 baino gehiago	Turismo automobilak
ZF AFTERMARKET IBERICA SL	CORELLA	500 baino gehiago	Ibilgailu automobilentzako ordezeko osagai, pieza, osagarri eta ekipamenduen fabrikazioa
ELABORADOS NATURALES DE LA RIBERA DEL EBRO SL	FUNES	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
FLORETTE HORTICOLA NAVARRA SL	MILAGRO	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
GELAGRI IBERICA SL	MILAGRO	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
ULTRACONGELADOS VIRTO SAU	AZAGRA	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
INDUSTRIAS ALIMENTARIAS DE NAVARRA SAU	ALESBES	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
CONGELADOS DE NAVARRA SAU	ARGUEDAS	500 baino gehiago	Kontserba begetalak
U V E SA	TUTERA	500 baino gehiago	Edozein motatako pentsu konposatuen elaborazioa
GENERAL MILLS SAN ADRIAN SL	SAN ADRIAN	500 baino gehiago	Beste elikagai-produktu batzuen elaborazioa
APERITIVOS Y EXTRUSIONADOS SA	RIBAFORADA	500 baino gehiago	Beste elikagai-produktu batzuen elaborazioa
NORDEX BLADES SPAIN SAU	SARRIGUREN	500 baino gehiago	Materia plastikozko produktu erdilanduen fabrikazioa
DANA AUTOMOCION SA	IRUÑEA	500 baino gehiago	Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren, ekipoen eta bestelako produktuen industria arteko handizkako salmenta
SERVICIOS DE LA COMARCA DE PAMPLONA SA	IRUÑEA	500 baino gehiago	Ur-kontagailuen alokairua, irakurketa eta kontserbazioa
TALLERES AUXILIARES DE SUBCONTRATACION INDUSTRIA NAVARRA	ARAZURI	500 baino gehiago	Laguntza eta gizarte-zerbitzuak haurrentzat, gazteentzat, minusbaliatu fisikoentzat eta adinekoentzat, bizitegi ez diren zentroetan
ARCELORMITTAL TUBULAR PRODUCTS ZALAIN SLU	ZALAIN ZOKO	251-500	Altzairuzko hodian fabrikazioa
GUARDIAN INDUSTRIES NAVARRA SL	TUTERA	251-500	Beira lauaren fabrikazioa
TIMAC AGRO ESPAÑA SA	ORKOIEN	251-500	Pestiziden fabrikazioa
3 P BIOPHARMACEUTICALS SL	NOAIN	251-500	Oinarrizko farmazia-produktuen fabrikazioa
MANUFACTURAS DEL ALUMINIO PAMPLONA SECTOR AUTOMOCIÓN	ORKOIEN	251-500	Burdina ez diren metal eta aleazioekin egindako piezen galdaketa

102. koadroa. Industria-jardueraren bat izan zuten Nafarroako enpresa nagusiak, 2025

Enpresa	Udalerrria	Enplegu- estratua	Jarduera (JEZ nagusia)
SAKANA SCI	LAKUNTZA	251-500	Mekanika orokorra
LIEBHERR INDUSTRIAS METALICAS SA	IRUÑEA	251-500	Igotzeko eta manipulatzeko makineriaren eraikuntza
M TORRES DISEÑOS INDUSTRIALES SA	ELORTZ	251-500	Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineria eta ekipo mekanikoen eraikuntza
		251-500	Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineria eta ekipo mekanikoen eraikuntza
AZKOYEN SA	AZKOIEN	251-500	Ibilgailu automobilentzako osagaiak
GESTAMP NAVARRA SA	ORKOIEN	251-500	Ibilgailu automobilentzako osagaiak
GKN AYRA SERVICIO SA	ZARRAKAZTELU	251-500	Ibilgailu automobilentzako ordezkosagai, pieza, osagarri eta ekipamenduen fabrikazioa
BENTELER MPPV AUTOMOTIVE MANUFACTURING ESPAÑA SL	ARAZURI	251-500	Ibilgailu automobilentzako ordezkosagai, pieza, osagarri eta ekipamenduen fabrikazioa
FAURECIA EMISSIONS CONTROL TECHNOLOGIES PAMPLONA SL	ORKOIEN	251-500	Ibilgailu automobilentzako ordezkosagai, pieza, osagarri eta ekipamenduak (ekipamendu elektrikoa izan ezik)
TECNOCONFORT SA	IRUÑEA	251-500	Material mediko-kirurgikoaren fabrikazioa
AGENOR MANTENIMIENTOS SA	TUTERA	251-500	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
IBERFRUTA-MUERZA SAU	AZAGRA	251-500	Beste elikagai-produktu batzuen elaborazioa
AGOTZAINA S.L.	ARBIZU	251-500	Papera eta kartoia
SOFIDEL SPAIN SLU	BUÑUEL	251-500	Kartoi izurtuaren eta kartoi izurtuzko gaien fabrikazioa
SMURFIT KAPPA NAVARRA SA	CORDOVILLA (GALAR)	251-500	Handizkako merkataritza: zerealak, haziak, landareak, ongailuak, ongarrizko substantziak, pestizidak, bizirik dauden animaliak, tabako landugabea, abereentzako elikagaiak eta itsasoko lehengaiak
		251-500	Handizkako merkataritza: haragia, haragizko produktu eta deribatu landuak, arrautzak, hegaztiak eta ehizakiak
A N S.COOP.	ARANGUREN	251-500	Handizkako merkataritza: ibilgailuak, motozikletak, bizikletak eta osagarriak
AN AVICOLA MELIDA SLU	MELIDA	251-500	Beste ezein lekutan sailkatu gabeko makineriaren, ekipoen eta bestelako produktuen industria arteko handizkako salmenta (meatzaritza eta kimika izan ezik)
ICER BRAKES SA	IRUÑEA	251-500	Paperezko eta kartoizko produktuen handizkako merkataritza
SKF ESPAÑOLA SA	TUTERA	251-500	Altzarien txikizkako merkataritza (bulegoetakoak izan ezik)
PAPELES EL CARMEN SA	ALTZUZA	251-500	Ibilgailu automobilen, bizikleten eta beste ibilgailu batzuen konponketa
AR RACKING SAU	TUTERA	251-500	
SUNSUNDEGUI SA	ALTSASU	251-500	

Iturria: Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera. Camerdata datu-basea.

3. SIDERURGIA

3.1 IKUSPEGI OROKORRA

2025eko ekitaldia konplexua izan zen munduko industria siderurgikorako, tirabira geopolitikoek beren horretan iraun zutelako, merkataritzako neurriak gogortu zituztelako eta deskarbonizazioari loturiko exigentziek aurrera egin zutelako.

Gainera, produkzio-prozesuak lehiari lotutako presio handiagoko egoera batera egokitu behar dira, eta alde nabariak daude altzairuaren eremu ekoizle eta kontsumitzaile nagusien artean.

Testuinguru horretan, World Steel Associationek argitaratutako informazioari jarraikiz, altzairu gordinaren munduko ekoizpena 1.850,2 milioi tonakoa izan zen 2025ean, hots, urte arteko $-1,9\%$ ko beherakada. Bestalde, produktu siderurgikoen munduko kontsumoa 1.718,2 milioi tona izan zen 2025ean, eta hori ere $-1,9\%$ ko atzerapena da.

Altzairuaren ekoizpena herrialdeen arabera aztertuz gero ikusten da Txinak munduko ekoizle nagusia izaten jarraitu zuela (guztizkoaren $\% 51,9$). Dena den, ekoizpena $-4,4\%$ jaitsi zen, 1.000 milioi tonako langatik behera geratzeraino. Era berean, ekoizpenak behera egin zuen Japonian (-4%), Alemanian ($-8,6\%$), Frantzia ($-7,8\%$), Erresuma Batuan ($-36,3\%$), Espainian ($0,6\%$) eta EB-27 osoan ($3,9\%$). Ostera, Indiak dinamismo handi samarrari eutsi zion ($10,4\%$ ko igoera), eta AEBk, Kanadak eta Italiak aurrerapauso txikixeagoak lortu zituzten (baterako $1,8\%$ ko hazkundea eta $3,7\%$ ko igoera, hurrenez hurren).

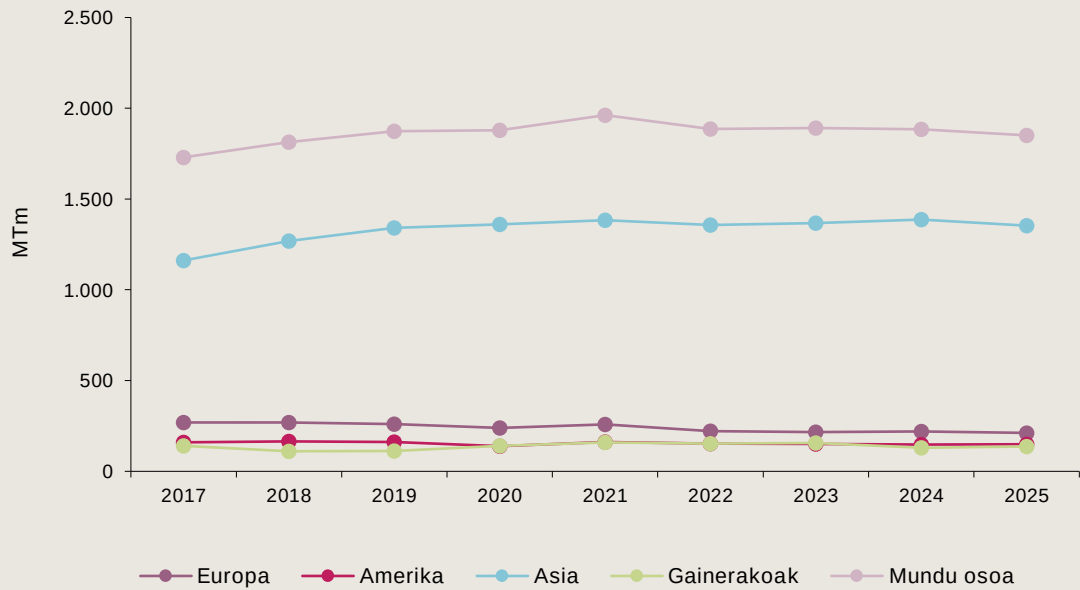
103. koadroa. Altzairu gordinaren ekoizpena

Herrialdea	2024			2025		
	M Tm	% Δ	%	M Tm	% Δ	%
AEB eta Kanada	91,7	-1,9	4,9	93,4	1,8	5,0
Japonia	84,0	-3,4	4,5	80,7	-4,0	4,4
Txina	1.005,1	-2,3	53,3	960,8	-4,4	51,9
India	149,4	6,2	7,9	164,9	10,4	8,9
Alemania	37,3	5,4	2,0	34,1	-8,6	1,8
Italia	20,0	-5,0	1,1	20,7	3,7	1,1
Frantzia	10,8	7,6	0,6	9,9	-7,8	0,5
Erresuma Batua	4,0	-28,6	0,2	2,6	-36,3	0,1
Espainia	11,9	3,7	0,6	11,8	-0,6	0,6
EB-27	133,7	5,9	7,1	128,5	-3,9	6,9
Mundu osoa	1.886,8	-0,9	100,0	1.850,2	-1,9	100,0

Iturria: World Steel Association

Hortaz, munduko ekoizpenaren banaketa geografikoak oso profil kontzentratua edukitzen jarraitu zuen. Asiaren ekarpena munduko ekoizpenaren ia hiru laurden izan zen iaz ere (% 73,1), Txinaren, Indiaren, Japoniaren eta Hego Korearen pisuak bultzatuta. Bestalde, Europaren ekarpena altzairuaren munduko ekoizpenaren % 11,4 izan zen; Amerikarena, % 8; eta beste eremuena gainerako % 7,4a izan zen.

21. grafikoa. Altzairuaren mundu mailako ekoizpena

Iturria: World Steel Association.

Produktu siderurgikoen kontsumoaren harria, beherakada -% 1,9koa izan zen 2025ean, eta horrek munduko eskaria ahul dagoela berresten du. Herrialdez herrialde, Txinak merkatu kontsumitzaile nagusia izaten jarraitu zuen, alde handiz, baina kontsumoa -% 7,1 gutxiagotu zuen 2025ean. Indian kontrakoa gertatu zen: hazkunde nabarmena eduki zuen (+% 8) eta, beraz, munduko bigarren merkatu handienaren posizioa indartuta geratu zen (guztizkoaren % 9,3). Orobat, EB-27ko kontsumoa igo zen (+% 3,6). Espainian, aldiz, -% 1,5 egin zuen behera, 2024an gertatutako hazkundearen ostean.

104. koadroa. Siderurgia-produktuen kontsumoa

	2024			2025		
	M Tm	% Δ	%	M Tm	% Δ	%
AEB eta Kanada	102,0	-1,4	5,8	103,5	1,5	6,0
Japonia	49,7	-3,7	2,8	48,0	-3,4	2,8
Txina	856,6	-5,4	48,9	796,0	-7,1	46,3
India	147,9	11,4	8,4	159,8	8,0	9,3
Alemania	26,5	-6,4	1,5	29,2	10,2	1,7
Italia	22,9	-1,3	1,3	23,8	3,9	1,4
Frantzia	11,5	2,7	0,7	9,9	-13,9	0,6
Erresuma Batua	9,2	13,6	0,5	9,7	5,4	0,6
Espainia	13,5	6,3	0,8	13,3	-1,5	0,8
EB-27	130,5	1,0	7,5	135,2	3,6	7,9
Mundu osoa	1.751,1	-1,5	100,0	1.718,2	-1,9	100,0

Iturria: World Steel Association

3.2 ESPAINIAKO SIDERURGIA

Unesiden arabera (Unión de Empresas Siderúrgicas), Espainiako industria siderurgikoak hainbat baldintzatzaile eduki zituen 2025ean: nazioarteko ingurune konplexua, kostu energetiko handia, araudiaren presioa eta nazioarteko lehia. Faktore horien guztien eraginez, altzairuaren ekoizpena zertxobait murriztu zen, eta entregak zein ageriko kontsumoa ahuldu ziren. Horiek horrela, Unesidek neurriak eskatzen jarraitu zuen sektorearen lehiakortasuna indartzeko, kostu energetikoen arrakala murrizteko eta hainbat tresna (adibidez, CBAM Karbonoaren Muga Doitzeko Mekanismoa) eta merkataritza-defentsako neurriak ondorengo produktu eraldatuetara ere hedatzeko, karbono-ihesak eta industria-deslokalizazioak saihesteko, eta Europak autonomia estrategikoa ez galtzeko.

105. koadroa. Espainiako siderurgia-sektoreko magnitude nagusiak*

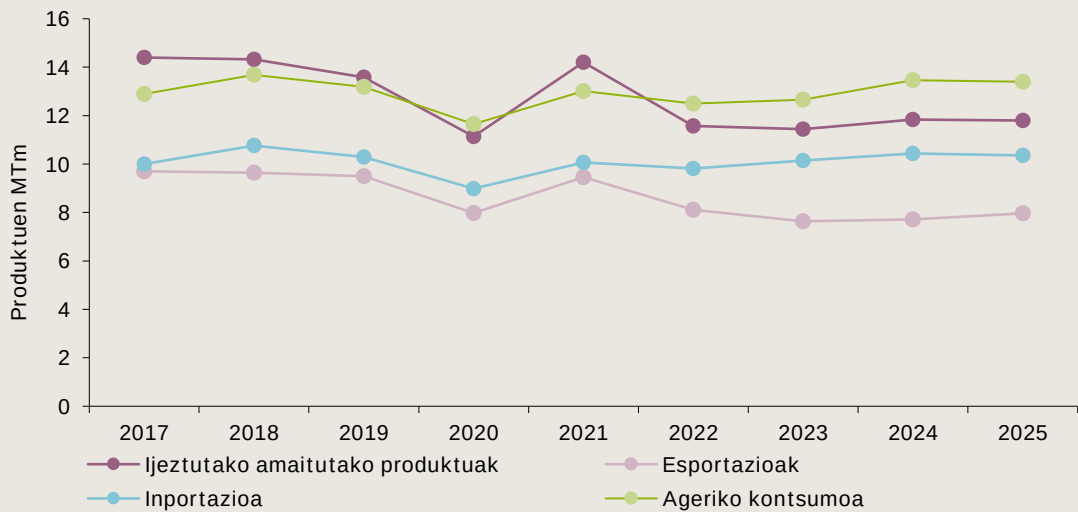
Urtea	Produktzioa	Esportazioak	Inportazioa	(mila Tm)
				Ageriko kontsumoa
2018	14.320	9.649	10.761	13.683
2019	13.588	9.494	10.286	13.181
2020	11.141	7.974	8.988	11.651
2021	14.205	9.461	10.070	13.008
2022	11.573	8.106	9.819	12.501
2023	11.445	7.636	10.144	12.651
2024	11.841	7.710	10.434	13.470
2025	11.792	7.966	10.352	13.398

(*): Ekoizpena eta ageriko kontsumoa altzairu gordinari dagozkio, eta kanpo-merkataritza, berriz, siderurgia-produktu guztiei.

Iturria: Unesid.

Xehetasunetan sartuta, 2025ean altzairu-ekoizpena 11.792 mila tonakoa izan zen, hots, 2024ko kopuruarekiko atzerapen txiki bat izan zuen (11.841 mila tona izan ziren orduan). Bolumen hori 2007ko kopurua baino askoz txikiagoa da. Urte horretan altzairuaren ekoizpenaren inoizko maximoa erregistratu zen: 18.999 mila tona. Kanpo-merkataritzari buruz, inportazioak 10.352 mila tonakoak izan ziren, eta esportazioak, 7.966 mila tonakoak. Zehazki, aurreko urtearen aldean, -% 0,8ko beherakada txikia eta % 3,3ko igoera izan ziren, hurrenez hurren. Bestalde, ageriko kontsumoak -% 0,5 soilik egin zuen behera, 13.398 mila tonaraino.

22. grafikoa. Espainiako siderurgia-sektoreko magnitude nagusiak

Iturria: Unesid.

Halaber, inportaturiko lehengai nagusien bilakaera desberdina izan zen. Burdin mearen, pelleten eta txatarraren kontsumoa igo egin zen 2025ean: (burdin mea eta pelletak % 18,2, eta txatarra % 7,7). Haatik, koke bihur daitekeen harrikatzarena jaitsi zen (-% 2,3). Lehengai horien prezioek behera egin zuten oro har: koke bihur daitekeen harrikatzarena, -% 24; burdin mea eta pelletena, -% 15,9; eta txatarrarena, -% 15,1.

106. koadroa. Inportatutako lehengaiak

Urtea	Koke bihur daitekeen harrikatza		Burdin-mea eta pelleta		Txatarra	
	Kontsumoa (m Tm)	Prezioa (euro/Tm)	Kontsumoa (m Tm)	Prezioa (euro/Tm)	Kontsumoa (m Tm)	Prezioa (euro/Tm)
2016	1.768	107,5	6.010	52,0	4.004	263,5
2017	1.767	207,3	6.572	76,3	4.242	321,0
2018	1.621	191,7	6.556	74,5	4.040	345,1
2019	780	188,2	5.557	91,6	4.024	304,4
2020	360	118,8	3.564	101,9	3.385	298,0
2021	1.421	177,9	5.650	155,3	4.122	444,3
2022	1.728	372,3	4.759	134,7	3.052	495,0
2023	2.014	274,9	5.013	105,3	3.203	423,3
2024	1.587	230,9	4.811	102,2	3.226	394,7
2025	1.550	175,5	5.689	86,0	3.474	335,0
Hazkundera % 25-24	-2,3	-24,0	18,2	-15,9	7,7	-15,1

Iturria: Unesid.

Aipatu den moduan, 2025eko ekitaldia konplikatua izan zen Espainiako sektore siderurgikorako, gatazka geopolitikoek, tirabira komertzialek, hirugarren herrialdeetako inportazioen presioak eta kostu energetiko handiek beren horretan jarraitu baitzuten. Hala ere, sektoreak trantsizioan aurrera egiten jarraitu zuen, siderurgia jasangarriagoa, lehiakorragoa eta berritzaileagoa izateko bidean. Hartara, Europako industria-autonomiarako daukan paper estrategikoa indartu zuen.

Testuinguru horretan, Espainiako sektore siderurgikoak zuzeneko 21.720 enplegurekin itxi zuen 2025a (2024aren aldean, -% 1,2). Azpisektore jakin batzuetako eskari ahulak, kostu energetiko handiek, inportazioen presioak eta muga-zergei lotutako neurriek eragin nabaria izan zuten lan-egoeran, eta alderdi horiek inpaktua eragin zuten enplegu-mailan eta lan-harremanetan. Arlo horretan, erronka nagusietako bat absentismoa izan zen berriro ere, lanaren ondorio ez diren gaixotasun arruntengatiko bajek hiru milioi orduko galera gainditu baitzuten lehenbizikoz (lan egin gabeko ordu guztien % 60 baino gehiago). Gainera, baimen ordainduak % 18 areagotu ziren 2024tik 2025era artean, eta konplexutasuna gehitu zioten enpresetako lan-antolaketari.

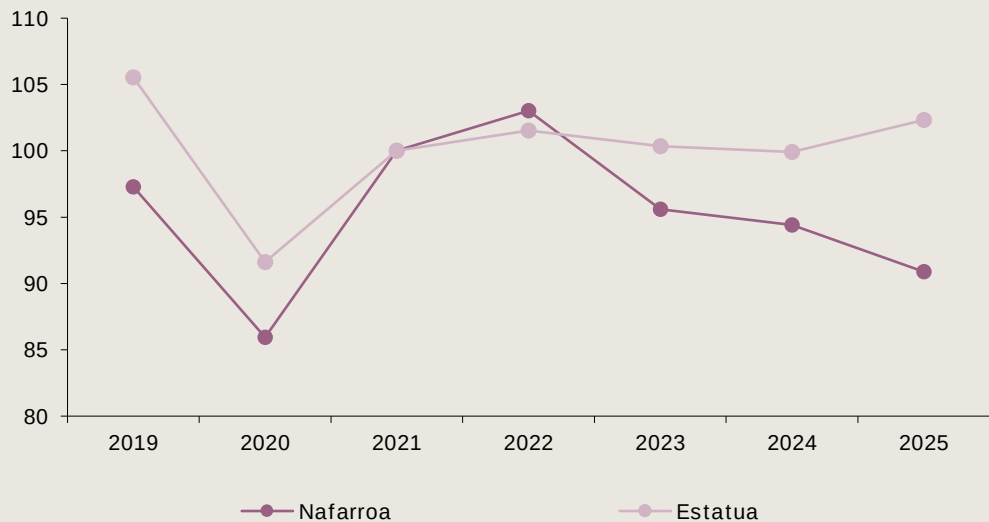
Emakumeen enpleguari dagokionez, aurrerapausoak lortu ziren 2025ean, emakumeek sektorean daukaten presentzia dela eta. Zehazki, emakumeen enplegu-tasa % 11,9ra iritsi zen, aurreko urteko datua halako bi, eta emakumeen kopuruaren igoera nabarmena egiaztatu da hainbat profil profesionaletan, langile teknikoen % 39 eta zuzendaritzako karguen % 30 izateraino.

Energiaren esparruan, UNESIDek egiturazko neurriak eskatzen jarraitu zuen 2025ean, beste eskualde industrial batzuen aldean kostu elektrikoen arrakala murrizteko eta prezio lehiakorrak eta auresangarriak bermatzeko industria elektointentsiboan. Horren harira,

elkarte horrek defendatu zuen Europako gidallerroetan ahalbidetzen diren konpentsaziorik handienetara lortzeko beharra, zeharkako kostuetan, eta beste herrialde lehiakide batzuenekin konparatzeko moduko aurrekontu-zuzkidurak baliatuta. Halaber, 2025eko apirilaren 28ko itzalaldiak kezka areagotu zuen horniduraren segurtasunaren inguruan eta, orobat, doikuntza-zerbitzuek eta murrizketa teknikoek faktura elektrikoan daukaten gero eta pisu handiagoaren inguruan.

Ingurumenari dagokionez, Karbonoaren Muga Doitzeko Mekanismoaren (CBAM) aurrerapena nagusitu zen 2025ean. Modu praktikoan aplikatu denean agerian geratu da zer erronka dauden EBtik kanpoko hornitzaileek egiaztatutako datuen eskuragarritasunari lotuta, bai eta lehiaren gaineko distortsioak geratzeko arriskuari lotuta ere. Testuinguru horretan, UNESIDek defendatu du ezen, altzairuaren ekoizpena ez ezik, ondorengo produktu eraldatuen eraldaketa-jarduerak ere babestu ditzala CBAMk. Era berean, sektoreak lanean jarraitu zuen industria-isuriei buruzko zuzentarau berria gurera ekartzeko, eta altzairua ekoizteko eskura dauden teknika onenei buruzko dokumentua (Iron and Steel BREF) berrikusteko prestaketak egiten, EUROFERekin koordinatuta eta Trantsizio Ekologikorako Ministerioarekin solasean.

23. grafikoa. Metalurgiaren eta produktu metalikoen industria-ekoizpenaren indizea

*Oharra: Estatu osoko datuak metalezko produktuen IPlari bakarrik dagozkio.
Iturria: Nastat eta Industria Produizioaren Indizea (EIN). Geuk egina.*

Azkenik, Estatuko eta Nafarroako Industria Produizioaren Indizeari erreparatuta eta, siderurgia-sektoreari zeharka hurbiltzeko, metalurgia eta produktu metalikoen sektorea erreferentzia gisa hartuta, Nastatek Nafarroari buruz argitaratutako informazioan agerian geratu zen jarduerak behera egin zuela berriz (90,9) eta dinamismoa galdu duela ondoko ondoko hiru ekitalditan. Aitzitik, Estatuan jarduerak gora egin zuen berriz 2025ean (102,3, 2024ko 99,9aren aldean).

4. NEKAZARITZAKO ELIKAGAIEN INDUSTRIA

4.1 NAZIOARTEKO EGOERA

FoodDrinkEuropek argitaratutako informazioaren arabera (Eurostaten datuetan oinarrituta egina), 2025ean, Europako nekazaritzako elikagaien sektoreko ekoizpenak hiruhileko arteko hazkunde-tasa negatiboak izan zituen berriro, ekitaldi horretako bigarren hiruhilekotik aurrera.

107. koadroa. Europar Batasuneko nekazaritzako elikagaien industriako ekoizpenaren bilakaera

Urtea	Aldia	% Δ Hiruhilekoa
2023	I. hiruhilekoa	-0,4
	II. hiruhilekoa	-0,4
	III. hiruhilekoa	-0,2
	IV. hiruhilekoa	-0,2
2024	I. hiruhilekoa	1,7
	II. hiruhilekoa	0,2
	III. hiruhilekoa	-0,2
	IV. hiruhilekoa	0,4
2025	I. hiruhilekoa	0,8
	II. hiruhilekoa	-0,2
	III. hiruhilekoa	-0,1
	IV. hiruhilekoa	-0,1

Iturria: FoodDrinkEurope, Eurostaten datuetan oinarrituta.

Europar Batasunean, elikagaien industria manufaktura-industriaren jarduera nagusia da. Hala, FoodDrinkEuropearen azken argitalpenaren arabera (2023ko egiturazko datuekin), sektore horrek 1.523.000 milioi euroko negozio-zifra eta 296.000 milioi euroko balio erantsia sortzen ditu; zenbateko horiek EB-27ko manufaktura-industriaren % 15,5 eta % 12 dira, hurrenez hurren.

Sektoreak 309.000 enpresa ditu eta 4,8 milioi pertsonari ematen die enplegua; enpresa txiki eta ertainek pisu oso esanguratsua dute, sektoreko fakturazioaren % 38,7 eta enpleguaren % 56,7 sortzen baitute. Izan ere, enpresa-sareari dagokionez, ETEak elikagaien industriako enpresa guztien % 99,2 dira. Era berean, ETEen artean, enpresa txikien nagusitasuna oso nabarmena da: enpresen % 79,9k 10 langile baino gutxiago dituzte eta, guztira, 50 langile baino gutxiagoko enpresak enpresa guztien % 95,7 dira.

Herrialdeka, Espainiako elikagaien industriak laugarren postua du negozio-zifraren balioari dagokionez (gutxi gorabehera 178.900 milioi euro 2023an), hauen atzetik: Alemania (277.600 milioi), Frantzia (265.500 milioi) eta Italia (191.100 milioi).

4.2 SEKTOREA ESPAINIAN

Espainiako manufaktura-industrian garrantzi nabarmena du nekazaritzako elikagaien sektoreak. Garapen ekonomikoaren motorra da, eta enplegua eta aberastasuna sortzen ditu.

2025ean, sektoreak hazkunde erlatiboko egoera bati egin zion aurre, aurreko ekitaldietan baino ezegonkorragoa izan bazen ere; testuinguru horretan, sektorearen eraldaketa teknologikoa gero eta lotuago dago ekoizpen-, logistika- eta energia-eraginkortasunaren hobekuntzarekin, eta esparru horietan bereziki nabarmentzen dira nekazaritzako elikagaien operadore handien proiektu traktoreak.

Berrikuntzaren ikuspegitik, sektorearen ikuspegia produktuen dibertsifikaziora, komenigarritasunera, nutrizio funtzionalera eta sortzen ari diren kategorietara bideratzen ari da. Ildo horretan, Alimarketek nabarmentzen du prestatutako platerrek eta saltsek % 4tik gorako hazkundea izaten jarraitzen dutela, eta prestatutako elikagaiak gaur egun Espainiako familien elikadura-gastuaren seigarren partida direla.

Foodtech-aren esparruan, ekosistemak inbertsio-doikuntzako etapa batean jarraitzen du, aurreko ekitaldietan lortutako maximoaren ondoren, eta oraindik ere zailtasunak daude iraupen luzeko garapen teknologikoekin bat datozen industria-apustu estrategikoak gauzatzeko. Nolanahi ere, adimen artifizialak elikadura-teknologia bizkortzeko tresna gisa gero eta eginkizun handiagoa duela nabarmendu behar da.

Estatistikako Institutu Nazionalak (EIN) egindako Industria Produkzioaren Indizeari (IPI) erreparatuta, 2025ean Espainiako elikagaien industriak ia-ia eutsi egin zion aurreko ekitaldian lortutako dinamismoari, sektoreko produkzio-indizea % 1,7 hazi baitzen (% 1,8 aurreko ekitaldian); bilakaera hori industria osoarena baino apalagoa izan zen, industria osoak produkzioaren hazkunde-erritmoa bizkortu baitzuen (2025ean % 1,3 eta 2024an % 0,5).

108. koadroa. Industria Produkzioaren Indizearen (IPI) bilakaera

(% Δ)

Urtea	Elikagaiak*	Industria, guztira*
2020	-4,8	-9,3
2021	4,3	7,3
2022	-1,0	2,5
2023	-2,8	-1,6
2024	1,8	0,5
2025	1,7	1,3

(*): Egutegiaren arabera zuzendutako datuak.

Iturria: Estatistika Institutu Nazionala

Estatuan, elikagaien industria —elikagaigintza eta edarigintza barne hartzen dituen— industria-sektoreko manufaktura-adar nagusia da; 2024an 184.377,3 milioi euroko negozio-zifra izan zuen, urtebete lehenago lortutakoa baino % 3,1 handiagoa, eta manufaktura-industriaren % 26, landunen % 23,1 eta faktore-kostuko balio erantsiaren % 21,3 hartzen ditu. Balio Erantsi Gordinari (BEG) dagokionez, elikagaien eta edarien industriak, tabakoaren industriarekin batera, Estatuko BPG osoaren % 2,5 hartzen du¹.

ElNen Enpresen Direktorio Zentralaren (DIRCE) arabera, Espainiako elikagaien industriak 27.312 enpresa zituen 2025ean; enpresa horiek manufaktura-industriaren % 20,4, industria osoaren % 20,1 eta enpresa guztien % 0,8 hartzen zituzten. Enpresa horien % 95,9k 50 langile baino gutxiago zituzten (26.200) eta % 76,7k 10 langile baino gutxiago (20.942).

ElNen Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (BAI) arabera, 2025eko laugarren hiruhilekoko datuak kontuan hartuta, elikagaien enpresek 582.900 pertsonari ematen diete enplegua; kopuru hori manufaktura-industriako landunen % 20,4 eta landun guztien % 2,6 da. Sektoran, emakumezkoen enplegu-tasa % 42koa da, gainerako manufaktura-industrietan (% 28,6) baino altuagoa.

Etorkizunari begira, ziurgabetasun handi samarra dator merkataritza-agertokian. Hala, Estatu Batuek 2025eko abuztutik Europar Batasuneko esportazio gehienei % 15eko muga-zerga orokorra aplikatzeak nekazaritzako elikagai jakin batzuen kanpo-lehiakortasunari eragin diezaioke; aldi berean, Txinak Europako txerri-produktuen inportazioei ezarritako dumpingaren aurkako neurriek (Espainiako enpresei ere eragiten diete, EBko beste herrialde batzuei aplikatutakoak baino karga txikiagoekin bada ere) oztopo izan daitezke. Aitzitik, Europar Batasunaren eta Mercosurren arteko merkataritza-akordioa behin-behinean indarrean sartzekak Brasilgo, Argentinako, Uruguaiako eta Paraguaiko merkatuetara sartzeko aukera berriak irekitzen ditu.

2025ean egindako enpresa-eragiketei dagokienez, ekitaldi horretan kontzentrazioak, enpresa-dimentsio handiagoa bilatzeak eta balio erantsi handiagoko kategorietan sartzekak joera nagusi izaten jarraitu zuten; joera hori haragiaren eta arrautzen sektoreetan ez ezik, izoztutako oreetan, esnekietan, prestatutako plateretan, arrandegi modernoan eta komenientzia-produktuetan ere antzeman zen.

Haragiaren sektorean, Benito Jiménez enpresa-taldeak (Congelados de Navarraren jabea) haragi-produktu elaboratuetarako plataforma berri bat eraikitzeke egindako apustua nabarmentzen da. Hala, 2025eko abuztuan, taldeak Embutidos La Hoguera eta Embutidos Solà erosteko asmoa iragarri zuen, urtebete lehenago Cárnicas Galarrekin hasitako sarrera indartuz.

¹ 2023ari dagokion kalkulua.

Arrautzen eta erruteko hegazti-hazkuntzaren sektorean, Agotzaina Granja Bailónen kapitalean sartu zen (herrialdeko arrautza-esportatzaile nagusia), 300 milioi euro inguruko balioa duen hegazti-hazkuntza aurreratuko proiektu bat sortzen laguntzeko. Era berean, Hevo Groupek hedatzen jarraitu zuen Brasilgo Global Eggs holdingean integratu ondoren, Granja Legaria eta, ondoren, Producciones Avícolas El Granjero erosita; eragiketa horien bidez, Espainiako arrautzen merkatuaren lidergoa lortu nahi du. Aldi berean, Huevos Guillének erosketa berriak eta 2028ra arte 200 milioi eurotik gorako inbertsioak jarri zituen abian, kaiolarik gabeko ekoizpenean aurrera egiteko eta industria-gaitasuna indartzeko.

Ore izoztuen, okintzaren eta opilgintzaren esparruan, 2025eko mugimendurik garrantzitsuen Monbakeren perimettoa handitzea izan zen, CVC Capital Partnersen jabetzapean. 2024an taldea erosi ondoren, CVCK bere posizioa indartu zuen Industriales Panaderos Agrupados (Sanbrandánen jabea) erosita. Aldi berean, PHI Industrial funtsak Panalia ore izoztuen fabrikatzailea erosi zuen, eta horrek aipatutako kategoriak inbertsio-kapitalarentzat duen erakargarritasuna indartu zuen.

Esnekien, postreen eta landare-oinarriko produktuen esparruan, Androsek Espainian izandako hazkunde ez-organiko handia nabarmentzen da. Frantziako taldeak Delafruit erosi zuen; eragiketa horri esker, indarrez sartu zen haurrentzako elikagaien, pureen, smoothie-en, zukuen eta fruta-oinarriko konpoten segmentuetan, eta, ondoren, bere posizioa indartu zuen Pastoret eta Cool Vega erosita.

Azkenik, arrandegi moderno hoztuaren esparruan, Angulas Aguinagak hazkunde-estrategia indartu zuen Aperitivos Iñaki erosita, ozpinetako antxoetan espezializatutako eta liderra den Madrilgo enpresa.

4.3 SEKTOREA NAFARROAN

Nafarroako ekonomiaren baitako sektorerik esanguratsuenetakoa bat da nekazaritzako elikagaien industria. Hala, EInen Industria Sektoreko Enpresen Egiturazko Estatistikaren arabera, 2024an, elikagaien industriak sortzen du industria osoaren enpleguaren % 22,5 (Nafarroako industrian eragin handiena duten azpisektoreen artean lehena da, Ibilgailu motordunen, atoién eta erdi-atoién fabrikazioaren aurretik), eta industriako fakturazioaren % 22,8 (kasu honetan bigarrena da, % 24,3 duen ibilgailu motordunen azpisektorearen atzetik).

109. koadroa. Nafarroako nekazaritzako elikagaien industria, 2025

Tamaina	Enpresa kopurua (soldatapeko langileak dituztenak)	%, guztizkoarekiko
1-5 langile	212	48,8
6-49 langile	172	39,6
50-99 langile	17	3,9
> 100 langile	33	7,6
Guztira	434	100,0

Iturria: Enpresen Direktorio Zentrala, Estatistikako Institutu Nazionala.

ElNen Enpresen Direktorio Zentralaren (DIRCE) arabera, 2025ean 434 enpresa zeuden jardunean Nafarroako nekazaritzako elikagaien industrian, aurreko ekitaldiko kopuruaren ia berdina (432 enpresa 2024an).

Enpresen tamainaren arabera, ETEen nagusitasuna da enpresa-sarearen ezaugarri nagusia. Hala, enpresen % 48,8k 6 langile baino gutxiago zituzten, % 39,6k 6 eta 49 langile artean eta, azkenik, gainerako % 11,5ak 50 enplegatu baino gehiago.

Sektorean jardueraren bat duten enpresa nagusiei dagokienez (sozietate anonimoak, sozietate mugatuak eta kooperatibak), hurrengo taulan 250 langiletik gorako plantilla dutenak jaso dira (14 enpresa guztira), eta, gainera, kokatuta dauden udalerria, enplegu-estratua eta egiten duten jarduera adierazten dira (EJZ nagusiaren arabera).

Aurkeztutako enpresetatik, hamarrek 500 langile baino gehiago dituzte, eta gainerako laurak 251 eta 500 langile artean.

110. koadroa. Nekazaritzako elikagaien jardueraren bat izan zuten Nafarroako enpresa nagusiak, 2025

Enpresa	Udalerria	Enplegu- estratua	Jarduera (JEZ nagusia)
VISCOFAN ESPAÑA, SLU	Taxoare	500 baino gehiago	Energia termoelektriko konbentzionalaren ekoizpena - Haragiaren eta elikagaien industriarako bilgarri artifizialak (hesteak) fabrikatzea eta merkaturatzea
ELABORADOS NATURALES DE LA RIBERA DEL EBRO SL	Funes	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
FLORETTE HORTICOLA NAVARRA SL	Milagro	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
GELAGRI IBERICA SL	Milagro	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
ULTRACONGELADOS VIRTO SAU	Azagra	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
INDUSTRIAS ALIMENTARIAS DE NAVARRA SAU	Alesbes	500 baino gehiago	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
CONGELADOS DE NAVARRA SAU	Arguedas	500 baino gehiago	Kontserba begetalak
U V E SA	Tutera	500 baino gehiago	Edozein motatako pentsu konposatuen elaborazioa
GENERAL MILLS SAN ADRIAN SL	San Adrián	500 baino gehiago	Beste elikagai-produktu batzuen elaborazioa
APERITIVOS Y EXTRUSIONADOS SA	Ribaforada	500 baino gehiago	Beste elikagai-produktu batzuen elaborazioa
IBERFRUTA-MUERZA SAU	Azagra	251-500	Zuku eta kontserba begetalen fabrikazioa
AGOTZAINA S.L.	Arbizu	251-500	Beste elikagai-produktu batzuen elaborazioa
A N S.COOP.	Aranguren	251-500	Handizkako merkataritza: zerealak, haziak, landareak, ongailuak, ongarritzeko substantziak, pestizidak, bizirik dauden animaliak, tabako landugabea, abereentzako elikagaiak eta itsasoko lehengaiak
AN AVICOLA MELIDA SLU	Melida	251-500	Handizkako merkataritza: haragia, haragizko produktu eta deribatu landuak, arrautzak, hegaztiak eta ehizakiak

Iturria: Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera. Camerdata datu-basea.

Sektorearen egituraren ezaugarri nagusiak aztertuta, industria honetako jardueraren aldagai nagusien bilakaera aztertuko dugu jarraian.

111. koadroa. Nafarroako nekazaritzako elikagaien industriako enpresen kopuruaren eta enpleguaren bilakaera

Urtea	Enpresak (soldatapeko langileak dituztenak)	% Δ	Enplegua	% Δ	Batez besteko enplegua
2015	552	-1,4	12.457	3,8	22,6
2016	545	-1,3	12.989	4,3	23,8
2017	546	0,2	13.524	4,1	24,8
2018	539	-1,3	13.614	0,7	25,3
2019	546	1,3	15.016	10,3	27,5
2020	454	-16,8	--	--	--
2021	460	1,3	--	--	--
2022	455	-1,1	--	--	--
2023	457	0,4	--	--	--
2024	432	-5,5	--	--	--
2025	434	0,5	--	--	--

Iturria: Enpresen Direktorio Zentrala, Estatistikako Institutu Nazionala.

Nafarroako nekazaritzako elikagaien industriaren Industria Produkzioaren Indizea (IPI) (jardueraren bilakaeraren adierazle gisa erabilia) kontuan hartuta, 2025ean moteltze nabarmena izan zen: hazkundera % 2,4koa izan zen, aurreko ekitaldian lortutako % 7,5aren aldean. Hala ere, Nafarroako industria osoaren indizeak baino bilakaera hobea izan zuen, azken horrek % 2,1 egin baitzuen behera.

112. koadroa. Industria Produkzioaren Indizearen (IPI) bilakaera

Urtea	Nekazaritzako elikagaiak	Industria, guztira* (% Δ)
2021	3,6	10,2
2022	1,4	4,1
2023	-2,1	-5,2
2024	7,5	1,4
2025	2,4	-2,1

(*): Urtaroko efektuaren eta egutegiaren arabera zuzendutako datuak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua.

Bestalde, sektoreko kanpo-merkataritzaren azterketak erakusten du 2025ean esportazioak % 7,8 handitu zirela, 822,6 milioi eurora arte, eta inportazioak % 27,8, 265,6 milioi eurora arte.

Hala, sektoreko merkataritza-balantzaren superabita 557 milioi eurokoa izan zen 2025ean (555,1 milioi euro 2024an), eta estaldura-tasa % 309,7koa izan zen (aurreko ekitaldian % 367,1ekoa).

113. koadroa. Nekazaritzako elikagaien kanpo-merkataritzaren bilakaera Nafarroan

(M euro)

Urtea	Esportazioak	% Δ	Inportazioak	% Δ	Merkataritza-balantza	Estaldura-tasa %
2015	538,8	5,1	217,8	7,0	321,0	247,4
2016	553,6	2,7	237,3	9,0	316,3	233,3
2017	567,4	2,5	238,2	0,4	329,2	238,2
2018	574,6	1,3	238,7	0,2	335,9	240,7
2019	629,2	9,5	229,9	-3,7	399,3	273,7
2020	641,5	2,0	227,6	-1,0	413,9	281,9
2021	609,3	-5,0	224,8	-1,2	384,5	271,0
2022	656,2	7,7	251,2	11,7	405,0	261,2
2023	735,6	12,1	250,6	-0,2	485,0	293,5
2024	762,9	3,7	207,8	-17,1	555,1	367,1
2025	822,6	7,8	265,6	27,8	557,0	309,7

Iturria: Aduanen Zuzendaritza Nagusia.

Sektoreak Nafarroan duen jarduera aztertzen amaitzeko, sektoreko 24 enpresak osatutako laginaren jardueraren emaitzak agertzen dira jarraian, Espainiako Bankuaren Balantzeen Zentralak emandako datuen arabera.

Enpresen guztizkoak 2.388.763 mila euro fakturatu zituen 2024an, aurreko ekitaldian baino % 13 gehiago (2.113.881 mila euro 2023an).

114. koadroa. Nafarroako nekazaritzako elikagaien industriako 24 enpresatako lagin baten emaitzen kontu agregatua

Kontzeptua	2023		2024		% Δ 24/23
	(m euro)	%	(m euro)	%	
Ustiapeneko diru-sarrerak	2.113.881,00	100,0	2.388.763,00	100,0	13,0
Bitarteko kontsumoak	1.720.324,00	81,4	1.912.612,00	80,1	11,2
Balio erantsi gordina	393.557,00	18,6	476.151,00	19,9	21,0
Langile-gastuak	164.682,00	7,8	187.410,00	7,8	13,8
Ustiapenaren emaitza ekonomiko gordina	228.875,00	10,8	288.741,00	12,1	26,2
Amortizazioak eta hornidurak	103.507,00	4,9	99.924,00	4,2	-3,5
Ustiapenaren emaitza ekonomiko garbia	125.368	5,9	188.817	7,9	50,6
Finantza-karga	-29.544,00	-1,4	-33.703,00	-1,4	14,1
Ohiko jardueren emaitza	154.912	7,3	222.520	9,3	43,6
Ezohiko jardueren emaitza	1.612	0,1	-648	0,0	-140,2
Zergen aurreko emaitza	156.524	7,4	221.872	9,3	41,7
Zergak	15.230,00	0,7	29.389,00	1,2	93,0
Ekitaldiko emaitza garbia	141.294	6,7	192.483	8,1	36,2
Cash-flow	244.801	11,6	292.407	12,2	19,4

Iturria: Espainiako Bankuaren Balantzeen Zentrala

Kostuen egituraren bilakaeraren azterketaren arabera (kostu-partiden partaidetza, fakturazioarekiko), bitarteko kontsumoen jaitsiera txiki bat ikus daiteke; 2024an

ustiapeneko sarreretan % 80,1eko partaidetza izan zuten (2023an % 81,4koa), termino nominaletan % 11,2 hazi arren. Balio erantsi gordina, bestalde, hazkunde nominala izan zuen (+% 21), eta pisu erlatiboan ere hazkundea izan zuen, 2024an sarreraren % 19,9 izanik (2023an % 18,6).

Langile-gastuei dagokienez, ustiapeneko diru-sarreretan zuten pisua egonkor mantendu zen 2024an, % 7,8an (2023ko ehuneko bera), baina, termino nominaletan, % 13,8ko hazkundea izan zuten.

Nabarmentzekoa da, halaber, finantza-kargaren bilakaera: termino nominaletan % 14,1 handitu zen, baina fakturazioan zuen partaidetza -% 1,4an mantendu zen, 2023an erregistratutako ehunekoaren ildotik.

Ustiapeneko emaitza ekonomiko gordinaren (+% 26,2) eta, bereziki, ustiapeneko emaitza ekonomiko garbiaren (+% 50,6) hobekuntza ohiko emaitzetara ere hedatu zen; termino nominaletan % 43,6 handitu ziren, eta diru-sarreretan zuten pisua % 9,3ra igo zen 2024an, 2023ko % 7,3aren aldean. Aparteko emaitzen narriadura gorabehera, ekitaldiko emaitza garbia 192.483 mila eurora igo zen; hau da, ustiapeneko diru-sarreraren % 8,1era, aurreko ekitaldiko % 6,7aren aldean. Ildo beretik, cash-flow-a diru-sarreraren % 12,2koa izan zen, 2023ko % 11,6aren aldean, eta termino nominaletan % 19,4 handitu zen.

115. koadroa. Nafarroako nekazaritzako elikagaien industriako 24 enpresatako laginaren errentagarritasuna

RATIOAK	2022	2023	2024
AKTIBO GARBIAREN ERRENTAGARRITASUNA (zergen aurretik)	7,1	13,4	15,7
Jasotako finantzaketa-interesak / Kostua duten besteren baliabideak	2,8	5,4	5,6
BALIABIDE PROPIOEN ERRENTAGARRITASUNA (zergen aurretik)	12,3	20,4	24,5
Zorpetze-ratioa	53,7	46,3	46,4
Apalankamendu finantzarioa*	4,2	8,0	10,1

(*): Errentagarritasun ekonomikoa - besteren finantzaketaren kostua.

Iturria: Espainiako Bankuaren Balantzeen Zentrala

Azkenik, hazkundea izan zuten aztertutako lagineko enpresen errentagarritasun ekonomikoak eta errentagarritasun finantzarioak (zergen aurretik) ere.

Zehatzago esanda, errentagarritasun ekonomikoa % 15,7koa izan zen 2024an (2023an % 13,4koa). Errentagarritasun finantzarioa % 24,5ekoa izan zen (aurreko ekitaldian % 20,4koa), zorpetze-kostua handitu egin zen (2024an % 5,6 eta 2023an % 5,4), eta zorpetze-ratioa ia berdin mantendu zen (2024an % 46,4 eta 2023an % 46,3). Horren ondorioz, palanka-efektu finantzarioa % 10,1era igo zen, 2023ko % 8,0aren aldean.

5. AUTOMOBILGINTZA

Automobilgintzaren sektoreak bere krisi partikularrean murgilduta jarraitzen du, eta erronka berriak gehitu zaizkie lehendik ezagunak ziren beste batzuei. Beste industria batzuetan bezala, nazioarteko testuinguru ekonomiko eta geopolitikoak haren jarduera zailtzen badu ere (gatazka belikoak, neurri protekzionistak...), horri hornidura-kateetako ziurgabetasun handia, automobilgintza birdefinitzen ari diren hainbat teknologiaren txertaketa eta, jakina, Europan, sektorea deskarbonizatzeko egutegia ezartzen duen ibilbide-orria gehitu behar zaizkio.

Testuinguru horretan, 2025eko ekitaldiak automobilgintzaren munduko jardueraren susperraldi partziala erakutsi zuen, eremu geografikoaren arabera oso bestelako errealitateak izan baitziren. Hala, nazioarteko ekoizpena 96.383.650 ibilgailura iritsi zen 2025ean, 2024an baino % 3,9 gehiago eta pandemia aurreko balioak baino % 5,0 gehiago; hobekuntza, argi eta garbi, Asian kontzentratu zen. Zehazki, Asia-Ozeania izan zen eskualde-mailan urte arteko hazkundera izan zuen bakarra; Europak eta Amerikak, berriz, beheranzko aldakuntza txikiak izan zituzten, eta pandemiaren aurreko mailen azpitik jarraitu zuten.

Horren guztiaren ondorioz, ekoizpen-mapa nabarmen lerratu zen Asia-Ozeaniantz; eskualde horretan 10 ibilgailutik 6 ekoitzi ziren (% 61,4), ekoizpena % 7,6 handitu ondoren. Europak, aldiz, ekoizpena 2024ko mailan mantendu zuen ia (–% 0,8; –% 19,1 2019arekin alderatuta), eta munduko ekoizpen-jardueraren % 17,8 hartu zuen. Amerikak, % 19,4ko partaidetzarekin, jarduera murriztu zuen 2025ean (–% 2,1), eta Afrikak ia bere horretan mantendu zuen (–% 0,3), nahiz eta munduko ekoizpen-mapan askoz presentzia txikiagoa izan (% 1,3).

116. koadroa. Ibilgailuen ekoizpena Herrialde nagusiak

(unitateak)

Herrialde nagusiak	2019	2023	2024	2025	% Δ 25/24	% Δ 25/19
Txina	25.750.650	30.160.966	31.281.592	34.530.738	10,4	34,1
AEB	10.892.884	10.639.140	10.522.394	10.243.844	-2,6	-6,0
Japonia	9.684.507	8.998.538	8.234.645	8.410.232	2,1	-13,2
India	4.524.366	5.852.143	6.016.764	6.490.810	7,9	43,5
Alemania ⁽¹⁾	4.663.749	4.109.371	4.069.222	4.148.836	2,0	-11,0
Hego Korea	3.950.614	4.243.597	4.128.242	4.102.200	-0,6	3,8
Mexiko	4.013.137	4.001.964	4.202.724	4.092.448	-2,6	2,0
Brasil	2.944.988	2.324.838	2.553.869	2.644.054	3,5	-10,2
Espainia ⁽³⁾	2.822.632	2.451.243	2.376.504	2.274.026	-4,3	-19,4
Frantzia ⁽¹⁾	2.172.515	1.505.079	1.357.701	1.463.991	7,8	-32,6
Thailandia	2.013.710	1.834.986	1.468.997	1.455.569	-0,9	-27,7
Txekiar Errepublika	1.433.961	1.404.501	1.458.892	1.452.776	-0,4	1,3
Turkia	1.461.244	1.468.393	1.365.296	1.419.464	4,0	-2,9
Kanada	1.916.585	1.553.758	1.339.288	1.237.075	-7,6	-35,5
Indonesia	1.286.848	1.395.717	1.196.664	1.147.600	-4,1	-10,8
Eslovakia	1.107.902	1.080.000	993.000	1.070.000	7,8	-3,4
Errusia	1.720.487	729.680	979.283	853.897	-12,8	-50,0
Erresuma Batua	1.381.405	1.025.990	905.233	764.715	-15,5	-44,6
Asia-Ozeania	49.333.841	55.019.721	55.002.706	59.210.250	7,6	20,0
Amerika	20.160.401	19.165.115	19.148.624	18.742.843	-2,1	-7,0
Europa	21.234.501	18.097.223	17.338.834	17.201.525	-0,8	-19,1
Afrika ⁽²⁾	1.095.151	1.170.447	1.233.116	1.229.032	-0,3	10,0
Mundua, guztira	91.823.894	93.452.506	92.723.280	96.383.650	3,9	5,0

(1): Turismoak eta ibilgailu komertzial arinak bakarrik.

(2): Afrika, Egipto aintzat hartu gabe.

(3): ANFACen datua.

Iturria: OICA

Herrialdekako jarduera xeheago aztertuta, eta Asia-Ozeaniatik hasita, Txinak nabarmen indartu zuen ekoizpen-mapan zuen lidergoa: 34.530.738 unitatera iritsi zen, munduko ekoizpenaren % 35,8ra, urte artean % 10,4 hazi ondoren (+% 34,1 2019arekin alderatuta). Japonia, berriz, munduko hirugarren ekoizle gisa kokatu zen (8.410.232 unitate), eta 2025a balio positiboekin itxi zuen (+% 2,1), baina ez zen COVID-19aren aurreko balioetara iritsi (-% 13,2). Indiaren portaera ere nabarmendu behar da (6.490.810 unitate): ekoizle handien artean bigarren hazkunderik handiena izan zuen (+% 7,9), eta 2019ko datuekin alderatuta hobekuntza nabarmena erakutsi zuen (+% 43,5). Kontinente horretan, kontrapuntua Hego Koreak jarri zuen, 2024ko ekoizpen-jarduera ia errepikatu baitzuen (-% 0,6).

Europako eremua aztertuta, ekoizpenak behera egin zuela ikusten da, Espainia edo Erresuma Batua bezalako ekoizle handiek dinamismoa galdu zutelako. Zehazki, Espainiak 2.274.026 ibilgailu ekoitzi zituen, eta ekoizpen-maila % 4,3 murriztu zen; Erresuma Batuak, berriz, 764.715 unitaterekin, bi digituko beherakada izan zuen (-% 15,5), eta ekoizpen-bolumena 2019koaren ia erdira jaitsi zen. Alemaniak, berriz, munduko bosgarren ekoizleak

(guztizkoaren % 4,3) eta Europako lehenak, ekitaldia hazkundearekin ixtea lortu zuen (+% 2,0), Frantziak (+% 7,8), Turkiak (+% 4,0) eta Eslovakiak (+% 7,8) bezala; azken horiek, hala ere, askoz pisu erlatibo txikiagoa zuten, % 1-% 1,5 ingurukoa.

Amerikari dagokionez, AEBk munduko bigarren ibilgailu-ekoizlea izaten jarraitu zuten, 10,2 milioi unitateko ekoizpenarekin, baina bere jarduerak uzteko zantzuak erakutsi zituen. Hala, 2025ean ekoizpen-mailak behera egin zuen berriro (-% 2,6), eta horrek 2019ko erreferentziatik gero eta gehiago urrunditu zuen; urte hartan, fabrikazio-jarduera 11 milioi unitatetik gertu zegoen. Mexikok eta Brasilek eskualdearen pisua indartu zuten ekoizpen-mapan, 4,1 eta 2,6 milioi ibilgailurekin, hurrenez hurren, nahiz eta kontrako bilakaera izan zuten. Hala, Mexikoko ekoizpena jaitsi egin zen 2025ean (-% 2,6), baina pandemiaren aurreko balioen gainetik kokatu zen (+% 2,0); Brasilek, berriz, bilakaera hobea izan zuen (+% 3,5), baina ez zen nahikoa izan 2019ko bere datuetara iristeko (-% 10,2). Kanadan, ekoizpen-erritmoa moteldu zen (-% 7,6), eta 1,2 milioi unitateko ekoizpena izan zuen; 2019an, berriz, 2 milioitik gertu zegoen.

Azken batean, ekoizpena argi eta garbi Asiarantz lekualdatzen ari dela ikusten da, askotariko errealitateak batera gertatzen diren testuinguru batean: herrialde batzuek zailtasun handiagoak dituzte beren ekoizpen-kateak lehia- eta araudi-testuinguru berrira egokitzeke; beste batzuek, berriz, etengabeko hazkunde-bidean jarraitzen dute. Horrek guztiak automobilgintzako eragileen mundu-mailako birkokapena dakar.

Matrikulazioen bilakaera aztertuta, datuen lehen hurbilketak ekoizpenaren esparruan adierazitakoa baino portaera hobea erakusten du, nahiz eta eremu geografikoaren arabera portaera heterogeneoak izan.

Hala, 2025ean 99.798.406 ibilgailu matrikulatu ziren, 2024an baino % 4,7 gehiago eta 2019ko datua baino % 8,4 gehiago. Hazkunde horretan Asia-Ozeaniak izan zuen ekarpen nagusia: 10 matrikulaziotik 6 eskualde horri zegozkion (% 64,7), eta urte artean % 7ko hazkundea izan zuen. Amerikak, % 29,2ko partaidetzarekin, salmentetan ere hazkundea izan zuen, baina askoz apalagoa (+% 2,9), eta ez zen nahikoa izan 2019ko merkatu-bolumenera iristeko (-% 2,1). Europak, berriz, matrikulazioetan beheranzko aldakuntza oso txikiarekin itxi zuen 2025a (-% 0,4); Afrikan, aldiz, matrikulazioek gorakada nabarmena izan zuten (+% 22), nahiz eta Europaren ekarpena askoz handiagoa izan (% 21,9 eta % 1,5, hurrenez hurren).

117. koadroa. Ibilgailuen matrikulazioa. Herrialde nagusiak

(unitateak)

Herrialde nagusiak	2019	2023	2024	2025	% Δ 25/24	% Δ 25/19
Txina	25.796.931	30.093.698	31.436.193	34.399.621	9,4	33,3
AEB	17.488.154	16.009.268	16.340.472	16.675.488	2,1	-4,6
India	3.816.858	5.080.361	5.226.784	5.517.594	5,6	44,6
Japonia	5.195.216	4.779.086	4.421.494	4.565.777	3,3	-12,1
Alemania	4.017.059	3.204.298	3.192.031	3.207.713	0,5	-20,1
Brasil	2.787.850	2.308.689	2.634.904	2.689.634	2,1	-3,5
Erresuma Batua	2.736.559	2.307.438	2.368.574	2.400.106	1,3	-12,3
Frantzia	2.755.728	2.208.501	2.155.052	2.042.788	-5,2	-25,9
Kanada	1.976.440	1.762.238	1.906.866	1.934.022	1,4	-2,1
Italia	2.132.630	1.797.977	1.793.038	1.746.314	-2,6	-18,1
Hego Korea	1.795.134	1.749.729	1.632.751	1.681.611	3,0	-6,3
Mexiko	1.360.008	1.416.429	1.555.115	1.564.471	0,6	15,0
Errusia	1.778.841	1.317.438	1.833.852	1.485.671	-19,0	-16,5
Turkia	491.947	1.284.046	1.285.789	1.413.901	10,0	187,4
Espainia	1.501.244	1.127.873	1.219.241	1.369.095	12,3	-8,8
Australia	1.062.867	1.218.450	1.222.785	1.209.805	-1,1	13,8
Europa	20.930.134	17.942.469	18.700.694	18.630.198	-0,4	-11,0
Amerika	25.389.730	23.215.717	24.154.016	24.864.617	2,9	-2,1
Asia-Ozeania	44.545.103	50.641.764	51.406.410	55.018.183	7,0	23,5
Afrika	1.200.291	1.050.105	1.053.611	1.285.408	22,0	7,1
Mundua, guztira	92.065.258	92.850.055	95.314.731	99.798.406	4,7	8,4

(*): ANFACen datua.

Iturria: OICA.

Herrialdeka, Txina, 34,4 milioi matrikulazio ingururekin eta urte arteko % 9,4ko hazkundearekin, sailkapenaren buruan kokatu zen berriro, bigarren merkatu handitik, AEBtik, alde handira; AEBk 16,7 milioi matrikulazio izan zituen, % 2,1eko gorakadarekin. India eta Japonia ere postu nabarmenetan kokatu ziren, 5,5 eta 4,6 milioi unitaterekin, hurrenez hurren; biek goranzko joera izan zuten (+% 5,6 eta +% 3,3, hurrenez hurren), baina Indiak soilik hobetu zituen 2019ko datuak.

Alemania, berriz, bosgarren postuan kokatu zen, 2025ean 3,2 milioi ibilgailu salduta, urte artean % 0,5eko hazkunde txikia izan ondoren. Ondoren Brasil kokatu zen, 2,7 milioi matrikulazioarekin (+% 2,1); Erresuma Batua, 2,4 milioirekin (+% 1,3); eta Frantzia, 2 milioi unitateak zertxobait gaindituta, 2024ko datuekin alderatuta % 5,2ko beherakada izan ondoren. 2 milioi matrikulaziotik behera baina milioitik gora, herrialde ugari kokatu ziren; horien artean Espainia, 2025ean 1.369.095 ibilgailu salduta, 2024an baino % 12,3 gehiago.

5.1 SEKTOREA ESPAINIAN

2025eko ekitaldiak argi-ilunez betetako balantzea utzi zuen Estatuko automobilgintzaren sektorean: ekoizpen-jarduera murriztu zen, eta barne-eskaria, berriz, hazi egin zen. Hala, ibilgailuen ekoizpena uzkuritu egin zen, nagusiki bi arrazoiengatik: batetik, lantegiak modelo elektrifikatu berrien fabrikaziora egokitu behar izan zirelako; bestetik, Estatuko produktuen helmuga diren Europako merkatu nagusiek dinamismo txikia izan zutelako. Horren guztiaren ondorioz, sektorearen ekoizpen-maila 2,2 milioi unitate ingurukoa izan zen, COVID-19aren aurreko balioetatik urrun (2,8 milioi); salmentek, berriz, milioi bat unitateko muga nabarmen gainditu bazuten ere, 2019koak baino askoz txikiagoak izaten jarraitu zuten (1,5 milioi).

Ekoizpenaren portaeratik hasita, 2025ean 2.274.026 ibilgailu fabrikatu ziren Espainian kokatutako lantegietan; horrek urte arteko % 4,3ko beherakada ekarri zuen, eta ekoizpena beherantz doitu zen bigarren urtez jarraian. Joera bera izan zen esportazioetan: 1.950.103 unitate esportatu ziren, eta uzkurdura are handiagoa izan zen (–% 8,2). Eraitza horien jatorrian turismoen eta lur orotako ibilgailuen portaera dago; horiek ekoizpen- eta esportazio-jardueraren zatirik handiena hartzen dute (bi kasuetan % 80 inguru), eta ekoizpenean % 5,7ko eta esportazioetan % 9,9ko beherakadak izan zituzten. Aitzitik, ibilgailu komertzialek hazkundeak izan zituzten bi adierazleetan (+% 3,3 ekoizpenean eta +% 1,2 esportazioetan), baina ez ziren nahikoa izan turismoen doikuntza eta ibilgailu industrialek izandako beherakada handia konpentsatzeko (–% 15,9 ekoizpenean eta –% 21,6 esportazioetan).

118. koadroa. Espainiako automobil-industriaren ekoizpena, matrikulazioa eta kanpoko merkataritza

(unitateak)

Azpisektorea	Produkzioa			Esportazioak			Matrikulazioak*		
	2024	2025	%Δ	2024	2025	%Δ	2024	2025	%Δ
Turismoak eta lur orotakoak	1.918.831	1.810.331	-5,7	1.708.283	1.539.357	-9,9	1.016.963	1.148.650	12,9
Merkataritza-ibilgailuak	408.264	421.658	3,3	373.758	378.182	1,2	165.801	185.056	11,6
Industria-ibilgailuak	49.996	42.037	-15,9	41.543	32.564	-21,6	36.512	35.389	-3,1
Guztira	2.377.091	2.274.026	-4,3	2.123.584	1.950.103	-8,2	1.219.276	1.369.095	12,3

(*): Ibilgailu industrialek matrikulazioen zifrak lur autobusen matrikulazioak ere aintzat hartzen ditu.
Iturria: Anfac.

Matrikulazioen bilakaerak, aldiz, nolabaiteko arnasa eman zion sektoreari. 2025ean, ibilgailuen salmentak % 12,3 handitu ziren, 1.369.095 unitatera iritsi arte, segmentu nagusiaren —turismoen eta lur orotako ibilgailuen— matrikulazioek izandako portaera onari esker; segmentu hori % 12,9 hazi zen eta milioi bat unitateko muga aise gainditu zuen. Ibilgailu komertzialek antzeko bilakaera izan zuten (+% 11,6), eta

185.056 matrikulazio erregistratu zituzten; ibilgailu industrialek, berriz, % 3,1 egin zuten behera, nahiz eta guztizkoan askoz ekarpen txikiagoa izan, segmentu horretan saldutako unitateak 35.000 inguru izan baitziren.

Puntu honetan, matrikulazioen gorakadan ibilgailu elektrifikatuek izan zuten protagonismoa nabarmendu behar da; lehen aldiz, 200.000 unitateko muga gainditu zuten. Gainera, 2025ean bi programa egon ziren indarrean: Estatu-mailako Moves III Plana eta DANA denboraleak kaltetutako ibilgailuentzako ezohiko laguntzak. Horiek ibilgailu-parkea berritzen lagundu zuten eta motor alternatiboaren salmenten hazkundera bultzatu zuten.

Era berean, industria-jarduerara itzulita, energia-iturrien araberako banaketak agerian uzten du Estatuko lantegiak pixkanaka eraldatzen ari direla, ekoizpen-kateetan modelo elektrifikatuaren fabrikazioa txertatuz.

119. koadroa. Turismoaren eta ibilgailuen ekoizpena, energia-iturriaren arabera, 2025*

(unitateak)

Energia-iturriak	Turismoak			Ibilgailuak guztira		
	2025	Kuota (%)	%Δ	2025	Kuota (%)	%Δ
Gasolina	874.895	48,3	-22,3	890.495	39,2	-22,3
Diesela	70.540	3,9	-38,0	492.241	21,6	-6,1
HEV (hibrido ez-entxufagarria)	626.441	34,6	34,3	626.441	27,5	34,3
PGL eta gasa	39.456	2,2	7,0	39.643	1,7	4,3
<i>Elektrikoak</i>	<i>198.999</i>	<i>11,0</i>	<i>13,0</i>	<i>225.206</i>	<i>9,9</i>	<i>11,2</i>
<i>Hibrido entxufagarria-PHEV</i>	<i>117.474</i>	<i>6,5</i>	<i>33,8</i>	<i>117.474</i>	<i>5,2</i>	<i>33,8</i>
<i>Bateria elektrikoa-BEV</i>	<i>81.525</i>	<i>4,5</i>	<i>-7,8</i>	<i>107.732</i>	<i>4,7</i>	<i>-6,1</i>
<i>Alternatiboak, guztira</i>	<i>864.896</i>	<i>47,8</i>	<i>27,3</i>	<i>891.290</i>	<i>39,2</i>	<i>26,1</i>
Guztira	1.810.331	100,0	-5,7	2.274.026	100,0	-4,3

(*): Behin-behineko datuak.

Iturria: Anfac.

Hala, gasolina-motorrak buruan mantendu baziren ere, 890.495 ibilgailurekin eta % 39,2ko kuotarekin, haien ekoizpena % 22,3 murriztu zen 2025ean. Diesel ibilgailuek ere behera egin zuten (-% 6,1), baina Estatuko ekoizpen-mapan pisu erlatibo esanguratsua izaten jarraitu zuten (% 21,6). Aitzitik, hibrido ez entxufagarriak 626.441 unitatera iritsi ziren, hazkunde nabarmena izan ondoren (+% 34,3), eta Estatuko lantegietan presentzia handiagoa lortu zuten (ekoizpen osoaren % 27,5). Ibilgailu elektrifikatuei dagokienez, 225.206 unitate muntatu ziren Espainian 2025ean; ekoizpen osoaren % 9,9 izan ziren, 2024an baino % 11,2 gehiago. Segmentu elektrifikatuaren barruan, hibrido entxufagarrien dinamismoa nabarmendu behar da (+% 33,8); bateria elektrikoko ibilgailuen ekoizpena, aldiz, uzkuritu egin zen (-% 6,1). Hala, ibilgailu alternatiboek —elektrifikatuak, hibrido konbentzionalak, gas naturala eta PGL barne— hazkunde nabarmena izan zuten (+% 26,1), eta haien kuota % 39,2ra igo zen.

Turismoen kategorian oinarritutako azterketa berak ñabardura garrantzitsu bat ematen du: motor alternatiboen aurrerapena handiagoa izan zen, eta ekoizpenaren % 47,8 hartu zuten; ibilgailu guztien kasuan, berriz, % 39,2.

120. koadroa. Turismoen eta ibilgailuen matrikulazioa, energia-iturriaren arabera, 2025*

(unitateak)

Energia-iturriak	Turismoak			Ibilgailuak guztira		
	2025	Kuota (%)	%Δ	2025	Kuota (%)	%Δ
Gasolina	318.210	27,7	-16,0	324.596	23,7	-16,0
Diesela	62.669	5,5	-35,0	256.906	18,7	-8,6
Hibrido ez-entxufagarria-HEV	482.880	42,0	23,1	484.416	35,3	22,7
<i>Elektrikoak</i>	<i>225.617</i>	<i>19,6</i>	<i>94,6</i>	<i>245.630</i>	<i>17,9</i>	<i>96,1</i>
<i>Hibrido entxufagarria-PHEV</i>	<i>123.989</i>	<i>10,8</i>	<i>111,7</i>	<i>130.567</i>	<i>9,5</i>	<i>118,7</i>
<i>Bateria elektrikoa-BEV</i>	<i>101.627</i>	<i>8,8</i>	<i>77,1</i>	<i>115.062</i>	<i>8,4</i>	<i>75,7</i>
<i>Erregai-pila darabilen elektrikoa, FCEV</i>	<i>1</i>	<i>0,0</i>	<i>-85,7</i>	<i>1</i>	<i>0,0</i>	<i>-98,4</i>
<i>Gasa</i>	<i>59.225</i>	<i>5,2</i>	<i>76,7</i>	<i>59.783</i>	<i>4,4</i>	<i>76,4</i>
<i>GNC/GNL</i>	<i>49</i>	<i>0,0</i>	<i>-2,0</i>	<i>797</i>	<i>0,1</i>	<i>-35,6</i>
<i>Alternatiboak, guztira</i>	<i>767.771</i>	<i>66,8</i>	<i>41,7</i>	<i>790.626</i>	<i>57,6</i>	<i>42,4</i>
Guztira	1.148.650	100,0	12,9	1.372.128	100,0	12,2

(*): Behin-behineko datuak.

Iturria: Anfac.

Bestalde, eta aurretik adierazi bezala, matrikulazio-datuek berresten dute 2025ean eskaria nagusiki motorizazio alternatiboen aldekoa izan zela (elektifikatuak, hibridoak eta gasa).

Ibilgailu guztien artean, motor alternatiboek merkatuaren % 57,6 hartu zuten eta % 42,4 hazi ziren; gasolina- eta diesel-motorren salmentek, berriz, behera egin zuten (–% 16 eta –% 8,6, hurrenez hurren), eta kuota galdu zuten (% 23,7 eta % 18,7, hurrenez hurren). Hala ere, elektifikatuaren pisua % 17,9koa izan zen; horrek eskariaren aurrerapen nabarmena berresten du, nahiz eta oraindik gehiago bideratu tipologia hibridoetara % 100 elektrikoak diren modeloetara baino.

Turismoetan oinarrituta, hibrido ez-entxufagarriak (HEV) salmenten buruan kokatu ziren, 482.880 unitaterekin eta % 42,0ko kuotarekin, gehien saldutako bigarren motorizazioaren —gasolinazko modeloen— oso gaineratik (% 27,7). Turismo elektifikatuak, berriz, matrikulazioen % 19,6 hartu zuten, % 94,6 hazi ondoren; emaitza horretan hibrido entxufagarriak (+% 111,7) zein bateria elektrikoko modeloek (+% 77,1) lagundu zuten.

Bi azterketen arteko datu bereizgarri gisa, diesel modeloek nolabaiteko kuotari eutsi zioten salmenta guztietan (ibilgailuen % 18,7); turismoen kasuan, berriz, proportzio hori nabarmen murriztu zen (% 5,5).

121. koadroa. Turismoen matrikulazioa marken arabera

(unitateak)

Marka nagusiak	2023	2024	2025	%Δ 25/24	%Δ 25/19
Toyota	79.883	95.614	96.290	0,7	34,3
Renault	56.176	64.237	83.308	29,7	-3,6
Volkswagen	63.871	66.904	76.545	14,4	-18,9
Seat	58.586	65.300	66.142	1,3	-40,9
Audi	40.663	38.770	41.260	6,4	-19,3
Škoda	31.778	38.255	42.387	10,8	44,2
Cupra	18.947	22.431	26.589	18,5	--
<i>Volkswagen taldea</i>	<i>213.845</i>	<i>231.660</i>	<i>252.923</i>	<i>9,2</i>	<i>-11,8</i>
KIA	66.245	59.915	61.708	3,0	3,7
Hyundai	58.874	64.855	68.568	5,7	9,2
Peugeot	58.488	51.767	57.142	10,4	-41,7
Citroën	42.213	38.475	34.286	-10,9	-48,9
Opel	27.522	25.719	26.549	3,2	-61,6
Fiat	22.332	14.082	9.768	-30,6	-79,3
Jeep	11.078	10.286	10.355	0,7	-44,2
<i>Stellantis Taldea:</i>	<i>161.633</i>	<i>140.329</i>	<i>138.100</i>	<i>-1,6</i>	<i>-53,9</i>
Dacia	48.844	54.777	65.788	20,1	18,1
Mercedes	42.972	47.120	50.721	7,6	-5,6
BMW	34.970	45.249	45.867	1,4	-2,2
MG	29.048	30.770	45.163	46,8	--
Nissan	24.926	31.519	34.711	10,1	-32,7
Ford	30.683	25.596	29.065	13,6	-49,2
Volvo	14.516	18.178	15.173	-16,5	-8,6
Mazda	16.217	17.526	19.003	8,4	-17,9
Tesla	13.242	16.680	16.005	-4,0	680,7
Marka nagusiak, guztira	892.074	944.025	1.022.393	8,3	-12,9
Gainerako markak	57.288	72.938	126.257	73,1	49,7
Matrikulazioak, guztira	949.359	1.016.963	1.148.650	12,9	-8,7

(*) Taldeko marka nagusiak soilik daude sartuta.
Iturria: Anfac.

Marka bakoitzak Estatuko turismoen merkatuan zuen presentziari erreparatuta, bigarren urtez jarraian, Toyota sailkapenaren buruan mantendu zen, 96.290 unitate salduta, 2024ko datuekin alderatuta aldakuntza ia hutsala izan arren (+% 0,7). Renault, berriz, bigarren postuan, urte arteko gorakada nabarmenagatik nabarmendu zen (+% 29,7), 83.308 unitatera iritsiz; horri esker, hiru postu egin zituen gora 2024arekin alderatuta. Hirugarren tokian Volkswagen kokatu zen, 76.545 matrikulazioarekin (+% 14,4); ondoren Hyundai, laugarren tokian, 68.568ekin (+% 5,7), eta Seat, bosgarren postuan, 66.142 unitate salduz (+% 1,3).

Lehen 10 marken sailkapena Daciak —% 20,1eko gorakada handiarekin eta 65.788 turismo salduta—, Kiak —% 3ko hazkunde txikiarekin eta 61.708 matrikulazioarekin— eta Peugeotek —bi digituko hazkundearekin (+% 10,4) eta 57.142 unitateren salmentekin— osatzen dute. Ondoren Mercedes kokatu zen; haren salmentek gora egin zuten (+% 7,6 eta 50.721 unitate), BMWren salmentek bezala, nahiz

eta azken horren hazkundera apalagoa izan (+% 1,4) eta bolumena zertxobait txikiagoa (45.867 matrikulazio). Horien atzetik, dinamismo handiagatik nabarmenduta, MG kokatu zen (+% 46,8); 45.163 matrikulazioarekin, hamaikagarren postua lortu zuen, ekitaldi bakarrean 8 postu igo ondoren (19. postua 2024an).

Automobilgintza-talde handien arabera, 2025ean Volkswagenek bere posizioa indartu zuen, 252.923 matrikulazio pilatuta (+% 9,2), eta haren marka nagusiek neurri handiagoan edo txikiagoan lagundu zuten emaitza horretan; Stellantisek, berriz, salmentak zertxobait murriztu zituen (-% 1,6), Citroënen eta Fiaten beherakadek baldintzatuta.

Hala ere, Txinako lehiakide berrien sarrerak Estatuko merkatua birkonfiguratu zuen; izan ere, 2025ean Txinako hogeit hamar¹ inguru zeuden merkaturak, eta haien matrikulazio bateratuak bikoiztu egin ziren 2024arekin alderatuta, merkatuaren % 10 inguru eskuratuz.

122. koadroa. Ibilgailuen esportazio nazionalen jomugako herrialde nagusiak

Herrialdea	2023	2024	2025	(unitateak)	
				%Δ 25/24	%Δ 25/19
Alemania	369.981	363.410	340.179	-6,4	-31,5
Frantzia	361.172	391.737	337.166	-13,9	-23,9
Erresuma Batua	281.450	268.116	240.826	-10,2	-28,6
Turkia	206.760	202.702	233.284	15,1	540,9
Italia	253.784	261.775	199.525	-23,8	-21,5
Polonia	52.100	58.338	59.585	2,1	3,1
Belgika	67.164	55.574	51.615	-7,1	-42,2
Portugal	47.709	48.449	46.037	-5	-6,3
Herbehereak	48.251	48.049	36.982	-23	-32,7
Mexiko	34.967	37.230	32.563	-12,5	13,5
10 herrialde nagusiak, guztira	1.723.338	1.735.380	1.577.762	-9,1	-14,6
Gainerakoak	488.129	388.204	372.341	-4,1	-19,6
Esportazioak, guztira	2.211.467	2.123.584	1.950.103	-8,2	-15,6

Iturria: Anfac.

Esportazio-jarduerari dagokionez, automobilgintzaren sektoreak esportaziorako joera handia du: ekoizpenaren % 85,8 gure mugetatik kanpo saldu zen, nagusiki Europara (% 92,6). Horri gehitu behar zaio kanpo-salmentek sakabanaketa geografiko handia duten arren herrialde gutxitan ere kontzentrazio handia dagoela.

2025ean, Alemania sailkapenaren buruan kokatu zen berriz, % 17,4ko partaidetzarekin; oso hurbil Frantzia izan zuen, % 17,3ko pisu erlatiboarekin. Biek behera egin zuten 2024arekin alderatuta (-% 6,4 eta -% 13,9). Erresuma Batuak, hirugarren tokian eta

¹ Azterketarako hainbat irizpide daude: azterlan batzuetan % 100 Txinako kapitaleko markak soilik hartzen dira kontuan; beste batzuetan, berriz, joint venture-ak edo Txinako taldeek kontrolatutako markak ere sartzen dira (hala nola Ebro, Lotus edo Polestar).

% 12,3ko partaidetzarekin, beherakada izan zuen halaber (–% 10,2); joera horrekin bat egin zuen Italiak ere, bosgarren postuan (guztizkoaren % 10,2), taldeko bilakaerarik txarrenarekin (–% 23,8). Testuinguru horretan, kontrapuntua Turkiak jarri zuen: Estatuko industriarekin zituen merkataritza-harremanak areagotu zituen (+% 15,1), eta laugarren postuan finkatu zen, % 12ko partaidetzarekin. Beraz, 5 herrialdek eskariaren zatirik handiena hartu zuten, kanpo-jardueraren % 70 inguru bereganatuta.

123. koadroa. Automobilgintza-sektoreko esportazioak eta inportazioak (ibilgailuak gehi osagarriak)

(M euro)

Kontzeptua	Esportazioak			Inportazioak			Saldoa: Esportazioak - Inportazioak		
	2024	2025	%Δ	2024	2025	%Δ	2024	2025	%Δ
Turismoak eta lur orotakoak	36.704	34.211	-6,8	21.900	24.706	12,8	14.804	9.505	-35,8
Merkataritza-ibilgailuak, industria-ibilgailuak eta autobusak	5.684	4.851	-14,7	4.497	4.166	-7,4	1.187	685	-42,3
Zatiak, piezak eta osagarriak	10.166	9.580	-5,8	12.077	10.986	-9,0	-1.911	-1.406	26,4
Motorrak eta abiadura-kaxak	2.564	1.945	-24,1	6.296	5.907	-6,2	-3.732	-3.962	-6,2
Guztira	55.118	50.587	-8,2	44.770	45.765	2,2	10.348	4.822	-53,4

Iturria: Anfac.

Merkataritza-balantzari dagokionez, 2025ean kanpo-jarduerak narriadura txikia izan zuen: esportazioek balioa galdu zuten (50.587 milioi euro, 2024an baino % 8,2 gutxiago), eta inportazioen balioa, berriz, handitu egin zen (45.765 milioi euro, % 2,2 gehiago). Horren guztiaren ondorioz, merkataritza-saldoak positiboa izaten jarraitu bazuen ere (4.822 milioi euro), nabarmen egin zuen behera 2024arekin alderatuta (–% 53,4).

Segmentukako xehetasunetara jaitsita, segmentu nagusiaren —turismoen eta lur orotako ibilgailuen— bilakaera izan zen emaitza horren eragile nagusia. Saldoa positiboa izan bazen ere (9.505 milioi euro), 2024ko balioetatik oso behera kokatu zen (–% 35,8), esportatutako balioa murriztu egin baitzen (–% 6,8), eta inportatutako balioa, aldiz, handitu (+% 12,8). Gainerako segmentuek, aldiz, joera bera izan zuten, bi adierazleetan intentsitate handiagoko edo txikiagoko beherakadekin. Emaidza positiboa izan zen ibilgailu komertzial, industrial eta autobusen kasuan (685 milioi euro, 2024an baino –% 42,3), eta negatiboa, berriz, pieza, osagai eta osagarrien kasuan (2024arekin alderatuta –1.406 milioi euro, +% 26,4), baita motorren eta abiadura-kaxen kasuan ere (2024arekin alderatuta –3.962 milioi euro, –% 6,2).

Jarraian, Sernautok emandako datuak aurkezten dira. Sernauto automobilgintzarako ekipoen eta osagaien fabrikatzaileak biltzen dituen Estatuko elkarte da, eta industria hornitzailearen jardueraren bilakaera jasotzen du; industria hori funtsezko sektorea da automobilgintzaren lehiakortasunean.

Industria hornitzaileak, testuinguru konplexuan jardun arren, mugikortasun jasangarriago, digitalago eta konektatuagorako trantsizioan murgilduta jarraitzen du. Balio-katean duen funtsezko eginkizunaz jabetuta —ibilgailuaren balioaren % 75 inguru ematen du—, sektorearen ezaugarriak dira berrikuntzaren aldeko apustu sendoa, egokitzeko gaitasun handia eta, batez ere, kualifikazio handiko profesionalak izatea; horiek enpresa-ehun sendo eta erresilientea osatzen dute.

Hainbat faktorek, kanpokoek zein barnekoek, eskariaren moteltzea eragin zuten, eta, ondorioz, industria hornitzaileak 2024koa baino ekitaldi-amaiera okerragoa izan zuen.

124. koadroa. Automobilgintzako ekipoen eta osagaien Espainiako industriaren zifra nagusiak

(M euro)

Kontzeptua	2023	2024	2025	%Δ 25/24
Fakturazioa	41.529	41.238	40.949	-0,7
Merkatu nazionalako salmentak	16.389	16.174	16.261	0,5
- Ekipo originala	10.094	9.419	9.236	-1,9
- Ordezkoak	6.295	6.755	7.025	4,0
Esportazioak	25.140	25.065	24.688	-1,5
I+G+b inbertsioa	1.271	1.245	1.220	-2,0
Zuzeneko enplegua (langile kopurua)	204.650	203.250	203.658	0,2

Iturria: Sernautio.

Zehazki, 2025ean fakturazioa 40.949 milioi eurokoa izan zen, 2024an baino % 0,7 txikiagoa, eta bi joera desberdin izan ziren merkatuen arabera.

Batetik, Estatuko salmenten balioa zertxobait handitu zen (+% 0,5), 16.261 milioi eurora arte, ordeztako piezen merkatuaren portaera onari esker (+% 4,0); gainera, merkatu horrek inoizko zifrarik handiena lortu zuen (7.025 milioi euro), eta jatorrizko ekipamenduaren beherakada konpentsatzea lortu zuen (9.236 milioi euro eta -% 1,9).

Bestetik, esportazioek, fakturazioaren % 60 inguru izaten jarraitzen dutenek, % 1,5 egin zuten behera, 24.688 milioi eurora arte. Testuinguru horretan, Europar Batasunak sektoreko esportazioen helmuga nagusia izaten jarraitu zuen (% 67,9), eta ekitaldia gorakada txiki batekin ixtea ere lortu zuen (+% 0,8 2024arekin alderatuta). Europako esparruaren barruan, Alemania nabarmendu zen merkatu nagusi gisa (% 24,1eko kuota eta urte arteko +% 2,4); ondoren Frantzia (% 22,3ko partaidetza eta -% 2,7), Portugal (% 14,4 eta +% 3,7), Italia (% 6,8 eta -% 10,0) eta Polonia (% 5,7 eta -% 9,5) kokatu ziren. Bilakaerari dagokionez, Ekialdeko hainbat herrialderen dinamismoa nabarmendu zen, hala nola Txekiar Errepublikarena (+% 12,0), Eslovakiarena (+% 14,9) eta Errumaniarena (+% 21,0).

EBtik kanpo, Erresuma Batuak Europar Batasunetik kanpoko helmuga nagusia izaten jarraitu zuen (% 5,7ko partaidetza), eta portaera ona izan zuen 2025ean (+% 4,7), bigarren

eta hirugarren merkatuek —Marokok (% 4,2) eta AEBk (% 3,3)— izandako portaeratik urrun; azken horiek nabarmen murriztu zituzten Estatuko produktuen erosketak (bi kasuetan % 19 inguruko beherakadak). Laugarren tokian, Turkiak urte arteko aldakuntzarik onena izan zuen (+% 10,7), eta % 3,2ko kuota lortu zuen; Mexikok, berriz, Europar Batasunetik kanpoko bost helmuga nagusien multzoa osatu zuen, % 2,2ko partaidetzarekin eta urte arteko % 11,2ko beherakadarekin.

Inbertsioari dagokionez, ekoizpen-ahalmenetarako inbertsioak uzkurdua txikia izan zuen (1.450 milioi euro, -% 1,1), Ikerketa, Garapen eta Berrikuntzarako (I+G+b) zuzkiduran gertatutakoarekin bat etorritik; azken hori 1.220 milioi eurora iritsi zen, % 2ko beherakada izan ondoren. Hala ere, nabarmendu behar da kopuru hori sektorearen fakturazioaren % 3 dela eta industria-sektorearen batez besteko erreferentzia bikoizten duela; horrek sektoreak berrikuntzarekin duen konpromiso irmoa berresten du.

Enpleguari dagokionez, 203.658 pertsonak egiten zuten lan zuzenean automobilgintzako industria hornitzailean, 2024an baino % 0,2 gutxiagok; horrek agerian uzten du sektorearen erresilientzia eta giza kapitala lehiakortasunerako funtsezko elementu gisa mantentzearen aldeko apustua.

5.2 SEKTOREA NAFARROAN

Nafarroako automobilgintzaren sektorea 120 enpresa inguruk osatzen dute; 13.000 pertsonari ematen diete enplegua eta 6.500 milioi euro inguruko fakturazioa dute, hau da, eskualdeko BPGaren % 6. Gainera, esportatzeko joera handiko sektorea da, lurraldeko esportazioen % 40 inguru hartzen baitu; halaber, Nafarroako industria-eragile nagusietako bat da, industria-BPGari ekarpen handia egiten baitio (% 25 inguru).

Nafarroak lehen eta bigarren mailako hornitzaileen ekosistema zabala du; nazioartean lehiatzen dira, eta automobil-marka handien eskarrietara egokitzeko duten malgutasunagatik eta gaitasunagatik nabarmentzen dira. Horietako bat da, zalantzarik gabe, Volkswagen Taldea: 111 ekoizpen-planta ditu 26 herrialdetan banatuta (16 Europan), horien artean Volkswagen Navarraren fabrika. Fabrika hori sektoreko erreferente nagusia da, eta hornitzaile ugariaren jarduera bultzatzen du.

Hala, ElNek argitaratutako informazioa kontuan hartuta, jarduera nagusia automobilgintza duten enpresen kopurua 69ra iritsi zen 2025ean, hau da, 6 enpresako hazkunde garbia izan zen. Gainera, hazkunde hori adar guztietan gertatu zela egiaztatu zen, sektoreko jarduera osatzen duten hiru adarretan hobekuntza izan baitzen.

Zehazki, 2025ean, osagaien, piezen eta osagarrien fabrikazioaren inguruko enpresa-egitura sendotu zen, 3 enpresa gehiago batu eta 50 enpresara izatera iritsi baitzen.

Bilakaera bera izan zuen karrozerien, atoiien eta erdi-atoiien fabrikazioaren sektoreak: 15 enpresa izan zituen 2025ean, 2024an baino 2 gehiago. Ibilgailu motordunen fabrikazioaren jarduerak, berriz, enpresa bat gehiago izan zuen, eta 4ra iritsi zen.

Enpresa-egiturak, beraz, industria osagarria bideratuta jarraitzen du argi eta garbi, eta industria hori da Nafarroako automobilgintza-sarearen oinarria.

125. koadroa. Nafarroako enpresa aktiboak, jarduera nagusia automobilgintza dutenak, 2024 eta 2025

Enpresa aktiboak	kopurua	
	2024	2025
Ibilgailu motordunen fabrikazioa	3	4
Ibilgailu motordunen, atoiien eta erdi-atoiien karrozerien fabrikazioa	13	15
Ibilgailu motordunentzako osagaien, piezen eta osagarrien fabrikazioa	47	50
Guztira	63	69

Oharra: Jarduera nagusia (291-292-293 taldeak, EINS 2009).
Iturria: EIN.

Enplegu-tarteari erreparatuta, sektorearen osaera zertxobait aldatu zen 2025ean, eta emaitza orokorrak batez besteko dimentsioa zertxobait handitu zela erakusten zuen, ETEen nagusitasun argiari eutsi bazitzaion ere.

126. koadroa. Nafarroako enpresa aktiboak, 2024an eta 2025ean jarduera nagusia automobilgintza dutenak, enplegu-estratuaren arabera

Enplegu-estratuak	kopurua	
	2024	2025
≤ 5	26	26
6-49	21	24
50-99	5	5
100-249	4	5
>250	7	9
GUZTIRA	63	69

Oharra: Jarduera nagusia (291-292-293 taldeak, EINS 2009).
Iturria: EIN.

Hala, 5 langile arteko enpresen kopurua 26 enpresatan finkatu zen; hurrengo tartekoek, 6 eta 49 langile artekoek, berriz, 3 enpresa gehiago izan zituzten, eta 21etik 24ra igaro ziren. Horiei 50 eta 99 langile arteko 5 enpresa gehitu zitzaizkien; 2025ean ez zen aldatu horiek sektore osoan zuten pisua. Aitzitik, 100 eta 249 langile artekoen artean enpresa bat gehiago izan zen, eta horiek ere 5 izatera iritsi ziren. Azkenik, tamaina handieneko segmentuak, 250 langile baino gehiagokoak, 2 enpresa gehiago izan zituen, 2025ean 7tik 9ra igarota.

Enpresa-sare horrek guztiak balio-kate sendoaosatzen du, oso lehiakorra eta fabrikatzaileen eskakizunetara egokitzeko gaitasun handikoa. Gainera, sektorearen mapak berresten du Nafarroan multinazional handiak daudela, eta ekarpen nabarmena egiten diotela eskualdeko industria-jarduerari eta kalitatezko enpleguaren sorrerari.

127. koadroa. Automobilgintzaren sektoreko Nafarroako enpresa nagusiak, 2025

Enpresa	Enplegua	Udalerrria
VOLKSWAGEN NAVARRA	4.870(*)	Arazuri
KYB SUSPENSIONS EUROPE	500 baino gehiago	Asiain
ZF AFTERMARKET IBERICA	500 baino gehiago	Corella
BENTELER MPPV AUTOMOTIVE MANUFACTURING ESPAÑA	251-500	Arazuri
GKN AYRA SERVICIO	251-500	Zarrakaztelu
FAURECIA EMISSIONS CONTROL TECHNOLOGIES PAMPLONA	251-500	Orkoien
GESTAMP NAVARRA	251-500	Orkoien
TECNOCONFORT	251-500	Iruñea
IBERICA DE SUSPENSIONES	101-250	Altsasu
ALCALA INDUSTRIAL	101-250	Agoitz
NUADI EUROPE	101-250	Arazuri
KYB ADVANCED MANUFACTURING SPAIN	101-250	Asiain
MAIER NAVARRA	101-250	Iraizotz
UNICARRIERS MANUFACTURING SPAIN	101-250	Noain

(*): Langile kopurua abenduaren 31n. Volkswagen Navarraren datua.

Iturria: Geuk egina, Nafarroako Enpresa Direktorioaren eta Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganberaren informazioa oinarri hartuta.

Taulan ikus daitekeenez, Nafarroako hornitzaileen sarean tamaina handiko eta nazioartean ospe handiko enpresak daude; sektoreko enpleguari egiten dioten ekarpenagatik, KYB Suspensions Europe eta ZF Aftermarket Ibérica nabarmentzen dira, biek 500 langiletik gorako plantillak baitituzte. Ondoren, 251 eta 500 langile arteko plantilla handiak dituzten Benteler MPPV Automotive Manufacturing España, GKN Ayra Servicio, Faurecia Emissions Control Technologies Pamplona, Gestamp Navarra eta Tecnoconfort daude. Horiei Tier 1 eta Tier 2 enpresa ugari gehitzen zaizkie; enpleguan eragin handia dute, eta guztien ekarpena Nafarroako enplegu osoaren % 4,5 ingurukoa dela zenbatesten da.

128. koadroa. Kanpo-merkataritzaren bilakaera. Automobilak, piezak eta osagarriak*

(M euro)

Kontzeptua	2022	2023	2024	2025**	%Δ 24/25
Automobilgintzako esportazioak (1)	4.051,7	3.629,9	3.804,9	3.303,1	-13,2
Esportazioak, guztira (2)	10.769,5	10.256,2	10.112,0	9.521,8	-5,8
(1)/(2)	37,6	35,4	37,6	34,7	-7,7
Automobilgintzako inportazioak	1.223,7	1.267,2	1.091,0	809,1	-25,8

(*): Muga-zergen 87.kapitulua: Automobilak, traktoreak, zikloak eta lurreko gainerako ibilgailuak, piezak eta osagarriak.

(**): Aurrerapen-datuak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua.

Nafarroako kanpo-merkataritzaren bilakaera aztertuta, 2025ean eskualdeko esportazioek behera egin zuten (2024arekin alderatuta -% 5,8), 9.521,8 milioi eurora iritsi arte; inportazioek ere, 6.080,2 milioi euroko balioarekin, beherakada nabarmena izan zuten (-% 7,4).

Testuinguru horretan, automobilgintzako esportazioek —automobilak, traktoreak, zikloak eta lurreko gainerako ibilgailuak, horien zatiak eta osagarriak— ere behera egin zuten, eta nabarmenago gainera (2024ko datuekin alderatuta -% 13,2); horren ondorioz, Nafarroako esportazio guztietan zuten pisu erlatiboa % 37,6tik % 34,7ra jaitsi zen. Hala ere, 3.303,1 milioi euro esportatuta, esportazio-rankingaren buru izaten jarraitzen zuen, eta alde nabarmena zuen esportatutako balio handiena zuen bigarren partidarekiko —erreaktore nuklearrak, galdarak, makinak, gailuak eta tresna mekanikoak, eta makina edo gailu horien zatiak—, zeinak guztizkoaren % 11,7 hartzen baitzuen.

Automobilgintzako inportazioek, berriz, nabarmen egin zuten behera 2025ean (-% 25,8), eta 809,1 milioi euroko balioa izan zuten; horrenbestez, % 13,3ko pisua izan zuten eta hirugarren postuan kokatu ziren Nafarroako inportazioen mapan. Bigarren postuan, oso antzeko ekarpenarekin (% 13,5), makinak, aparatuak eta material elektrikoa eta horien zatiak; soinua grabatzeko edo erreproduzitzeko aparatuak; telebistako irudiak eta soinua grabatzeko edo erreproduzitzeko aparatuak; eta aparatu horien zatiak eta osagarriak kokatu ziren. Erreaktore nuklearrek, galdarek, makinek, aparatu eta gailu mekanikoek eta makina edo aparatu horien zatiek, berriz, sailkapeneko lehen postua hartu zuten, Nafarroako inportazio guztien % 21,8ko kuotarekin.

Hala, automobilgintzaren merkataritza-saldoak positiboa izaten jarraitzen du, 2.494 milioi euroko balioarekin, esportatutako balioak nabarmen okerrera egin zuen arren.

129. koadroa. Volkswagen Navarra SA enpresaren jarduera-magnitude nagusiak (M euro)

Kontzeptua	2022	2023	2024	2025	% Δ 25/24
Ekoizpen-jarduera					
-Ekoizpena (ibilgailu kopurua)	288.088	273.273	274.688	225.225	-18,0
Langile kopurua (abenduarien 31n)	4.546	4.601	4.622	4.870	5,4
Diru-sarrerak	4.177,3	3.967,3	4.048,7	3.488,8	-13,8
Emitza zergen ondoren	87,4	85,5	77,6	77,7	0,1
Cash-Flow gordina	208,6	208,4	178,8	147,0	-17,8
Inbertsioak	30,3	75,2	235,4	289,1	22,8

Iturria: Volkswagen Navarra, SA

Volkswagen Navarraren magnitude nagusiak aztertuta, 2025eko ekitaldia ekoizpenaren doikuntzarekin amaitu zen, batez ere ekoizpen-katea modelo elektriko desberdinetara egokitzearen ondorioz. Hala, 2025ean fabrikak T-Cross eta TAIGO modeloen fabrikazioa eta modelo elektriko berrien —Volkswagen ID. Cross eta Skoda Epiq— aurreserieen

ekoizpena uztartu zituen; aldi berean, Landabengo plantak mugarri historikoa lortu zuen, hamar milioigarren ibilgailua fabrikatu baitzuen.

Nolanahi ere, fabrikak 225.225 ibilgailu ekoitzi zituen urte osoan, 2024an baino % 18,0 gutxiago. Aurrekoarekin bat etorriz, diru-sarrerak % 13,8 murriztu ziren, 3.488,8 milioi eurora arte; testuinguru horretan, % 95 ibilgailuen salmentatik zetorren, eta gainerako % 5a, osagaien, ordezeko piezen eta beste kontzeptu batzuen salmentatik. Ekitaldian sortutako cash-flow gordina 147,0 milioi eurokoa izan zen, 2024koa baino nabarmen txikiagoa (-% 17,8), batez ere amortizazioen ondorioz (-31,8 milioi euro).

Hala ere, beheranzko emaitza horiekin batera, beste adierazle batzuek bilakaera positiboa izan zuten. Lehenengoa enplegua izan zen: % 5,4 handitu zen 2025ean, 4.870 pertsonara iritsi arte. Bigarrena inbertsioa izan zen: nabarmen indartu zen 2025ean (+% 22,8), 289,1 milioi eurora iritsita; zenbateko horretatik, 220,2 milioi etorkizuneko modelo elektrikoekin lotutako jarduketetara bideratu ziren. Azkenik, zergen ondorengo emaitzak ere hobera egin zuen, hamarren bat baino ez bazen ere (+% 0,1), eta 77,7 milioi eurokoa izan zen.

Etorkizuneko igurikimenei dagokienez, ingurune geopolitikoaren bilakaerak neurri handi batean baldintzatzen dituen arren, Volkswagen Taldeak 2026rako salmentak handitzea aurreikusten du, marka-aniztasun handiari, mundu-mailako presentziari eta produktu eta zerbitzuen eskaintza zabalari esker.

6. PAPERA

6.1 NAZIOARTEKO EGOERA

Confederation of European Paper Industries-ek (CEPI) emandako datuetatik abiatuta, Paper eta Ore Fabrikatzaileen Espainiako Elkarteak (ASPAPPEL) emandako informazioaren arabera, 2025ean -% 1,7 jaitsi zen paperaren eta kartoiaren ekoizpena, 77.365 mila tonara arte. Hala, berriz ere hartu zen aurreko ekitaldietan erregistratutako atzerako joera 2024an puntualki % 6,5eko igoerarekin eten zena (2022an -% 6,2ko atzerakada eta 2023an -% 13koa).

130. koadroa. Paperaren eta kartoiaren ekoizpena (CEPIko kideak)

Urtea	m Tm	% Δ
2020	85.208	-4,9
2021	90.531	6,2
2022	84.933	-6,2
2023	73.933	-13,0
2024	78.742	6,5
2025*	77.365	-1,7

(*): Behin-behineko datuak.

Iturria: Ore, Paper eta Kartoi Fabrikatzaileen Espainiako Elkarteak, CEPIren (Confederation of European Paper Industries) datuetan oinarrituta.

Mundu mailako paperaren ekoizpena herrialdearen arabera aztertuta, eta kasu honetan eskura dugun azken informazioa 2024koa dela kontuan hartuta, Txinak eta Estatu Batuek bereganatu zuten ekoizpen osoaren erdia baino gehiago (% 55,1). Aldiz, Alemania, Italia eta Suedia nabarmendu ziren Europan, baina parte-hartze askoz ere txikiagoekin (% 5,5 eta % 2,3 azken bi kasuetan, hurrenez hurren).

131. koadroa. Paperaren eta kartoiaren ekoizpena, herrialdeka

(m tona)

Herrialdea	2024*	% Δ
Alemania	19.192	3,0
Austria	4.433	13,7
Belgika	1.356	-8,9
Bulgaria	110	-26,7
Danimarka	69	1,5
Eslovakia	1.011	11,8
Espainia	6.561	8,5
Finlandia	6.727	7,0
Frantzia	6.531	6,3
Grezia	345	2,1
Hungaria	804	4,0
Italia	8.067	6,2
Holanda	2.182	-1,8
Polonia	4.841	5,4
Portugal	2.189	9,3
Erresuma Batua	3.287	2,0
Txekiar Errepublika	888	13,4
Suedia	8.069	7,7
Norvegia	839	4,4
Suitza	909	5,9
Brasil	11.433	4,6
Kanada	8.217	1,2
Txina	127.772	5,0
Estatu Batuak	63.854	3,2
India	26.748	2,2
Japonia	21.619	-1,8
Errusia	9.786	6,4

() Herrialdeen araberako banaketaren kasuan, 2024ko informazioa baino ez dago eskuragarri.*

Iturria: Ore, Paper eta Kartoi Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte.

Pastaren ekoizpenari dagokionez, 2024an Estatu Batuak, Brasil, Txina eta Kanada izan ziren eragile nagusiak, eta, guztira, ekoizpen osoaren ia bi heren hartu zituzten (% 66,5); Europan, berriz, Suediak eta Finlandiak % 7,3ra eta % 6,3ra mugatu zituzten beren partaidetzak, hurrenez hurren.

132. koadroa. Ore-ekoizpena, herrialdeen arabera

(m tona)

Herrialdea	2024*	% Δ
Alemania	1.743	-9,1
Austria	1.410	8,5
Belgika	310	-16,2
Bulgaria	168	16,7
Eslovakia	659	11,9
Espainia	1.696	5,3
Finlandia	9.519	2,5
Frantzia	1.412	22,8
Italia	98	12,6
Holanda	28	-6,7
Polonia	1.186	13,5
Portugal	2.564	1,7
Erresuma Batua	194	2,1
Txekiar Errepublika	598	19,6
Suedia	11.070	5,1
Norvegia	841	16,2
Suitza	86	6,2
Brasil	25.524	5,2
Kanada	12.532	0,9
Txina	25.464	15,6
Estatu Batuak	37.670	1,0
India	2.183	7,1
Japonia	7.059	-0,5
Errusia	8.088	0,8

(*): Herrialdeen arabeko banaketaren kasuan, 2024ko informazioa baino ez dago eskuragarri.

Iturria: Ore, Paper eta Kartoi Fabrikatzaileen Espainiako Elkarteak.

6.2 SEKTOREA ESPAINIAN

ASPAPEn Txosten Estatistikoaren arabera, 2025ean paperaren eta kartoiaren ekoizpena -% 3,9 jaitsi zen Espainian, 6.306,8 mila tonara arte. Gutxi gorabehera, CEPIren eremuan izandako jaitsieraren (paperaren eta kartoiaren ekoizpena -% 1,7 murriztu zen) antzekoa izan zen.

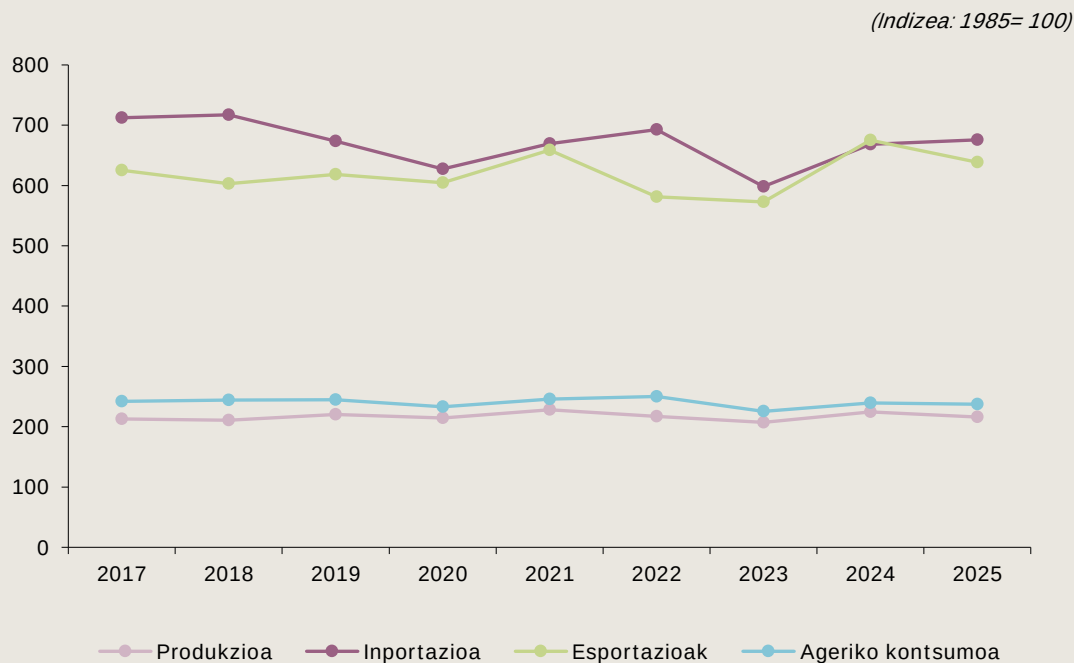
Bestalde, 2025ean Espainiako paper-esportazioek (2.737,1 mila tona) % 5,4 egin zuten behera; inportazioek (3.097,2 mila tona), berriz, % 1,1 egin zuten gora. Hala, 2025ean Estatuko paperaren merkataritza-balantzaren saldo negatiboa -360,1 mila tonara igo zen (aurreko ekitaldian -169,4 mila tonakoa izan zen saldo negatiboa).

133. koadroa. Paperaren eta kartoiaren ekoizpena eta kontsumoa. Espainia, guztira.

(m Tm)				
Urtea	Produkzioa	Inportazioa	Esportazioak	Ageriko kontsumoa
2016	6.218,6	3.256,0	2.830,1	6.644,5
2017	6.217,8	3.266,6	2.681,4	6.802,9
2018	6.156,6	3.288,4	2.584,9	6.860,1
2019	6.436,6	3.088,4	2.651,1	6.873,9
2020	6.268,5	2.877,3	2.592,9	6.552,9
2021	6.658,9	3.067,7	2.823,3	6.903,3
2022	6.342,4	3.176,9	2.492,6	7.030,9
2023	6.049,4	2.743,1	2.455,7	6.336,8
2024	6.561,5	3.064,3	2.894,9	6.730,9
2025	6.306,8	3.097,2	2.737,1	6.666,9

Iturria: Ore, Paper eta Kartoi Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte.

24. grafikoa. Paperaren sektorearen aldagai nagusien bilakaera Espainian

Iturria: Ore, Paper eta Kartoi Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte.

Eremu geografikoen arabera, aurreko ekitaldietan bezala, 2025ean ere Europa izan zen Estatuaren merkataritza-bazkide nagusia. Handik egin ziren kanpo-erosketen % 86,4, eta hara egin ziren kanpo-salmenten % 64,8. Zehatzago esanda, Frantziari dagokio inportazioen % 16,6, Alemaniari % 13,2 eta Finlandiari % 11,4. Bestetik, Portugal, Frantziari eta Italiari dagozkie esportazioen % 23,2, % 17 eta % 6,3, hurrenez hurren.

Paper mota desberdinak kontuan hartzen hasita, 2025ean horiek guztiek jaitsi zuten beren ekoizpena modu orokortuan; Test Liner eta Kraft Linerrera uhin-kartoiara bideratutako paperaren salbuespen bakarrarekin (% 2,4). Zehazki, bestelako ontzietarako eta kartoi iztukaturako produkzioa -% 11,7 jaitsi zen, prentsa eta inprimaketa eta idazketarako produkzioa -% 10,3, higieniko eta sanitarioena -% 2,4, uhin-kartoiari dagokiona -% 1,5 eta beste paper batzuei eta paper bereziei dagokiena -% 0,9.

134. koadroa. Ekoizpena eta kontsumoa, paper motaren arabera

(m Tm)

Mota	Produkzioa		Inportazioa		Esportazioak		Ageriko kontsumoa	
	2025	% Δ 25/24	2025	% Δ 25/24	2025	% Δ 25/24	2025	% Δ 25/24
Prentsa eta inprimatzea eta idazketa	648,1	-10,3	728,5	-4,2	801,2	-10,3	575,4	-2,5
Higienikoak eta sanitarioak	903,6	-2,4	209,1	6,3	235,2	-6,8	877,4	0,9
Uhin-kartoirako	3.595,2	-1,5	1.104,8	8,0	1.220,7	3,3	3.479,2	-0,4
– Uhineterako	1.573,6	-4,0	281,1	2,6	414,5	-5,6	1.440,2	-2,3
– Test Liner eta Kraft Liner	1.698,6	2,4	799,9	9,9	718,6	6,8	1.779,8	3,9
– Bikoak eta larruak	323,0	-8,3	23,7	11,9	87,6	26,7	259,1	-14,9
Beste ontzi batzuk eta kartoi iztukatua	752,5	-11,7	982,4	1,5	427,7	-16,9	1.307,2	0,1
Beste paper batzuk eta bereziak	407,5	-0,9	72,4	-37,6	52,2	-2,8	427,6	-9,7
Papera eta kartoia, guztira	6.306,8	-3,9	3.097,2	1,1	2.737,1	-5,4	6.666,9	-1,0

Iturria: Ore, Paper eta Kartoi Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte.

Paper-orearen azpisektoreari dagokionez, 2025ean haren ekoizpenak % 4,5 egin zuen behera, 1.619,7 mila tonara arte; era berean, esportazioek (-% 7,2), inportazioek (-% 6,3) eta ageriko kontsumoak (-% 4,3) ere behera egin zuten, 921,6 mila tonara, 1.215,1 mila tonara eta 1.913,1 mila tonara arte, hurrenez hurren.

Gauzak horrela, orearen Estatuko merkataritza-balantzaren saldo negatiboa -293,5 mila tonara murriztu zen 2025ean (-302,7 mila tonako saldo negatiboa zuen 2024an), eta estaldura-tasa % 75,8koa izan zen (aurreko ekitaldian % 76,6koa).

Berreskuratutako paperaren ageriko kontsumoa -% 3,1 jaitsi zen 2025ean eta 5.040 mila tonatan kokatu zen.

135. koadroa. Ekoizpena eta kontsumoa, ore motaren arabera

(m Tm)

Mota	Produktzioa		Inportazioa		Esportazioak		Ageriko kontsumoa	
	2025	% Δ 25/24	2025	% Δ 25/24	2025	% Δ 25/24	2025	% Δ 25/24
Ore birjinak, guztira	1.619,7	-4,5	1.215,1	-6,3	921,6	-7,2	1.913,1	-4,3
Paper zaharra (ageriko bilketa)	4.609,8	3,4	1.413,6	-9,1	983,4	21,3	5.040,0	-3,1

Iturria: Ore, Paper eta Kartoi Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte.

Txosten honen aurreko edizioetan egindakoaren antzera, jarraian labur-labur aztertuko dugu berreskuratutako paperaren erabilera, adierazle hauen arabera: ageriko bilketa-tasa (paper zaharraren ekoizpena/paperaren eta kartoiaren kontsumoa): 2025ean % 74,1 (% 71,7 izan zen 2024an); erabilera-tasa (paper zaharraren kontsumoa/paperaren eta kartoiaren ekoizpena): % 79,9 (% 79,3 aurreko ekitaldian); eta birziklatze-tasa (paper zaharraren kontsumoa/paperaren eta kartoiaren kontsumoa): % 81 (urtebete lehenago, % 83,7).

6.3 SEKTOREA NAFARROAN

CEPIren eremuan (-% 1,7) eta Estatuan (-% 3,9) erregistratutako jaitsieraren ildotik, Nafarroan ere behera egin zuen paperaren sektoreko paperaren eta kartoiaren ekoizpenak 2025ean. Izan ere, -% 1,4ko jaitsiara erregistratu zen; hala, 523 mila tonara egin zuen atzera ekoizpenak. Hala, Foru Erkidegoko jaitsiara erlatibo txikiagoa izan zen Estatukoa baino eta, ondorioz, Nafarroako paperaren sektorearen partaidetza-kuota apur bat igo zen (2025ean Espainiako ekoizpenaren % 8,3, eta aurreko ekitaldian, % 8,1).

136. koadroa. Paperaren eta orearen ekoizpena Nafarroan (*)

(m Tm)

Kontzeptua	2023	2024	2025	% Δ 25/24
Papera eta kartoiak, guztira	447,0	530,6	523,0	-1,4

(*): Orearen ekoizpenari buruzko informazioa ez dago eskuragarri, datuen konfidentzialtasuna dela eta.

Iturria: Ore, Paper eta Kartoi Fabrikatzaileen Espainiako Elkarte.

Kanpo-merkataritzako elkartrukeei dagokienez, eta kasu honetan aurkezten diren zifrak monetarioak direla aintzat hartuta, 2025ean behera egin zuten Nafarroako paperaren esportazioek zein inportazioek. Hala, kanpora egindako salmentak -% 12,6 murriztu ziren, 278.571 mila eurora arte, eta kanpotik egindako erosketak -% 2,4 murriztu ziren, 183.333 mila eurora arte. Gauzak hala, merkataritza-balantzaren saldo positiboa 95.238 mila eurora arte jaitsi zen (2024an 130.783 mila eurokoa zen).

137. koadroa. Paperaren eta orearen kanpo-merkataritzaren bilakaera Nafarroan

(m euro)

Urtea	Esportazioak	% Δ	Inportazioak	% Δ	Merkataritza-balantza	% Δ	Estaldura-tasa
2020	238.022	-16,0	108.738	-10,3	129.283	-20,2	218,9
2021	280.865	18,0	120.982	11,3	159.883	23,7	232,2
2022	394.530	40,5	202.066	67,0	192.464	20,4	195,2
2023	316.728	-19,7	183.450	-9,2	133.278	-30,8	172,7
2024	318.634	0,6	187.851	2,4	130.783	-1,9	169,6
2025*	278.571	-12,6	183.333	-2,4	95.238	-27,2	151,9

(*): Behin-behineko datuak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua, Aduanen Zuzendaritza Nagusiaren datuetan oinarrituta.

Azkenik, paperaren sektoreko Nafarroako enpresa nagusiak ageri dira jarraian, modu sintetikoan, eta bakoitza non dagoen eta zer paper mota ekoizten duen adierazten da.

138. koadroa. Nafarroako paperaren sektoreko enpresa nagusiak

Enpresak	Kokapena	Jarduera
Smurfit Westrock Navarra	Galar	Orea, kraft papera, uhin-kartoia eta zakuak
Essity Operations Allo (Sca Hygiene Spain)	Allo	Tisu papera
Papelera del Ebro	Viana	Uhin-papera eta -kartoia (desagertuta)
Solidus Solutions San Andrés (Newark San Andrés)	Atarrabia	Uhin-kartoia
Bertako	Uharte	Uhin-papera eta -kartoia
Sonoco Tudela (Papertech)	Tutera	Orearen, paperaren eta kartoiaren fabrikazioa
Papeles El Carmen	Eguesibar	Paperezko eta kartoizko artikuluen fabrikazioa
Sofidel Spain (Ibertissue)	Buñuel	Paperezko eta kartoizko artikuluen fabrikazioa
Solidus Solutions Videcart (Videcart)	Atarrabia	Paperaren eta kartoiaren fabrikazioa

Iturria: "Sabi INFORMA" enpresen datu-basea.

7. ERAIKUNTZA

7.1 IKUSPEGI OROKORRA

Nafarroan, 2025eko ekitaldia emaitza positiboekin itxi zen sektoreko adierazle nagusietan; salbuespen bakarra hasitako etxebizitzak izan ziren, haien bolumena murriztu egin baitzen 2025ean (-% 11,3).

Zehazkiago, sektoreko BEGa % 2,3 hazi zen, 2024ko erritmo berean eta Nafarroako ekonomiaren hazkundearekin bat etorriz; enpleguaren¹ hazkundera, berriz, bizkortu egin zen aurreko ekitaldiarekin alderatuta (+% 2,1, 2024ko +% 0,8aren aldean). Hala ere, eraikuntzak Nafarroako guztizko BEGaren % 6,2 hartzen jarraitu zuen; proportzio hori egonkor mantendu zen azken urteetan, eta Estatu osoari zegokiona (% 5,9) baino zertxobait handiagoa izan zen.

Estatu-mailako azterketa berak erakusten zuen sektoreko BEGak eta enpleguak bilakaera hobea izan zutela (+% 5,6 eta +% 4,2, hurrenez hurren), 2024ko datuen gainetik (+% 4,8 eta +% 3,7, hurrenez hurren), eta Nafarroako emaitzak ere gainditu zituztela (+% 2,3 eta +% 2,1, hurrenez hurren).

139. koadroa. Eraikuntza-sektoreko adierazleen bilakaera

Kontzeptua	Nafarroa		Espainia	
	2024	2025	2024	2025
Eraikuntza BEGa*	2,3	2,3	4,8	5,6
Eraikuntza enplegua*	0,8	2,1	3,7	4,2
Eraikuntza BEGaren % (**)	6,2	6,2	5,7	5,9
Amaitutako etxebizitzak*	-32,8	7,1	13,1	-9,0
Hasitako etxebizitzak*	14,4	-11,3	23,4	0,8
Lizitazio ofiziala*	-25,3	14,1	10,3	13,0

(*): Urte arteko aldakuntza-tasa

(**): Eraikuntzaren BEGaren ehunekoa guztizko BEGarekiko

Iturria: Guk geuk egina, EIN, Nastat eta Seopanen datuetatik abiatuta.

2025ean, Nafarroan amaitutako etxebizitzaren kopuruak gora egin zuen (+% 7,1), 2024ko doikuntza handiaren ondoren (-% 32,8); hasitako etxebizitzaren kopuruak, aldiz, behera egin zuen (-% 11,3). Estatuan, ordea, kontrako bilakaera izan zen: amaitutako etxebizitzaren kopurua murriztu egin zen (-% 9,0), eta hasitako etxebizitzaren bolumena 2024koaren antzeko mailan mantendu zen (+% 0,8).

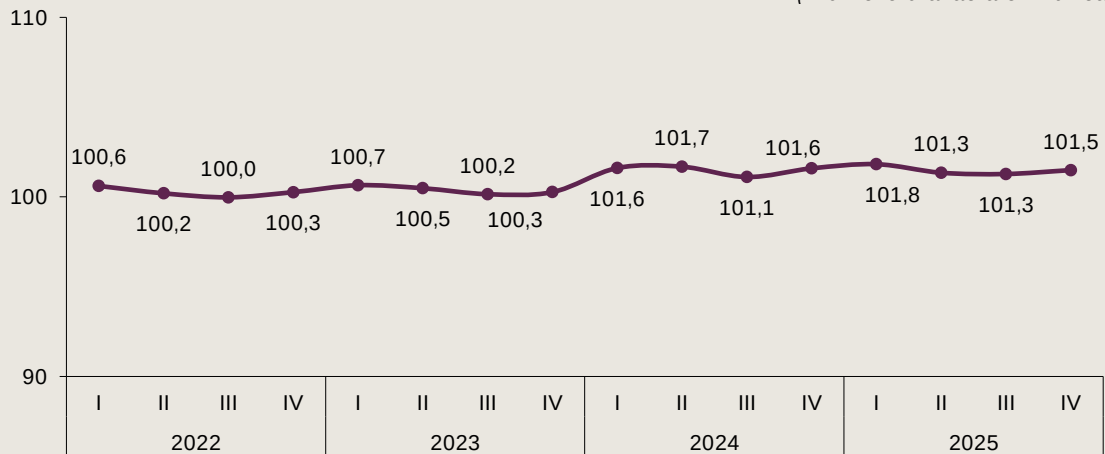
¹ Lanpostuak, lanaldi osoaren edo dedikazio osoaren baliokidetzan EINen; Nastatek lanpostu guztiak ematen ditu.

Lizitazio ofizialari dagokionez, bi lurraldeetan antzeko proportzioko susperraldia izan zen. Hala, Nafarroan % 14,1eko hazkundea izan zen, 2024ko ekitaldiko beherakada nabarmenaren ondoren (-% 25,3); Estatuan, berriz, lizitatutako bolumena % 13,0 handitu zen, 2024an izandakoaren ildo berean (+% 10,3).

Jarraian, eraikuntza-enpresen konfiantza-indize harmonizatua aztertzen da; indize horrek kudeatzaileek beren negozioaren bilakaerari buruz duten iritzia jasotzen du (iragana eta igurikimenak). 2025ean, enpresa-pertzepzioa maila altuetan kokatu zen, 101 puntuko atalasearen gainetik; urteko emaitzarik onena 2025aren hasieran izan zen (101,8), eta bigarren eta hirugarren hiruhilekoetan doikuntza arina gertatu zen (101,3 bi kasuetan), urte amaieran susperraldiari bide emanez (101,5).

25. grafikoa. Eraikuntza-enpresen konfiantza-indize harmonizatua. Nafarroa

(hiruhileko bilakaeraren indizea)

Oharra: Eraikuntzaren bilakaera modu sintetikoan eta indize baten bitartez ezagutzeko beharrari erantzuten dio Eraikuntzaren Koiunturaren Inkestak. Inkestaren helburua da jarduera-sektorearen ziklo ekonomikoa ezagutzea eta etorkizuneko portaerari buruzko seinaleak lortzea.

Iturria: Eraikuntzaren koiunturaren inkesta. Nastat (oinarria, 2022). Geuk egina.

Denbora-ikuspegi zabalago batetik, ikusten da 2023ko azken hiruhilekora arte indizea 100 inguruan ibili zela (2022ko oinarria); hurrengo biurtekoan, berriz, konfiantzak hobera egin zuen (101etik gora), nahiz eta bilakaera horrek nolabaiteko aldakortasuna izan zuen.

7.2 LIZITAZIOA, ETXEBIZITZA ETA ENPLEGUA

Lizitazioaren, etxebizitzaren etxegintzaren eta enpleguaren azterketak 2025eko sektore-balantzea osatzeko aukera ematen du.

Lizitazio ofizialaren bilakaeratik hasita, Nafarroak 518,5 milioi euroko lizitazioarekin itxi zuen 2025eko ekitaldia (+% 14,1). Organo lizitatzaitzailearen arabera, Toki Administrazioak

ekitaldiko zuzkiduraren erdia baino zertxobait gehiago hartu zuen (263,5 milioi euro, guztizkoaren % 50,8); oso hurbil izan zuen Administrazio Autonomikoa (244,4 milioi euro, % 47,1), eta Administrazio Zentralak osatu zuen lizitazioaren panorama, askoz ekarpen txikiagoarekin (10,6 milioi euro, % 2).

Hala ere, dinamismorik handiena Toki Administrazioak izan zuen, 2024an lizitatutako bolumena bikoiztu baino gehiago egin baitzuen (+% 65,7); ondoren, Administrazio Autonomikoa kokatu zen, hark ere gora egin baitzuen, askoz erritmo apalagoan bada ere (+% 6,0). Administrazio Zentralak, berriz, nabarmen murriztu zuen Nafarroako inbertsioa (-% 83,7).

140. koadroa. Lizitazio ofizialaren banaketa Administrazio motaren eta Obra motaren arabera, 2025

(M euro)

Eremua	Administrazio mota			Obra mota		Guztira
	Zentrala	Autonomikoa	Tokikoa	Etxegintza	Obra zibila	
Nafarroa	10,6	244,4	263,5	219,3	299,2	518,5
Δ % 25/24	-83,7	6,0	65,7	1,7	25,3	14,1
Espainia	9.550,1	10.136,5	13.456,6	14.125,7	19.017,5	33.143,2
Δ % 25/24	9,7	17,5	12,1	14,7	11,7	13,0

Iturria: Seopan.

Estatuko lizitazio-mapak, berriz, alde handiak izan zituen Nafarroan ikusitakoarekin alderatuta. Alde batetik, administrazio bakoitzaren ekarpenaren banaketa zertxobait orekatuagoa izan zen: Toki Administrazioak izan zuen partaidetzarik handiena (% 40,6), ondoren Administrazio Autonomikoa (% 30,6) eta Administrazio Zentrala (% 28,8) kokatu ziren; gainera, hiru kasuetan zuzkidurak gora egin zuen, neurri handiagoan edo txikiagoan.

Obra motaren arabera, Nafarroan Obra Zibilak hazkunde handia izan zuen (+% 25,3) eta guztizkoaren % 57,7 hartu zuen; Etxegintzak, berriz, ia ez zuen aldaketarik izan (+% 1,7), eta % 42,3ko partaidetza izan zuen. Estatuan, lizitazioaren banaketa Nafarroakoaren oso antzekoa izan zen: Obra Zibilak % 57,4ko pisu erlatiboa izan zuen, eta Etxegintzak % 42,6koa; gainera, bi partidek bilakaera nahiko homogeneoa izan zuten (+% 14,7 Etxegintzan eta +% 11,7 Obra Zibilean).

141. koadroa. Hasitako eta amaitutako etxebizitzak

(etxebizitza kopurua)

Eremua	Kontzeptua	Hasitako etxebizitzak			Amaitutako etxebizitzak		
		2023	2024	2025	2023	2024	2025
Nafarroa	Babestuak	728	446	630	446	277	277
	Libreak	1.630	2.235	1.747	2.375	1.605	1.738
	Guztira	2.358	2.681	2.377	2.821	1.882	2.015
Espainia	Babestuak	12.304	23.967	15.503	8.847	14.371	11.104
	Libreak	98.040	112.220	121.827	80.473	86.609	80.792
	Guztira	110.344	136.187	137.330	89.320	100.980	91.896

Iturria: Nafarroako Gobernuak Sustapen Departamentua eta Etxebizitza eta Lurzorua Zuzendaritza Nagusia.

Etxegintzari dagokionez, 2025ean Nafarroan 2.377 etxebizitza hasi ziren, 2024an baino % 11,3 gutxiago; amaitutako etxebizitzak, berriz, 2.015 izan ziren, % 6,8 gehiago. Nafarroan hasitako etxebizitzaren beherakada etxebizitza libreen bilakaeraren ondorio izan zen; 2.235 unitatetik 1.747ra jaitsi ziren (-% 21,8), eta, doikuntza hori gorabehera, segmentu nagusia izaten jarraitu zuten (% 73,5). Aitzitik, etxebizitza babestuek gora egin zuten, 446 unitatetik 630era (+% 41,3), eta haien pisua % 26,5era igo zen. Amaitutako etxebizitzari dagokionez, guztizkoa 2.015 unitatera heldu zen, % 7,1eko hazkundera izan ondoren. Hobekuntza hori segmentu librearen bilakaeraren ondorio izan zen (+% 8,3); segmentu horrek amaitutako etxebizitzaren guztizkoaren % 86,3 hartu zuen (1.738), eta etxebizitza babestuek, berriz, ez zuten inolako aldaketarik izan (277).

Eraitza hori ez dator bat Estatu osoan izandakoarekin; izan ere, hasitako etxebizitzaren kopurua ia bere horretan mantendu zen (137.330, +% 0,8), eta amaitutako etxebizitzaren kopuruak, berriz, behera egin zuen (91.896, -% 9). Hasitako etxebizitzari dagokionez, etxebizitza libreak —jardueraren zatirik handiena hartu zuten (% 88,7)— izan ziren gora egin zuten bakarrak (+% 8,6); etxebizitza babestuek, berriz, nabarmen egin zuten behera (-% 35,3). Amaitutako etxebizitzari dagokionez, bai segmentu babestuak (-% 22,7), bai libreak (-% 6,7) beren balioak murriztu zituzten; hala ere, etxebizitza libreen pisua askoz handiagoa izan zen (% 87,9).

Sektoreko enpleguaren bilakaera aztertuta, 2025ean Nafarroako eraikuntza-sektorean 19,3 mila pertsona zeuden lanean; hau da, urte arteko % 4,3ko hazkundera izan zen. Hobekuntza hori Espainian izandakoa baino handiagoa izan zen; han, enplegua % 3,1 hazi zen, eta 1.448.327 pertsona zeuden lanean.

142. koadroa. Eraikuntzan lanean ari den biztanleria

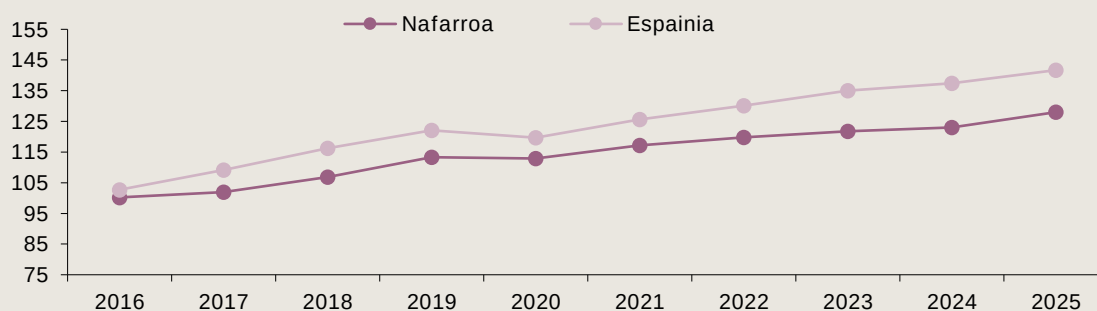
Eremua	2023	2024	2025	(Pertsonak) % Δ 25/24
Nafarroa	18.278	18.471	19.272	4,3
Espainia	1.379.296	1.404.150	1.448.327	3,1

Iturria: Afiliazioa (hileko batezbestekoa) Gizarte Segurantzza.

Era berean, denbora-ikuspegi zabalago batetik, sektorean lanean ari ziren pertsonen kopuruak gora egin zuela ikusten da, pandemiaren urterik okerrenetan izan ezik; urte horien ondoren, enpleguaren susperraldia handiagoa izan zen Estatu osoan Foru Komunitatean baino. Hala ere, 2025eko datuak erakusten du Nafarroak dinamismo handiagoa izan duela azkenaldian.

26. grafikoa. Eraikuntzan lanean ari den biztanleria

(2015 oinarria = 100)

Iturria: EIN. Biztanleria Aktiboaren Inkesta.

8. NAFARROAKO ENPRESA-SAREAREN AZTERKETA

8.1 SARRERA

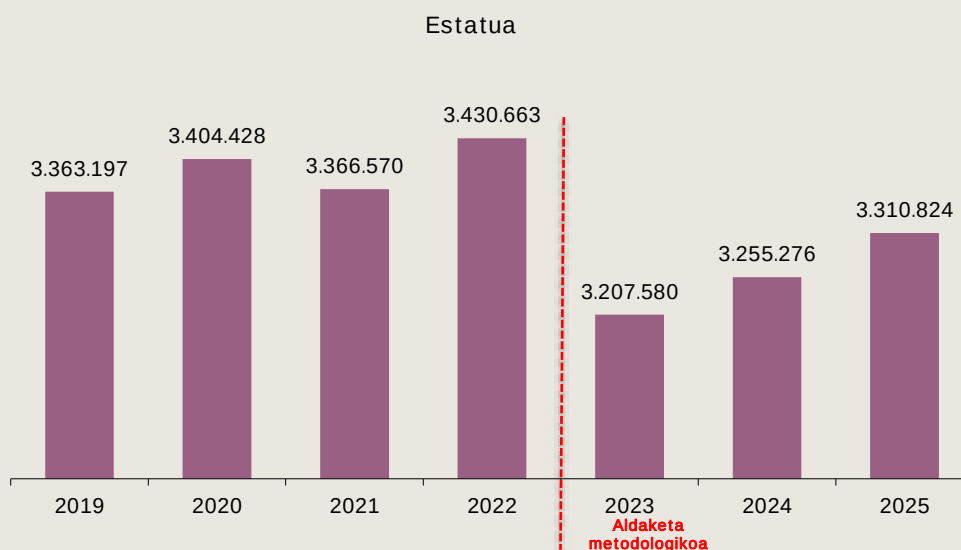
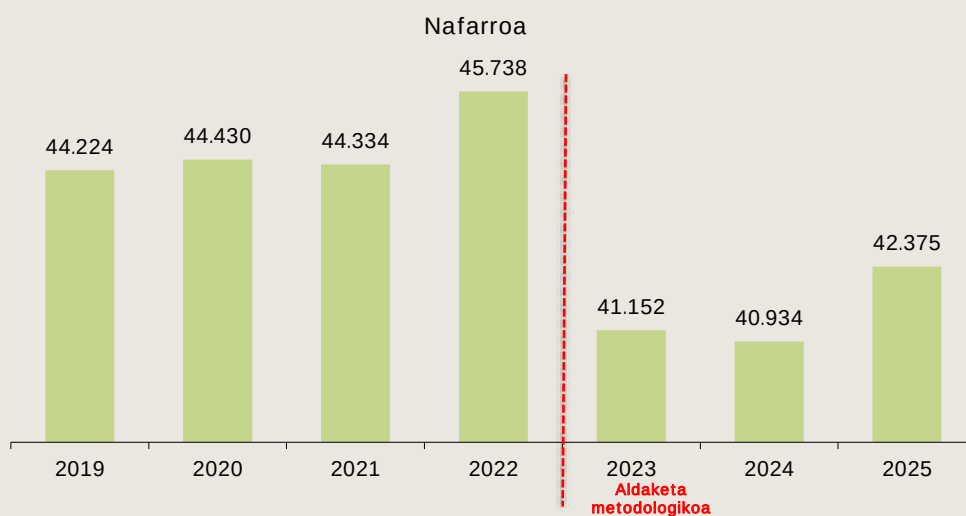
Kapitulu honetan 2025eko enpresa-ehunaren egitura aztertuko dugu Nafarroan eta Estatu osoan. Horretarako, sektore ekonomikoak eta soldatapekoen estratuak hartuko ditugu aintzat. Horrekin lotuta, kontuan izan behar da ElNeko Enpresen Direktorio Nagusia (DIRCE) hartu dela informazio-iturri bakartzat, azterketa homogeneoagoa izateko. Ekitaldi bakoitzeko urtarilaren 1eko informazioa eskaintzen da bertan.

OHAR METODOLOGIKOA: iturri horri dagokionez, aurtan ere gogoratu behar da DIRCEren ustiapen estatistikoak aldaketa metodologiko batzuk izan dituela 2019/2152 EBS Erregelamendua eta haren 2020/1197 inplementazio-egintza indarrean sartu zirenetik. Izan ere, ekonomikoki aktibo dagoen enpresaren definizio berriak, 2022an ezarri zenak, enpresa aktiboen kopuru osoari eragiten dio. Hortaz, 2023tik aurrerako datuak ezin dira alderatu aurreko ekitaldietako datuekin. Hori dela eta, jarraian egingo dugun analisisa 2025ari eta aurreko ekitaldiarekin egindako urte arteko alderaketari bakarrik dagokio.

8.2 ENPRESEN KOPURUA

Egungo definizioaren arabera, 2025ean ekonomikoki aktibo zeuden enpresen kopurua 42.375ekoa zen Nafarroan eta 3.310.824koa Estatuan. Bolumen horiek urte arteko aldaketak dakartzate: +% 3,5 eta +% 1,7, hurrenez hurren.

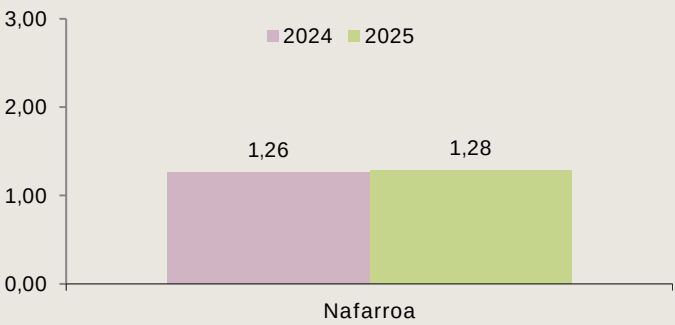
27. grafikoa. Enpresa kopurua

Iturria: Enpresen Direktorio Nagusia (EIN).

Estatuko guztizkoari egindako ekarpena kontuan hartuta, ekonomikoki aktiboak ziren Foru Erkidegoko enpresek % 1,28 hartu zuten beren barnean 2025ean, aurreko ekitaldiko partaidetzaren antzera.

28. grafikoa. Estatuko guztizkoaren gaineko pisua (%) (Estatua=100) 2024-2025

Iturria: Enpresen Direktorio Nagusia (EIN).

8.3 SEKTORE EKONOMIKOAK

Sektore ekonomikoen arabera azterketa egiteko, honela multzokatuko ditugu: industria, eraikuntza, merkataritza eta gainerako zerbitzuak. Hala, 2025ean, aztertutako bi eremu geografikoetan, ekonomikoki aktibo zeuden enpresen % 60 inguru zegozkien gainerako zerbitzuei: Nafarroan % 59,6 eta Estatuan % 64,1.

143. koadroa. Enpresak, sektore ekonomikoaren arabera. 2024-2025

Kontzeptua	Nafarroa			Estatua		
	2024	2025	Δ % 25/24	2024	2025	Δ % 25/24
Guztira	40.934	42.375	3,5	3.255.276	3.310.824	1,7
Industria	3.694	3.713	0,5	175.806	172.765	-1,7
Eraikuntza	5.317	5.510	3,6	383.622	389.146	1,4
Merkataritza	7.872	7.881	0,1	635.234	625.664	-1,5
Gainerako zerbitzuak	24.051	25.271	5,1	2.060.614	2.123.249	3,0

Iturria: Enpresen Direktorio Nagusia (EIN).

Merkataritza izan zen hurrengoa. % 20 inguruko partaidetza izan zuen ekonomikoki aktiboak diren enpresen guztizkoaren gainean: Foru Erkidegoan % 18,6 eta Estatuan % 18,9. Bi kasuetan, eraikuntza gertu kokatzen da, Nafarroan % 13ko kuotekin, eta Estatuan, berriz, % 11,8koekin. Azkenik, eta distantzia nabarmenera, industria-sektoreak pisu erlatibo txikiagoa izan zuen bi eremuetan: % 8,8 Foru Erkidegoan eta % 5,2 Estatuan.

Modu horretan, Estatuarekin alderatuta, Nafarroan handiagoa zen industria-sektoreko eta eraikuntzako enpresa ekonomikoki aktiboaren pisu erlatiboa. Aldiz, gainerako zerbitzuen pisu erlatiboa txikiagoa zen.

Urte arteko datuei begiratuta, kuota horiek guztiak aurreko ekitaldian erregistratutakoen nahiko antzekoak dira.

Jarduerak gehiago banakatuta (EJSN-2009ren sailkapena), 2025ean, handizkako eta txikizkako merkataritzak eta ibilgailu motordunen eta motoen konponketak eskuratu zituzten pisu erlatibo handienak bi eremu geografikoetan, enpresa kopuruari dagokionez. Zehazki, 2025ean jarduera horri zegozkion Nafarroako 7.881 enpresak erkidegoko guztizkoaren % 18,6 ziren. Jarduera horrek antzeko partaidetza izan zuen Estatuan (% 18,9).

144. koadroa. Enpresak, atal ekonomikoaren arabera. 2024-2025

Atal ekonomikoa	Nafarroa			Estatua		
	2024	2025	Δ % 25/24	2024	2025	Δ % 25/24
Guztira	40.934	42.375	3,5	3.255.276	3.310.824	1,7
Erauzketa-industriak	20	18	-10,0	1.525	1.499	-1,7
Manufaktura-industria	2.660	2.636	-0,9	156.267	153.167	-2,0
Energia elektrikoaren, gasaren, lurrunaren eta aire girotuaren hornidura	866	909	5,0	11.050	11.145	0,9
Ur-hornidura, saneamendu-jarduerak, hondakinen eta deskontaminazioaren kudeaketa	148	150	1,4	6.964	6.954	-0,1
Eraikuntza	5.317	5.510	3,6	383.622	389.146	1,4
Handizkako eta txikizkako merkataritza; ibilgailu motordunen eta motoen konponketa	7.872	7.881	0,1	635.234	625.664	-1,5
Garraioa eta biltegiatzea	3.101	3.245	4,6	205.574	212.294	3,3
Ostalaritza	3.049	3.111	2,0	264.006	266.476	0,9
Informazioa eta komunikazioak	720	796	10,6	71.979	77.747	8,0
Finantza- eta aseguru-jarduerak	788	812	3,0	76.243	79.365	4,1
Higieziekin lotutako jarduerak	1.383	1.523	10,1	206.219	215.591	4,5
Jarduera profesionalak, zientifikoak eta teknikoak	5.268	5.309	0,8	410.020	416.544	1,6
Administrazio-jarduerak eta zerbitzu osagarriak	2.265	2.389	5,5	198.940	205.276	3,2
Hezkuntza	1.487	1.631	9,7	112.522	116.702	3,7
Osasun-jarduerak eta gizarte-zerbitzuetakoak	1.600	1.930	20,6	172.354	177.690	3,1
Arte-, jolas- eta entretenimendu-jarduerak	1.427	1.466	2,7	112.435	118.151	5,1
Beste zerbitzu batzuk	2.963	3.059	3,2	230.322	237.413	3,1

Iturria: Enpresen Direktorio Nagusia (EIN).

Handizkako eta txikizkako merkataritzaren eta ibilgailu motordunen eta motoen konponketaren ondoren, Foru Erkidegoan, honako hauek nabarmendu behar dira hurrenez hurren: eraikuntza eta jarduera profesionalak, zientifikoak eta teknikoak. Hala, eraikuntza-

sektoreko 5.510 enpresa zeuden 2025ean Nafarroan, hau da, erkidegoko enpresen % 13 ziren arlo horretakoak. Eta jarduera profesional, zientifiko eta teknikoetako 5.309 enpresa zeuden, Nafarroako guztizkoaren % 12,5.

Estatuan, jarduera profesional, zientifiko eta teknikoen eta eraikuntzaren posizio erlatiboak alderantzizkoak ziren. Horiek 416.544 eta 389.146 enpresa zituzten, hurrenez hurren, guztizkoaren % 12,6 eta % 11,8.

Era berean, aurreko ekitalditik izandako eboluzioari dagokionez, banaketa horiek 2024an hautemandakoen oso antzekoak izan ziren.

8.4 SOLDATAPEKOEN ESTRATUAK

Soldatapekoen estratuen analisiari dagokionez, eta horiek gehiago banakatuta, 2025ean, aztertutako bi eremu geografikoetan, soldatapekorik gabeko enpresak ziren enpresa ekonomikoki aktiboen erdiak baino gehixeago, gutxi gorabehera: % 54,3 Foru Erkidegoan eta % 54,4 Estatuan (23.022 eta 1.800.443 enpresa, hurrenez hurren).

Bi kasuetan, 1 edo 2 soldatapeko pertsona zituzten enpresak izan ziren hurrengoak, % 30ekoa baino partaidetza baxuxeagoarekin: % 26,4 Nafarroan eta % 27,2 Estatuan. Eta, hurrengoak, 3 eta 5 soldatapeko artean zituzten enpresak, % 10 inguruko pisuarekin: Foru Erkidegoan % 9,3 eta Estatuan % 9,5.

Hortaz, soldatapeko langilerik gabeko eta soldatapeko 5 langile arteko enpresak ziren guztizkoaren % 90 inguru bi eremu geografikoetan.

145. koadroa. Enpresak, soldatapekoen tarteen arabera. 2024-2025

Kontzeptua	Nafarroa			Estatua		
	2024	2025	Δ % 25/24	2024	2025	Δ % 25/24
Guztira	40.934	42.375	3,5	3.255.276	3.310.824	1,7
Soldatapekorik gabe	21.516	23.022	7,0	1.692.479	1.800.443	6,4
1-2 soldatapeko	11.274	11.195	-0,7	955.079	901.955	-5,6
3-5 soldatapeko	3.911	3.929	0,5	316.419	314.941	-0,5
6-9 soldatapeko	1.741	1.687	-3,1	131.903	132.013	0,1
10-19 soldatapeko	1.266	1.263	-0,2	84.907	85.467	0,7
20 soldatapeko edo gehiago	1.226	1.279	4,3	74.489	76.005	2,0

Iturria: Enpresen Direktorio Nagusia (EIN).

Soldatapekoen estratuak are gehiago banakatuz gero, enpresen tamaina "txikiari" buruz aurrez esandakoa baieztatzen da. Izan ere, Nafarroan 14 enpresak baino ez zituzten 1.000

eta 4.999 soldatapeko artean, eta 4k bakarrik zituzten 5.000 soldatapeko edo gehiago. Estatuan, zifra horiek 1.086 eta 206 enpresakoak dira, hurrenez hurren.

Azkenik, esan beharra dago soldatapekoen estratuaren arabera enpresen banaketa aurreko ekitaldian hautemandakoaren oso antzekoa izan zela orokorrean, nahiz eta multzo nagusiak (hau da, soldatapekorik gabekoenak) asko handitu zuen bere pisu erlatiboa bi eremu geografikoetan.

146. koadroa. Enpresak, soldatapekoen estratuen arabera. 2024-2025

Enplegu-estratua	Nafarroa			Estatua		
	2024	2025	Δ % 25/24	2024	2025	Δ % 25/24
Guztira	40.934	42.375	3,5	3.255.276	3.310.824	1,7
Soldatapekorik gabe	21.516	23.022	7,0	1.692.479	1.800.443	6,4
1-2 soldatapeko	11.274	11.195	-0,7	955.079	901.955	-5,6
3-5 soldatapeko	3.911	3.929	0,5	316.419	314.941	-0,5
6-9 soldatapeko	1.741	1.687	-3,1	131.903	132.013	0,1
10-19 soldatapeko	1.266	1.263	-0,2	84.907	85.467	0,7
20-49 soldatapeko	751	780	3,9	48.362	49.359	2,1
50-99 soldatapeko	202	211	4,5	13.079	13.130	0,4
100-199 soldatapeko	152	163	7,2	6.615	6.758	2,2
200-249 soldatapeko	24	27	12,5	1.367	1.419	3,8
250-999 soldatapeko	80	80	0,0	3.856	4.047	5,0
1.000-4.999 soldatapeko	14	14	0,0	1.012	1.086	7,3
5.000 soldatapeko edo gehiago	3	4	33,3	198	206	4,0

Iturria: Enpresen Direktorio Nagusia (EIN).

1. IKUSPEGI OROKORRA

Estatuko BPGaren hazkunde-erritmoa % 2,8ra jaitsi zen 2025ean (aurreko ekitaldian % 3,5eko igoera izan zuen), eta Foru Erkidegokoa % 2,3ra (2024an % 2,7ko hazkundea).

Bestalde, zerbitzu-sektoreak, oro har, aurreko ekitaldian baino dinamismo txikiagoa erakutsi zuen Estatuan. Izan ere, 2025ean % 3,2ko hazkundea izan zuen, eta aurreko urtean % 4koa. Nafarroak, aldiz, hazkunde-erritmoa apur bat sendotu zuen, % 3ra iritsita (2024an % 2,9 izan zen).

Dena den, berriz ere gogoratu behar da hirugarren sektorearen heterogeneotasunak zaildu egiten duela sektorea bere osotasunean aztertzea. Halere, langile kopurua izan zen adierazlerik egonkorrenetako bat. Horrekin lotuta, aipatzekoa da 2025ean zerbitzuen sektoreko okupazioak % 2,2ko igoera izan zuela Estatu mailan, eta aldiz, Nafarroan -% 1,6ko jaitsiera izan zuela.

2. HEZKUNTZA

2.1 UNIBERTSITATEKOAK EZ DIREN IKASLEEN BILAKAERA

Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza (DBH)

2025/26 ikasturtean, Haur Hezkuntzako (2. zikloa) ikasle kopuruaren beheranzko doikuntza berretsi zen, eta horri Lehen Hezkuntzako gehitu zitzaion; Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako (DBH) matrikulazioak, berriz, ikasturtea emaitza positiboarekin amaitzea lortu zuen. Horren guztiaren ondorioz, hiru hezkuntza-maila horietako ikasleen guztizko kopurua 86.940ra iritsi zen, aurreko ikasturtean baino % 1,2 gutxiago.

Hezkuntza-mailen arabera xehetasunetara jaitsita, eta Haur Hezkuntzatik (2. zikloa) hasita, 2025/26 ikasturtean 15.830 ikasle matrikulatu ziren, aurreko ikasturteko datuekin alderatuta % 2,9ko beherakada izan ondoren. Aldaketa negatibo hori handiagoa izan zen sare publikoan (-% 4,2), zeinak matrikulazioaren % 62,5 biltzen zuen, titulartasun pribatuko ikastetxeetan baino; azken horietan beherakada txikiagoa izan zen (-% 0,8).

Haur Hezkuntzan ikusitako joera Lehen Hezkuntzara ere hedatu zen, matrikulazioa % 1,8 murriztu baitzen. Hala, guztira 40.194 ikasleekin, gehienak ikastetxe publikoetan matrikulatuta (% 65,5), ikasturtea % 2,2ko beherakadarekin amaitu zen sare publikoan eta % 1ekoarekin sare pribatuan.

DBHri dagokionez, matrikulazioak hazkunde oso txikia izan zuen (+% 0,3), 30.916 ikaslara iritsiz; bi sareek lagundu zuten hazkunde horretan (+% 0,1 sare publikoak eta +% 0,7 pribatuak), eta, berriro ere, aukera publikoa izan zen nagusi argi eta garbi (% 63,3).

147. koadroa. Ikasleen bilakaera, zentro motaren arabera.
Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta DBH

Kontzeptua	24/25 ikasturtea	25/26 ikasturtea	% Δ aurreko ikasturtean
Haur Hezkuntza*	16.309	15.830	-2,9
– Publikoa	10.320	9.888	-4,2
– Pribatua	5.989	5.942	-0,8
Lehen Hezkuntza	40.913	40.194	-1,8
– Publikoa	26.914	26.333	-2,2
– Pribatua	13.999	13.861	-1,0
DBH	30.816	30.916	0,3
– Publikoa	19.540	19.559	0,1
– Pribatua	11.276	11.357	0,7

(*): Haur Hezkuntzako 2. zikloko matrikulazioa soilik hartzen da kontuan.

Iturria: Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultura Departamentua.

Hizkuntza-ereduen banaketari dagokionez, Haur Hezkuntzan X eredia (euskararekin inolako harremanik gabeko hezkuntza) zen aukera nagusia (% 53,4); D ereduak (euskarazko hezkuntza, gaztelania irakasgai gisa) bigarren postuan jarraitzen zuen (% 28,3), eta A eredia (gaztelaniazko hezkuntza, euskara beste irakasgai bat izanik) hirugarren postuan zegoen (% 18,1). B ereduak (irakaskuntza elebiduna), berriz, presentzia ia-ia hutsala zuen (% 0,2).

Azterketa bera Lehen Hezkuntzara eramanda, ez da aldaketa esanguratsurik antzematen. Hala, ikasleen erdia baino gehiago (% 55,9) X ereduan zeuden iaz. Ondoren, D eredia dago, % 26,1eko irismenarekin, eta A eredia azkenik, % 17,8ko pisu erlatiboarekin. Haur Hezkuntzan bezala, B ereduak pisu marjinala zuen (% 0,2).

Azkenik, DBHn, agertokia zertxobait aldatu zen. Hamar ikasletik zazpi X eredia hautatu zuten (% 69,7), D ereduaren irismena % 23,1ekoa izan zen, eta hizkuntza-mapa A ereduarekin ixten da, % 7,2ko pisu erlatiboarekin.

148. koadroa. Euskalduntze maila Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta DBH.
2025/2026 ikasturtea

Kontzeptua	A	B	D	X	Guztira (%)
Haur Hezkuntza	18,1	0,2	28,3	53,4	100,0
Lehen Hezkuntza	17,8	0,2	26,1	55,9	100,0
DBH	7,2	0,0	23,1	69,7	100,0

A: Hezkuntza gaztelaniaz; euskara beste irakasgai bat baino ez da.

B: Irakaskuntza elebiduna.

D: Hezkuntza euskaraz; gaztelania beste irakasgai bat baino ez da.

X: Euskararekin inolako harremanik ez duen hezkuntza.

Iturria: Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultura Departamentua.

Erdi-mailako irakaskuntza

Unibertsitatez kanpoko matrikulazioaren azterketarekin jarraituz, jarraian Lanbide Heziketako zikloetako eta Batxilergoko matrikulazioaren bilakaera aurkezten da; beheko mailetan ez bezala, aurreko ikasturteko emaitzak hobetzea lortu zuten.

Hala, Lanbide Heziketako Zikloetako eta Batxilergoko matrikulazioaren guztizko kopurua 21.929 ikasle izatera iritsi zen, aurreko ikasturtean baino % 2,2 gehiago. Hazkunde hori, batez ere, Lanbide Heziketako Zikloen dinamismoan oinarritu zen: 12.813 matrikulara iritsi ziren, ikasle kopurua % 2,9 handitu ondoren; Batxilergoan, berriz, matrikulazioa 9.116 ikaslekoa izan zen, eta hazkundea neurritsuagoa izan zen (+% 1,3).

Gainera, Lanbide Heziketako Zikloetan, hazkundea matrikulazio pribatuaren (+% 3,1) zein publikoaren (+% 2,8) portaera onaren ondorio izan zen; azken horrek ikasleen zatirik handiena biltzen zuen (% 77,3). Aldiz, Batxilergoko matrikulak hazi ziren (+% 1,3), sare

publikoaren hobekuntzari esker batez ere (+% 2,2). Pribatuaren portaera lauagoa izan zen (+% 0,1). Hala, irakaskuntza publikoaren alde egin zuten 10 ikasletik 6k (% 59,9).

149. koadroa. Ikasleen bilakaera, zentro motaren arabera.
Heziketa-zikloak eta Batxilergoa

Kontzeptua	24/25 ikasturtea	25/26 ikasturtea	% Δ aurreko ikasturtean
Heziketa Zikloak	12.454	12.813	2,9
– Publikoa	9.637	9.909	2,8
– Pribatua	2.817	2.904	3,1
Batzilergoa	8.996	9.116	1,3
– Publikoa	5.341	5.456	2,2
– Pribatua	3.655	3.660	0,1

Iturria: Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultura Departamentua.

Ikasleak hizkuntza-ereduen arabera nola banatzen diren aztertuta, Lanbide Heziketako zikloetan X ereduak zituen balio handienak (% 91,5), eta gainerako % 8,5a D ereduari zegokion.

Batzilergoan, egoera zertxobait desberdina zen: X ereduak lehen postuan jarraitzen zuen (% 72,6), D ereduak nolabaiteko presentzia zuen (% 24,6), eta A ereduaren presentzia hutsala zen (% 2,9).

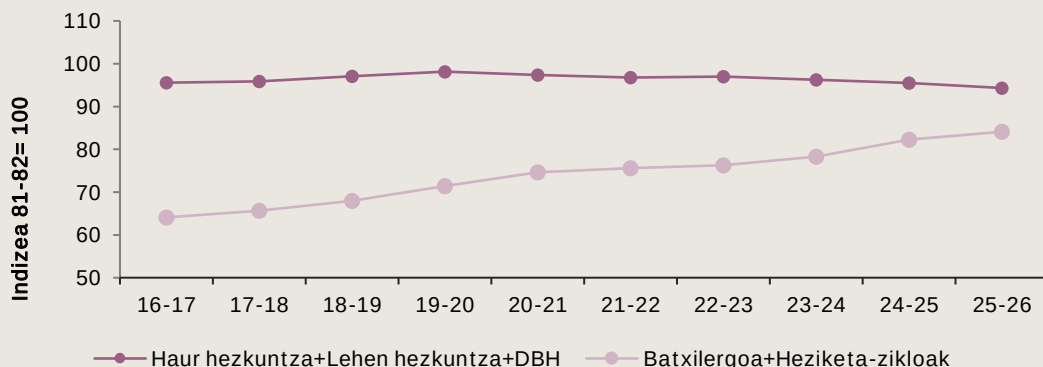
150. koadroa. Euskalduntze maila Heziketa-zikloak eta Batxilergoa.
2025/2026 ikasturtea

Kontzeptua	A	B	D	X	Guztira (%)
Heziketa Zikloak	0,0	0,0	8,5	91,5	100,0
Batzilergoa	2,9	0,0	24,6	72,6	100,0

Iturria: Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultura Departamentua.

Azkenik, grafikoan ikus daitekeenez —denbora-bilakaera zabalagoa jasotzen du—, kontrako zeinuko bi joera batera ageri dira matrikulazioaren bilakaeran. Alde batetik, jaiotza-tasaren beherakada beheko etapek marrazten duten beheranzko kurban islatzen da; bestetik, erdi-mailako irakaskuntzek etengabeko hazkunde-bidean mantentzea lortu dute. Hala ere, bilakaera on hori agortu liteke belaunaldi urriagoak goi-mailako hezkuntza-etapetara iristen diren heinean.

29. grafikoa. Unibertsitatekoak ez diren ikasleen matrikulazioen bilakaera Nafarroan

Iturria: Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultura Departamentua.

2.2 UNIBERTSITATEKO IKASLEEN BILAKAERA

Unibertsitateko ikasleen bilakaerari dagokionez, 2025/26 ikasturtean Nafarroako campusetan 18.141 unibertsitate-ikase zeuden, aurreko ikasturtean baino % 2,9 gehiago. Hezkuntza-eskaintza osatzen duten bi unibertsitateek —alde batetik, Nafarroako Unibertsitate Publikoak (NUP), eta, bestetik, titulartasun pribatuko Nafarroako Unibertsitateak— matrikulazioaren hazkundera izan zuten.

Nafarroako Unibertsitateari eta zehazki, erreferentziazko campusari erreparatuko diogu: Nafarroakoari. Joera nagusia matrikulazioa handitzea izan zela ikusi da (+196). Matrikulazioa hiruk soilik galdu zuten. Lehenik, Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultateak (-% 1,7), aitzitik pisu erlatibo handiena eduki zuena (guztizkoaren % 14,8); bigarrenik, Komunikazio Fakultateak (-% 4,0 eta % 9,1eko kuota), eta Farmazia eta Nutrizio Fakultateak (-% 1,8 eta % 8,7).

Horrenbestez, ikasle kopurua handitu edo mantendu zen Nafarroako campuseko prestakuntza-eskaintzaren gainerakoan. Zehazki, bigarren posizioan geratu zen Medikuntza Fakultateak (% 13,4) ikasle gehixeago lortu zituen (+% 1,0). Bestalde, Zuzenbide Fakultateak eta Zientzien Fakultateak oso ekarpen antzekoa eduki zuten (% 10,5 eta % 9,5), eta haien bilakaera ere parekoa izan zen (+% 4,6 eta +% 4,7).

Illo beretik, Hezkuntza eta Psikologia Fakultateak eta Arkitektura Fakultateak, pisu erlatibo ia berdinekin (% 8,1 eta % 8,0), hazkundera lortu zuten matrikulazioan: % 9,5 eta % 5,8, hurrenez hurren. Orobat, antzeko pisu espezifikoak (% 6,7 eta % 6,2) eta bilakaera (+% 3,7 eta +% 3,0) izan zituzten Filosofia eta Letrak Fakultateak eta Erizaintzakoak. Azkenik, azpimarratu behar da ISSA Kudeaketa Aplikatuko Eskolak izan zuela bilakaerarik

onena (+% 13,1 eta partaidetzaren % 3,7), Teologia Fakultateak bere matrikulazioa berdin-berdin mantendu zuen testuinguru batean.

Era berean, azpimarratu behar da 1.127 ikasle egon zirela Nafarroako Unibertsitateak Gipuzkoan duen campusean, Industria Ingeniaritza egiten. Horiek osatu zen Unibertsitatearen balantze osoa: guztira unibertsitateko 10.028 ikasle.

151. koadroa. Ikasleen banaketa Nafarroako Unibertsitatean

Lurralde historikoa	24/25 ikasturtea	25/26 ikasturtea ⁽¹⁾	%	% Δ aurreko urtearekiko
Nafarroa	8.705	8.901	100,0	2,3
Ekonomia eta Enpresa Zientziak	1.338	1.315	14,8	-1,7
Medikuntza	1.184	1.196	13,4	1,0
Zuzenbidea	892	933	10,5	4,6
Zientziak	806	844	9,5	4,7
Komunikazioa	844	810	9,1	-4,0
Farmazia eta Nutrizioa	786	772	8,7	-1,8
Hezkuntza eta Psikologia	656	718	8,1	9,5
Arkitektura	674	713	8,0	5,8
Filosofia eta Letrak	574	595	6,7	3,7
Erizaintza	533	549	6,2	3,0
Idazkaritza eta Administrazioa	289	327	3,7	13,1
Teologia	129	129	1,4	0,0
Gipuzkoa	1.106	1.127	100,0	1,9
Industria Ingeniaritza	1.106	1.127	100,0	1,9
Guztira ⁽²⁾	9.811	10.028	100,0	2,2

(1): Behin-behineko datuak.

(2): Horiez gain, doktoregoko 1.180 ikasle eta masterreko 599 ikasle daude Nafarroan eta Gipuzkoan.
Iturria: Nafarroako Unibertsitatea.

Nafarroako Unibertsitate Publikoari (UPNA) dagokionez, matrikulak % 3,6 hazi ziren 2025/26 ikasturtean. Hala, aurreko ikasturtean baino 322 ikasle gehiago izan ziren; guztira, 9.240. Emaitza horri ekarpena egin zion ikasle gehien ibili ziren fakultate eta eskolen portaera onak. Dena den, matrikula gutxiago eduki zituzten Zientzia Juridikoen Fakultatean (-% 0,1), Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatean / Zientzia Juridikoetan (-% 3,4) eta Ingeniaritza Agronomoan, Biozientzietan / Ekonomia eta Enpresan (-% 4,2); horietan, ikasleen % 7,5, % 2,5 eta % 0,5ek ikasi zuten.

152. koadroa. Ikasleen banaketa Nafarroako Unibertsitate Publikoan (UPNA)

Fakultateak eta Unibertsitate Eskolak	24/25 ikasturtea	25/26 ikasturtea ⁽¹⁾	%	% Δ aurreko urtearekiko
Industria ingeniari, Informatika eta Telekomunikazioen GET	2.319	2.397	25,9	3,4
Giza eta Gizarte Zientzien Fakultatea	2.207	2.260	24,5	2,4
Osasun Zientzien Fakultatea	1.396	1.495	16,2	7,1
Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultatea	1.146	1.180	12,8	3,0
Nekazaritza Ingeniaritzen GET	873	942	10,2	7,9
Zientzia Juridikoen Fakultatea	692	691	7,5	-0,1
Ekonomia eta Enpresa Zientzien/Zientzia Juridikoen Fakultatea ⁽²⁾	237	229	2,5	-3,4
Nekazaritza ingeniariaren, Biozientzien/Ekonomia eta Enpresa zientzien GET ⁽³⁾	48	46	0,5	-4,2
Guztira ⁽⁴⁾	8.918	9.240	100,0	3,6

(1): Behin-behineko datuak.

(2): Enpresen Administrazio eta Zuzendaritzaren eta Zuzenbidearen Gradu Bikoitzean matrikulatutako ikasleak jasotzen ditu.

(3): Datuen Zientzien eta Enpresen Administrazio eta Zuzendaritzaren Gradu Bikoitzeko ikasleak jasotzen ditu.

(4): Horiez gain, masterreko 1270 ikasle eta doktoregoko 639 ikasle daude Nafarroan.

Iturria: Nafarroako Unibertsitate Publikoa.

Hortaz, matrikulazio hobia erdietsi zuten (+% 3,4 eta +% 2,4) Industria Ingeniaritzako Goi Eskola Teknikoak, Informatikak eta Telekomunikazioek (partaidetzaren % 25,9) eta Giza eta Gizarte Zientzien Fakultateak (% 24,5). Horietan ziharduten ikasleak, guztira, UPNAko ikasle guztien erdia ziren. Ildo beretik, Osasun Zientzien Fakultatea, % 16,2rekin, ikasle kopuruaren igoeragatik nabarmendu zen (+% 7,1). Eta antzeko joera izan zuen Ingeniaritza Agronomoko Goi Eskola Teknikoak ere (+% 7,9), nahiz eta partaidetza txikiagoa izan zuen (% 10,2). Amaitzeko, Ekonomia eta Enpresa Zientzien Fakultateak ere matrikula gehiago eduki zituen (+% 3,0), eta % 12,8ko ekarpena egin zion zenbaketa orokorrari.

3. GARRAIOA

3.1 ERREPIDE BIDEZKO GARRAIOA

Garraioaren kapitulua errepideko garraioarekin hasita, 2025ean, lehen aldiz, Nafarroako ibilgailu-parkeak 500.000 ibilgailu baino gehiago izan zituen. Hala, eskuragarri dagoen azken datuaren arabera, Nafarroako ibilgailu-parkea 502.641 ibilgailuk osatzen zuten, 2024an baino % 1,9 gehiagok.

154. koadroa. Nafarroako ibilgailuen parkea

(unitateak)

Urtea	Kamioiak eta furgonetak	Autobusak	Turismoak	Motozikletak	Traktore Industrialak	Beste batzuk	Guztira	% Δ
2018	76.789	849	326.703	35.390	4.613	19.353	463.297	1,7
2019	76.530	822	331.837	36.620	4.592	19.981	470.382	1,5
2020	76.249	813	336.139	38.106	4.656	20.509	476.472	1,3
2021	76.242	831	340.073	39.671	4.578	21.098	482.493	1,3
2022	76.404	846	343.043	40.919	4.607	21.432	487.251	1,0
2023	77.385	847	344.790	42.472	4.715	21.946	492.155	1,0
2024	78.047	831	343.061	43.972	4.943	22.326	493.180	0,2
2025*	78.340	837	350.007	45.519	4.944	22.994	502.641	1,9

(*): Behin-behineko datuak.

Iturria: Trafiko Zuzendaritza Nagusia

Gainera, hazkunde horretan, neurri handiagoan edo txikiagoan, ibilgailu mota guztiek lagundu zuten. Hala, ibilgailu-parkearen % 69,6 hartzen zuten turismoek % 2 egin zuten gora; motozikletek, berriz, hazkunde handiagoa izan zuten (+% 3,5), eta haien pisu erlatiboa % 9,1era igo zen. Kamioiek eta furgonetek, berriz, hazkunde apalagoa izan zuten (+% 0,4), eta ibilgailu-parkearen % 15,6 hartzen zuten; autobusek ere antzeko bilakaera izan zuten (+% 0,7), baina haien pisua askoz txikiagoa zen (% 0,2). Azkenik, industria-traktoreen kopurua unitate bakarrean aldatu zen 2024ko datuekin alderatuta, eta haien ekarpena % 1 inguruan mantendu zen.

Ibilgailu-parkea erregai motaren arabera banatuta, motorizazio alternatiboetarako trantsizio mailakatua antzeman zen, nahiz eta oraindik oso hasierako fasean egon. Hala, gasoliozko turismoek gehiengoa izaten jarraitu zuten, hamarretik ia sei baitziren; hala ere, beherakada txiki bat izan zuten (-% 0,4). Gasolinazko modeloei, aldiz, gora egin zuten (+% 4,0), eta guztizkoaren % 40,3 hartzen zuten; beste erregai batzuk erabiltzen zituzten turismoek, berriz, dinamismo handiagoa izan zuten (+% 47,1), nahiz eta haien pisua oraindik oso txikia zen (% 2,0).

155. koadroa. Ibilgailuen, motozikleten, kamioien eta furgoneten parkea erregai motaren arabera

(unitateak)

Urtea	Turismoak			Motozikletak			Kamioiak eta furgonetak		
	Gasolina	Gasolioa	Beste batzuk	Gasolina	Gasolioa	Beste batzuk	Gasolina	Gasolioa	Beste batzuk
2022	137.442	203.442	2.159	40.581	83	255	6.536	69.658	210
2023	138.257	203.329	3.204	42.054	83	335	6.507	70.620	258
2024	135.710	202.659	4.692	43.510	86	376	6.555	71.161	331
2025	141.201	201.905	6.901	45.009	98	412	6.586	71.321	433

Iturria: Trafiko Zuzendaritza Nagusia (DGT)

Motozikletei dagokienez, ibilgailu-parkearen ia osoak gasolinazkoa izaten jarraitu zuen (% 98,9); beste motorizazioek askoz presentzia txikiagoa zuten (% 0,9), eta gasoliozkoek, berriz, ia hutsala (% 0,2). 2025ean, hiru kategoriek handitu zituzten beren erregistroak: gasolinazkoek % 3,4, gasoliozkoek % 14,0 eta gainerakoek % 9,6.

Kamioien eta furgoneten kasuan, egoera oso bestelakoa zen. Hala, gasoliozko modeloak ziren nagusi ibilgailu-parkean (guztizkoaren % 91,0); ondoren, gasolinazkoak zeuden (% 8,4), eta, azkenik, gainerako motorizazioak, ia-ia presentziarik gabe (% 0,6). Hala ere, azken horiek izan zuten hazkunderik handiena (+% 30,8); gasolinazko eta gasoliozko modeloek, berriz, bilakaera ia laua izan zuten (+% 0,5 eta +% 0,2, hurrenez hurren).

Motorizazio-indizeei dagokienez, 2025ean Nafarroak 1.000 biztanleko 735 ibilgailuko maila lortu zuen, 2024an baino 8 gehiago; Estatu osoan, berriz, tasa 1.000 biztanleko 754 ibilgailukoa izan zen, 2024an baino 9 gehiago. Horrenbestez, Foru Komunitateak alde nabarmena zuen oraindik Estatuko batez bestekoarekiko adierazle horretan, eta alde hori, gainera, azken bi urteetan handitu egin zen.

156. koadroa. Motorizazio-indizeak

Urtea	Ibilgailuak/1.000 biztanle		Biztanleak/Turismoa	
	Nafarroa	Espainia	Nafarroa	Espainia
2018	715	722	2,0	1,9
2019	719	732	2,0	1,9
2020	721	733	2,0	1,9
2021	729	742	1,9	1,9
2022	734	751	1,9	1,9
2023	733	744	1,9	1,9
2024	727	745	2,0	1,9
2025	735	754	2,0	1,9

Iturria: Trafiko Zuzendaritza Nagusia eta guk geuk egina.

Turismo bakoitzeko biztanle kopurua neurtzen duen hurrengo adierazleak, ordea, bilakaera askoz lauagoa izan zuen, eta emaitzak oso antzekoak ziren: Nafarroan ibilgailu bakoitzeko 2 biztanle eta Estatuan 1,9.

Nafarroako autobideetako trafikoa aztertuta, 2025ean aurreko urteko doikuntzatik suspertzeaz gain, serieko baliorik handiena lortu zen. Zehazki, autobidetik igarotzen ziren ibilgailuen eguneko batez bestekoa 22.348 unitatera igo zen, urte arteko % 5,7ko hazkundearen ondorioz. Emaiza horretan ibilgailu arinek (+% 6,4) lagundu zuten, trafikoaren % 81,0 hartzen baitzuten, bai eta ibilgailu astunek ere (+% 2,8); azken horiek, ibilgailu arinek ez bezala, 2019ko datuen azpitik zeuden oraindik.

157. koadroa. Autobideko ibilgailuen trafikoa Nafarroan*

Urtea	Ibilgailu arinak	% Δ	Ibilgailu astunak	% Δ	Ibilgailuak guztira	% Δ
2016	15.200	4,6	3.718	2,1	18.918	4,1
2017	15.712	3,4	3.830	3,0	19.542	3,3
2018	16.106	2,5	4.240	10,7	20.346	4,1
2019	16.849	4,6	4.305	1,5	21.154	4,0
2020	12.403	-26,4	3.899	-9,4	16.302	-22,9
2021	15.672	26,4	4.217	8,2	19.889	22,0
2022	16.764	7,0	4.190	-0,6	20.954	5,4
2023	17.524	4,5	4.272	2,0	21.796	4,0
2024	17.020	-2,9	4.125	-3,4	21.145	-3,0
2025	18.106	6,4	4.242	2,8	22.348	5,7

(*): Eguneko ibilgailuen batezbestekoa. Behin-behineko datuak.

Iturria: AUDENASA.

Errepideko salgaien garraioaren bilakaera aztertuta, datuen lehen azterketak agerian uzten du bi egoera desberdin daudela, eremu geografikoaren arabera. Hala, 2025ean Nafarroan 47.762 mila tona garraiatu ziren, % 2,4ko beherakada izan ondoren; Estatuan, berriz, trafiko osoa 1.311.371 mila tonara igo zen, urte arteko % 1,4ko hazkundearen ondorioz.

158. koadroa. Garraiatutako merkantziak. Jatorri eta/edo helmugako eskualde barruko garraioa eta eskualde kanpoko garraioa*

(m Tm)

Eremua	Nafarroa			Espania		
	2024	2025	% Δ	2024	2025	% Δ
Eskualde barruko garraioa	18.707	18.295	-2,2	895.803	908.731	1,4
Eskualde arteko garraioa	30.231	29.467	-2,5	397.858	402.640	1,2
Guztira	48.938	47.762	-2,4	1.293.661	1.311.371	1,4

(*): Zifrak urte bakoitzaren osotasunari dagozkio.

Iturria: Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioaren Estatistika Buletina.

Gainera, Foru Komunitatean, eskualde barruko trafikoak zein eskualdeen artekoak behera egin zuten (-% 2,2 eta -% 2,5); testuinguru horretan, eskualdeen arteko trafikoa eskualde barrukoa baino nabarmen handiagoa zen (% 61,7 eta % 38,3, hurrenez hurren). Estatu osoan, aldiz, bi trafikoek gora egin zuten, antzeko proportzioetan; eskualde barruko trafikoaren pisua (% 69,3 eta +% 1,4) eskualdeen arteko trafikoarena (% 30,7 eta +% 1,2) baino askoz handiagoa zen.

3.2 AIRE BIDEZKO GARRAIOA

Kapitulua amaitzeko, jarraian Nafarroako aireko garraioaren bilakaera aztertzen da; 2025eko ekitaldia oso emaitza positiboekin itxi zen Noaingo aireportuarentzat.

Haren aire-eragiketei dagokienez, 2025ean, Noaingo aireportuko aire-eragiketen kopurua % 21,8 handitu zen, 7.109 izateraino. Emaita hori barne-trafikoaren gorakada nabarmenak (+% 23,4)¹ eragin zuen; trafiko hori aireportuko jardueraren oinarria zen (% 92,9), eta nazioarteko trafikoak ere hobera egin zuen (+% 4,8).

159. koadroa. Iruñeko aireportuko aire bidezko trafikoa

Urtea	Aireontziak			Bidaariak (m)			Merkantziak (m)		
	Guztira	% Δ	Espainiako %	Guztira	% Δ	Espainiako %	Guztira	% Δ	Espainiako %
2019	6.136	-4,5	0,26	243,5	18,5	0,09	22,2	-24,3	0,002
2020	3.538	-42,3	0,32	84,1	-65,5	0,11	0	-99,8	0
2021	5.244	48,2	0,35	112,5	33,9	0,09	2,3	5.065,9	0
2022	5.869	11,9	0,26	172,5	53,3	0,07	7,2	217,0	0,001
2023	5.352	-8,8	0,22	197,5	14,5	0,07	0,3	-96,3	0
2024	5.839	9,1	0,23	220,0	11,4	0,07	1,5	400,0	0
2025	7.109	21,8	0,26	233,0	5,9	0,07	0	-100,0	0

Iturria: AENA.

Garraiatutako bidaari kopuruari dagokionez, 2025eko ekitaldia ere emaitza positiboarekin itxi zen (+% 5,9), 233 mila erabiltzaile izatera iritsita. Emaita hori barne-trafikoaren bilakaera onaren ondorio izan zen (+% 6,6); izan ere, nazioarteko bidaariaren kopurua murriztu egin zen (-% 14,3), nahiz eta haien pisua oso txikia izan (guztizkoaren % 2,6).

Hala, urteko balantzea oso positiboa izan zen pertsonen mugikortasunari dagokionez; salgaien garraioan, aldiz, jarduera nulua izan zen.

160. koadroa. Iruñeko aireportuko aire bidezko trafikoa jatorriaren arabera

Urtea	Aireontziak			Bidaariak (m)			Merkantziak (Tm)		
	Guztira	Barnekoa	Nazioartekoa	Guztira	Barnekoa	Nazioartekoa	Guztira	Barnekoa	Nazioartekoa
2019	6.136	5.006	1.130	243,5	187,9	55,6	22,2	2,3	19,9
2020	3.538	3.260	278	84,1	78,5	5,6	0,0	0,0	0,0
2021	5.244	4.931	313	112,5	110,1	2,4	2,3	0,5	1,8
2022	5.869	5.359	510	172,5	165,3	7,2	7,2	0,7	6,5
2023	5.360	4.800	560	197,5	188,9	8,6	0,3	0,0	0,3
2024	5.839	5.355	484	220,4	213,2	7,2	1,5	0,0	1,5
2025	7.109	6.602	507	234,0	227,0	6,0	0,0	0	0

Iturria: AENA.

¹ 2025ean, Tenerife Iparraldearekin lotzen duen ibilbide berri bat gehitu zen; horrenbestez, Noaingo aireportuak 3 ibilbide kudeatu zituen guztira.

Kapituluarekin amaitzeko, 2025ean Noaingo aireportuko berritasun nagusiak azalduko ditugu jarraian.

2025ean, Iruñea-Tenerife Iparraldea ibilbide berria gehitu zen; Binter konpainiak kudeatzen du, astean bi hegaldiko maiztasunarekin. Berrikuntza horrekin batera, Nafarroako Gobernuak Aire Konektibitatearen Mahaia aurkeztu zuen jendaurrean. Mahai hori lankidetza publiko-pribaturako gune gisa eratu zen, Iruñeko aireportuaren konexioak sustatzeko helburuarekin. Ekimen horren helburua ez da soilik aireportuaren jarduera sustatzea, baita, horren bidez, lurraldearen garapen ekonomikoa eta turistikoa bultzatzea ere.

Halaber, Airports Council Internationalek (ACI) Iruñeko aireportua "Europako aireporturik onena" izendatu zuen bi milioi bidaiaritik beherako kategorian, eta «Cleanest Airport in Europe» aipamena ere eman zion.

4. TURISMOA

Eskari turistikoa

Nafarroak turismo-jardueraren beste bultzada batekin itxi zuen 2025eko ekitaldia, aurreko ekitaldikoa baino zertxobait apalagoa izan bazen ere. Hala, bidaiarien kopuruak % 3,0ko urte arteko hazkundera izan zuen, 2.013.877ra iritsi arte; gaualdiek ere antzeko hazkundera izan zuten (+% 2,5), 4.176.930era iritsi arte. Hala ere, establezimendu motaren arabera jardueraren bilakaera aztertuta, ñabardurak daude emaitzetan.

Beste urte batez berretsi zen hotel-establezimenduen nagusitasuna: bidaia eta gaualdien ekarpenen erdia baino gehiago egin zuen (% 55,6 eta % 51,9), urte arteko jardun oso positiboarekin, are gehiago gaualdien kasuan (+% 5,2 eta +% 8,7 bidaiarietan eta gaualdietan). Apartamentu turistikoek eta landa-ostatuak, bai bidaiarietan (% 8,3 eta % 7,3), bai gaualdietan (% 9,8 eta % 10,1) antzeko ekarpena izan arren, intentsitate desberdineko beherakadak izan zituzten 2025ean bi aldagaietan. Hala, apartamentu turistikoetako bidaiarien kopurua % 4,9 jaitsi zen, eta landa-ostatuetakoa, berriz, % 14,8; horren ondorioz, gaualdiek ere bilakaera negatiboarekin itxi zuten ekitaldia (-% 12,0 eta -% 5,0, hurrenez hurren).

Aitzitik, kanpinek hobera egin zuten erregistratutako bidaiarietan (+% 9,0) eta gaualdietan (+% 5,3); ostatu-modalitate horrek bidaiarien % 10,0 eta gaualdien % 17,7 hartu zituen. Aterpetxeek ere bidaiarien kopurua handitu zuten 2025ean (+% 5,7), baina ez gaualdiena (-% 6,6); horren ondorioz, bidaiarietan zuten pisu erlatiboa ia % 19koa izan zen, eta gaualdietan, berriz, horren ia erdia (% 10,5).

Batez besteko egonaldiak Nafarroak turismo-helmuga gisa eskaintzen dituen motibazioen aniztasuna erakusten du, eta horrek ostatu mota bat edo beste aukeratzea baldintzatzen du. Hala, hotel-ostatuetan batez besteko egonaldia bi egun ingurukoa izan zen (1,93); ratio hori aterpetxeetan bakarrik izan zen txikiagoa (1,16), eta, aldiz, handiagoa izan zen landa-ostatuetan (2,87), apartamentu turistikoetan (2,45) eta kanpinetan (3,69). Halaber, nabarmendu behar da adierazle horretan hotelek eta landa-ostatuak soilik izan zutela hobekuntza.

153. koadroa. Bidaiarien sarrera, gualdiak eta batez besteko egonaldia Nafarroan, establezimendu turistiko motaren arabera. 2025 ⁽¹⁾

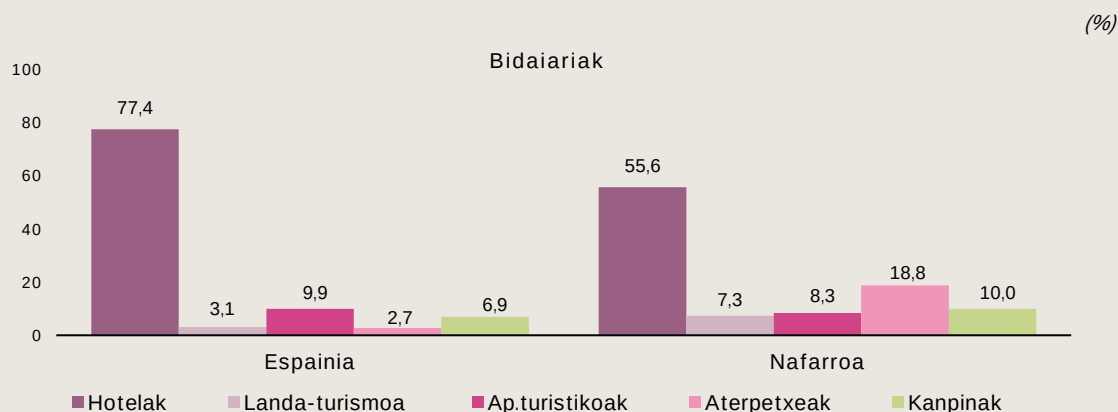
Kontzeptua	Bidaiariak				Gualdiak				Batez besteko egonaldia			
	2025	%	% Δ 25/24	% Δ 25/19	2025	%	% Δ 25/24	% Δ 25/19	2025	%Δ 25/24	% Δ 25/19	
Hotelak	1.120.485	55,6	5,2	4,8	2.167.355	51,9	8,7	8,4	1,93	3,3	3,4	
Landa-turismoa	146.362	7,3	-14,8	6,6	419.839	10,1	-5,0	-6,6	2,87	11,6	-12,4	
Ap. turistikoak	167.716	8,3	-4,9	117,1	410.822	9,8	-12,0	92,1	2,45	-7,5	-11,5	
Aterpetxeak	378.409	18,8	5,7	--(2)	438.029	10,5	-6,6	--(2)	1,16	-11,6	--(2)	
Kanpinak	200.905	10,0	9,0	19,3	740.885	17,7	5,3	37,2	3,69	-3,4	15,0	
Guztira	2.013.877	100,0	3,0	36,1	4.176.930	100,0	2,5	27,5	2,07	-0,5	-6,3	

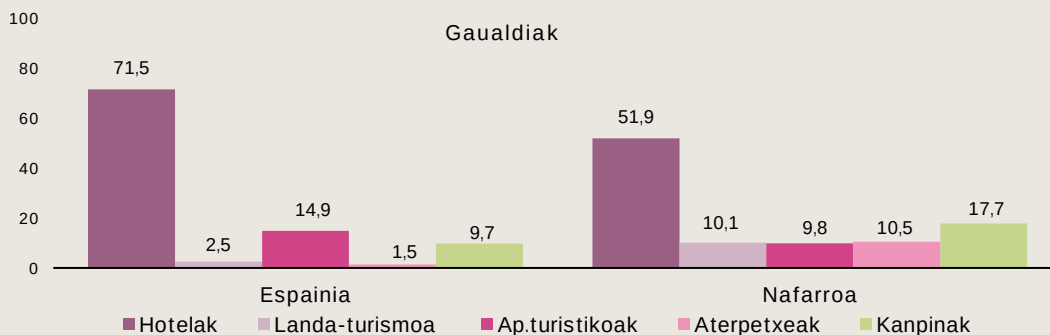
(1): 2025eko behin-behineko datuak.

(2): 2021eko aldaketa metodologikoen ondorioz ezin da alderaketa eraginkorrik egin aurreko urteekin iturria: Nafarroako Estatistika Institutua.

Erantsitako grafikoek Espainiako eta Nafarroako jardura turistikoaren konposizioa jasotzen dute, kontuan hartutako establezimendu moten arabera. Estatuan, hotel-sarea erreferentziatzeko azpiegitura gisa sendotu zen, bidaiarien (% 77,4) eta gualdien (% 71,5) zatirik handiena biltzen baitzuen; Nafarroan, berriz, ehuneko horiek nabarmen txikiagoak ziren (% 55,6 eta % 51,9, hurrenez hurren). Alde horren zati bat aterpetxeek hartzen dute, Nafarroan askoz pisu erlatibo handiagoa baitute, Donejakue Bidearen zati bat hartzen duen lurraldea izanik. Horrez gain, landa-turismoak eta kanpinek garrantzi erlatibo handiagoa izan zuten, naturguneekin lotutako ostatu motak direlako.

30. grafikoa. Bidaiariak eta gualdiak Espainian eta Nafarroan. 2025*

(*): 2025eko behin-behineko datuak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua. Hoteletako okupazioaren galdetegia

Hala, 2025ean, hotel-establezimenduetan ostatu hartu zuten bidaiarien kopuruak milioi bat gainditu zuen nabarmen, 2024arekin alderatuta % 5,2ko gorakada izan ondoren; gaualdiek, berriz, 2 milioiko langa gainditu zuten, urte arteko % 8,7ko hazkundera izan ondoren. Horren ondorioz, batez besteko egonaldia bi egunera hurbildu zen (1,93), 2024ko adierazlearen gainetik (1,88).

Estatuko merkatua izan zen eskariaren oinarri nagusia, bidaiarien % 70,8 eta gaualdien % 73,5 biltzen baitzituen; gainera, bi aldagaiek oso bilakaera positiboa izan zuten (+% 5,8 eta +% 8,7). Nazioarteko turismoari dagokionez, eskariak ere gora egin zuen: bidaiarien kopurua % 3,8 handitu zen, eta gaualdiek emaitza hori hobetu zuten, hazkunde handiagoarekin (+% 8,4); horrek egonaldi luzeagoak izan zirela erakusten du.

Barne-merkatuari dagokionez, Madril lehen merkatu igorle gisa sendotu zen, 155.278 bidaiari eta 332.420 gaualdirekin; guztizkoaren % 13,9 eta % 15,3 ziren, hurrenez hurren. Bidaiarien urte arteko aldakuntza txikia izan zen (+% 0,1), eta gaualdietan, berriz, handiagoa (+% 4,1). Katalunia, berriz, bigarren postuan dago, bidaiarien % 11,8rekin eta gaualdien % 11,7rekin; iritsieren hazkundera nabarmendu zen (+% 7,2), eta gaualdiek, berriz, bilakaera lauagoa izan zuten (+% 0,6). EAEko eskariak, hirugarren tokian, dinamismo handiagoa izan zuen (+% 10,6 bidaiarietan eta +% 13,6 gaualdietan), eta, horren ondorioz, % 9,9ko eta % 8,2ko pisu erlatiboa izan zuen, hurrenez hurren. Nafarroako bertako eskariak ere bidaiarien % 6,6 eta gaualdien % 8,2 ekarri zituen; ekitaldia bidaiarien beherakada txiki batekin amaitu zuen (-% 1,8), eta gaualdiek, berriz, nabarmen egin zuten gora (+% 28,3).

Batez besteko egonaldiari dagokionez, EAEk zuen ratorik txikiena (1,6 egun); gainerakoek, berriz, 2 egun inguruko edo hortik gorako ratioa zuten.

154. koadroa. Hotel-establezimenduak. Jasotako bidaiariak, gualdiak eta batez besteko egonaldia, jatorriaren arabera

Jatorria	Bidaiariak (kop.)				Gualdiak (kop.)				Batez besteko egonaldia		
	2025	% 2025	%Δ 25 /24	%Δ 25 /19	2025	% 2025	%Δ 25 /24	%Δ 25 /19	2025	Aldea 25/24	Aldea 25/19
GUZTIRA	1.120.485	100,0	5,2	4,8	2.167.355	100,0	8,7	8,4	1,9	3,3	3,4
Estatukoak guztira	793.044	70,8	5,8	0,8	1.593.014	73,5	8,7	3,0	2,0	2,8	2,2
Madril	155.278	13,9	0,1	0,4	332.420	15,3	4,1	4,9	2,1	4,0	4,5
Katalunia	131.683	11,8	7,2	5,3	253.116	11,7	0,6	2,0	1,9	-6,1	-3,1
EAE	111.085	9,9	10,6	-1,7	178.439	8,2	13,6	-9,1	1,6	2,7	-7,5
Nafarroa	73.973	6,6	-1,8	-14,0	178.745	8,2	28,3	19,6	2,4	30,7	39,1
Beste autonomia-erkidego batzuk	321.025	28,7	8,5	4,2	650.294	30,0	8,8	2,4	2,0	0,3	-1,7
Atzerrikoak, guztira	327.441	29,2	3,8	16,0	574.341	26,5	8,4	26,5	1,8	4,5	9,1
EB (Espainiarik gabe)	219.144	19,6	4,3	10,8	349.471	16,1	4,2	14,5	1,6	-0,1	3,3
Europako gainerakoak	12.233	1,1	5,8	-0,7	20.669	1,0	3,5	4,9	1,7	-2,2	5,7
Munduko gainerakoak	96.064	8,6	2,2	33,0	204.201	9,4	17,0	58,2	2,1	14,5	19,0

Oharra: 2025eko behin-behineko datuak.

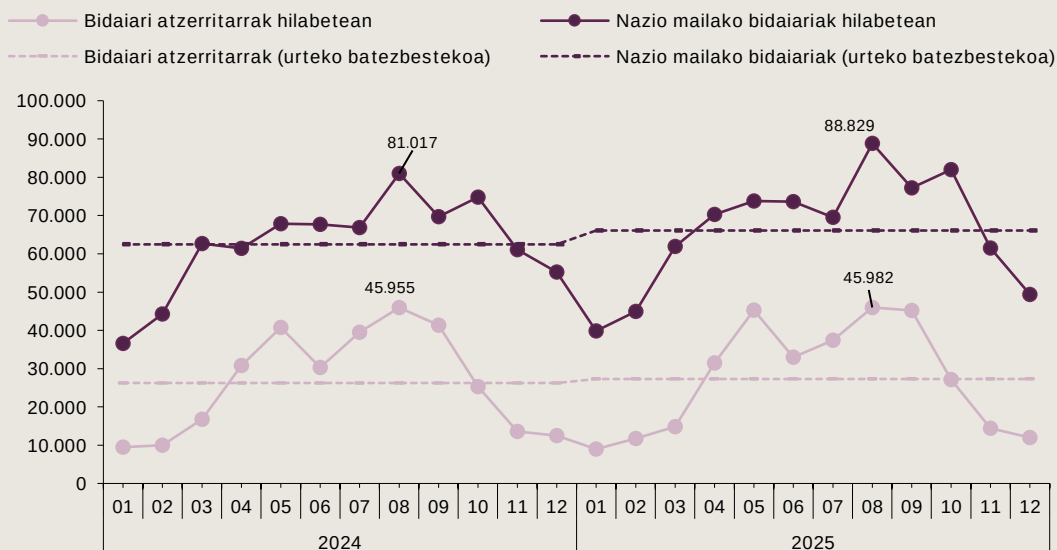
Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua

Atzerriko turismoari dagokionez, Europar Batasuna, Espainia kanpo utzita, Nafarroarako merkatu igorle garrantzitsuena izan zen, 219.144 bidaiarirekin (guztizkoaren % 19,6) eta 349.471 gualdirekin (% 16,1), eta goranzko joera izan zuen (+% 4,3 eta +% 4,2, hurrenez hurren). Europako gainerako herrialdeek oso pisu erlatibo txikia izan zuten, % 1 ingurukoa bi aldagaietan; hala ere, bilakaera positiboa izan zuten (+% 5,8 bidaiarietan eta +% 3,5 gualdietan). Hala ere, hazkunderik handiena munduko gainerako herrialdeetatik etorritako bidaiarietan ikusten da: kopurua zertxobait handitu zen (+% 2,2), baina gualdiek % 17,0 egin zuten gora, egonaldi luzeagoko eredu baten ondorioz.

Hala, atzerriko segmentuaren batez besteko egonaldia 1,8 egunekoa izan zen, Estatuko batez bestekoa (2,0 egun) baino zertxobait txikiagoa; beraz, munduko gainerako herrialdeak nabarmendu ziren, ratorik onena izan baitzuten (2,1 egun).

Nafarroako hotel-establezimenduetan ostatu hartu zuten bidaiarien hileko bilakaerak urtarokotasun nabarmena erakusten du: abuztuan bildu zen bidaiari kopururik handiena, bai Estatukoena, bai nazioartekoena, nahiz eta haien bilakaeran zenbait ñabardura egon. Hala, Estatuko segmentuak abuztuan lortu zuen maximoa, 88.829 bidaiarirekin, 2024ko balioekiko % 9,6ko hazkundera izan ondoren; nazioarteko segmentuak, bolumen askoz txikiagoarekin —45.982 bidaiari—, ia errepikatu egin zuen 2024ko balioa (+% 0,1).

31. grafikoa. Bidaiari kopuruaren hileko bilakaera, hoteletan (Nafarroa, 2024-2025)*

(*): 2025eko behin-behineko datuak.

Iturria: EIN. Hoteletako okupazioaren galdetegia

Eskaintza turistikoa

2025ean, Nafarroako turismo-eskaintza zertxobait berrantolatu zen, hotel-sarea indartu eta hotelez kanpoko eskaintza beherantz doitu zen testuinguru batean.

Hala, Nafarroak 15 establezimendutan handitu zuen hotel-sarea, 2 kategoria handiagokoak eta 13 kategoria txikiagokoak, eta guztira 280 establezimendu izatera iritsi zen; horrek eragin nabarmena izan zuen plaza kopuruan eta langile kopuruan. Plazen arabera okupazio-maila, berriz, % 51n egonkor mantendu zen hoteletan, eta % 35era igo zen ostatu eta pentsioetan; biak 2024an adierazitako joerarekin bat etorri ziren.

Landa-turismoari dagokionez, sareak 11 establezimendu galdu zituen, eta 643 establezimendutan geratu zen; horren ondorioz, plaza kopurua eta enplegua ere murriztu ziren, eta okupazio-maila, berriz, egonkor mantendu zen (% 21).

Aterpetxeak, bestalde, 91 izatetik 70 izatera igaro ziren, eta zenbatetsitako plaza kopurua nabarmen murriztu zen; enpleguak, ordea, gora egin zuen, okupazio-maila egonkor mantendu zen testuinguru batean (% 45).

Kanpinen kasuan, eskaintzak behera egin zuen, bai kopuruan (17, aurreko urtean baino 3 gutxiago), bai plaza eta langile kopuruan; okupazio-maila ere, beste urte batez, murriztu egin zen (% 15).

Azkenik, apartamentu turistikoen kopurua murriztu egin zen (968, 2024an baino 52 gutxiago), baina plazak eta langile kopurua handitu egin ziren; okupazio-mailak, berriz, ez zuen gora egin (% 31).

155. koadroa. Eskaintza turistikoa Establezimendu kopurua, plazak, okupazio maila eta langile kopurua. 2019, 2024 eta 2025

Kontzeptua	2019	2024	2025 ⁽¹⁾	Aldea 25/24
Hotelak				
Irekitako establezimendu kopurua	104	99	101	2
Plaza kopurua	8.383	8.310	8.575	265
Okupazio maila (plazen %)	51	51	51	0
Langileak	1.237	1.193	1.271	% 6,5
Ostatuak eta pentsioak				
Irekitako establezimendu kopurua	169	166	179	13
Plaza kopurua	3.499	3.470	3.666	196
Okupazio maila (plazen %)	28	30	35	5
Langileak	236	209	244	% 16,7
Landa-turismoa				
Irekitako establezimendu kopurua	804	654	643	-11
Plaza kopurua	6.157	5.467	5.285	-182
Okupazio maila (plazen %)	19	21	21	0
Langileak	979	891	817	-% 8,3
Aterpetxeak				
Irekitako establezimendu kopurua	--	91	70	-21
Plaza kopurua	--	3.463	2.612	-851
Okupazio maila (plazen %)	--	45	45	0
Langileak	--	279	374	% 34,1
Kanpinak				
Irekitako establezimendu kopurua	19	20	17	-3
Plaza kopurua	11.140	12.255	10.610	-1.645
Okupazio maila (plazen %)	11	17	15	-2
Langileak	137	183	169	-% 7,7
Apartamentu turistikoak				
Irekitako establezimendu kopurua	454	1.020	968	-52
Plaza kopurua	2.114	3.287	3.580	293
Okupazio maila (plazen %)	27	38	31	-7
Langileak	426	493	555	% 12,6

Oharra: urteko batezbestekoak

(1): 2025eko behin-behineko datuak.

(2): Aterpetxeetako 2019ko datuak ezin dira alderatu 2021etik aurrerako datuekin

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua (NASTAT), EInen Turismo Ostatueta Okupazio Inkestetan oinarrituta.

156. koadroa. Eguneko batez besteko tarifa (ADR) eta Logelako diru-sarrerak (RevPAR). Hotelen sektorea Euroak

Kontzeptua	Eguneko batez besteko tarifa (ADR)			Logelako diru-sarrerak (RevPAR)		
	2024	2025	% Δ 25/24	2024	2025	% Δ 25/24
Urtarrila	64,2	63,8	-0,7	22,0	24,5	11,2
Otsaila	68,5	69,3	1,1	28,2	32,5	15,3
Martxoa	76,5	68,2	-10,8	36,9	35,9	-2,6
Apirila	72,4	75,9	4,9	39,6	45,4	14,7
Maiatza	77,8	79,6	2,3	49,2	53,6	9,0
Ekaina	74,6	77,4	3,8	43,4	49,5	14,0
Uztaila	113,5	109,5	-3,6	70,4	69,8	-0,7
Abuztua	92,3	84,1	-8,9	69,7	60,1	-13,8
Iraila	77,5	80,0	3,3	50,6	55,1	8,9
Urria	74,4	75,5	1,5	45,3	50,1	10,6
Azaroa	70,7	73,8	4,3	38,4	41,2	7,3
Abendua	73,3	71,5	-2,4	30,0	29,3	-2,5
Urteko batezbestekoa	78,0	77,4	-0,8	43,6	45,6	4,5

Oharra: 2025eko behin-behineko datuak.

Iturria: Nafarroako Estatistika Institutua. Hoteletako okupazioaren galdetegia (EIN)

Azkenik, adierazle ekonomikoei dagokienez, 2025ean Egunko Batez Besteko Tarifaren (ADR) hileko batez besteko balioa 77 euro ingurukoa izan zen, eta zertxobait murriztu zen 2024arekin alderatuta (-% 0,8); Logela Erabilgarri Bakoitzeko Diru-sarrerak (RevPAR), berriz, 45,6 eurora igo ziren, aurreko ekitaldian baino % 4,5 gehiago.

Era berean, bi adierazleek uztailean lortu zituzten baliorik handienak (109,5 euro eta 69,8 euro), Sanferminen bultzadaren ondorioz; hala ere, 2024ko balioekin alderatuta, tarifek (-% 3,6) zein diru-sarrerak (-% 0,7) behera egin zuten.